

2014

DÜNYA HAK İHLALLERİ RAPORU
WORLD REPORT ON VIOLATION OF RIGHTS



2014 DÜNYA HAK İHLALLERİ RAPORU

2014 WORLD REPORT ON VIOLATION OF RIGHTS

YAYINA HAZIRLAYANLAR

Fadime TÜRKÖLMEZ
Hüseyin TÜRKAN
Kemal ÖZER
Murat KARACA

HUKUK DANIŞMANI

Av. Mustafa DEMİRAL
Av. Metin KUTLUBAY

BASKI Ocak 2015

HAZIRLIK **Mustafa Ediz ALTINDİŞ**

KAPAK TASARIMI **Fahrettin TAŞDELEN**

BASKI/CİLT

ULUSLARARASI HAK İHLALLERİ İZLEME MERKEZİ (UHİM)

Selman-i Pak Cd. Şeyh Yokuşu Sk.

No: 6/3 Üsküdar / İstanbul

Tel: 0 216 341 15 88 **Faks:** 0 216 495 29 63

web: www.uhim.org **e-mail:** info@uhim.org

facebook.com/uhimtr – twitter.com/uhimorg

© *Uluslararası Hak İhlalleri İzleme Merkezi*

2014

DÜNYA HAK İHLALLERİ RAPORU

WORLD REPORT ON VIOLATION OF RIGHTS

İçindekiler

2014'te Dünyada Neler Yaşandı ... 8

SİYASET-HUKUK

1. NEFRET, İSLAMOFOBİ ve IRKÇILIK	15
2. KÜRESEL AKTÖRLERİN DÜNYA ÜZERİNDEKİ HUKUK DIŞI UYGULAMALARI	35
3. TÜRKİYE'Yİ HEDEF ALAN GELİŞMELER.....	54

ÇEVRE

1. CANLI TÜRLERİNİN MARUZ KALDIĞI ACIMASIZ İHLALLER	59
2. ÇEVRE SORUNLARI	60
3. TARIM ve GIDA SEKTÖRÜ	66

SAĞLIK

1. SALGIN HASTALIKLAR	69
2. İLAÇ ENDÜSTRİSİ.....	71
3. SAĞLIK SEKTÖRÜ	83
4. TÜTÜN, ALKOL ve UYUŞTURUCU.....	86
5. İNSAN KAÇAKÇILIĞI ve ORGAN TİCARETİ	89

KÜLTÜR-SANAT

1. ULUSLARARASI KÜLTÜR-SANAT KURUMLARI	93
2. KÜLTÜREL MİRASIN YOK EDİLMESİ	97
3. TÜRKİYE'DEKİ KÜLTÜR OLİGARŞİSİ	99
4. TELEVİZYON.....	100

EKONOMİ

1. BANKACILIK SEKTÖRÜ.....	105
2. FİNANS SEKTÖRÜ ve ULUSLARARASI KURULUŞLAR.....	110
3. SOSYAL ADALETSİZLİK ve YOKSULLUK	123

MEDYA

1. MEDYA ve MANİPÜLASYON	129
2. KÜRESEL AKTÖRLERİN UYGULAMALARI KARŞISINDA MEDYA	143
3. SOSYAL MEDYA.....	146

EĞİTİM

1. DÜNYADA EĞİTİM ALGISI	151
2. TÜRKİYE'DE EĞİTİM.....	156
3. EĞİTİM'DE İSLAMOFOBİ	163

TARİH-TOPLUM

1. TOPLUMSAL YAPIYI HEDEF ALAN İHLALLER.....	169
2. TARİHİ ve KÜLTÜREL EMANETLERİ HEDEF ALAN İHLALLER	180
3. ŞEHİR KÜLTÜRÜNÜ HEDEF ALAN İHLALLER	183

2014'te Dünyada Neler Yaşandı?

Canlı yaşamını ilgilendiren her alanda ihlallerle dolu bir yılı daha geride bıraktık. Gelin 2014 yılında ne olup bittiğine bir bakalım:

Siyaset-Hukuk

Almanya'dan İsveç'e, Danimarka'dan Avusturya'ya, İngiltere'den Fransa'ya kadar Avrupa'nın pek çok ülkesinde ırkçı ve İslamofobik yüzlerce saldırı gerçekleşti, onlarca cami kundaklandı. Özellikle IŞİD bahanesi ile oluşturulan algı sonrasında İslamofobik saldırılarda ciddi oranda artış meydana geldi. Yapılan araştırmalar İslamofobinin temelinde korku değil düşmanlık olduğunu ortaya koyuyor. İslam'ı ve Müslümanları hedef alan ırkçı ve ayrımcı uygulamalar karşısında gerekli yasal düzenlemelerin yapılmaması ve cezai müeyyideler uygulanmaması şiddeti daha da arttırıyor. Yahudilere yapılan en ufak bir hakaret çok ciddi müeyyidelere ve kamuoyu baskısına muhatap olurken, İslam'ın kutsallarına yapılan her türlü hakaret "fikir özgürlüğü" kılıfı ile meşrulaştırılıyor.

Küresel aktörlerin dünyayı kendi çıkarları uğruna felakete sürükleyen politikaları sürüyor. Nobel Barış Ödülü sahibi Barack Obama yönetimindeki ABD 6 yılda 7 ülkeye saldırdı. İsrail 2014 yılında gerçekleştirdiği operasyonlarda Filistinlilere iki nükleer patlayıcıya eş bomba kullandı. Gazze'de tarihin en uzun ablukası sürerken, başta ABD olmak üzere Batılı devletler İsrail'in kanlı operasyonunu "kendini savunma hakkı" olarak

görmeyi tercih ettiler. Ancak İsrail'in 2014'te gerçekleştirdiği bu kanlı operasyonda 2 binin üzerinde insan yaşamını yitirdi, 12 bine yakın insan yaralandı. 92 bin yapı zarar görürken bunların 17 bini tamamen yıkıldı. Bombardımanlarda hayatını kaybedenlerin %85'i evindeydi.

ABD'nin kendisini dinlemesinden rahatsız olan Almanya'nın içlerinde Türkiye'nin de yer aldığı 80 ülkeyi dinlediği iddia ediliyor. İddialar karşısında yaptığı hukuk dışı eylemi savunan almanya, Türkiye'yi dinleme gerekçesi olarak da Türkiye'nin dost bir ülke olmamasını gösterdi. Fransa geçen yıl Mali'de düzenlediği operasyonlardan sonra şimdi de Sahel bölgesine yöneliyor ve Afrika'da yeni askeri üsler kuruyor. Afrika'daki sömürgeci uygulamalarına 2. Dünya Savaşı sonrasındaki bağımsızlık hareketleri ile son verdiği imajı uyandıran Fransa, eski 14 sömürgesinden hala milyarlarca Dolar koloni vergisi alıyor. Çin büyük bir karartma uyguladığı Doğu Türkistan'da oruç tutmayı resmen yasaklarken, yapılan operasyonlarda yüzlerce kişi katledildi ve binlerce kişi gözaltına alındı.

Dünya üzerindeki bu olumsuzluklar karşısında sesini çıkarmayan uluslararası kurum ve kuruluşlar, Türkiye'yi hedef alan kararlarıyla büyük bir çiftstandart uyguluyorlar. AIHM Kıbrıs Barış Harekatı sebebiyle Türkiye'yi 250 milyon TL'ye mahkum etti. Sınır Tanımayan Gazeteciler'in 2014 Raporu yanlı bakış açısıyla Türkiye'yi hedef aldı. Kuzey Irak petrollerinin Türkiye'ye ulaşmasıyla başlayan süreçteyse Türkiye siyasi, ekonomik ve toplumsal açıdan büyük baskılarla karşı karşıya kalmaya devam ediyor.

Çevre

Her fırsatta hayvan hakları söylemini politik bir argüman olarak kullanmasına karşın en büyük hayvan katliamları da gelişmiş ülkelerde gerçekleşiyor. Norveç'te bu yıl 700'ün üzerinde balina avlandı. Kanada'daki fok katliamında ise lüks

tüketim uğruna balıklar derileri zarar görmesin diye kafalarına vurularak öldürülüyorlar.

Çin’de tarım arazilerinin beşte biri zehirli sanayi atıklarıyla kirlenmiş durumda. Özellikle Afrika ve Güney Asya, gelişmiş ülkelerin sanayi ve teknoloji atıklarıyla kirleniyor. Kapitalist anlayışla birlikte artan kentleşmenin son yıllarda kuraklık ve hortumları daha da arttırması bekleniyor.

Sağlık

2013 yılında sıtma sebebiyle yarım milyonun üzerinde insan yaşamını yitirdi ve 97 ülkede 3 milyanın üzerinde insan sıtma tehlikesi ile karşı karşıya. Buna karşın dünya kamuoyu 2014’te bağlı ölümlerin 10 bine ulaşmadığı Ebola virüsüne odaklandı. Geçmiş yıllarda karşı karşıya kaldığımız kuş gribi ve domuz gribi tecrübeleri, Ebola ile ilgili bu tablonun sağlık alanında yeni bir manipülasyona işaret ettiğini söylüyor.

Dünya üzerinde her yıl yüzbinlerce insan ilaçların yan etkisi sebebiyle yaşamını yitiriyor. Antibiyotiklerse artık geçerliliğini yitirdi. Tıp ile ilgili bilimsel eğitim ve çalışmaların tamamına yakını ilaç endüstrisinin kontrolü ve finansmanıyla sürdürülüyor. Bu durum ilaç endüstrisinin insanlığı bir felakete sürüklediğini gösteriyor.

İlaç tüketimi tüm dünyada ürkütücü boyutlara ulaşırken Türkiye bu konuda başı çeken ülkelerden biri. Yılda yaklaşık 2 milyar kutu ilacın tüketildiği Türkiye’de kişi başına 25 kutu ilaç düşüyor.

2002 yılında tüm doğumlar içinde %21’lik paya sahip olan sezaryen, 11 yılda %50,4’e çıktı. Türkiye, bu oranla Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) verilerine göre dünya ortalaması olan %16’nın 3 katını aşmış oldu.

BM verilerine göre dünya üzerinde yaklaşık 250 milyon kişi uyuşturucu kullanıyor. Özellikle son yıllarda uygun fiyat ve kolay ulaşılabilirlik nedeniyle eroin gibi uyuşturucu maddelerden farmakolojik ilaçlara ve sentetik uyuşturucuya olan

yönelim artıyor. Türkiye’de de son yıllarda bonzai kullanımı müthiş bir artış gösterdi.

Suriye’de yaşanan süreçten en çok mutlu olanların başında organ tacirleri ve insan kaçakçıları geliyor. Yaşanan iç savaş sebebiyle başka ülkelere kaçan Suriyeliler, ya çaresizlikten böbreklerini satıyor ya da kaçırılarak böbrekleri çalınıyor.

Kültür-Sanat

Nobel Barış Ödülü, Batı’nın işgalci politikalarını meşrulaştırma misyonunu 2014 yılında da sürdürdü. Arap Baharı sürecinde “özgürlük” ve “demokrasi” söylemi üzerinden Ortadoğu’yu yeniden dizayn etme politikası yürütülürken, sürecin popüler yüzü olarak Tevekkül Karman’a Nobel Barış Ödülü verilmişti. Ödül bu yıl, Pakistan’da Taliban tarafından vurulan 17 yaşındaki Malala Yusufzay ile Hindistanlı çocuk hakları savunucusu Kailash Satyarthi’ye verildi. Böylece, Afganistan ve Pakistan’da yıllardır sivilleri katleden ABD olmasına rağmen, “terörist İslam” söylemi üzerinden sürdürülen algının dünya kamuoyunda yerleşmesi adına Malala ödüllendirildi.

Sinema endüstrisinin merkezi kabul edilen Hollywood’un dünya siyasetiyle olan ilişkisine dair her geçen yıl yeni bilgi ve belgeler ortaya çıkıyor. CIA eski hukuk başmüşaviri John Rizzo, geçtiğimiz yıl yayımladığı anılarında pek çok Hollywood yıldızının CIA için ajanlık yaptığını itiraf etti.

Son yıllarda İslam coğrafyasında süren kaos ve içsavaş milyonlarca insanın yaşamını yitirmesine ve ülkelerin parçalanmasına sebep olurken, diğer taraftan bu coğrafyada yüzlerce yıllık tarihi mirasın da yok olmasına sebep oluyor. ABD’nin Irak işgali süresinde 15 bin tarihi eser ülke dışına kaçırılırken, bu durum Irak ve Suriye’de hala devam ediyor. Böylece ülkelerin kültürel kodları yok ediliyor.

Ekonomi

17 Aralık sürecinin ardından dövizdeki yükselişi durdurmak adına Merkez Bankası’nın faizi

arttırmaya mecbur bırakılması da bankaları ve faiz lobisini harekete geçirdi. 2014 yılı faiz lobisinin yine kaos ortamından faydalanarak haksız kazanç elde ettiği bir yıl oldu.

Bankaların vatandaşı hedef alan uygulamaları da hız kesmiyor. Tüketime yönelik büyümeyi frenlemek için kredi ve taksit uygulamalarına getirilen sınır nakit avansla delindi. Geçmiş dönemde alınan haksız kart aidatları ve dosya masraflarını geri almak isteyen vatandaştan hesap dökümü için ücret isteyerek bir yıldırma politikası uygulayan bankalar, diğer taraftan ellerinde bulunan nakit parayı satmak için müşterilerine zorla kredi vermek için her yola başvuruyor.

Küresel aktörler ve Batılı uluslararası şirketler Eş-Şebab, Boko Haram ve El-Kaide aracılığı ile oluşturulan krizlerin arkasında saklanarak Afrika'yı sömürmeye devam ediyor. Dünyada kullanım hakkı el değiştiren 60 milyon hektarlık arazinin %80'i Afrika ülkelerinde yer alırken, terör ile siyasi krizler medyada ön plana çıkarılarak bu satış ve kiralamalar gizleniyor.

Siyasi ve ekonomik açıdan istikrara kavuşan ve ciddi bir büyüme trendi yakalayan devletler, küresel ekonomik ve siyasi krizlerin içerisine çekilmeye çalışılıyor. Gezi olayları ve 17 Aralık süreciyle Türkiye'nin karşı karşıya kaldığı ekonomik manipülasyon, geçtiğimiz yıl Brezilya, Pakistan ve Nijerya'da sahneye konuldu. Bu süreçte başta IMF, Dünya Bankası gibi uluslararası kuruluşlar olmak üzere Moody's, SP ve Fitch gibi kredi derecelendirme kuruluşları önemli roller üstleniyorlar. Bu manipülatif ortamda merkez bankaları faiz oranlarını yükseltmek zorunda kalırken, dünyada merkez bankaları faiz oranları en yüksek olan ülke Brezilya, ikinci ülke ise Türkiye oldu.

Yürüttükleri kampanya ve reklamlarla dünya kamuoyunda şirin bir imaj çizen Apple, Twitter, Microsoft gibi küresel firmalar insanlık için son derece tehlikeli ihlallere imza atıyorlar. Ucuz işçilik, vergi kaçakçılığı ve tehlikeli atıkları bertaraf etmek için üretimlerinin çoğunu Asya'ya taşıyan

Apple ve Microsoft'un işçilerini günde 16 saat aralıksız çalıştırdığı ortaya çıktı. Twitter ise yaklaşık 250 milyon aktif kullanıcısı olmasına ve dünyanın hemen her ülkesinde kullanılmasına rağmen, yalnızca 14 ülkede ofis bulundurduğu için vergi vermeden yüz milyonlarca Dolar'lık haksız kazanç elde ediyor. Geçtiğimiz yıllarda Fransa'nın anti-semitizm içerdiği için silinmesini talep ettiği 350 milyon tweet için olumlu yanıt veren Twitter, Türkiye'nin taleplerini ciddiye almadı.

Yoksulluk dünya üzerinde giderek yaygınlaşıyor ve derinleşiyor. 1 milyarın üzerinde insan günlük 1 Dolar'ın altında gelirle yaşamını sürdürürken ve 800 milyon insan açlık sorunuyla karşı karşıyayken, dünyanın en büyük 50 bankasının toplam varlıklarının büyüklüğü, 187 ülkenin bir yılda ürettiği gayri safi yurt içi hasılaya denk geliyor. Bu durumun en büyük sebeplerinden biri ise, gelişmekte olan ülkelere vergi kaçakçılığı, illegal para transferi, finansal manipülasyonlar, insan ve organ ticareti, uyuşturucu gibi yollarla zengin ülkelere akan 1 trilyon Dolar.

Medya

Küresel medya, toplumsal olayların bir kısmına özenle eğilirken bazılarını ısrarla görmezden geliyor. 2014 yılı bu durumun en bariz örneklerinin yaşandığı bir yıl olarak kayıtlara geçti. Gezi Parkı olaylarında kesintisiz canlı yayınlar yapan, Türkiye'ye savaş muhabirlerini gönderen uluslararası medya organları, 2014 yılında ABD, İngiltere ve Almanya'da yaşanan olaylarda kullanılan orantısız gücü görmezden geldi.

Mısır'da ordunun siyasete müdahalesini "Darbe" olarak nitelendirmekten imtina ile kaçınan küresel medya, yayınlarında darbeye haklı gerekçeler bulmaya çalıştı. Ordunun kitlelerin üzerine ateş açtığı protesto gösterilerini "Orduda saldıran halk" olarak sunmaktan çekinmedi. Darbeci general Sisi'yi "Mısır'ın kurtarıcısı" ve "En güçlü adamı" gibi söylemlerle meşrulaştırmaya ve yapılan seçimlerin demokratik bağlamda yapıldığı

imajını oluşturmaya çalıştı. Elllerinde Sisi'nin resimleri olan topluluğun görüntülerini dünyaya servis eden Reuters, BBC, CNN gibi küresel medya organları Mısır halkının yapılan seçimleri onayladığı imajını vermeye çalıştı.

Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) örgütü 2014 raporu, sivil toplum alanında muhalif bir tablo sunmaktan ziyade, küresel aktörlerin dünya üzerindeki politikalarını olumlar bir tablo çiziyor. Rapor boyunca Libya, Irak, İran, Afganistan, Türkiye, Ukrayna, K. Kore gibi ülkelerin özgürlükler açısından sorunlu olduğu farklı istatistiklerle ortaya konmaya, bir anlamda küresel aktörlerin söz konusu ülkelerdeki müdahaleleri meşrulaştırılmaya çalışılıyor. Örneğin Türkiye raporda gazetecilere yapılan saldırı ve tehditler açısından dünyada üçüncü sırada gösteriliyor ve bu noktada Gezi Parkı olaylarına vurgu yapılıyor. Ancak olaylar sırasında CNN'in Türkiye'ye savaş muhabirlerini göndererek kesintisiz canlı yayınlar yapması, BBC, Reuters, Associated Press gibi uluslararası medya kurumlarının manipülatif yayınlarına değinilmiyor. Raporda ABD'de Ferguson, İngiltere'de Londra ve Almanya'da Hamburg olayları sırasında gazete ve televizyoncuların maruz kaldığı hukuk dışı uygulamalara ise değinilmiyor. Örneğin Hamburg'daki olayları duyurmak üzere yayın yapmaya çalışan TRT'nin tam da olaylar sürerken kablo yayınının durdurulması gibi büyük bir skandala imza atan Almanya'nın bu tutumu raporda işlenmiyor. Hal böyle olunca akla şu soru geliyor: RSF hangi sınırı tanımıyor?

Küresel medya Suriye'de yüzbinlerce insan yaşamını yitirirken göstermediği ilgiyi IŞİD'e gösterdi ve IŞİD'i bulunmaz bir propaganda aracı haline getirdi. Batı medyasında IŞİD bahanesiyle oluşturulan "terörist İslam" algısı, ABD ve Avrupa ülkelerinde Müslümanlara karşı büyük bir nefret dalgasına dönüşüyor. Avrupa ülkelerinde aylardır gündemin ilk sıralarında olan IŞİD nedeniyle medyada oluşturulan korku havası ve Müslümanların şiddet yanlısı olduğu algısı, başta cami

dernekleri ve cemaatler olmak üzere tüm Müslümanlar için 11 Eylül sonrası yaşanan baskıların yeniden görülmesine yol açtı.

Manipülatif habercilik anlayışıyla küresel aktörlerin politikalarını meşrulaştırma misyonu üstlenen uluslararası Batı medyası, dünya üzerindeki katliam ve soykırımları ise görmezden gelmeye devam ediyor. Çin'in Doğu Türkistan'da, İsrail'in Filistin'de, Myanmar'ın Arakan'da sürdürdüğü katliamlar bu yıl da uluslararası medyanın ilgisini çekmedi.

Eğitim

Batılı eğitim modelleri insan ve toplum algısını kökünden değiştiriyor! Okullar ve kurallar kutsanıyor, insan faktörü ikinci plana atılıyor! Ders kitapları modern Avrupa algısını beslerken, Batı eğitim anlayışı "iyi insan" değil, "modern köle" yetiştirmeyi hedefliyor!

Hayatın her alanında olduğu gibi eğitim alanında da varlığını hissettiren İslamofobi, Avrupa'da yaşayan Müslüman çocukların eğitim olanaklarını kısıtlayan, onları dışlayan bir olgu olarak öne çıkıyor. Hazırlıklarını sürdürdüğümüz "Avrupa'da Yükselen Ayrımcılık: Nefret, İslamofobi ve Irkçılık" raporu kapsamında gerçekleştirilen Avrupa ziyaretlerinde elde edilen bilgiler konunun ciddiyetini ortaya koyması açısından oldukça düşündürücü.

Almanya, Fransa, Avusturya, Belçika ve Hollanda gibi ülkelerde Müslüman ailelere çocuklarının eğitimi üzerinden gösterilen zorluklar İslamofobik bir tutumun büyük hak ihlallerine yol açtığını gösteriyor. Başta Almanya ve Fransa olmak üzere pek çok Avrupa ülkesinde öne çıkan uygulamaya göre, eğitim çağındaki Müslüman göçmenler, özel eğitime ihtiyaç duyduğu gerekçesiyle henüz ilk öğretim çağında akademik çalışma yapma imkanlarını ortadan kaldıran okullara yönlendiriliyorlar.

Türkiye eğitim ve sınav sistemlerinde sıkça yapılan değişiklikler sebebiyle sınav yorgunu bir

ülke haline geldi. Hemen her yıl ya eğitim sisteminde ya da sınav sisteminde değişiklik yapılması, hem eğitimcilerin, hem öğrencilerin, hem de velilerin büyük sıkıntılar yaşamasına yol açıyor.

Tarih-Toplum

Toplumsal yapıyı hedef alan ihlaller her geçen yıl artıyor. İstatistikler boşanma sayısının tehlikeli oranlarda arttığını gösterirken, aile kurumu zayıflatılıyor, yerine “partnerlik” kavramı yerleştirilmeye çalışılıyor.

Kadına şiddet konusu Batılı devletler ve kurumlar tarafından başta Türkiye olmak üzere gelişmekte olan pek çok ülkeye karşı bir hesap sorma aracı olarak kullanılıyor olsa da, Gelişmiş Batılı devletlerde kadına şiddetin çok daha korkutucu boyutlarda olduğunu yapılan araştırmalar ortaya koyuyor. Avrupa Birliği Temel Haklar Ajansı (FRA)’nın yayımladığı Kadına Yönelik Şiddet: AB Düzeyinde adli rapor, AB ülkelerinde 15 yaşından itibaren her üç kadından birinin fiziksel ve cinsel şiddete maruz kaldığını belgeliyor. 28 AB ülkesinden, 18-72 yaş arası 42.000 kadın ile yapılan araştırma, bugüne kadar bu konuda hem AB’de hem de dünyada yapılmış en geniş ve derin araştırma niteliği taşıyor. Rapora göre her 10 kadından biri 15 yaşından itibaren cinsel şiddete maruz kalırken, her 20 kadından biri tecavüze uğradığını belirtiyor. Her 5 kadından biri ise eski veya şu an birlikte olduğu eşinden cinsel ve fiziksel şiddet gördüğünü ifade ediyor. Çocukluk dönemi ile ilgili yapılan araştırmada ise, her 10 kadından biri, 15 yaş öncesinde bir yetişkinden cinsel şiddet gördüğünü söylüyor.

Her geçen gün sayısı artan ve ciddi bir sektöre dönüşen televizyon diziciliği reyting uğruna ahlaki pek çok değeri yok saymaya devam ediyor. Toplumumuzda akşam oturmalarının, sohbetlerin ve kitap okuma alışkanlıklarının yerini alan dizi seyretme geleneği (!) aile yapısını bozuyor. Bir sonraki bölümün heyecanla beklenmesi için her bölüm sonuna ilıştırılan şiddet ve müstehcenlik

öne çıkıyor. Temel konu, yasak aşk ve gayrimeşru çocuk olarak ortaya konurken her iki kavramın meşrulaştırılma çabası dikkatlerden kaçmıyor.

Kapitalist anlayışla çehresi hızla değişen şehirler, insanı ve toplumu bağlı bulunduğu medeniyet değerlerinden uzaklaştırırken, yerine modern anlayışla şekillenmiş beton yığınları bırakıyor. Son yıllarda yükselen gökdelen ve rezidanslarla komşuluk ve mahalle kültürü, yok edilirken, her gün bir yenisi açılan AVM’ler alışveriş alışkanlıklarımızı kökünden sarsarak çarşı kültürümüzü yok ediyor.

2014 yılında yaşanan ihlallere dair detaylı bilgileri raporumuzun sayfalarında bulabilirsiniz.

İhlallerin yaşanmadığı bir dünya temennisiyle...

Ayhan KÜÇÜK / Başkan
İstanbul 2014

siyaset-hukuk

1. NEFRET, İSLAMOFOBİ ve IRKÇILIK

a. ABD

ABD’de İslamofobi Salgını Sürüyor

Amerikan Özgürlüğü Savunma Girişimi isimli sivil toplum kuruluşu tarafından hazırlanan ve Washington’da otobüslere verilen reklam afişinde, Müslümanlara karşı provokatif ifadeler yer aldı. Otobüslerde yer alan reklamda “İslamiyette Yahudi Nefreti Kuran’da Var” başlığı büyük puntolarla yazıldı. Ayrıca, reklamda tüm Amerikan yardımlarının 3’te 2’sinin İslam ülkelerine gittiği belirtildi ve yardımların sonlandırılması istendi. 20 otobüs üzerinde taşınan reklam, bir ay boyunca caddeleri gezdi.¹

ABD “Küresel Terör Raporu” ile Neyi Amaçlıyor?

ABD Yönetimi’nin açıkladığı geleneksel yıllık terör raporunun Türkiye bölümünde PKK’nın yeri azalırken küresel terörizm trendlerine giren DHKP-C öne çıktı. Türkiye’deki bir diğer terör riski olarak da, ülkenin özellikle Avrupa’dan Suriye’ye giden yabancı savaşçıların transit durağı

olması gösterildi. ABD Yönetimi’nin Mayıs ayı başında Washington’da açıkladığı geleneksel ülkelere yıllık terör raporunda El-Kaide ABD’ye yönelik en önemli terör tehdidi olarak kalmaya devam ederken, raporun Türkiye bölümü önceki yıllara göre önemli farklılıklar içerdi. Önceki yıllarda raporun özet bölümüne de giren PKK’nın faaliyetleri bu sene daha az yer alırken, DHKP-C örgütü ise küresel terörist trendler arasında gösterildi. Raporun Türkiye kısmında terörizm riski olarak bahsedilen bir diğer farklı unsur ise Suriye’ye Türkiye üzerinden giden yabancı savaşçılar meselesiydi.²

Dünya üzerinde devam etmekte olan işgal, askeri operasyon, içsavaş ve soykırım süreçlerinin hemen hepsinde aktif olarak yer alan ABD’nin “Küresel Terör Raporu” ile neyi amaçladığı ise ayrı bir soru işareti doğuruyor. Her yıl düzenli olarak hazırladığı bu ve benzeri raporlarla, ABD’nin, dünyanın dört bir yanında sürdürmekte olduğu hukuk dışı uygulamalara karartma uygulamayı ve terörün kaynağı olarak kendisinin kaosa sürüklediği coğrafyaları öne çıkarmayı amaçladığı güçlü bir şekilde dile getiriliyor.

b. Almanya

Türk Diplomatların Araçları Kundaklandı

Türkiye’nin Berlin Büyükelçiliği’nde görevli iki diplomatın araçları kundaklandı. 1 Ocak 2014 gecesi 23.30 sıralarında Mitte ilçesinde Heinrich Heine Caddesi üzerinde birer kilometre arayla park halinde bulunan Türk Büyükelçiliği’ne ait diplomatik plakalı araçların ön kısımlarından yanıcı bir maddeyle kasten yakıldığı belirtildi. Durumu fark eden mahalle sakinlerinin bildirmesiyle olay yerine gelen itfaiye ekipleri araçlardaki yangını söndürdü. Olayda, iki araç da kullanılamaz hale geldi. Türkiye’nin Berlin Büyükelçiliği yetkilileri, Alman makamlarından olayın açıklığa kavuşturulması ve faillerin yakalanmasını istedi. Büyükel-

1 <http://www.yenisafak.com.tr/dunya/islamofobi-salgini-650238>

2 <http://www.hurriyet.com.tr/dunya/26330085.asp>

çilik yetkilileri ayrıca güvenlik önlemlerinin artırılması talebinde de bulunarak, olayın takipçisi olacaklarını Alman makamlarına ilettiler. Alman polisi, olayla ilgili geniş kapsamlı inceleme başlattığını açıkladı.³

Alman Polisinden Star Gazetesi Muhabirine Tehdit

Almanya'nın Hamburg kentinde gerçekleşen ve yüzlerce kişinin polis şiddetiyle yaralandığı olayları yerinde takip eden Star gazetesi muhabiri Şenol Baştakar'a Alman polisi inanılmayacak bir ifade kullandı. Gösteriler sırasında saldırıya uğradığı iddia edilen Davidwache Karakolu'nda çekim yapan Baştakar, bir Alman polis tarafından "Güvenlik çizgisini bir adım geçersen seni anında vururum" diye tehdit edildi. Baştakar, gazeteci olduğunu söylemesine karşın Alman polisi söylemini ve tutumunu değiştirmeyerek çekim yapılmasına engel olmaya çalıştı.⁴

NSU Davasında Skandallar Bitmiyor

Almanya Federal Suç Dairesi'nin (BKA), 2000-2007 yılları arasında 8'i Türk 10 kişiyi öldüren aşırı sağcı "Nasyonal Sosyalist Yeraltı" terör örgütü üyelerinin Zwickau kentindeki kaldıkları evde bulunan 11 silahın sadece 4'ünde parmak izi incelemesi yaptığı belirlendi.

Alman *Focus* dergisinde yer alan haberde, BKA tarafından 16 Ocak 2014 tarihinde Federal Savcılığa gönderilen belgede, NSU örgütü üyelerine ait silahların 4'ünde parmak izi incelemesi yapıldığı, bunun iki yıl sonra söz konusu dosyalar-da yapılan incelemeyle ortaya çıktığı ifade edildi.

NSU davasının görüldüğü Münih Yüksek Eyalet Mahkemesi'nin de bunu 17 Ocak'ta öğrendiği ve Mahkeme Heyeti Başkanı Manfred Götzl'in diğer silahlarda da parmak izi incelemesi yapılmasını istediği belirtildi. Bunun üzerine yapılan analizde herhangi bir şeyin bulunamadığı iddia

edildi. Terör örgütü üyelerinin kullandığı ve NSU davasının baş sanığı Beate Zschäpe'in kaçmadan önce kundakladığı Zwickau kentindeki evde arama yapan polisin bulduğu 11 silahı BKA'ya teslim ettiği ancak BKA'nın bu silahların 4'ünde parmak izi incelemesi yaptığı kaydedildi.

BKA çalışanlarının diğer 7 silahın analizinin başarılı olmayacağı gerekçesiyle inceleme yapılmadığı, inceleme yapılmayan silahlar arasında 8 Türk'ün ve 1 Yunanlı'nın öldürüldüğü "Ceska 83" marka silahın da yer aldığı ifade edildi. BKA ise söz konusu silahların yanmanın etkisiyle incelemeye uygun olmadığını iddia etti.⁵



NSU Davası Tanığı Evinde Ölü Bulundu

Spiegel dergisinin haberine göre, Federal Meclis (Bundestag) Parlamenter Kontrol Komisyonu'na bilgi veren Anayasayı Koruma Teşkilatı, istihbarat teşkilatına muhbirlik yapan "Corelli" kod adlı Thomas R'nin Kuzey Ren Vestfalya Eyaleti'ndeki evinde ölü bulunduğunu bilgisini verdi. Uzun yıllar istihbarat teşkilatına muhbirlik yaptığı belirtilen Thomas R'nin, Münih Yüksek Eyalet Mahkemesi'nde devam eden NSU davasında da tanık olarak ifade vermesi bekleniyordu.

2012 Eylül ayında muhbirlik yaptığı ortaya çıktığı için tanık koruma programı kapsamına alınan ve yeni bir kimlikle yaşamını sürdüren

3 <http://www.ntvmsnbc.com/id/25489290/>

4 <http://haber.stargazete.com/dunya/alman-polisten-star-muhabirine-sok-tehdit/haber-828221>

5 <http://www.dunyabulteni.net/manset/291212/nsu-davasinda-skandallar-bitmiyor>

Thomas R'nin telefon numarası, NSU terör örgütü kurucularından Uwe Mundlos'un telefon fihrisinde bulunmuştu. Yerel polis, Bielefeld yakınlarındaki Schloss Holte-Stukenbruck kasabasında ikamet eden Thomas R'nin ölümünde herhangi bir dış etkene rastlanmadığını açıklarken Thomas R'nin diabet hastası olduğu ve bu hastalıktan ölmüş olabileceği belirtiliyor.⁶

Almanlar Yabancılar Seçim Hakkına Karşı

Stern dergisinin anketine göre Alman halkının %49'u, Almanya'da yaşayan AB ülkesi vatandaşı olmayan yabancılar, yani öncelikle 2 milyona yakın Türk vatandaşına mahalli seçimlerde oy kullanma hakkı verilmesine karşı olduğunu belirtti. %47'si ise AB'den olmayan yabancılar da mahalli seçim hakkı verilmesinden yana.

Almanya'da yaşayan AB üyesi ülke vatandaşlarının mahalli seçim hakkı bulunuyor. Aynı şekilde burada yaşayan diğer ülke vatandaşlarına da seçim hakkı verilmesini isteyenlerin çoğunluğunu Yeşiller Partisi, Sol Parti ve Sosyal Demokrat Parti seçmenleri oluşturuyor.⁷

Almanya'daki İrkçı Faaliyetler Türkiye'de Olsaydı Dünya Ayağa Kalkardı!

Ülkesinde yaşanan ırkçı cinayetleri unutup Ankara'da "demokrasi dersi" vermeye kalkan Almanya Cumhurbaşkanı Joachim Gauck'a bir tepki de TBMM İnsan Hakları Komisyonu Başkanı Ayhan Sefer Üstün'den geldi. Almanya Federal Cumhuriyeti Aşağı Saksonya Eyalet Meclis Başkanı Bernd Busemann ve bir grup parlamenter kabul eden Üstün, heyetin önüne Almanya'da yaşanan hak ihlallerine ilişkin Almanca üç ayrı rapor koydu.

Alman heyet, "Türklere yönelik ırkçı saldırılar", "Neonazi cinayetleri", "Türk çocukların Al-

man Gençlik Daireleri tarafından ailelerinden koparılması" başlıklı raporlar karşısında söyleyecek söz bulamadı. Üstün, raporlarda yer alan saldırıları ima ederek, "Bu olaylardan bir tanesi Türkiye'de yaşansa dünyayı ayağa kaldırırsınız" diye tepki gösterdi.

Basına kapalı gerçekleşen görüşmede yaşananları anlatan TBMM İnsan Hakları Komisyonu Başkanı Ayhan Sefer Üstün, "Görüşmemizde Almanya'daki Türk vatandaşlarının karşılaştığı hak ihlallerini belgeleriyle ortaya koyan raporlarımızı takdim ettim. Raporlar arasında, 8 vatandaşımızın Neonazi örgütü tarafından katledilmesi ve soruşturmalarda yaşanan ihlal ve önyargılara ilişkin araştırmamız da vardı. Ayrıca Türk vatandaşlarına yönelik ırkçı ayrımcılık ve Türk çocuklarının Alman Gençlik Daireleri tarafından basit sebeplerle ailelerinden koparılmalarını ortaya koyan raporlarımızı da kendilerine verdim. Vatandaşlarımızı hedef alan saldırı, kundaklama ve tehdit eylemlerini de bir bir sıraladım" dedi.⁸

NSU Davasında İlerleme Yok

Almanya'da aşırı sağcı terör örgütü NSU'nun hayattaki tek üyesi Beate Zschaepe ile örgüte yardım ve yataklık yapan 4 kişinin yargılandığı dava, birinci yılını doldurdu. Almanya'nın yakın tarihinin en önemli yargılamalarından biri olarak nitelendirilen NSU davasının başlamasının üzerinden bir yıl geçmesine rağmen örgütün karanlık bağlantıları aydınlatılamadı. Münih Eyalet Yüksek Mahkemesi'nde devam eden davanın tutuklu baş sanığı Beate Zschaepe, sessizliğini korumaya devam ediyor.

Sanık avukatlarının oyalama taktiklerinin öne çıktığı duruşmalarda, aşırı sağ çevrelerle bağlantılı tanıkların olayları hatırlamadıklarını söylemeleri nedeniyle suçlamaları kanıtlayacak yeni delillere ulaşılamadı ve cinayetleri aydınlatabilecek yeni bilgiler elde edilemedi.

⁶ <http://www.dunyabulteni.net/manset/295164/nsu-davasi-tanigi-evinde-olu-bulundu>

⁷ <http://www.dunyabulteni.net/gunun-haberleri/298222/almanlar-yabancilara-secim-hakkina-karsi>

⁸ <http://www.timeturk.com/tr/2014/05/07/turkiye-de-yasansa-dunya-ayaklanirdi.html#.VFIRFPmsVqV>

NSU terör örgütünün hayatta kalan tek üyesi Beate Zschaepe ile örgüte yardım ve yataklık yaptıkları öne sürülen eski Milliyetçi Demokrat Parti (NPD) yöneticisi Ralf Wohlleben ile Andre Emmerich, Holger Gerlach ve Carsten Schultze davada yargılanıyor.⁹

Alman Gazeteciden Uyarı:

"Dünya Müslümanları Birlik Olun!"

Almanya'nın önde gelen gazetecilerden Jürgen Todenhöffer, resmi hesabı üzerinden bir makale yayımladı. Obama'nın açıklamalarını ve 11 Eylül saldırılarının sebebini değerlendiren Todenhöffer, "11 Eylül saldırılarında hayatını kaybeden sivilleri saygıyla anıyorum, ancak 'anti-terör' saldırılarında hayatını kaybeden yarım milyon Iraklıyı ve 100.000 Afganlıyı da saygıyla anıyorum" diyerek yazısına başladı.

Todenhöffer, şöyle devam etti: "Hiç kimse Terörist doğmaz. El-Kaide ve IŞİD militanları da öyle. Batılı devletler, İsrail'e gösterdikleri hoşgörüyü İslam dünyasına göstermiş olsalardı 'İslami Terör' dedikleri şey olmazdı. Yüzyıllarca İslam dünyasını işgal eden, sömüren Batı dünyası, bugünde kanlı ellerini geri çekmiyor."

En büyük "anti-terör" stratejisinin İslam dünyasına karşı adil olmak olduğunu savunan Todenhöffer, "Geçmiş dönemlerde, İslam dünyası işgal ve sömürülere karşı kendini farklı şekillerde savundu. Ancak bugün kendi hükümetlerini de batı tarafında ve İslam karşıtı olarak görüyor" tespitinde bulundu.

"Batı dünyası Terörün, kendi zulmünden kaynaklandığını ve kendisinin Teröristlerden daha kanlı olduğunu görmüyor. Ne zaman batılı devletler İslam dünyasına karşı adil olursa bu terör o zaman biter. Sözde İslamcı Teröristler 11 Eylül'de 3.500 masum insanı katletti ise sözde Hristiyan Politikacılar da Afganistan, Irak, Pakistan, Somali,

Yemen gibi ülkelerde 600.000 sivil insanın canına kıydı." diyen Todenhöffer, şu ana kadar ABD tarafından IŞİD'e 148 bomba atıldığını ve bu bombalardan 1000 kadar sivil Iraklının hayatına mal olduğunu ifade etti ve "daha niceleri ölecek. Ama pardon, onlar 'sadece' Arap siviller, unutmuşum," diye sitem etti. Son olarak İslam Dünyası'na seslenen Todenhöffer, "Dünya Müslümanları artık birlik olun. Uyanın masal uykunuzdan. Devir uyumayanların devri" sözleriyle yazısını tamamladı.¹⁰



Bielefeld'de Camiye Girip Kur'an Yaktılar

Bielefeld'de kimliği bilinmeyen kişi veya kişiler Süleymaniye Camii'ni yakmaya kalkıştı. Süleyman Camii Dernek Başkanı Selim Baş, kundakçıların sabahın erken saatlerinde camiye bina'nın arka tarafındaki pencereyi kırarak girdiklerini açıkladı. Camiye girdikten sonra kundakçıların ilk işi iki kamerayı devre dışı bırakmak oldu. Polis kameraların saat 04.30'da devre dışı bırakıldığını tespit etti ancak yangın saat 6 sıralarında çıkarıldı. Kundakçılar kadınların ibadet ettiği bölümde, raflarda muhafaza edilen 20'den fazla Kur'an-ı Kerim'i toplayıp caminin ortasına toplayarak ateşe verdi.

Yangını caminin denetleme işlerini yapan Ali Şahan fark etti. Duman kokusu aldıktan sonra camiye koşan Şahan, alevleri söndürdü. Ber-

9 <http://www.dunyabulteni.net/manset/297285/nsu-davasinin-1-yili-doluyor-ilerleme-yok>

10 <http://www.yenisafak.com.tr/dunya/alman-gazeteci-dunya-muslumanlari-birlik-olun-684456>

lin'deki 40 yıllık Mevlana Camii ile Bielefeld'teki Semerkant Camii'nde meydana gelen yangınların şoku devam ederken Bielefeld'te bir camide daha yangın çıkarılmasının endişeyi artırdığını belirten Baş, *"Biz bunun bir sinyal olduğunu düşünüyoruz. Korkutma amaçlı bir sinyal bu. Bize gözdağı veriliyor"* şeklinde konuştu.¹¹

Thüringen Eyaleti Meclis Araştırma Raporu: "NSU Cinayetleri Engellenebilirdi!"

İrkçı terör örgütü Nasyonal Sosyalist Yeraltı'nın cinayetlerini araştıran Thüringen Eyaleti NSU Meclis Araştırma Komisyonu nihai raporunu açıkladı. Komisyon raporda, 1990'lı yılların sonunda Thüringen Eyaleti güvenlik birimlerinde, terör hücrelerinin üç ana zanlısını arama çalışmalarında korkunç hatalar yapıldığına dikkat çekti. Rapora göre, soruşturmayı yürüten kurumlar bu denli büyük hatalar yapmamış olsalardı, cinayetler engellenebilirdi.

Thüringen Eyaleti Meclisi NSU Araştırma Komisyonu Başkanı Dorethea Marx, yaptığı açıklamada, bu hataların terör hücreleri üyesi üç kişinin 1998 yılında yeraltına inmesini kolaylaştırdığını söyledi. Marx, bin 800 sayfalık kapanış raporunu açıklarken, "bir felaketten ve büyük bir başarısızlık"tan söz etti. Marx, NSU üçlüsü Uwe Böhnhardt, Uwe Mundlos ve Beate Zschape'nin Thüringen'den çıktığını belirterek, Thüringen'in bu suçun altında ezildiğini söyledi.

Marx, aynı zamanda Anayasayı Koruma Teşkilatı'nın kendi çalışan ve muhbirlerini korumak adına üç zanlıyı arama çalışmalarını sabote edebilmiş olduğu şüphesinin de bir kez daha altını çizdi. Marx, 1998 yılında Jena kentinde patlayıcı maddeler ele geçirildiğinde, daha doğru hareket etmesi durumunda, olayların seyrinin farklı olabileceğini belirtti.¹²

Oldenburg ve Mölln'de Cami Saldırıları

Almanya'da son dönemde artan cami saldırıları korkutucu boyutlara ulaşıyor. Oldenburg'daki DİTİB Hacı Bayram Camii molotof kokteyli atılarak kundaklanmak istenirken, Mölln'deki camiye ikinci kez taciz saldırısında bulunuldu. Polis, Oldenburg'da 30 Ağustos Cumartesi sabahı meydana gelen molotof kokteylli saldırının kamera kayıtlarına yansıdığını açıkladı. Sabah saat 05:05'de gerçekleşen saldırıda maddi hasar oluştu.

Mölln kentindeki Fatih Sultan Camii ise 17 Ağustos'un ardından Eylül ayı başlarında tekrar saldırıya uğradı. 17 Ağustos'ta cami önüne çürümüş domuz eti bırakan saldırganlar, son olarak caminin girişine bir köpeğe idrar yaptırttı. Belediye Başkanı Jean Wiegels, saldırıyı kınarken, bir protesto yürüyüşü gerçekleşeceği duyuruldu.¹³

"İslam'a Hakaret" Suç Kapsamında Görülmedi

Almanya'nın Osnabrück Savcılığı, Kabareci Dieter Nuhr adlı sahne sanatçısı hakkında açtığı soruşturmayı kapattı. Erhat Toka isimli vatandaşın savcılığa Dieter Nuhr'un sahnelerinde İslam'a hakaret ettiğini bildirerek suç duyurusunda bulunmuştu. Osnabrück Savcılığı ise Nuhr hakkındaki soruşturma dosyasının kapatıldığını belirtti. Buna gerekçe olarak ise Dieter Nuhr'un İslam hakkındaki ifadelerinin halkı kışkırtma suçu kapsamına girmediği, bunun için Dieter Nuhr'da yabancı düşmanı bir dünya görüşünün olmadığı gösterildi. Savcılık ayrıca Dieter Nuhr'un kabare sanatını icra ettiğini ve bu nedenle bir dini gruba hakaret edilmesi suçunun oluşmadığını kaydetti.¹⁴

Muhafazakar Alman Milletvekilinden İslam'a Hakaret

"Sürülenler" adlı aşırı sağcı derneğin genel başkanı ve Hristiyan Demokratlar Birliği CDU milletvekili Erika Steinbach, Twitter aracılığıyla İslam'a hakaret içeren mesajlar yayımladı. Stein-

11 <http://www.hurriyet.com.tr/avrupa/27042985.asp>

12 <http://www.dw.de/nsu-cinayetleri-engellenebilirdi/a-17870540>

13 <http://sabab.de/iki-camiye-daha-saldiri/>

14 <http://www.hurriyet.com.tr/avrupa/27531886.asp>

bach, Twitter mesajında, “Konumuz İslam sempatanlığı değil, insancılıktır. Kur'an kadınlara saygılı olmayan bir kitap olduğundan insancıl da değildir.” ifadelerini kullandı. Steinbach'ın İslam'a hakaret içeren ifadelerine ilk tepki serbest gazeteci olarak çalışan Tilo Jung'tan geldi. Jung, Twitter mesajında, “Hangi din kadına saygılı?”, “Katoliklerdeki 'hizmet eden kadın, idare eden adam' tabirini mi kastediyorsun?” sorularını yöneltti.

Ancak Steinbach, önceki hakaretleriyle yetinmeyip, kendisine gelen tepkilere cevap olarak bir mesaj daha yayımladı ve mesajında, “Tevrat mı, İncil mi, Kur'an mı: Hangi inanç grubu bugün diğer inanç gruplarına karşı şiddete ve kadınlara baskı yapmaya çağırıyor?” sorusunu yöneltti. Cevabını da kendi vererek, “Sadece Müslümanlar” dedi. Alman basınında Steinbach'ın bu çıkışı, 7 Kasım 2014'te “Sürülenler Derneği” genel başkanlığı sona erdiğinden, gitmeden önce tekrar manşetlere çıkmak istediği için yaptığı yorumlarıyla aktarıldı.¹⁵

Almanya'da Irkçılar İnsan Avına Çıktı

Almanya'nın Thüringen eyaletinde kendilerine “Vatanı Savunanlar” adını veren bir grup ırkçı, Hildburghausen isimli kasabada, bir şirket önünde bekleyen üç Rumeni, 15 kadar arabadan oluşan bir konvoyla takip ettiler. Polis sözcüsünün verdiği bilgiye göre takip sırasında kaza meydana gelince, konvoy polis tarafından durduruldu. Rumenlerden biri kaçarak polis otomobiline sığındı.



15 <http://www.dunyabulteni.net/avrupa/312733/muhafazakar-alman-milletvekili-islama-hakaret-etti>

Thüringische Landeszeitung isimli gazetenin haberinde bölgede hırsızlığı önlemek amacıyla Almanların bir grup kurduğu ve “hırsızlara karşı” mücadele etmek istediklerini söyledikleri belirtildi. Almanların takip ettiği Rumenler, daha önce polis tarafından çevrede metal hırsızlığı yapmış olabilecekleri zannıyla kontrol edilmiş, ancak buna dair hiçbir delil bulunamamıştı.

Thüringen Eyalet Parlamentosu'nda Sosyal Demokrat Parti SPD, olayla ilgili açıklama yapılmasını talep etti. Eyalet meclisi milletvekillerinden Uwe Höhn, yeni kurulan sözde “Vatanı Savunanlar” grubu hakkında tam olarak bilgi verilmesini istedi. Polis sözkonusu grup hakkında soruşturmaya başladı. SPD'li bir başka eyalet milletvekili Diana Lehmann, “Thüringen'de 'Hoşgeldin' kültürünü oluşturabilmemiz için önümüzde uzun bir yol var anlaşılan” dedi.¹⁶

Almanya Uyum Bakanı: “Ayrımcılık Okullarda, Üniversitelerde ve İş Piyasasında!”

Almanya Göç, Mülteciler ve Uyumdan Sorumlu Devlet Bakanı Aydan Özoğuz, ülkede özellikle okullarda, üniversitelerde ve iş piyasasında ayrımcılık olduğunu belirterek, bunun ciddiye alınması gerektiğini söyledi. Özoğuz, Stiftung Bildung Eğitim Vakfı tarafından Beuth Yüksekokulu'nda düzenlenen toplantıda, ülkede doğan her üç çocuğun göçmen kökenli olduğuna işaret ederek, “Biz bir göç toplumuz. Bizim toplum uzun süre göçün ne olduğunu anlamadı” dedi.

Uzun bir zaman öğrencilerin değişik derecelere göre okullarda ayrıştırıldığını hatırlatan Özoğuz, bu eğitim sisteminin revize edildiğini kaydetti. Ailenin eğitim sisteminin yapısını bilmediğini, bu boşluğun kapatılması gerektiğini vurguladı.

Özoğuz, birbirine yardım ederek çok şeyin yapılabileceğini söyledi. Uyum alanında her şeyin iyi olmadığı, bunu uzmanlar tarafından hazırlanan raporun ortaya koyduğuna işaret eden Özoğuz,

16 <http://www.dunyabulteni.net/avrupa/312622/almanya-da-irkcilar-insan-avina-cikti>

raporun birçok olumlu konuların yanında, belirli grupların ayrımcılık tecrübesine sahip olduklarını saptadığını kaydetti.

“Ayrımcılık özellikle okullarda, üniversitelerde ve iş piyasasında oluyor. Bunu ciddiye almak lazım” ifadesini kullanan Özoğuz, raporda bir işyeri için müracaatta bulunan göçmen gençlerin isimlerinden dolayı mülakata çağrılmadığının örnek verildiğini bildirdi. Özoğuz, sadece kişinin isminin birisinin davet edilip edilmemesi için yeterli olmaması gerektiğini belirtti. Yılda bir kez düzenlenen ve Başbakanlık'ta yapılacak Uyum Zirvesi'nin bu seneki ana konusunun meslek eğitimi olduğunu anlatan Özoğuz, meslek eğitimi alan gençlerin sayısını artırmayı hedeflediklerini söyledi. Özoğuz, birçok velinin meslek eğitimi küçümsediğini, oysa bunun önemli olduğunu kaydetti.¹⁷

Almanya'da Türklere Ait 3 Otomobil Kundaklandı

Eylül ayı başlarında Almanya'nın Delmenhorst kentinde Türklere ait 3 otomobilin kundaklandığı bildirildi. Türklere yoğun olarak yaşadığı Düsternort semtindeki Bresleuar Sokak'ta gece park halinde bulunan Volkan Saitoğlu, Ahmet Çığ ve Manuel Mutlu'ya ait otomobiller kimliği henüz belirlenemeyen kişi ya da kişilerce kundaklandı. Yangında otomobiller kullanılamaz hale geldi. Delmenhorst Emniyet Müdürlüğü Sözcüsü Jennifer Koch, olayla ilgili soruşturma başlattıklarını ancak failler konusunda ellerine henüz bir bilgi ulaşmadığını söyledi.

Aracı kundaklanan Saitoğlu'nun eşi Ezgi Saitoğlu, *“Olay gecesini patlamayla uyandığımızda koştuğumuz pencereden komşumuza ait aracın yandığını gördük. Dışarı çıkan komşumuz bizim aracın da yakıldığını söyleyince dışarı çıktık ancak çok geç kaldığımızı gördük. Otomobillerimiz gözlerimiz önünde yandı”* diye konuştu.

Araçların kundaklandığını ifade eden Saitoğ-

lu, *“Geçen hafta da burada bir araç yakılmıştı. Artık tedirgin olmaya başladık. Çocuğumu yalnız dışarı çıkartmaya korkar oldum. Bu saldırıyı yapanlar mutlaka bulunmalı”* ifadesini kullandı.

Ahmet Çığ ise ateşe verilen üç aracın yabancı-lara ait olmasının düşündürücü olduğunu söyledi. Araçları kundaklayanların bilinçli hareket ettiğini dile getiren Çığ, *“Olayı kimler ve kaç kişi yaptı bilmiyorum. Benim kimseyle bir alıp veremediğim yok. Zaten yanan araçlar yabancılara ait. Yani biz Türklere ait. Araçlar kasten yakılmış. İnşallah en kısa zamanda bunu yapan kişi veya kişiler yakalanır. Bugün aracımızı yakan yarın evimizi de yakabilir”* şeklinde konuştu.¹⁸

Alman İstihbaratı NSU Cinayetinde Polise Karartma Uygulamış

Almanya'nın Münih Eyalet Yüksek Mahkemesi'nde devam eden ırkçı terör örgütü NSU davasının, yaz tatili öncesi 6 Ağustos tarihli son duruşmasında Kassel şehrinden iki polis memuru tanık olarak dinlendi. Polislerin verdikleri ifadeler sonucu, Hessen Eyaleti Anayasayı Koruma İstihbarat Teşkilatı'nın Kassel'de 2006'da NSU tarafından 21 yaşındaki Halit Yozgat'ın öldürüldüğü saldırının araştırılmasını engellediği ortaya çıktı.

Kassel'de bir internet kafe çalıştıran Yozgat'ın öldürüldüğü gün, cinayet mahallinde bulunan istihbaratçı Andreas T. de zanlılar arasında bulunuyordu. Polis bu kişi hakkında yoğun bir araştırma başlattı, ancak bu çalışma Hessen Eyaleti Anayasayı Koruma İstihbarat Teşkilatı tarafından engellendi. Hessen polisi, Andreas T.'nin koordine ettiği ırkçı muhbirlerin ifadesini almak istedi, ancak Anayasayı Koruma Teşkilatı muhbirlerin ifadesini aldırmadı. Mahkemede ifade veren polislerden birisi, Anayasayı Koruma Teşkilatı'nın cinayetle ilgili soruşturmayı ciddiye almadıklarını ve kendileri tarafından ortaya konulan delillerin istihbarat yetkililerini fazla etkilemediğini söyledi.

¹⁷ <http://www.hurriyet.com.tr/avrupa/27401326.asp>

¹⁸ http://www.radikal.com.tr/turkiye/almanyada_turklere_ait_3_otomobil_kundaklandi-1212046

Polis yetkilileri ile istihbaratçılar arasında, NSU ile ilgili incelemelerde çıkan anlaşmazlıklar daha sonra zamanın Hessen Eyaleti İçişleri Bakanı Hristiyan demokrat politikacı Volker Bouffier tarafından giderildi. Şimdi Hessen Eyalet Başbakanlığı görevini yürüten Bouffier, istihbaratçıları haklı bularak, polis memurlarının istihbarat muhbirlerini sorgulamalarını engelledi. Hessen eyaletinde önümüzdeki aylarda NSU cinayetleriyle ilgili bir Eyalet Parlamento Komisyonu oluşturulacak.

Kassel'de Yozgat'ın öldürüldüğü sırada internet kafede bulunan ve artık istihbaratçı olarak çalışmayan Andreas T.'nin cinayeti işlemiş olabileceği zannı güçlenmedi ve NSU teröristleri Uwe Böhnhardt ve Uwe Mundlos, Halit Yozgat'ın katilleri olarak görülüyor. Kassel polis memuruna göre Andreas T.'nin iddia ettiği gibi cinayetten hiç haberinin olmaması ihtimal dışı bulunuyor.¹⁹

Yılın İlk Yarısında

Beş Binin Üzerinde İrkçi Suç İşlendi

Alman basınında yer alan haberlere göre 2014'ün ilk yarısında ırkçılar tarafından işlenen suçların sayısı 5 bini geçti. Alman Federal Parlamento Başkan Yardımcısı Sol Partili Petra Pau'un verdiği soru önergesine, Federal İçişleri Bakanlığının verdiği cevaba göre, polis tarafından Ocak ayından Haziran ayına kadar 5 bin 239 ırkçı suç kayıt altına alındı. Bunlardan 241'inin şiddet içerikli suç olduğu bildirildi. Şiddet içeren saldırılarda 216 kişi yaralandı.

İrkçiler tarafından işlenen suçlarla ilgili olarak 2 bin 444 soruşturma başlatıldı. Ancak polisin bildirdiğine göre sadece 54 neonazi gözaltına alındı. Bunlardan da yalnızca 3'ü soruşturmanın devam etmesi için tutuklandı.²⁰

Üniversite Mezunu Göçmen Vatandaşlık İçin Almanca Kursuna Yönlendirildi

Yirmidört seneden beri Almanya'da yaşayan ve İşletme Fakültesi okuyup mezun olan Pakistan asıllı Ajmal, Alman vatandaşı olmak isteyince Yabancılar Dairesi tarafından Almanca bildiğine dair belge göstermesi talep edildi.

Baden-Württemberg eyaletinde ancak okul birincisi olanların alabildiği tam nota yakın bir notla "gymnasium"u bitirerek "abitur" yapan Ajmal, Kuzey Ren-Westfalya eyaletinde bir üniversitede işletme bölümünü bitirerek mezun oldu. Almanca'yı ana dili gibi gören ve konuşabilen Ajmal, Haziran ayında Kuzey Ren-Westfalya'daki büyük bir şehirde vatandaşlık başvurusu yaptığında tam bir şok yaşadı.

Yabancılar Dairesi'ne gittiğinde diplomaları görülmesine rağmen Ajmal'in uyum kursuna gitmesi gerektiği söylendi. 600 saatlik dil kursu ve ardından Almanya'nın coğrafi, siyasi ve sosyal yapısını öğreneceği 60 saatlik "yönlendirme kursu"na itiraz eden Ajmal, burada lise okuduğunu ve üniversite mezunu olduğunu söylese de, o eğitimlerin bu kursun yerine geçemeyeceği söylendi.

Federal Göç ve Mülteciler Dairesi bürosundan bilgi almak isteyen Ajmal aynı cevapla karşılaştı. Kendisine Alman vatandaşı olabilmek için Alman lisesinde ve üniversitesinde okumanın yeterli olmadığı söylendi.

Ajmal'in ailesi ve kendisine uzun yıllar boyunca oturma izni yerine "Duldung" adı verilen geçici izin verilmesinden dolayı böyle bir durumla karşılaştığı bildirildi. Müsamaha olarak anlaşılan "Duldung" yalnızca mülteci ailenin Almanya dışına çıkarılmasını engelliyor. Vatandaş olabilmek için ise Almanya'da normal bir oturma izni ile aralıksız 8 yıl yaşamış olmak şartı bulunuyor.²¹

19 <http://www.dunyabulteni.net/avrupa/305834/alman-istihbaratindan-polise-nsu-engellemesi>

20 <http://www.dunyabulteni.net/avrupa/305834/alman-istihbaratindan-polise-nsu-engellemesi>

21 <http://www.dunyabulteni.net/avrupa/301754/almanyada-universite-bitiren-genci-almanca-kursuna-gonderdiler>

Almanya'da İslam Karşıtı Gösteriler Yayılıyor

Almanya'da Ekim 2014'ten bu yana her pazartesi göçmen ve İslam karşıtı eylem yapan "Pegida" hareketinin Dresden'deki gösterisine katılım 17 bin 500'e ulaştı. Kendilerine "Batı'nın İslamlaşmasına Karşı Vatansever Avrupalılar" adını veren Dresden'deki Pegida gösterilerine başlangıçta yaklaşık 300 kişi katıldı.

İlk gösteri Ekim ayı başında yapıldığında, kimse ciddiye almamıştı. Ancak her pazartesi Dresden'de yabancı düşmanı söylemlerle düzenlenen gösterilere katılım çığ gibi büyüdü. Önce 10 bin, daha sonra 15 bin kişi yürüdü. Noel öncesi yapılan gösteride ise katılım 17 bin 500'e ulaştı. Pegida'nın kurucusu Lutz Bachmann, Noel huzuru nedeniyle gösteriye ara vereceklerini, 5 Ocak pazartesi gününden itibaren tekrar devam edeceklerini açıkladı. Bonn'da Pegida yanlısı gösteriye 250, Kassel ve Würzburg'ta 200'er kişi katıldı.

Dresden'de Pegida saflarına katılım artarken, karşı gösterici sayısı düşüyor. Ülkenin güçlü iş adamlarını toplayan Almanya Sanayi Federasyonu'nun Başkanı Ulrich Grillo, Almanya'nın uzun yıllardır göçmen ülkesi olduğunu belirterek, böyle de olması gerektiğini söyledi.

Alman nüfusunun yaşlanmakta olduğunu ima eden Grillo, "Göçmenler, büyüme ve refah temin ediyor" diyerek siyasetçilerden Pegida'ya karşı durmalarını istedi. Alman Hükümeti'nin Göç ve Uyumdan Sorumlu Bakanı Aydan Özoğuz, Berlin'in Pegida'nın kendi kendisine durulmasını beklememesi gerektiğini belirterek "İnsanları eğitmemiz gerekiyor. Uzun vakit alır, ancak etkisi uzun vadeli olur" dedi²²

c. Avrupa

Asıl Sorun Korku Değil Düşmanlık

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AG-İT) Demokratik Kurumlar ve İnsan Hakları Ofisi (ODIHR) tarafından 28 Nisan'da Viyana'da düzenlenen "Müslümanlara Karşı Nefret Suçlarıyla

Mücadelede Kolluk Güçleri ve Toplum İlişkilerinin Geliştirilmesi" konulu toplantıya katılan uzmanlar ve toplum liderleri, Avrupa'da yaşayan Müslümanlara yönelik artan nefret suçlarının önüne geçmek ve Müslümanlara yönelik ayrımcılığa son vermek için yasal düzenlemelere gidilmesinin zorunlu olduğuna dikkati çekti.

Avusturya'daki İslami Cemaatlerin ve bu ülkedeki Diyanet İşleri'nin Başkanı olan Fuad Sanaç, Müslümanlara yönelik suçların yasal dayanağa kavuşturulması gerektiğini belirtti. İslam'ın bütün Avrupa ülkelerinde yasal olarak tanınması gerektiğini belirten Fuad Sanaç, "Demokratik ülkelerde yazılı kanunlar geçerlidir. Avrupa'da, İslam'ın yasal olarak kabul edilmesi lazım. İslam'ın tanınması, 'insanı insan olarak kabul etmek' demektir" dedi.

"İslamofobi" kelimesinin yanlışlıkla veya kasıtlı olarak kullanıldığını aktaran Fuad Sanaç, "Avrupa'da İslam düşmanlığı var mı, var. Buna 'İslamofobi' diyorlar. Bir kere bunun tarifi yanlış. Fobi insanın korkusudur. Bir insan yüksekten korkuyorsa, örümcekten korkuyorsa buna bir şey yapamazsınız. Bunun adı İslam korkusu değil, İslam düşmanlığıdır. Antisemitizm var, o zaman antiİslamizmin de kabul edilmesi lazım" diye konuştu. Yasal düzenlemelerin yanında uygulamaların da önemli olduğunu belirten Sanaç, "Müslümanlara hakaret eden olduğu zaman İslam düşmanlığı olarak kayıt etmiyorlar, sokakta saldırıya uğramış diye kaydediyorlar ve geçiştiriyorlar. Hakikaten çözüm istiyorlarsa bu konuda gerekli tedbirleri almalılar" diye konuştu.



22 <http://www.hurriyet.com.tr/dunya/27832806.asp>

Müslümanlara yönelik ayrımcılığın bir başka göstergesinin “minare yasağı” ile ortaya çıktığını ifade eden Avusturya İslam İnisiyatifi Başkanı Tarafa Bagajati, *“Bazı eyaletlerde camilere minare yapılmasına izin verilmiyor. Mimari dizaynla ilgili şartlar öne sürülerek minareler engelleniyor. Bu aslında Müslümanlara yönelik dolaylı yollardan yapılan bir ayrımcılıktır”* dedi. Avrupa’da entegrasyonun karşılıklı kaynaşma, dayanışma ve toplumsal katılım ile mümkün olabileceğini vurgulayan, Twitter, Facebook ve Youtube gibi sosyal medya organları üzerinden Müslümanlara yönelik saldırıların arttığını kaydeden Bagajati, “server”lerin ABD, Rusya ve Çin’de olmasına dikkat çekti.

Avusturya İslam İnisiyatifi Başkanı Tarafa Bagajati de, İslam’ın hukuk sistemi içinde tanınmasının, kanunlara yansıtılmasının ve uygulamanın önemli olduğunu belirtti. Müslüman kadınların iş başvurularında ayrımcılıkla karşılaştıklarını belirten Bagajati, *“Özellikle başörtülü kadınlar iş bulmak için daha fazla zorluk yaşıyor”* dedi. Bagajati, insanların nefret suçuyla karşılaştığını ancak kayıt altına alan görevlilerin söz konusu suçları nefret suçu olarak kaydetmediğini vurguladı.

Avrupalı Türk Demokratlar Birliği (UETD) Köln şube üyesi ve insan hakları aktivisti Ercan Karaduman ise Avusturya’nın İslam yasasına sahip tek Avrupa ülkesi olduğunu ancak yasanın içinde Müslümanlara yönelik nefret suçlarını önleyecek maddelerin olmadığını söyledi. Karaduman, *“Demokrasi ve insan haklarını sürekli gündeme getiren Avrupa’nın din ve inanç özgürlüğüne ağırlık vermesi vazgeçilmezdir. Bugün Avusturya’da İslam Cemaati ile Federal İçişleri Bakanlığı arasında yeni bir İslam yasası çıkarılması konusunda müzakereler sürüyor. Almanya, İsviçre, Danimarka ve Fransa’nın da bu gelişmelerden kendilerine pay biçmeleri doğru olur”* diye konuştu.

Belçika Müslümanları Temsil Kurumu (EMB) eski Başkanı Şemsettin Uğurlu da Müslümanların Avrupa’da eğitim, istihdam ve konut edinme başta olmak üzere hayatın hemen her ala-

nında ayrımcılıkla karşılaştığını belirtti. Uğurlu, *“İrkçilik üzerinden yapılamayan birtakım ayrımcılık ‘İslam karşıtlığı’ adı altında Müslümanlara yapılmaktadır”* dedi.²³

AIHM Çifte Standart Uyguluyor

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AIHM), bir İspanyol papazın Katolik Kilisesi’nin evlilikle ilgili kuralına aykırı davrandığı gerekçesiyle işinden olmasını “normal” buldu. Aynı AIHM, İslam dinine göre bir emir olan başörtüsü konusunda ise farklı yaklaşım sergilemişti. AIHM, başörtüsü konusunda mağdur olan Türk öğrencilerin başvurusunu reddetmiş, İslam dinin kurallarını gözardı etmişti.

Katolik Kilise’nin kurallarına rağmen evlenip çocuk sahibi olan papazın din ve ahlak dersi öğretmenliği yaptığı kamuya ait bir okuldaki işine son verilmesi Strasbourg Mahkemesi yargıçları tarafından Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile “uyumlu” bulundu.²⁴

d. Avusturya

İŞİD Bahanesiyle Camileri Kapatacaklar!

Avustralya, Belçika, İngiltere ve Kanada’nın ardından Avusturya da İslam toplumunu sarsacak kararlar alma hazırlığında. Ortadoğu’daki İŞİD tehdidinin Batı’da Müslümanlara karşı provokasyon malzemesi olarak kullanılmasıyla birlikte Almanya başta olmak üzere Avrupa’da son dönemlerde cami saldırılarında artış yaşanırken, Avusturya’daki İslam Yasa Tasarısı’na da tepkiler sürüyor. Avusturya parlamentosunda görev yapan Yeşiller Milletvekili Alev Korun ve Yeni Avusturya (Neos) Partisi Milletvekili Niko Alm, tasarıda anayasaya aykırı maddeler bulunduğunu belirterek tartışmalı maddelerin tasarıdan çıkarılmasını istedi.

23 <http://www.yenisafak.com.tr/dunya/asil-sorun-korku-degil-dusmanlik-641727>

24 <http://www.kanalahaber.com/haber/dunya/aihm-cifte-standart-uyguluyor-177780/>

Koron, tasarının birkaç yerinde “Müslümanlar kanunlara uymakla yükümlüdür” ifadesinin bulunduğunu belirterek, “Bu tamamen gereksiz bir ifadedir. Çünkü Avusturya anayasası ve diğer kanunlar tarafından herkes için belirlenmiş olan hükümler vardır. Bu sadece Müslümanları değil, herkesi bağlar. Avusturyalı Müslümanların çok sesliliğini yansıtabilen, hak ve görevlerini saydam bir şekilde ve anayasaya uygun olarak belirleyen bir İslam Yasası'na ihtiyacımız var” dedi.

Yeni Avusturya (Neos) Partisi Milletvekili Niko Alm de İslam Yasa Tasarısı'nın, IŞİD haberlerinin gündemde olduğu bir dönemde meclise gönderilmesinin tesadüf olmadığını belirterek tasarının siyasal iletişim malzemesi yapıldığını söyledi. Alm, “Tasarıda devlet hukukunun, din hukuku üzerinde olduğu dersi veriliyor. Böylelikle Müslümanlar yasaları daha fazla ihlal etmekle suçlanıyor. Bu genel zan, tıpkı Müslümanların IŞİD ile aralarına mesafe koymaları yönündeki talepler gibi saçmadır” dedi. Tasarıya yönelik itirazlar, 7 Kasım'a kadar Meclis'e gönderilebilecek.

İslam Yasa Tasarısı'nda eleştirilen maddelerin başında “yurtdışından finansman yasağı” bulunuyor. Bu maddeye göre cemaatlerin dini faaliyetlerini finanse edebilmek için ülke dışından para almaları yasaklanıyor. Bir diğer maddeye göre üye sayısı 300'ün altında olan camiler 6 ay içinde kapatılacak, var olan camiler de İslam cemaatinin birer parçası olacak. Tasarıda “her cemaatin kendi dini kaynaklarını Almanca olarak sunması” isteniyor. Bu madde, Almanca olmayan, Kur'an-ı Kerim dahil kaynakların yasaklanabileceği yorumunu beraberinde getiriyor.²⁵

Eyüp Sultan Cami'ne "Nazi" Saldırısı

Avusturya'nın Tirol eyaletine bağlı Telfs şehrinde bulunan Eyüp Sultan Cami'nin duvarlarına "Nazi" işareti yapıldı. Avusturya Türk İslam Birliği'ne (ATİB) bağlı Eyüp Sultan Cami Derneği

Başkanı Yusuf Çıtak yaptığı açıklamada, sabah namazı kılmak için camiye geldiklerinde 3 Nazi işareti ile karşılaştıklarını söyledi.

Avusturya genelinde daha önce de benzer saldırılar gerçekleştirildiğini aktaran Çıtak, “Her toplumda art niyetli ve ırkçı insanlar çıkabilir. Bu herkesin kötü niyetli olduğu anlamına gelmez. Keşke olmasaydı. Burası cami olmanın ötesinde toplumun bir araya geldiği, kültürel etkinliklerin yapıldığı ve kaynaştığı yerdir. Bu nedenle buraya yapılan saldırılar, insanlık adına hoş olmamıştır. Bu tür saldırılar, entegrasyon konusunda açıklama yapanların daha dikkatli olması gerektiğini göstermiştir” diye konuştu. Öte yandan Avusturya'nın başkenti Viyana'da, Ramazan Bayramı'nda, Eyüp Sultan İmam Hatip Lisesi inşaatına 5 domuz kafası konulmuştu.²⁶

Viyana'daki İslam Merkezine Saldırı

Viyana İslam Merkezi'ne, kimliği belirsiz kişiler tarafından İslam karşıtı bir saldırı gerçekleştirildi. Saldırganlar, camiyi işaret eden bir tabelaya ise “IŞİD Asker Toplama Merkezi” yazdı.

Floridsdorf bölgesinde bulunan Viyana İslam Merkezi'nin etrafındaki sokak tabelalarına sloganlar ve IŞİD tarafından öldürülen ABD'li gazeteci James Foley'in ismini yapıştıran saldırırganlar, camiyi işaret eden bir tabelaya ise “IŞİD Asker Toplama Merkezi” yazdı. Olayla ilgili açıklama yapan Avusturyalı Müslümanlar İnisiyatifi Başkanı Tarafa Baghajati, saldırının profesyonel bir şekilde gerçekleştirilmiş olmasının Avusturya'daki Müslümanlar arasında endişeyi artırdığını ifade etti.²⁷

Avusturya'da İmam-Hatip Lisesi İnşaatına Domuz Kafası Bırakıldı

Avusturya'nın başkenti Viyana'da, yapımı süren Eyüp Sultan İmam-Hatip Lisesi inşaatına 5 domuz kafası konulduğu bildirildi. Viyana Eyüp

26 <http://www.hurriyet.com.tr/avrupa/27036484.asp>

27 http://www.zaman.com.tr/dunya_viyana-daki-islam-merkezine-saldiri_2247868.html

25 <http://www.haber10.com/haber/550778/>

Sultan Cemiyeti Başkanı Kazım Parlak, Mayıs ayında temeli atılan Eyüp Sultan İmam Hatip Lisesi inşaatına kimliği henüz belirlenemeyen kişi ya da kişiler tarafından 5 domuz kafası konulduğunu söyledi. Saldırının, Ramazan Bayramı'nda işçilerin tatilde olduğu günlerde yapıldığını belirten Parlak, çevredeki vatandaşların ihbarı sonucu olaydan haberdar olduklarını aktardı. Yaklaşık 600 bin Müslüman'ın yaşadığı Avusturya'da, Eyüp Sultan İmam Hatip Lisesi, inşaatı tamamlandığında Avusturya'da bu türdeki ilk lise olacak.²⁸

e. Danimarka

Danimarka'da İrkçı Tartışma: "Müslümanlar Gelmessin!"

Danimarka'da Müslüman asıllı göçmenlerin ülkeye gelmelerinin yasaklanması tartışılıyor. Tartışmayı başlatan muhalefetteki aşırı sağ Danimarka Halk Partisi üyeleri bir anti-Müslüman parti olduklarını açıkladılar. Muhalefetteki diğer sağ partiler öneriye sıcak bakmazken, Danimarka Halk Partisi milletvekillerinin çoğu, ülkeye Müslüman yabancı akınının durdurulmasını istedi. Parlamento Vatandaşlık Komisyonu'nun 2013'ün Aralık ayı içerisinde gerçekleştirilen toplantısında, Müslüman asıllı göçmenlerin vatandaşlığa alınmasına karşı çıkan Danimarka Halk Partili Marie Krarup, "*Ülkemizdeki Müslüman azınlığın sayısını sınırlı tutmak zorundayız*" derken, partinin AB parlamentosu adayı Anders Vistisen, "*Müslüman asıllı göçmenlerin ülkemize gelmelerini bir süre için de olsa durdurmamız gerekiyor. Bazı Müslüman ülkelerin vatandaşlarının ülkemize uyumları sorun yarattı ve bir türlü uyum sağlayamadılar. Bu nedenle çok acil bir şekilde Müslüman göçmenlerin ülkemize gelmelerini durdurmak gerekir. O zaman sorun çözülmüş olur*" dedi.²⁹

Danimarka Göçmenlerin Parasına El Koyuyor!

Havaalanlarında polis refakatinde kontrolleri artıran Danimarka gümrük ve vergi dairesi yetkilileri, vatandaşların izin paralarına el koyuyor, köpeklerle korku salıyor. Havaalanı gümrük yetkilileri, Türkiye'ye giden çok sayıda Türk ve Türkiye üzerinden Ortadoğu'ya gidecek yolcuların üzerinde yüklü miktarlarda para bulduklarını, gurbetçilerin genelde bu paranın kaynağını gösteremediklerini ileri sürerek, "*Birçoğunun devlete borcu var ama borcunu ödemek yerine üzerindeki paraları Türkiye'ye götürüyor*" iddiasında bulundu. Vergi borcu olan kişinin parasına el koyduklarını bildiren Danimarkalı yetkililer, "*Önce devlete olan borcun ödenmesi gerekir*" dedi.

Ancak gurbetçi vatandaşların anlattıkları ise farklı bir gerçeğe işaret ediyor. Maruz kaldıkları muamelenin Danimarka vatandaşlarına uygulanmadığına dikkat çeken gurbetçiler, "*Yıllardır gümrüklerde Türkiye'ye giderken üzerimizdeki paralara el konulur, gelirken de eşlerimizin takılarına el koyarlar. Her şeyden vazgeçtik, köpeklerle yapılan arama sırasında çocuklar ve kadınlar çok korkuyor. Arama yapılacağı zaman da çocukların bile tuvalete girmelerine izin verilmiyor. Biz olayın insanlık yönüyle daha çok ilgileniyor ve Türk makamlarından artık bu eziyete bir son verilmesi için girişimde bulunmalarını bekliyoruz*" diye konuştular.³⁰

Danimarka Polisi Cami Basıp İmamı Kelepçeledi

Danimarka'nın Taastrup şehrinde silahlı bir kişinin cami önünde görüldüğüne ilişkin ihbarı değerlendiren polis, Yunus Emre Camii'ni basarak cami imamı Cemalettin Cuni'nin ellerini kelepçeledi. Ağustos ayı başında gerçekleşen olayda, camiye ayakkabılarıyla girerek arama yapan batı bölgesi polisi, silahlı olduğu öne sürülen kişiyi

28 <http://www.hurriyet.com.tr/avrupa/26957473.asp>

29 <http://www.sabah.com.tr/dunya/2014/01/26/danimarkad-a-irkci-tartisma-muslumanlar-gelmesin>

30 <http://www.yenisafak.com.tr/gundem/danimarka-gurbetci-parasina-el-koyuyor-665298>

caminin yanındaki kuaför salonunda yakalayınca özür diledi.³¹

f. Fransa

Aşırı Sağcı Belediyelerden Skandal Yasak

Fransa'da Mart 2014'te gerçekleşen mahalli seçimlerde 11 belediye kazanan aşırı sağcı partinin lideri, bölgedeki okullarda Müslüman ve Yahudi öğrenciler için çıkarılan domuz eti olmayan menüleri laikliğe aykırı olduğu gerekçesiyle yasakladı.

Göçmenlik karşıtı aşırı sağ parti Ulusal Cephe'nin lideri Marine Le Pen, yönettikleri belediyelerde mevcut bulunan okullarda Müslüman ve Yahudi öğrenciler için sunulan domuz eti dışındaki alternatif menülerin kaldırılacağını açıkladı. Le Pen, alternatif menüleri laikliğe aykırı ilan ederek "dinin kamusal alana girmesi" olarak nitelendirdi.³²



Fransa'da Şok İrkçılık Raporu

Fransız toplumunda ırkçı ve yabancı düşmanı fikirlerin son yıllarda yükselişte olduğu, bir devlet kurumu olan İnsan Hakları Ulusal Danışma Komisyonu (CNCDH) tarafından yayımlanan rapora adeta tescillendi. Rapora göre, günümüz Fransa'sında nüfusun %84'ü ırkçılığın "yaygınlaştığını" düşünüyor. İstatistikler 2013 yılı sonunda Fransızların %35'inin kendisini "ırkçı" veya "biraz ırkçı"

olarak tanımladığını gösteriyor. Bu oran 2012 yılında %29 olarak kaydedilmişti. Daha da vahimi her 10 Fransız'dan 6'sı (%61) "bazı davranışların" ırkçı eylemleri "meşru kılabilceğini" söylüyor. Bu oran kendisini "sağcı" olarak tanımlayan arasında %73'e kadar çıkıyor. Rapordaki verilere göre, Fransızların %74'ü "*Fransa'da aşırı sayıda göçmen var*" deyişiyle hemfikir olduğunu ifade ediyor. %60'ı da aşırı göçmenleri ima ederek "*Bugün artık insan Fransa'da kendisini evinde hissetmiyor*" diyor.

CNCDH son yıllarda Fransa'daki ırkçılık eğilimi hakkında araştırmalar yapıp istatistikler yayımlıyor. 2013 verilerini yansıtan raporda uzmanları şaşırtan iki önemli ayrıntı göze çarpıyor. Bunların başında ırkçılık fenomeninin eskiden olduğu gibi sadece kendisini "sağcı" olarak tanımlayanlarla sınırlı kalmayıp, "solcu" ve "laik" olarak tanımlayanlarda da gözlemlenmesi. İkinci önemli gözlem ise "biyolojik ırkçılık" olarak tanımlanan, "Fransız ırkını diğer ırklardan üstün görme" şeklinde açıklanabilecek ırkçılığın yükselişte olması. Bugün Fransızların %14'ü kendisini açıkça bu kategoride sınıflandırıyor. CNCDH uzmanları bu yüksek orana rağmen biyolojik ırkçılık olgusunun eskilere kıyasla Fransız toplumunda daha az yaygın olduğu görüşünde.

İrkçilik fenomeninin başlıca kurbanları ise Müslümanlar, Kuzey Afrikalılar ve Romanlar. Bu grupları siyahlar ve Yahudiler izliyor. Toplumun %48'i başlıca kurban olarak "Kuzey Afrikalılar ve Müslümanlar" derken, %38'i kim olduğunu belirtmeden "yabancılar", %27 ise "Afrikalılar ve siyahlar" diyor. İstatistikler Fransa'da ırkçılığın başlıca kurbanlarının "Fransızlar" olduğunu düşünenlerin de bulunduğunu, bunların oranının %13 olduğunu gösteriyor.

Araştırmada Müslümanların ve İslam'ın bozulan imajının nedenlerine de değiniliyor. Peçeli çarşaf, türban, Hz. Muhammed karikatürleri krizi, kurban bayramı, cami inşaatları, Müslümanlarda domuz eti ve alkol yasağı ve oruç konuların-

31 <http://www.ntvmsnbc.com/id/25530519/>

32 <http://www.dunyabulteni.net/haberler/294849/fransada-asiri-sagci-belediyelerden-skandal-yasak>

daki siyasileşen tartışmaların toplumdaki İslam ve Müslüman algısını derinden etkilediği görülüyor. Fransızların %94'ü peçeli çarşafın Fransız toplumunda yaşama konusunda "sorun oluşturduğunu" düşünüyor. Bu oran türban için %80, Hz. Muhammed karikatürleri için %49, kurban bayramı için %46, namaz için %45, domuz eti ve alkol yasağı için %35 olarak aktarılıyor. Fransızların %54'ü cami inşaatlarının "kolaylaştırılmamasını" istiyor. İslam ve Müslümanların görünürlüğündeki artış Fransızların genel olarak laiklik ilkesine bağlılıklarındaki artışı da beraberinde getiriyor. Laiklik ilkesi hakkında olumlu görüş belirtenlerin oranı 2013 yılında bir önceki yıla oranla 10 puan artarak %78 olarak kaydedildi.

Tüm bunlara paralel olarak Fransa'da ırkçı eylemlerde de artış gözlemleniyor. Bu eylemler 2013 yılında bir önceki yıla oranla %11,3 oranında arttı. İçişleri Bakanlığı'nın verilerine göre, Fransa'da polis ve jandarma 2013 yılında Müslümanlara karşı 226 ırkçı eylem kaydetti. Bunların 62'si "doğrudan eylem", 164'ü ise "tehdit" biçiminde gerçekleşti. Müslümanlara karşı en fazla ırkçı eylem gerçekleştirilen bölge Paris ve banliyöleri oldu. Sözlü gerçekleşen ırkçı saldırıların ise sadece %8'inin polis ve jandarmaya ihbar edildiği belirtiliyor.

CNCDH, kaygı verici biçimde artmakta olan ırkçılık ve yabancı düşmanlığını büyük ölçüde ekonomik kriz, işini kaybetme veya yabancıya kaptırma korkusu, toplumsal dayanışma ve sosyal güvenlik sisteminin zayıflaması gibi nedenlere bağlıyor. Bazı siyasi liderlerin ırkçı söylemlerinin de bu korkuları körüklediğine işaret ediliyor.³³

Fransa'da Yeni Belediye Başkanı Cami Projesine Karşı Çıktı

Fransa'nın başkenti Paris yakınlarındaki Mantes-laVille kasabasında son yerel seçimlerde belediye başkanı seçilen aşırı sağcı Ulusal Cephe

Partisi üyesi Cyriy Nauth, daha önce izin verilen cami inşaatı projesine karşı çıktı.

Yeni belediye başkanı Nauth, daha önceki sosyalist belediye tarafından izin verilen cami inşası projesini "park sorununu" gerekçe göstererek karşı çıktı. Belediyeye ait binanın, kasabadaki Müslüman derneklere cami yapımı için satılması ile ilgili projeye engel olmaya çalışan Nauth, binanın satın alınabilmesi için gerekli 650 bin Avro'nun Müslüman dernekleri tarafından karşılanamayacağını iddia etti. Nauth, projenin askıya alınması dolayısıyla daha önce kendilerine satış için söz verilen Müslüman derneklere maddi tazminat ödemeye hazır olduğunu söyledi.³⁴

Paris Operası'nda Peçeli Kadın Seyirci Salondan Atıldı

Fransa'nın başkenti Paris'in opera binasında peçeli bir kadın, temsil esnasında salondan çıkarıldı. *Metronews* gazetesi, Körfez ülkelerinden geldiği belirtilen turist kadından, "La Traviata" isimli operanın temsili sırasında görevliler tarafından dışarı çıkmasının istendiğini yazdı. Peçeli kadının salondan çıkarılmasında, temsilde görevli oyuncularının şikayetinin etkili olduğu ifade edildi. Konuyla ilgili haberleri doğrulayan Kültür Bakanlığı, bundan böyle bu tür olaylarla ilgili tiyatro ve opera salonlarına genelge gönderileceğini duyurdu. Fransa'da yüzü örten peçe takılması "kamu güvenliğini tehdit ettiği" gerekçesiyle 2010 yılında sert tartışmaların ardından yasaklanmıştı. Yasayı ihlal edenler hakkında 150 Avro para cezası uygulanıyor. Yasanın uygulanmasında turist kadınlara esneklik tanınıyor.³⁵

Fransa İşİD Bahanesiyle Özel Hayata Müdahil Oluyor

Fransa'nın Eylül ayında parlamentoda aceleyle oylayarak kabul ettiği kanun teklifi, özgürlükleri kısıtladığı ve internette özel bilgilerin korunmasını

34 <http://www.aa.com.tr/tr/haberler/318788--fransa-da-yeni-belediye-baskani-cami-projesine-karsi-cikti>

35 <http://www.sabah.com.tr/dunya/2014/10/20/paris-operasinda-peceli-bir-kadin-salondan-atildi>

33 <http://www.ntvmsnbc.com/id/25507777/>

tehlikeye soktuğu için eleştirildi. Yalnızca Yeşiller'in çekimser oy kullandığı kanuna göre, kriz bölgelerine savaşmak üzere gideceği tahmin edilen İslamcılarının kimlik ve pasaportları ellerinden alınarak engellenecek. Yeni kanuna göre internette "İslamcı" propagandalar yasaklanacak. Terörü teşvik eden web sitelerinin kapatılması için server şirketlerine liste gönderilecek. Kanunun geçerli olması için Fransa Senatosu tarafından da onaylanması gerekiyor.

"Netzpolitik.org" temsilcileri tarafından kanun eleştirilerek, terörü teşvik kavramının tesbiti için hangi kriterlerin kullanılacağına açık bir şekilde ortaya konulmadığı, dijital özgürlüğün kısıtlandığı belirtildi. Yeni kanunun, server şirketlerini müşterilerini daha sıkı takip için cesaretlendirdiği, resmî yetkililere de bilgilerin deşifre edilerek, bilgisayarların aranması için daha fazla imkan verdiği kaydedildi.

Almanya'da da Federal İçişleri Bakanlığı tarafından IŞİD ve bu örgütle bağlantılı sosyal ağlar üzerinden yapılan her türlü iletişim yasaklanmıştı. Fransız İçişleri Bakanı Bernard Cazeneuve de niyet okumasını hatırlatan bir açıklama yaparak 930 Fransız vatandaşının IŞİD'le birlikte savaşmaya hazırlandığı, ya da savaşmak üzere bu bölgelere gitmek üzere yola çıktığını iddia etti.³⁶

Fransa'da İslam Karşıtı Saldırlarda Artış

Fransa İslamofobi ile Mücadele Derneği (CCIF), İslamiyet karşıtı saldırıların geçen yıla oranla yaklaşık %50 arttığını bildirdi. CCIF'in İslamofobi 2014 raporunda, Fransa'da yaşayan Müslümanlara yönelik saldırıların her geçen gün arttığı ve en çok genç, başörtülü kadınların hedef haline geldiği belirtildi.

CCIF'ye telefon ya da elektronik posta ile yapılan başvuruların değerlendirildiği araştırmaya göre, 2013'de 691 saldırı kaydedildi. Bu rakamın

bir önceki yıla oranla %47,3 arttığına dikkat çekilen raporda, 691 olaydan 640'ının bireyler, 51'nin de kurumlar tarafından yapıldığı vurgulandı. Raporda, bireyler tarafından yapılan eylemlerin 418'inde doğrudan hakaret, 43'ünde sözlü saldırı, 27'sinde fiziki saldırı, 88 vakada ise eleştiri ve tahrik olduğu bildirildi. İslamafobik saldırıların genelde kamuya açık alanlarda ya da eğitim kurumlarında yaşandığını ortaya koyan raporda, bireyler tarafından yapılan 640 saldırının 180'nin eğitim kurumlarında, 72'sinin özel şirketlerde ve 64'nün de kamu hizmeti sırasında yaşandığı ifade edildi.

CCIF tarafından, 2013 Nisan-2014 Nisan'da İslamobofik saldırıların nedenleri ve hedef kitleleriyle ilgili yapılan başka bir anket ise ilk hedefin genç başörtülü kadınlar olduğunu ortaya koydu. Araştırmaya katılanların %68'i hayatları boyunca en az bir kez İslamafobik saldırıların kurbanı olduğunu söylerken, kurbanların %72'sinin de başörtülü genç kadınlar olduğunu ortaya çıktı. Fiziksel saldırıya uğrayanların %97'sinin kadın olduğuna dikkat çekildi.

Ankette, saldırıların en çok kamusal alanlarda, başkalarını gözü önünde yapıldığına işaret edildi. İslamofobik eylemlerin %26'sı kamusal alanlarda, %30 topluma taşıma araçları ve kamu hizmetlerinde, %13'ü eğitim kurumlarında, %12'si mağazalarda, %8'si ise kişinin yakın çevresinde yaşanıyor.

"İslamofobik saldırıların nedeni nedir?" sorusuna verilen cevaplara bakıldığında, medyanın payının büyük olduğu gözler önüne seriliyor. Ankete katılanların %78'i, saldırıların nedenini medyanın taraflı olmasına bağlıyor. Katılımcılara göre medyada İslam karşıtı söylemler giderek artarken, aynı oranda da normalleştirilmeye çalışılıyor. Ülke siyasetinin de İslam karşıtlığında rol oynadığını düşünen katılımcıların %50'si, politik söylemlerin İslamofobik eylemleri arttırdığı görüşünü paylaşıyor. %41 ise bazı Müslümanların davranışlarının İslam karşıtlığına neden olduğunu savunurken,

36 <http://www.dunyabulteni.net/avrupa/309817/fransada-islami-propaganda-yasagi>

%35'i de saldırıların, Fransa'daki laiklik algısından kaynaklandığını düşünüyor.

Ankette öne çıkan başka bir başlık ise saldırıya uğrayanların sessiz kalması. Ankete göre, İslamofobik saldırı kurbanlarının sadece %22'si durum hakkında şikayette bulunurken, %78'i ise susmayı tercih ediyor. Ankette, sahip oldukları hakları ve nereye şikayette bulunacakları bilmeyen kurbanların genelde susmayı tercih ettiğini belirtildi.³⁷



g. İngiltere

İŞİD Bahanesiyle İslam Düşmanlığı Körükleniyor

Avrupa ülkeleri ve ABD, İŞİD ile mücadelede en önemli noktalardan birinin savaşmak üzere bölgeye giden yabancıların durdurulması olduğu görüşünde. 1 Eylül'de Birleşik Krallık Başbakanı David Cameron, hükümetinin İŞİD ile mücadele kapsamındaki yeni planını açıkladı. Buna göre ülke dışına seyahat eden kişiden şüphe duyuluyorsa bu kişinin pasaportuna el konabilmesi için İngiliz polisine yetki verilecek. Bunun için yasal düzenlemeye gidilecek. Cameron, ülkeye dönmek isteyen şüphelilerin engellenmesinin de görüşüleceğini söyledi.

Plan uygulamaya geçtiğinde öncelikli incelecekler arasında yabancı uyruklular, İngiliz vatandaşlığını sonradan almış olanlar ve çifte vatandaşlığa sahip kişiler yer alacak. Bu durum da en çok Müslümanları kaygılandırıyor.³⁸

37 <http://www.dunyabulteni.net/avrupa/301583/fransada-islam-karsiti-saldirilarda-artis>

38 <http://www.haksozhaber.net/ingilterede-isisd-bahanesiyle-islamofobi-51845h.htm>

Londra Belediye Başkanından Müslümanlara Tehdit

Londra Belediye Başkanı Boris Johnson, *Daily Telegraph* gazetesinde yayımlanan bir makalesinde, aileleri tarafından radikalleştirilme tehlikesi altında bulunan Müslüman çocuklarının devlet himayesine alabileceklerini belirtti. Johnson, makalesinde çocukların "potansiyel katil ya da intihar komandosu" olmalarını engellemek için, birer tecavüz kurbanı çocuklar gibi görülmeleri gerektiğini ve ailelerinin ellerinden alınmaları gerektiğini savundu. Johnson, Müslüman çocuklarının radikal vaizler tarafından tehlikeye sokulduklarının herkes tarafından bilindiğini, ancak radikal ailelerin evde çocuklarını radikalleştirdikleri tehlikesinin ise çok az kişi tarafından fark edildiğini kaydetti.

Londra Belediye Başkanı, Avrupanın popülist ırkçılarını aratmayacak ifadelerle, yüzlerce Müslüman ailenin çocuklarına, öldürmeye ve ölmeye özlem gibi çılgınca birtakım şeyler öğrettiklerini öne sürdü. Johnson, İngilizlerin diğer kültürlerle karşı kınamadan kaçınmalarının, kanunların daha sert olmamasına neden olduğunu ve polisle sosyal işçilerin de bu konuya karışmak istemediklerini ifade etti. Muhafazakar politikacı, İngiltere'nin korkularını yenerek, azınlıkların hayat şekillerine karışmasını talep etti.³⁹

HSBC Müslümanlara Ait Bazı Hesapları Kapatı

Dünya'nın en büyük bankalarından biri olan HSBC, İngiltere'deki bazı Müslüman kişi ve kurumların hesaplarını kapatma kararı aldı. Hesapların kapatılmasına müşterilerin risk durumu gerekçe gösterildi. Banka, kararın dini ve etnik nedenlerle alındığı yönündeki eleştirileri ise reddetti.

HSBC'nin hesabını kapattığı kurumlardan biri de Londra'da Türkiye'den gelen göçmenlerin yoğun olarak yaşadığı Kuzey Londra'daki Finsbury Park Camii. 22 Temmuz'da camiinin bankadaki hesapları bankanın risk politikasına uymadığı

39 <http://www.dunyabulteni.net/manset/291375/londra-belediye-baskani-muslumanlari-tehdit-etti>

gerekçesiyle kapatılma kararı alındı. Camiinin yönetiminde yer alan Halid Ömer bankanın karar öncesi müşterilerle temasa geçmemesine tepki göstererek, risk konusunda şüphe varsa bu konuda müşterilere önce açıklama yapma hakkı verilmesi gerektiğini söyledi. Ömer, kararın İngiltere'de Müslümanlara karşı uygulanan İslamafobi'nin bir parçası olduğunu iddia etti.

Londra'da uzun yıllardan beri yaşayan Irak kökenli Enes El-Tikriti ve ailesinin de bankadaki hesapları kapatıldı. İslami değerleri temel alarak kurduğu Cordoba Vakfı'nı yöneten *El-Tikriti* hesaplarının kapatılması için bir gerekçe gösterilmediğini söyledi.

Ummah Welfare Vakfı da HSBC tarafından temasa geçilen kurumlardan biri. Bolton merkezli örgüt 20 ülkede 70 milyon Sterlin'lik yardım projeleri gerçekleştiriyor. Bankadan aldıkları mektupta vakfa hesaplarını başka bir bankaya taşımaları için 2 ay süre verildi. Kapatma mektubunda tıpkı Finsbury Camii gibi risk durumu gerekçe gösterildi. Vakfın yöneticisi Muhammed Ahmed banka ile hesapların kapatılması ile ilgili görüşüklerini fakat neden kapatıldığı konusunda yanıt alamadıklarını vurguladı.⁴⁰

İŞİD Algısı, Londra'daki İslamofobik Suçlarda %65 Artışa Neden Oldu

Müslümanlara karşı işlenen nefret suçları, İngiltere'nin başkenti Londra'da giderek yükseliyor. Son polis verilerine göre 12 aylık bir süreçte %65 oranında yükseliş olduğu görüldü. Bu süre zarfında İslamofobik nefret suçları 344'ten 570'ye yükseldi. Bu suçlardan birçoğu Müslüman kadınların örtülerine yönelik oldu.⁴¹

İŞİD Algısı İngiltere'de Aşırı Sağı Tırmandırıyor

İngiltere'de son zamanlarda aşırı sağ grupların eylemlerini artırmaya başladıkları belirtiliyor.

İngiltere içişleri bakanlığından üst düzey bir yetkili, aşırı sağ grupların yükselişiyle ilgili uyarılarda bulundu. İsmi vermek istemeyen yetkili, BBC'ye yaptığı açıklamada, bu tür grupların etkinliklerini artırmaya başladıklarını ve bunlara karşı önlem alınması gerektiğini kaydetti. Yetkili, İngiliz hükümetini aşırı sağ grupların oluşturmaya başladığı tehlikeyi hafife almakla suçluyor.

İngiliz yetkili, *"Bu sağ grupların aşırılığının endişe verici düzeye ulaştığı bir dönem, sağ grupların eylemleriyle ilgili gelen haberler bu grupların aşırılığa kaçmaya başladığını ve çok fazla öfkeye yol açtığını gösteriyor"* ifadelerini kullandı. Yetkili, İŞİD'in Eylül ayı başlarında bir İngiliz vatandaşı'nın başını keserek infaz etmesinin, bu tür aşırı sağ grupların kendilerine adam toplamasına yaradığını belirtiyor. Bu grupların son bir yılda, 100'er kişilik gruplar halinde üye topladığı belirtiliyor.

Yetkili bu grupların, kendilerini "Beyaz İngiliz" olarak görmeyen kişilere yönelik ölüm kampları kurmak istediklerini ifade ediyor. İngiliz think-tank kuruluşu olan Tell Mama, son bir yılda ülkede İslamofobik saldırıların arttığını rapor etti. Raporda, Ağustos 2014'te 219 İslamofobik saldırının meydana geldiği belirtiliyor. Bu sayı Ocak 2014'te 112 olarak kaydedilmişti.⁴²

h. İspanya

Barselona Metrosu'nda Irkçı Saldırı

Haziran ayında Barselona Metrosunda Asyalı bir gence yapılan ve cep telefonuyla kaydedilerek internete konulan ırkçı saldırı hakkında soruşturma başlatıldı. Barselona metrosunda Asyalı bir gence yönelik yapılan ırkçı saldırı hakkında soruşturma başlatıldığı bildirildi. Video görüntüsünde, hareket halindeki metroda ayakta duran sarışın bir genç, oturan Asyalı gence hakaret ettikten sonra yumruk atarak saldırırken, diğer yolcuların araya girmesiyle kavga önleniyor. Asyalı gencin, ineyeği

40 http://www.bbc.co.uk/turkce/haberler/2014/07/140730_hsbcmusluman.shtml

41 <http://www.dunyabulteni.net/avrupa/310716/ab-askerleri-orta-afrikada-kalmaya-devam-ediyor>

42 http://www.haber10.com/haber/539346/#.VGC96_msVqU

durağa geldiğinde itilerek metrodan atıldığı da görülüyor. Barselona kentinde geçmişte de ırkçı saldırı olayları görülmüştü.⁴³

1. İsveç

İsveç'te Cami Kundaklandı

İsveç'te Araplara ait olduğu belirtilen bir cami Eylül ayı sonunda kundaklandı. Yangın itfaiyenin müdahalesiyle büyümeden söndürüldü. Edinilen bilgiye göre, başkent Stockholm'ün kuzeyindeki Avesta şehrinde, Araplara ait bir camide yangın çıktı. Sabah namazı için camiye gelen müezzin Nasir Hüssein, yeni başlayan yangını fark ederek durumu itfaiye ve polise haber verdi. Yangın itfaiyenin müdahalesiyle büyümeden söndürülürken caminin girişindeki halıların zarar gördüğü bildirildi. Araştırma başlatan polisin, görgü şahidi bulamadığı belirtildi.

Bir kültür derneği tarafından yönetilen camiye sonradan gelen imam Hassan Sadaka, böyle olaylara alışık olmadıklarını dile getirerek, *"Bizler değişik ülkelerden göçen insanlarız. Burasını güvenli olarak kabul ediyorduk. Bu olayın kundaklama olduğuna inanıyorum. Bu durum üyelerimiz arasında çok büyük hoşnutsuzluk ve kızgınlık yarattı"* dedi.⁴⁴

İsveç'te Seçimlerden ırkçı Parti Çıktı

İsveç'te Eylül ayında yapılan genel seçimler sonucunda iktidarda olan sağ koalisyonun toplamda %9 oranında oy kaybetmesi ile birlikte toplam oy oranı değişmeyen sol koalisyon hükümeti kurma görevini aldı. Seçimlerde en çok oy kaybeden parti %6.7'lik kayıpla İlmililar (Moderaterna) olurken, Feministler ve aşırı sağcı İsveç Demokratları dışında hiçbir partinin ciddi oy artışı olmadı.

Seçimlerin asıl galibi oy oranını %7.2 yani iki katından fazla arttıran aşırı sağcı İsveç Demokratları oldu. İsveç Demokratları, aldıkları oy oranına rağmen yönetimde etkili olamayacak olsalar da, iki

seçim öncesine kadar barajı geçemeyen bu partinin son on sene içinde ülkenin üçüncü büyük partisi halini alması, İsveç'te artan ırkçılığı kanıtlar nite-likte.⁴⁵

i. İsviçre

İsviçre'nin İlk İslami Ana Okul Projesine Ret

İsviçre'nin ilk İslami anaokulu açma projesi Kanton yönetimine takıldı. Zürih kantonu ilgili başvuruya ret cevabı verirken gerekçe olarak da *"İslam dinini merkezine koymuş bir okul programının, tolerans, diyalog, hoşgörü ve açık fikirlere izin vermeyeceğini, buna göre yetişen nesillerin İsviçre değerleriyle bağdaşmayacağını"* gösterdi.

Başvurunun sahibi Al-Huda Derneği'nin, Kanton yönetiminin olumsuz kararının ardından internet sayfasından yapılan açıklamada, *"İsviçreli Müslümanların kendi ülkelerinde diğer dini gruplara mensup olanların yıllardır yaptıkları gibi özel okul açma ve eğitim alma hakları vardır. Konuyu İsviçre'de faaliyet gösteren Yahudi okulları örneği ile karşılaştırarak, bu haksız karara karşı yasal yollara başvuracağız"* denildi.

Al-Huda adı ile Zürih kantonundaki Volketswil köyünde bulunan İslam merkezinde açılması planlanan İslami kreş ve anaokulunun açılması için dernek yönetimi olumsuz Kanton kararına karşı yasal yollara başvuracağını duyurdu.

Zürih Kantonu eğitim dairesi başkanı, Martin Wendelspiess, söz konusu anaokul için uygulanması düşünülen eğitim programının İsviçre'nin genel okul müfredatında öğretilen değerlerle uygunluk göstermediğini öne sürdü. Başvurunun bu gerekçe ile kabul edilmediğine dikkat çeken Wendelspiess, *"Al-Huda Derneği internet sitesinde bunu açıkça söylüyor. Dernek anaokulunun amacını açıklarken, 'İslami anaokulları Allah'ın yardımıyla, gelecek neslimizi İslam'a karşı akımlardan, fikirlerden ve bu nedenle oluşan günahlardan koruyacaktır' deniliyor. Böylesi tolerans, diyalog ve*

43 <http://www.ntvmsnbc.com/id/25523673/>

44 <http://www.dunyabulteni.net/manset/310483/isvecte-cami-kundaklandi>

45 <http://haber.sol.org.tr/dunyadan/isvecte-secimlerden-irkci-parti-cikti-haberi-97299>

hoşgörüden uzak bir fikir İsviçre okul müfredatına uygun olamaz” dedi.

Al-Huda Derneği yaptığı açıklamada, İsviçre’de yıllardır Yahudi okulları olduğuna dikkat çekerek, Müslümanlara ayrımcılık yapıldığını iddia etti. Ülkede üçü ana okul olmak üzere toplam yedi Yahudi okulu ve 500’ü aşkın öğrenci olduğuna değinilen programda, bu okullarda Tevrat ve İbranice öğretildiği vurgulandı.⁴⁶

j. İtalya

Müslüman Siyasetçi Tehditler Sebebiyle Ülkeyi Terk Ediyor

İtalya’nın ilk başörtülü Müslüman belediye meclisi üyesi olan Fas asıllı Ayşe Mesrar, aldığı tehditler yüzünden istifa ederek 23 yıldır yaşadığı ülkeden ayrılmaya hazırlanıyor. Mesrar, İtalya’nın kuzeyindeki Rovereto kentinde iki yıl önce Demokratik Parti’den belediye meclisine seçildi. Aynı tarihlerde belediyenin kentte Müslüman mezarlığı yapılmasına izin vermesi üzerine hem Belediye Başkanı hem de Mesrar aşırı sağcıların hedefi haline geldi. 2012’den bu yana tehditler alan ve polis korumasıyla yaşayan Ayşe Mesrar, baskılara dayanamayarak görevinden istifa etti. Mesrar, çocuklarının hayatından endişe ettiğini belirterek İtalya’dan ayrılmayı planladığını söyledi. Mesrar, *“Bana ve Belediye Başkanı’na iki yıldır hakaretler ve tehditler yaşıyor. Üstelik çocuklarımı da tehdit ettiler. Bu yüzden annelik içgüdülerimle kamusal görevimden ayrılmaya ve çocuklarımı buradan uzaklaştırmaya karar verdim”* dedi.

Ayşe Mesrar şunları söyledi: *“İlk başlarda birkaç mektup aldım ama bunları önemsemedim. Fakat sonra mektuplar gittikçe arttı ve daha sert ve şiddetli hale geldi. Ve sonunda ‘artık yeter’ dedim. Sürekli koruma altında yaşıyamadım.”*⁴⁷

46 http://www.bbc.co.uk/turkce/haberler/2014/05/140529_isvicre_islami

47 <http://www.dunyabulteni.net/avrupa/308549/tehditlere-dayanamdi-italyayi-terk-ediyor>

k. Rusya

Rusya’da Cami Yapımını Kilise Engelliyor

Rusya hükümeti, ülkedeki Müslüman nüfusunun artan ihtiyaçlarına rağmen yeni cami yapımlarına izin vermiyor. Cami yapılmasının önündeki en büyük engelse Rus Ortodoks Kilisesi’nin tutumu. Rusya hükümeti cami inşası için yapılan başvuruları kiliseye danışıyor. Kilise ise ülkede yeni cami yapılmasına karşı bir tutum sergiliyor.

“Rusya-İslam Dünyası” adlı Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanı Şamil Sultanov Rusya’nın başkenti Moskova’daki camilerin sayısının yetersiz olmasına rağmen, yeni cami inşa edilmesine üç temel engelin olduğunu söyledi. Sultanov bu engellerin, Rusya’nın Müslümanlarla ilgili bir gelecek planının olmaması, Rus Ortodoks Kilisesi’nin cami yapımını engellemesi ve Rusya’daki arazi rantı olduğunu kaydetti.⁴⁸



I. Birleşik Arap Emirlikleri

BAE; Müslüman Kardeşler, İslah Cemiyeti ve CAIR’i Terör Listesine Aldı

Birleşik Arap Emirlikleri, Kasım ayı ortasında yeni terör listesini açıkladı. Listeye daha önce Müslüman Kardeşler ve Yusuf El-Kardavi’nin başında olduğu İslah Cemiyeti alınmıştı. Güncellenen listede, ABD merkezli Council on American-Islamic Relations (CAIR) ve Muslim-American Institution da yer alıyor. Batı’da Müs-

48 <http://www.dunyabulteni.net/avrupa/307812/rusyada-cami-yapimini-kilise-engelliyor>

lumanlara yönelik çalışmalarıyla bilinen ve İslamofobi alanındaki önemli raporlarıyla bilinen sözkonusu kurumların terör listesine alınmış olması, Batılı devletlerin İslamofobik uygulamalarına İslam coğrafyasında yer alan bir ülkeden gelen güçlü bir destek niteliğı taşıyor.

2. KÜRESEL AKTÖRLERİN DÜNYA ÜZERİNDEKİ HUKUK DIŞI UYGULAMALARI

a. ABD

FBI Irak'ta Özel Operasyonlar Yapmış

11 Eylül sonrası, FBI'ın Amerika dışında özel operasyonlar yaptığı ortaya çıktı. ABD'nin ülke içerisindeki istihbarat ve soruşturma faaliyetlerini yürüten Federal Soruşturma Bürosu (FBI), aynı zamanda ülkesinin denizaşırı kontr-terör birimine dönüştü. Son zamanlarda ortaya çıkan belgeler, FBI mensubu ajanların Irak'ta özel operasyonlara katıldığını gösteriyor. FBI ajanlarının aldıkları eğitimlerden sonra, Irak ve Afganistan'da El Kaid'e yönelik operasyonlarda yer aldığı ifade ediliyor.

ABD askerlerinin 2006 yılının Mart ayında Irak'ın Ramadi kentine yaptığı operasyonda 2 ordu muhafızının vurularak öldürüldüğü, aynı ekibe mensup üçüncü kişininse daha sonra olay yerinde meydana gelen patlamada öldüğü ortaya çıktı. Operasyonda ölen ABD'li askerlerle ilgili daha sonra yapılan araştırmalar sonucunda, ölen üç kişinin de FBI mensubu olduğu belirlendi.

ABD ordusunun Birleşik Özel Operasyonlar

Komutanlığı (JSOC) ile işbirliği içerisinde olan FBI üyelerinin, JSOC bünyesinde özel operasyonlara katıldığı ifade ediliyor. FBI'ın uluslararası operasyonlara katılması, alışılmamış bir durum olarak nitelendiriliyor. Kurumun faaliyet alanının ABD sınırları içerisindeki istihbarat çalışmaları olduğu biliniyor. Faaliyet alanı dışındaki operasyonlara katılması, FBI'ın kendi kimliğinden uzaklaşarak farklı bir yapıya dönüştüğü şeklinde yorumlanıyor.⁴⁹



Obama'dan İranlı Elçiye Karşı Özel Yasa

ABD Başkanı Barack Obama, İran'ın BM Büyükelçiliği için düşündüğü Hamid Ebu Talebi'nin adaylığını engelleyecek yasaı Nisan ayında onayladı. ABD'de bugüne kadar pek örneği görülmemiş yasa, casusluk veya terörist faaliyetlere karışan ve hala ABD'nin güvenliği için tehlike oluşturan herhangi birinin, ABD'ye BM temsilcisi olarak girmesini engelliyor. Yasa bu haliyle, 1979'da ABD'nin Tahran Büyükelçiliği'nin basıldığı ve 52 Amerikalının 444 gün boyunca rehin tutulduğu eyleme katıldığı iddia edilen Talebi'nin, İran'ın BM nezdindeki büyükelçisi olmasını bloke ediyor. Obama, yaptığı yazılı açıklamada, Kongre üyelerinin, teröristlerin ABD'ye girmek için diplomatik kılıf kullanmaya yönelik endişelerini paylaştığını bildirdi.⁵⁰

49 <http://www.dunyabulteni.net/manset/295032/fbi-irakta-ozel-operasyonlar-yapmis>

50 <http://www.ntvmsnbc.com/id/25510865/>

ABD İstihbaratı İnterneti Takip Ediyor

TÜBİTAK, Facebook ve sosyal ağlar açırken internette yapılan sörfün ABD istihbaratı tarafından kaydedildiğini belirterek uyardı. TÜBİTAK uzmanlarından Mehmet Öcal, sosyal medyaya ilişkin yaptığı analizde, Facebook başta olmak üzere sosyal medya ağlarının, girilen diğer internet sitelerini takip ederek kaydettiğini söyledi.

Facebook'taki tüm bilgilerin ABD istihbaratının elinde olduğuna dikkat çeken Öcal, Facebook açıkken diğer internet sitelerine girilmemesi uyarısında bulundu. Öcal analizinde, *"Hangi siteye girerseniz girin, Facebook, Twitter ya da başka bir sosyal ağın, 'beğen' ya da 'paylaş' gibi butonları bulunuyor. Bu butonlar, Facebook'tan bir eklenti çağırıyor. Bir siteye girdiğinizde, tarayıcınız Facebook'a bağlanıyor. Daha önceden bu siteyi beğenip beğenmediğinizi kontrol ediyor"* dedi. Herkesle her bilgiyi paylaşmamak gerektiği uyarısının yer aldığı analizde, *"Sosyal paylaşım siteleriyle internette gezindiğiniz siteler farklı tara-yıcılardan açılmalı. Firefox ile normal sitelere Chrome ile sosyal sitelere girilmeli"* önerisi yapıldı.⁵¹

11 Eylül Sonrasında Ekilen Kaos Tohumları Meyvesini Veriyor

İŞİD terörüyle boğuşan Irak'ta yıllar önce ABD-İngiltere ortaklığında ekilen "kaos tohumları" meyvesini veriyor. 2003-2011 yılları arasındaki işgal sırasında mezhep temelli ayrılıkları derinleştiren bu iki ülke, şimdilerde *"Irak'ı biz karıştırmadık ancak yine de biz onarabiliriz"* mesajını vermeye çalışıyor.

ABD Başkanı Barack Obama, kurmaylarıyla birlikte Oval Ofis'te önünde Irak haritası ile olasılıkları masaya yatırırken, Pentagon da Irak'ta gerçekleşecek olası bir askeri operasyon için Körfez'e uçak gemisi USS George H.W. Bush'u gönderme kararı aldı. Karar Obama'nın Irak'a asker gön-

dermeyeceklerini, seçenekleri değerlendirmenin ise günler sürebileceğini açıklamasından kısa bir süre sonra geldi. ABD'nin Körfez çıkarmasıyla eşzamanlı olarak Irak işgali sırasında İngiltere Başbakanı olan Tony Blair'den de *"Biz hiçbir şeye sebep olmadık"* savunması gelirken, tarihi gerçekler ABD-İngiltere ortaklığında Irak'ın nasıl adım adım istikrarsızlaştırıldığını gözler önüne seriyor.⁵²

Obama: "İsrail'in Kendini Savunmaya Hakkı Var"

ABD Başkanı Barack Obama, *"İsrail'in Hamas'tan gelen saldırılara karşı kendini savunma hakkına sahip olduğunu"* belirterek, *"Hiçbir ülke, vatandaşlarına yönelik gelişigüzel roket saldırısını kabullenemez"* dedi.

Obama, Beyaz Saray'da düzenlenen iftar yemeğinde İsrail'e destek mesajı verdi. Filistinlilerin hayatını kaybetmeleri ve yaralanmalarını ise trajedi olarak değerlendiren Obama, *"Bu yüzden kim olursa olsun ve nerede yaşarsa yaşasın sivillerin korunması gerektiğinin altını çiziyoruz"* şeklinde konuştu. Obama, İsrail ve Filistin'de barış ve güvenliğin sağlanmasına yönelik çabalarının sürdüğünü iddia etti. Gerginliğin artmasının kimseye yararına olmayacağına vurgu yapan Obama, *"2012'deki ateşkes ortamına dönebilmek için her şeyi yapmaya devam edeceğiz"* dedi.⁵³

ABD'ye Göre İsrail Orantısız Güç Kullanmıyor

Beyaz Saray Sözcüsü Josh Earnest, İsrail'in Gazze'de orantısız güç kullandığına dair bir kanıt görmediklerini belirtti. Earnest, 14 Temmuz'daki günlük basın brifinginde bir gazetecinin, *"İsraili-liler, Filistinliler tarafından, orantısız güç kullanmakla ve bazı durumlarda savaş suçu işlemekle suçlanıyor. ABD yönetiminin bu eleştiride haklı gördüğü bir unsur var mı?"* yönündeki sorusuna,

51 http://www.timeturk.com/tr/2014/04/15/abd-istihbarati-internette-sizi-takip-ediyor.html#.VFH9h_msVqW

52 <http://www.yenisafak.com.tr/dunya/yalanlar-ustune-658678>

53 http://www.zaman.com.tr/dunya_obama-israilin-kendini-savunmaya-hakki-var_2231365.html

“Biz, böyle görmüyoruz” cevabını verdi.

Brifingde gazetecilerin, İsrail'in Gazze'ye saldırılarının yol açtığı sivil kayıplara dikkati çeken ısrarlı sorularına maruz kaldığı gözlenen Earnest, *“Hiçbir ülke sivilleri hedef alan roket ateşini kabul edemez. Bu nedenle de İsrail'in kendisini savunma hakkını destekledik”* ifadesini kullandı.

ABD'nin yapımına katkı sağladığı Demir Kubbe füze savunma sisteminin İsraili sivilleri korumada etkili olduğuna değinen Earnest, *“Hamas'ın İsrail halkını tehlikeye atan roket saldırılarını sonlandırması gerektiğini”* söyledi. Earnest, ABD'nin aynı zamanda tehlikedeki Filistinli sivil-ler için de çok endişe ettiğini belirterek, şunları kaydetti:

*“Bu yüzden de İsraili siyasi liderler ve Filistinli liderleri, sınırın her iki tarafındaki sivillerin emniyeti ve refahını muhafaza etmek için gerekli her şeyi yapmaya çağırıyoruz. Bu nedenle de hiç kimsenin bir kara harekatı görmek istemediğini söyledik, çünkü bu daha da fazla sivil risk altına sokacaktır. Ancak bu İsrail'in vereceği bir karar ve İsraili siyasi liderlerin, kendi vatandaşlarını korumaya hakları, hatta sorumlulukları bulunmaktadır.”*⁵⁴

“Yalnız da Kalsak İsrail'i Savunacağız”

ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Marie Harf'a, 23 Temmuz'daki günlük basın brifinginde, BM İnsan Hakları Konseyi'nin, İsrail'in saldırılarına ilişkin araştırma komisyonu kurulması kararı da soruldu. ABD'nin niçin böyle bir araştırma komisyonunun oluşturulmasına aleyhte oy kullandığının yöneltmesi üzerine Harf, şunları söyledi:

“Tek taraflı. İnsan Hakları Konseyi'nin özel oturumuna güçlü şekilde karşı çıkıyoruz ve çıkan kararı, Konsey'de önyargılı İsrail karşıtı eylemler serisinin son örneği olarak görüyoruz. Sizin belirt-

tiğiniz gibi, bu tür bir mekanizmanın oluşturulmasının karşısında yer alıyoruz, çünkü bu tek taraflı. Burada kimse Hamas'ın roketlerine bakmıyor. Hiç kimse, İsrail'in dışında burada başka bir şeyi bakmayı önermedi, tekrarlıyorum; tek taraflı olduğu için karara karşı çıkıyoruz.”

ABD'nin karara karşı oyu veren tek ülke olduğunu hatırlatılması üzerine ise Harf, Avrupa'da 17 ülkenin de çekimser oy kullandığını kaydetti. Harf, *“Daha önce de defalarca tekrarladığımız gibi, şunu açık açık söylüyoruz; uluslararası camiada yalnız kalsak da İsrail'i savunacağız. Bunu gördünüz”* dedi.⁵⁵

Nobel Barış Ödüllü Obama, 6 Yılda 7 Ülke Bombalattı

2009'da Nobel Barış Ödülü'ne layık görülen ABD Başkanı Barack Obama yönetimi altındaki ABD, altı yılda yedinci bombardımanını yaptı. Şimdi, Barış Ödülü'nün geri alınıp alınmayacağını tartışılıyor. 1942'den bu yana resmî olarak savaş ilan etmese de, ABD, Obama yönetimi altında altı yıl içinde yedi farklı ülkeye bombardıman düzenledi. Radikal gazetesinden Neşe İdil'in derlemesiyle Obama yönetiminin altı yıl içinde askerî müdahalede bulunduğu veya daha önce başlatılan müdahaleleri devam ettirdiği ülkeler şöyle...

Afganistan (2001-günümüz)

11 Eylül saldırılarının ardından ABD, Afganistan'ı bombalamaya başladı. Bombardımana, Kabil, Kandahar ve Celalabad'ın aralarında bulunduğu ülkenin en büyük kentlerinden başlayan ABD ve müttefikleri, kendilerini uzun süren bir çatışmanın ortasında bulurken, binlerce sivil de hayatını kaybetti.

Yemen (2002-günümüz)

2000 yılının Ekim ayında ABD'nin 17 donanma askerinin Yemen'deki Aden Limanı'nda

54 <http://www.dunyabulteni.net/gunun-haberleri/303939/abdye-gore-israil-orantisiz-guc-kullanmiyor>

55 <http://www.aa.com.tr/tr/dunya/363720--uluslararası-camiada-yalnız-da-kalsak-israil-i-savunacagiz>

El-Kaide tarafından öldürülmesi, ülkeyi Washington'ın radarına sokmuştu. 2002 Kasım'ında ise Yemen hükümeti ABD'ye yeşil ışık yakmış ve ülkeye ilk bombardıman düzenlendi. Dönemin ABD Savunma Bakanı Yardımcısı Paul Wolfowitz, bombardımanı "çok başarılı taktiksel bir operasyon" olarak nitelermiş ve bu operasyonların El Kaide'yi taktiklerini değiştirmeye zorladığını vurgulamıştı. Dönemin ABD Başkanı George W. Bush yönetimi altında düzensiz bombardımanlar gerçekleştirilse de Obama göreve geldiğinden bu yana bombardımanlarda ciddi bir artış yaşandı.

Irak (2003-2011&2014)

Irak'taki ilk hava saldırıları 20 Mart 2003'te başladı ve üç hafta içinde Irak hükümeti devrildi. Ancak, tıpkı Afganistan'da olduğu gibi, ABD ve müttefiklerinin ciddi bir direnişle karşılaşmasıyla ülkenin tamamının kontrolünü sağlamanın kolay olmadığı anlaşıldı. Bu direniş ilk olarak devrik lider Saddam Hüseyin'in destekçilerinden, birçok farklı Sünni ve Şii gruplardan ve daha sonra El Kaide ve destekçilerinden geldi.

Çatışma ve ABD'nin bombardımanları Irak'taki siviller için felakete yol açtı. AFP'nin 2013'ün Ekim ayında yayımladığı ve ABD'de yapılan bir araştırmayı kaynak gösterdiği bir makalede, saldırılar sonucu toplam ölü sayısı yarım milyon olarak belirtildi. Araştırmacılar, Irak'ta 2003-2011 arasında hayatını kaybedenlerin %70'inin şiddet nedeniyle –çoğu silahla yaralanma sonucu olmak üzere, arabayla intihar saldırıları ve patlamalar– olduğunu ifade ediyor. Bunlara ek olarak, koalisyondakilerin şiddet sonucu ölümlerin %35'inden sorumlu olduğu ve bu rakamın 125 bin ölüye karşılık geldiği de vurgulanıyor. ABD kısa süre önce de IŞİD gerekçesiyle Irak'ı yeniden bombalamaya başladı.

Pakistan (2004-günümüz)

Pakistan'daki insansız hava aracı saldırıları George W. Bush döneminde başlamış olsa da, Obama yönetimi bombardımanların sıklığını ben-

zeri görülmemiş seviyelere çıkardı. Bureau of Investigative Journalism'e (Araştırmacı Gazetecilik Bürosu) göre, Pakistan'da 2004'ten bu yana insansız hava araçlarıyla, 339'u Obama döneminde olmak üzere 390 saldırı gerçekleştirildi. Bombardımanlar, yaklaşık 4 bin kişinin hayatını kaybetmesine neden olurken, ölenlerin dörtte birinin sivil olduğu açıklandı.

Somali (2007-günümüz)

2007'nin Ocak ayında, ABD, Somali'deki El-Kaide liderlerine karşı hava saldırıları düzenlemeye başladı. Hava saldırılarının nedeni ise, 200'den fazla kişinin ölümüne neden olan ABD'nin Kenya ve Tanzanya Büyükelçiliklerinin bombalanmasının arkasındaki isimlerin Somali'de olduğuna inanılmasıydı. Hava saldırıları, dönemin Somali Devlet Başkanı Abdullahi Yusuf Ahmed'in tam onayını aldı. ABD'nin Somali'ye müdahale etmesi, Washington'ın Afrika'nın boynuzundaki "terörle savaş"ına uluslararası ilginin önemli ölçüde az olması nedeniyle pek fark edilmedi.

Libya (2011)

Libya, bombardımanların çoğunluğunu Avrupa ülkeleri ve NATO'nun gerçekleştirmesiyle bir istisna sayılıyor. Ne var ki, Libya lideri Muammer Kaddafi'nin 2011'in Mart'ında devrilmesi için destek toplayarak kritik bir rol oynayan ABD'ydі. Obama, ABD'nin müttefiklere Libya'ya düzenlenecek hava saldırılarında katılacaklarını açıkladı. Ülkedeki rejimin değişmesinin Obama'nın harekate katılmasındaki amacı olup olmadığı tartışılıyor, fakat hava saldırıları Libya lideri Muammer Kaddafi'nin ölümünün ardından durduruldu. Ülkedeki iç savaş sekiz ayda sona erdi, ancak rakip gruplar arasında kaos ve çatışmalar devam ediyor. Operasyonlarda yaşamını yitiren binlerce insanın çoğunluğunu siviller oluşturuyor.

Suriye

Üç yılı aşkın bir süredir devam eden Suriye iç savaşını durdurmak için ülkeye hava saldırıları düzenlemek 2013'te, Suriye Devlet Başkanı Beşar

Esad'ın kimyasal silah kullandığı yönündeki haberlerin ardından ABD'nin gündemine geldi. Ne var ki, ABD Kongresi'nin saldırıları istememesi ve Rusya'nın, Suriye'ye saldırı olması halinde Esad'a destek vereceğini açıklaması üzerine Obama geri adım attı ve Esad'la kimyasal silahların teslim edilmesi konusunda bir anlaşmaya varıldı. Bir sene sonra ise, ABD'nin Irak'taki Irak Şam İslam Devleti hedeflerine yönelik düzenlediği hava saldırıları Suriye'ye genişletildi. IŞİD'in yanısıra El-Kaide bağlantılı Horasan'ın da vurulduğu hava saldırıları uzun süre devam edecek gibi görünüyor.⁵⁶

Pentagon Yurtdışına 500 Casus Gönderiyor

ABD Savunma Bakanlığı'nın yaklaşık 500 çalışanını yurtdışına göndermeyi planladığı bildirildi. *Washington Post* gazetesinin verdiği habere göre ajanlar, El Kaide ve IŞİD'in faaliyet gösterdiği Ortadoğu dahil dünyanın "en gergin" bölgelerinde çalışacak. İki yıl önce ABD Savunma Bakanlığı İstihbarat Ofisi'nin yaklaşık bin kişiyi eğiterek yurtdışına göndermesi planlanıyordu. Amerikan Merkezi Haberalma Teşkilatı (CIA) ve ABD Özel Operasyon Komutanlığı ile birlikte terörle mücadele misyonu içinde çalışacakları düşünülüyordu. Misyonun görevleri arasında ulusal güvenliğinin sağlanması da vardı. Ancak plan iki yıl sonra gözden geçirilmişti.⁵⁷

Sabıkalı Blackwater Kobani'de

ABD'nin 2003'te Irak'ı işgali sırasında çok sayıda sivilin ölümüne karışan ve uğradığı itibar kaybı nedeniyle ismini değiştirmek zorunda kalan "Blackwater", şimdi de Kobani'de ortaya çıktı. "Academi" adını alan teşkilattan bir grup, ABD'ye istihbari bilgi sağlamak için Kobani'deki YPG saflarına katıldı.

Kobani'de çatışmaların başlaması ile birlikte bölgeden hava ve kara harekatı için istihbarat sağlamak üzere Academi'den bir grup personelin YPG saflarına katıldığı iddia ediliyor. Beş haftadır devam eden çatışmalarda, içeriye yapılan silah yardımı aktif rolü de Academi grubunun üstlendiği tahmin ediliyor. Kobani'de daha önce ABD'li bazı askerler görüntülenmiş, BBC gibi bazı yayın kuruluşları ise bu askerleri "gönüllü asker" gibi aktarmıştı.

ABD işgali sırasında Irak'ta insanlık dışı faaliyetlere imza atmakla tanınan Blackwater, 2011'de isim değişikliği ve yeniden yapılanma ile Academi adını aldı. Blackwater'ın Irak'ta işlediği cinayetlerle ilgili ABD'de açılan bir davada konuşan şirketin bir çalışanı, şirketin kurucusu Erik Prince'in kendisini Müslümanları öldürmekle ve İslam inancını yeryüzünden silmekle görevlendirilmiş bir haçlı komutanı gibi gördüğünü söylemişti. Aynı grubun, Somali ve Ukrayna olaylarında da rol üstlendiği iddia ediliyor.⁵⁸

Silahlı En Çok ABD ve Rusya Satıyor, Hindistan Alıyor

Dünyada en çok silah ihraç eden ülkeler ABD ve Rusya olurken, en fazla ithalatı Hindistan yapıyor. Stockholm Uluslararası Barış Araştırma Enstitüsü'nün raporuna göre 2004-2008 döneminde küresel silah ihracatının %30'unu gerçekleştiren ABD'nin payı 2009-2013 döneminde %29'a inerken aynı dönemde Rusya'nın payı %24'ten 27'ye yükseldi.



56 <http://t24.com.tr/haber/nobel-baris-odullu-obama-6-yilda-7-ulke-bombalatti,272023>

57 <http://www.yenisafak.com.tr/dunya/pentagondan-yurtdisina-500-casus-697972>

58 <http://www.yenisafak.com.tr/gundem/sabikaliblackwater-kobanide-695013>

Son 5 yıldaki uluslararası silah satışlarında ABD ve Rusya'yı %7 payla Almanya, %6 payla Çin ve %5 payla Fransa takip etti. İlk 5 ülkenin küresel silah ihracatındaki toplam payı %74'ü buldu. Uluslararası silah satışlarında İngiltere %4, İspanya, Ukrayna ve İtalya %3'er ve İsrail %2 pay aldı.

Son 5 yılda en çok silah ithalatını %14 payla Hindistan gerçekleştirirken ilk 10'daki diğer ülkeler %5'er payla Çin ve Pakistan, %4'er payla Birleşik Arap Emirlikleri, Suudi Arabistan, ABD, Avustralya ve Güney Kore ve %3'er payla Singapur ve Cezayir oldu.⁵⁹

b. Almanya

Türkiye'yi İzleme Talimatını Alman Hükümeti mi Verdi?

Almanya Federal İstihbarat Teşkilatı'nın (BND) eski başkanı Hans-Georg Wiecek, Almanya'nın Türkiye'yi dinlediği iddialarına ilişkin, BND'ye talimatın Alman hükümeti tarafından verildiğini söyledi. *Mitteldeutsche* gazetesine açıklama yapan Wiecek, Türkiye'ye yönelik dinleme ve izleme faaliyetlerinin BND'nin kendi kendine alıp uyguladığı bir karar olamayacağını vurguladı. *"Alman hükümeti BND'ye Türkiye'yi izleme talimatını vermiştir"* diyen Wiecek, *"Almanya'da Kürtler ve Kürt olmayanlar arasında gerginlik yaşanıyor. Bu aydınlatılmaya çalışılmış olabilir. Bence bu kararın alınmasında iç siyasi aktörler etkili oldu"* ifadesini kullandı.

İstihbarat uzmanı Erich Schmidt-Eenboom ise istihbarat teşkilatlarını daima ikili oynadığını belirterek, *"Ülkelerle hem işbirliği yapıyorlar ancak aynı zamanda onlar hakkında bilgi toplamaya devam ediyorlar. BND mesela Çin ile bazı alanlarda işbirliği içinde bulunuyor ama tabii ki Çin'e karşı casusluk yapıyor ve Çin de aynı şekilde hareket ediyor"* dedi. Türkiye'nin Orta Asya Cumhuriyetleri'ne yönelik yoğun çalışmalarının olduğuna dikkati çeken Schmidt-Eenboom, şöyle devam

etti:

"Türkiye ayrıca bölgede orta seviyede bir güç ve Suriye'ye, Irak'a, İran'a sınır olan ülke. Türkiye ayrıca Çanakkale Boğazı'nın geçişini kontrol ediyor ve AB üyeliğine aday. Bu yüzden Alman hükümeti ülkenin içindeki dengelerin nasıl olduğunu, hala derin devletin olup olmadığını bilmek istiyor olabilir."

Öte yandan *Bild* gazetesi, Alman hükümetinin her türlü telefon, internet ve diğer elektronik izlemeler konusunda BND'ye maddi destekte bulunacağını iddia etti. Bu alanda BND'de eksikliklerin olduğu belirtilen haberde, gelecek yıl BND'nin bütçesinin %24 arttırılarak 614,6 milyon Euro'ya çıkarılacağı ifade edildi. BND'nin bütçesi 2013 yılında 496,4 milyon Euro'ydu. Haberde, Hristiyan Demokrat Birlik (CDU) Partisi milletvekili Karl-Georg Wellmann'ın, *"BND'nin öyle donatılması gerekiyor ki görevini tam olarak yerine getirsin"* ifadesine yer verildi.⁶⁰

Dinlemenin Gerekçesi:

"Türkiye Müttefik Ama Dost Değil"

Der Spiegel'in, "Almanya'nın 2009'dan beri Türkiye'yi dinlediği" yönündeki haberinin ardından Almanya'da koalisyon hükümetinin büyük ortağı Hristiyan Demokrat Parti'ye (CDU) geleksel olarak yakın *Frankfurter Allgemeine* gazetesine konuşan hükümet kaynakları, iddiaları doğruladı. Ancak yetkililer, Almanya'nın Türkiye'yi dinlemesinin makul olduğunu savundu.

Almanya Şansölyesi Angela Merkel, ABD'nin istihbarat kuruluşu NSA'nın izleme skandalı patlak verdiğinde, "dost ülkelerin birbirini dinlememesi gerektiğini" söylemişti. Alman muhalefeti ve basını, NATO müttefikleri olan Türkiye'nin dinlenmesinin bu açıklamaya ile çeliştiğini belirtti.

Gazeteye konuşan hükümet kaynağı, *"Geçtiğimiz yıllarda dost ülkeler dinlenmiyor derken"*

59 <http://www.hurriyet.com.tr/ekonomi/26028540.asp>

60 <http://www.aa.com.tr/tr/dunya/375643--turkiyeyi-izleme-talimatini-alman-hukumeti-verdi-iddiasi>

'NATO üyeleri' diye bir ifade kullanmadık. Türkiye, ABD ve Avrupalı müttefiklerimiz Fransa ve İngiltere ile kıyaslanamaz" dedi. Hükümet çevreleri, Türkiye'de olup bitenlerin Almanya'nın güvenliğini yakından ilgilendirdiği için dinlemeyi makul bir faaliyet olarak görüyor. Buna gerekçe olarak ise, Türk hükümetinin Almanya'daki Türk kulüpleri ve dernekleri üzerinden yıllardır siyasi amaçlarını gerçekleştirmeye çalışması, başta PKK olmak üzere Türkiye merkezli sol ve sağ grupların Almanya'daki faaliyetleriyle uyuşturucu kaçakçılığı gibi eylemler gösteriliyor.

Alman parlamentosu NSA inceleme komitesinin başındaki Patrick Sensburg ise Türkiye'nin Irak sınırındaki gelişmeleri öğrenmenin önemli olduğunu söyledi. Sensburg, *"Burada kendi istihbarat bilgilerimiz ışığında hareket etmek isterim"* dedi. CDU Grupbaşkanvekili Andreas Schockenhoff ise *"Almanya'da 3 milyon Türk yaşıyor ve PKK gibi örgütler 1993'ten beri terör örgütü olarak kabul ediliyorsa, bunların bağlantıları ve destekleyenlerini takip etmek için her yola başvurulması normaldir"* dedi. CDU'lu vekil Armin Schuster de Türkiye'nin jeostratejik açıdan önemi olduğunu ve Almanya'nın güvenliği açısından dinlemenin meşruluğunu savundu.

Der Spiegel: "Almanya 80 Ülkeyi Dinliyor!"

Der Spiegel, hükümetin dış istihbarat teşkilatı BND'ye 2009 yılında verdiği talimatta, 80 ülke hakkında istihbarat toplanmasını talep ettiğini yazdı. Almanya'nın istihbarat önceliklerinin tanımlandığı çok gizli belgede 30 ülkenin, istihbarat faaliyetlerinin yoğunlaştırılacağı "ana ülkeler" olarak belirlendiği, bu 30 ülke arasında NATO müttefikleri Türkiye ve Arnavutluk'un da bulunduğu bildirildi.

Dergi, Almanya hükümetinin Türkiye'ye yönelik istihbarat faaliyetlerinde öğrenmek istediği konuların geniş bir alana yayıldığını iddia ederken, örnek olarak "Kürt sorunu, büyük etkiye sahip Gülen hareketi, İslami hareketler, organize suçlar

ve yolsuzluklar" başlıklarını sıraladı.

Türkiye'nin 1976 yılında dinleme faaliyetlerinde bulunulacak ülkeler listesine alındığına işaret eden dergi, 2009 yılında güncellenen ve kısa adı "APB" olan hükümetin istihbarat öncelikleri belgesinin de ilk kez 1990'ların sonunda, Steinmeier'in de üyesi olduğu Sosyal Demokrat Parti ile Yeşiller Partisi'nin koalisyon hükümeti döneminde oluşturulduğuna dikkat çekti.⁶¹

Merkel Dinleme Faaliyetlerinin Süreceğini İma Etti

Almanya Başbakanı Angela Merkel, Alman birinci televizyon kanalında (ARD) katıldığı programda, Alman istihbaratının Türkiye'ye yönelik dinleme faaliyetlerinde bulunduğu haberlerine ilişkin soru üzerine, *"Tam da artan tehditler ışığında, istihbarat teşkilatlarının faaliyetlerine ihtiyacımız sürecektir. Herkesin bunu anlayacağına inanıyorum"* dedi.

Merkel, *"Dostlar arasında dinleme kabul edilemez"* sözü hatırlatılarak, BND'nin NATO müttefikleri Türkiye ile Arnavutluk'a yönelik dinleme faaliyetlerinde bulunduğu iddialarının sorulması üzerine ise şunları kaydetti:

*"İlk olarak şunu anlayışla karşılamamızı bekliyorum, işin tabiatı nedeniyle BND'nin faaliyetlerinin ayrıntıları hakkında burada konuşamam. İkinci olarak, 'Dostlar arasında dinleme kabul edilemez' sözüm ABD'nin faaliyetleri bağlamında söylenmiş bir sözdü. Bu bağlam önemli. Bunun dışında şunu söyleyebilirim. BND dışarıda bizim için güvenlik açısından geçerli tüm bilgileri toplamakla görevlidir. İçeride de Anayasayı Koruma Teşkilatı bu görevi yerine getiriyor. Tam da artan tehditler ışığında, istihbarat teşkilatlarının faaliyetlerine ihtiyacımız sürecektir. Herkesin bunu anlayacağına inanıyorum."*⁶²

61 <http://www.hurriyet.com.tr/dunya/27064974.asp>

62 <http://www.dunyabulteni.net/avrupa/307250/merkelden-dinleme-faaliyetleri-surecek-imasi>

Almanya Tüm Havaalanlarına “Çıplak Tarayıcı” Yerleştiriyor

Almanya'da yaklaşık 3 yıl önce tüm havaalanlarında kullanılacağı bildirilen, ancak daha sonra vazgeçilen, tüm bedeni tarayan aletler yeniden gündemde. Alman haber ajansı DPA'nın bildirdiğine göre deneme aşaması sona eren tarayıcılar Almanya'nın her havaalanında kullanılacak. *Tagespiegel* gazetesinde yer alan haber yetkili çevreler tarafından onaylandı.

Almanya'daki bazı havaalanlarında 14 adedi kullanılan tarayıcıların sayısı bu yıl sonuna kadar iki katına çıkarılacak. Yeni aletlerin daha küçük boyutlarda üretildiği bildirildi. Şu anda kullanılan büyük havaalanları arasında Frankfurt, Berlin, Düsseldorf, Hamburg, Münih ve Stuttgart yer alıyor. Yeni aletler ise Düsseldorf, Stuttgart ve Köln/Bonn havaalanlarında hizmete girecek. Önümüzdeki yıl 75 tarayıcı daha kullanılarak yolcular taramadan geçirilecek. Beden tarayıcıları diğer araçlardan farklı olarak, metalin yanı sıra toz, sıvı madde ya da metal ihtiva etmeyen tehlikeli olabilecek başka maddeleri de görebiliyor. Ancak bu aracı eleştirenler, vücut hatlarını belli ettiği için “çıplak tarayıcı” adını vermişlerdi. Dört yıl önce Almanya'da yapılan denemelerde birçok arıza meydana gelmişti.⁶³

Almanya'dan Mısır Cuntasına İstihbarat Yardımı

Federal Alman Parlamentosu'nda Sol Parti tarafından yapılan bir soru önergesine Federal hükümetin verdiği cevapta, yıllardan beri insan haklarını ihlal etmek konusunda Ortadoğu'nun en göze çarpan ülkesi Mısır'la, güvenlik alanında işbirliğini öngören bir anlaşma görüşmelerinin devam ettiği bildirildi. Verilen cevapta Federal Alman hükümetinin Mısırlı yetkililerle görüşme yaptıkları onaylandı, ancak somut olarak hangi aşamaya geldiği açıklanmadı. İki ülke arasında yapılacak anlaşmaya göre, terör ve diğer suçlarla

mücadelede, işlenen suçların açıklığa kavuşturulmasında, organize ve ağır suçlarla mücadelede Berlin ve Kahire arasında sıkı bir işbirliği yapılacaktır. Ayrıca doğal afet ve kazalarda teknik yardım- laşma da öngörülüyor.

Mısır'da askeri cuntanın sivillere ve muhalif gruplara karşı yoğun insan hakları ihlallerine rağmen Almanya'nın güvenlik alanında Mısır'la işbirliğini öngören bir anlaşma için yeniden görüşmelere başlamasına kuşkuyla bakılıyor. Federal Alman hükümeti, 2013 yılı Haziran ayında, organize suçlarla mücadeleden sorumlu Federal Kriminal Dairesi BKA yetkililerinin, Mısır'a giderek askeri istihbarat ve “Merkez Güvenlik Güçleri” CSF temsilcileriyle görüşmeler yaptığını itiraf etti. Mısır'ın bu iki güvenlik örgütü, 17 aydan beri sivillere yönelik yoğun baskılar ve katliamlar yapıyor. Bu görüşmelerin dışında BKA'nın son yıllarda terör ve diğer suçlarla mücadele öne sürülerek Mısır güvenlik kurumlarıyla sıkı bir işbirliği yaptığı, BKA'nın Mısır devlet güvenliği tarafından toplanan internet bilgilerinin polisiye değerlendirmesini yapmak için Mısırlı polisleri eğittiği bildirildi.

Federal hükümetin soru önergesine verdiği cevapta, Arap Baharı başladığı zaman, 2010 yılında BKA tarafından elde edilen bilgilerin Mısır polisi tarafından aktivistlere karşı kullanılıp kullanılmadığı konusuna açıklık getirmedi. Federal hükümetten yapılan açıklamada, BKA'nın aracılık ettiği bilgilerin kötüye kullanıldığı ispatlanırsa gereken cevabın verileceği kaydedildi.⁶⁴

c. İsrail

İsrail Mescid-i Aksa'nın Altında Kilometrelik Tüneller Kazıyor

Kudüs'teki Mescid-i Aksa Müdürü Nacih Bekirat, İsrail'in Mescid-i Aksa'nın altında yürüttüğü kazaların füze ve tanklarla açılan savaştan daha tehlikeli bir durum arz ettiğini söyledi. Beki-

63 <http://www.dunyabulteni.net/avrupa/313112/alman-yada-tum-havaalanlarina-ciplak-tarayici>

64 <http://www.dunyabulteni.net/avrupa/313831/almanya-dan-misir-cuntasina-istihbarat-yardimi>

rat, İsrail'in Aksa'ya yönelik sistemli bir savaş yürüttüğüne dikkati çekerek *"İsrail'in Aksa'ya yönelik ihlalleri 47 yıldır devam ediyor. İsrail yönetimi burada, Aksa'nın temellerinin olduğu bölgeye ulaşmayı, çökmelerin yaşandığı binalardaki halkın tahliyesini ve son olarak bu topraklara el koymayı hedefliyor. Bu kazılar, tank ve füzelerle açılan savaştan daha tehlikeli bir durum arz ediyor"* dedi.

İsrail'in açtığı tünellerin bazı yerlerde bir kilometreyi bulduğunu ifade eden Bekirat, *"Kazılar kentin güneyindeki Silvan bölgesine kadar ulaştı. İsrail bu kazılarla kentin Müslüman kimliğini değiştirmeyi amaçlıyor"* diye konuştu. Bekirat, İsrail'in Aksa'ya alttan ulaşip onu yıkmak ve üzerinde de Süleyman Mabedi'ni inşa etmek için güvenli koridorlar aradığını öne sürdü.⁶⁵

Gazze Ablukası Bir Çeşit Toplu Cezalandırma mı?

Birleşmiş Milletler Filistinli Mültecilere Yardım Kuruluşu (UNRWA) Genel Komiseri Pierre Krahenbühl, Gazze'nin Han Yunus kentinde düzenlediği basın toplantısında, *"Gazze ablukası tarihin en uzun süreli ablukası. Bu abluka bir çeşit toplu cezalandırma"* dedi.

Bütün platformlarda ve görüşeceği bütün yetkililerle ablukayı ve yansımalarını gündeme getireceğini dile getiren Krahenbühl, *"Gazzelilerin sadece onur, özgürlük ve insanca bir yaşam isteklerine odaklanmamız gerekiyor. Filistin topraklarında ve özellikle de Gazze'de yaşanan insani durumun ne derece kötü olduğu ortada ve herkes için gayet açık"* diye konuştu.⁶⁶

Ehud Barak: "İran Bir Gecede Vurulur!"

Eski İsrail Başbakanı Ehud Barak, *"İran'ın nükleer santrallerinin bir geceden kısa sürede vurulabileceğini"* söyledi. İsrail resmi radyosunda

yayımlanan habere göre, ABD'nin başkenti Washington'da bir araştırma enstitüsünde yaptığı konuşmada, Barak, İran'ın sahip olduğu nükleer tesislerin bir geceden kısa sürede vurulabileceğini savunarak, *"İranlılar nihai anlaşma konusunda teşvik edici değiller. Bu onlar için çok acı olacak"* dedi.

Aynı zamanda eski Savunma Bakanı olan Barak, İran ve 5+1 ülkeleri arasında imzalanan geçici anlaşmayı eleştirerek, *"İran'ın müzakereci tavrı ABD yönetiminin değişim hipotezinden ve Tahran'ı nükleer gücünden mahrum bırakmak için çaba sarfetmeden, nükleer silah edinmemesiyle yetinmesinden kaynaklanıyor"* görüşünü savundu.⁶⁷

İsrail, Toprak Gaspını Hızlandırdı

Yahudi yerleşimciler Doğu Kudüs'te Filistinlilerin yaşadığı binalara el koyarken İsrail Kudüs Belediyesi de şehre 2 bin 600 yeni yerleşim birimi yapılmasını onayladı. Karar, İsrail Başbakanı Bin-yamin Netanyahu ve ABD Başkanı Barack Obama'nın Washington'da görüştüğü bir sırada alındı. İsrail radyosunun haberine göre, Kudüs Belediyesi'nin yazılı açıklamasında, Doğu Kudüs'te yer alan Beyt Safafa'ya yeni yerleşim kararının siyasi değil, bürokratik olduğu ve bu konuda daha önce mutabakata varıldığı ileri sürüldü. İnşaatlara hemen başlanmayacağı, yerleşim biriminin yarısının Araplar için ayrılacağı ifade edildi.

Filistin Meclisi'nde Hamas üyelerinin oluşturduğu Reform ve Değişim Bloku tarafından



65 <http://www.dunyabulteni.net/manset/286840/israil-mescidi-aksanin-altinda-kilometrelik-tuneller-kazmis>

66 <http://www.aa.com.tr/tr/dunya/314736--gazze-ablukasi-bir-cesit-toplu-cezalandirma>

67 <http://www.dunyabulteni.net/manset/297675/ehud-barak-iran-bir-gecede-vurulur>

yapılan yazılı açıklamada ise Yahudi yerleşim inşaatları kararının çok tehlikeli olduğu ve bunun Kudüs'e hakim olmayı, Filistinlilerin kentteki nüfusunun artma ihtimalini yok etmeyi amaçladığı kaydedildi.⁶⁸

Af Örgütü: "İsrail Savaş Suçu İşledi!"

Uluslararası Af Örgütü (AI), İsrail'in Gazze'de bu yaz düzenlediği Koruyucu Hat operasyonu ile "savaş suçu" işlediğini açıkladı. Rapora göre, İsrail, nüfusun yoğunlaştığı sahil şeridinde ailelerin yaşadığı evlere yönelik saldırılarda "katı bir umursamazlık" sergiledi. Örneklenen Gazze'deki sekiz roket saldırısında İsrail, hiçbir uyarıda bulunmadı ve 62'si çocuk 104 sivilin ölümüne yol açtı. Raporda, *"İsrail güçlerinin havadan attığı füzelerde sık sık sivillerin evini hedef alarak bazen ailelerin tamamen öldürülmesine yol açtığı belirlenmiştir. (Saldırıları arasında) Muhtemel askeri hedefler olsa da sivillerin hayatlarına verilen hasar, açıkça orantısızdır. İsrail güçlerinin Gazze'deki bir yerleşim biriminde askeri bir hedefi vurmada başarısız olduğunda, doğrudan ve kasıtlı olarak sivilleri veya sivil birimleri hedef almış olması, savaş suçu teşkil etmektedir"* ifadeleri yer aldı.⁶⁹

Gazze'nin Dünya İle Bağlantısı Kesildi

Gazze Şeridi'nin dünyaya açılan tüm sınır kapıları ile çıkışlarının kapatılmasıyla bölge sakinlerinin dünyayla ilişkileri kesildi. Gazze'deki El-Mizan İnsan Hakları Merkezi, yayımladığı yazılı açıklamada, İsrail'in kontrolü altındaki iki sınır kapısının kapatılmasına değinerek, *"Refah Sınır Kapısı'nın yanı sıra İsrail'in ticari geçişlerin yapıldığı Kerm Ebu Salim ile Beyt Hanun (Erez) sınır kapılarını kapatması, 2007'den bu yana abluka altındaki bölgede yaşanan sıkıntıları arttırıyor"* denildi. Açıklamada, *"Gazze Şeridi'nin sınır kapı-*

larının kapatılmasıyla bölge sakinlerinin dünyayla ilişkileri kesildi. Bunların başında hastalar bulunuyor" denildi. Açıklamada ayrıca İsrail'in insan haklarına ilişkin hiçbir sözleşmeyi gözetmediği, Tel Aviv yönetiminin Filistinlilere karşı insan hakları ihlallerine devam ettiği belirtilerek, uluslararası topluma "Gazze halkının bulunduğu durumdan acilen kurtarılması" çağrısında bulunuldu. İsrail, Kasım ayı başında Gazze Şeridi'ne açılan Kerm Ebu Salim ve Beyt Hanun sınır kapılarını herhangi bir süre belirtmeden kapattığını bildirmişti.⁷⁰

İsrail Gazze'de İki Nükleer Bombaya Eş Patlayıcı Kullandı

Filistin Milli İnisiyatifi Hareketi Genel Sekreteri Mustafa el-Bergusi, 2014 yılında İsrail'in Filistinlilere yönelik saldırılarının arttığını belirtti. Bergusi, 2014 yılını değerlendirmek üzere Ramallah'ta düzenlediği basın toplantısında, İsrail'in dünyadaki üçüncü büyük silah ihracatçısı olduğunu ifade ederek, *"İsrail'in Gazze'yi silahlarını denediği bir alan olarak kullandığına ilişkin kesin deliller bulunuyor"* dedi.

İsrail'in Gazze'ye yönelik 4 yıkıcı saldırı düzenlediğini dile getiren Bergusi, *"2014 yılı, İsrail'in suç tarihindeki en kanlı yıllarından biri oldu. İsrail, Batı Şeria'dan başlayıp Gazze Şeridi'ndeki saldırılarını, abluka, Mescid-i Aksa'ya yönelik ihlaller ve Yahudi yerleşim birimlerinin inşasıyla Gazze, Kudüs ve Batı Şeria'da sürdürmektedir"* diye konuştu.

İsrail'in Gazze'ye yönelik son saldırısına işaret eden Bergusi, şöyle devam etti:

"Gazze, Batı Şeria ve Kudüs'te 2014'te şehid olan Filistinlilerin sayısı 2013'e göre yaklaşık 61 kat arttı. İsrail son Gazze saldırısında, neredeyse iki nükleer bombaya eş değer 21 bin ton patlayıcı kullandı. İsrail'in, Batı Şeria'da düzenlenen barış

68 <http://www.timeturk.com/tr/2014/10/03/israil-toprak-gaspini-hizlandirdi.html#.VFstJvmsVqU>

69 <http://www.hurriyet.com.tr/dunya/27525677.asp>

70 <http://www.haber7.com/ortadogu/haber/1217307-gazzenin-dunya-ile-baglantis-kesildi>

yanlısı eylemlere müdahalesi sırasında gerçek kurşun kullanması neticesinde 2014'te, 52 Filistinli hayatını kaybetti.”

Gazze'nin yeniden imarının gecikmesi durumunda bölgede yeni olayların çıkabileceğini vurgulayan Bergusi, “İsrail'in son saldırılarında BM verilerine göre 2 bin 272 Filistinli yaşamını yitirdi. Hayatını kaybedenlerin %85'i kendi konutlarında idi. Ayrıca 11 bin 711 kişi yaralandı ve yaklaşık 92 bin yapı zarar gördü” şeklinde konuştu.

Kudüs'te son zamanlarda yaşanan gerginlikle re değinen Bergusi, şunları kaydetti:

“Batı Şeria ve Kudüs'teki çatışmalar, dağınık dalgalar halinde yeni bir intifada olarak addedilebilir. Ayrıca Yahudi yerleşim birimlerinin sayısı 2012'ye oranla 2014'te yüzde 140 arttı. İsrail hapishanelerindeki Filistinli tutukluların sayısı 2014'te 4 bin 763'ten 6 bin 500'e yükseldi.”⁷¹

İsrail, Kudüs'te Cuma Namazına Gidenlere Foseptik Suyu Sıktı

İsrail'in 40 yaş altı Müslümanların Mescid-i Aksa'ya girişine izin vermemesi üzerine çıkan olaylarda 3 Filistinli gözaltına alındı. 24 Ekim'de Cuma namazını sokakta kılan Filistinliler, İsrail askerlerinin tutumuna tepki gösterdi. Namaz sonrası bazı Filistinliler, Vadi el-Cevz Mahallesi'ni kuşatan İsrail askerlerinin müdahalesine havai fişek ve taşlarla karşılık verdi. İsrail güçlerinin keskin nişancılar, atlı polisler ile ilerlemesi ve TOMA'lardan foseptik sıvı sıkılması üzerine geri çekilen Filistinliler, ara sokaklara dağıldı. Emniyet Müdürlüğü Sözcüsü Micky Rosenfeld, “Çıkan olaylarda 3 Filistinlinin gözaltına alındığını” söyledi. Gözaltıların, Filistinli göstericilerin arasına karışan İsraili sivil polisler tarafından yapıldığı görüldü.⁷²

İsrail Cumhurbaşkanı Rivlin'den Irkçılık İtirafı

İsrail Cumhurbaşkanı Reuven Rivlin, “İsrail'deki birçok Arap, Yahudilerin ırkçılığına maruz kalmaktadır” ifadesini kullanarak itirafta bulundu. İsrail basınında yer alan bilgiye göre Rivlin, Tel-Aviv'in doğusundaki Kfar Kassem köyünde 47 Filistinlinin ölümüne neden olan ve “1956 katliamı” olarak da bilinen olayın yıl dönümünde yaptığı konuşmada, “Kfar Kassem katliamında neler yaşandığını çok dikkatli biçimde incelememiz ve bunu gelecek nesillere anlatmamız gerekiyor. Burada gerçekten büyük bir suç işlendi ve bu hatanın tamir edilmesi gerekiyor” ifadesini kullandı. Rivlin, İsrail'deki Arap toplumunun yıllardır ayrımcılığa maruz kaldığını hatırlatarak, “İsrail'deki birçok Arap, Yahudilerin ırkçılığına maruz kalmaktadır” diye konuştu.⁷³

d. Çin

Doğu Türkistan'da 25 Başörtülü Öğrenci Tutuklandı

Doğu Türkistan'da 25 kadın, tesettüre uygun giyindikleri için Çin işgal güçleri tarafından gözaltına alındı. Gözaltı kararına itiraz eden halka ise gerçek mermilerle ateş açıldı; iki kişi hayatını kaybetti. Dünya Uygur Kurultayı sözcüsü Dilşat Reşit, olayın 21 Mayıs Çarşamba günü Doğu Türkistan'ın Alakoca şehrinde yaşandığını söyledi. Reşid, Çinli yetkililerin sürekli yaşanan bu tarz olayları medyadan sakladıklarını belirtti.

Alakoca'da bir okulda Uygur kızlar başörtüleri ile okula gelince okul yönetimi zorla kızların başörtüsünü çıkartmaya çalıştı. Başörtüsünü açmayan 25 Müslüman kız öğrenci tutuklandı. Aynı gün öğleden sonra saat 16.00 sıralarında olay yerine Çin polisi özel birlikleri sevk edildi ve polisin toplanan kalabalığa ateş açması sonucunda iki Müslüman Uygur öldürüldü. Çin polisi olaya katılan 80'den fazla kişiyi de tutukladı.⁷⁴

71 <http://www.dunyabulteni.net/manset/318160/israil-gazgede-iki-nukleer-bombaya-es-patlayici-kullandi>

72 <http://www.trtturk.com/haber/kudus-te-cuma-namazina-gidenlere-foseptik-suyu-siktilar-88588.html>

73 <http://www.haber7.com/ortadogu/haber/1214522-israil-cumhurbaskani-rivlinden-irkcilik-itirafi>

74 <http://www.dunyabulteni.net/manset/299205/dogu-turkistanda-25-basortulu-ogrenci-tutuklandi>

Urumçi'de Sivillere Saldırı: 34 Ölü, 94 Yaralı

Çin'in batısındaki Uygur Özerk Bölgesi'nin başkenti Urumçi'de patlama meydana geldiği bildirildi. Şinhua ajansının haberine göre, Şayibaki bölgesinde 21 Mayıs sabahı meydana gelen patlamada 31 kişinin öldüğü, 94 kişinin ise yaralandığı açıklandı. Görgü tanıklarının, iki aracın kalabalığın arasına girdiği sırada patlama meydana geldiğini söylediği ifade edildi. Araçtan fırlayan parçaların çevreye yayıldığı ve yoğun bir duman tabakasının oluştuğu kaydedildi.⁷⁵

Çin'de Uygurlara Oruç Tutmak Resmen Yasak

Uygur bölgesinde bazı hükümet organları oruç tutulmasını yasakladı. Turfan ticaret işleri bürosu, internet sitesinde yayımladığı bildiriyle, “*kamu görevlileri ve öğrenciler oruç tutamaz ve diğer dini faaliyetlere katılamaz*” uyarısı yaptı. Bölgedeki resmi radyo istasyonlarından Bozhou'nun internet sitesinden yayımlanan uyarıda da, “*parti üyeleri, öğretmenler ve gençler Ramazan faaliyetlerine katılamaz*” denildi.

Hong Kong merkezli *South China Morning* gazetesi, benzer nitelikli uyarıların pek çok resmi makam tarafından yayımlandığını kaydetti. Gazete ayrıca, yerel kaynaklara dayanarak, yetkililerin gün içinde ücretsiz yemek organizasyonları düzenlediğini belirtti.⁷⁶

İlham Tohti'ye “Bölücülükten” Ömür Boyu Hapis

Çin'de “bölücülük” suçlamasıyla yargılanan tutuklu Uygur akademisyen İlham Tohti'ye ömür boyu hapis cezası verildiği bildirildi. “Bölücülük” suçlamasıyla ömür boyu hapse mahkum edilen Tohti'nin siyasi haklarından mahrum bırakıldığı, tüm mal varlığına da el konulduğu belirtildi. Kararda Tohti'nin “Uygur Online” internet sitesi ve ders verdiği üniversitede “ayrılıkçı düşünceler

yaydığı” öne sürülürken, internet sitesi aracılığıyla öğrencilerinden oluşan bir grupla “Sincan'ın Çin'den ayrılması” için yazı ve makaleler kaleme alındığı iddia edildi.

Tohti, 15 Ocak 2014'te “kanunları ihlal ettiği” gerekçesiyle Pekin yönetimi tarafından tutuklanmış, ancak suçunun içeriğine ve nerede tutulduğuna dair bilgi verilmemişti. Güvenlik makamları, daha sonra akademisyenin ailesine gönderdikleri resmi bir tebligat ile Tohti'nin Urumçi'de bir gözetim merkezinde tutulduğunu açıklamıştı. Aylarca süren tutukluluk sürecinin ardından ilk kez Eylül ayında hakim karşısına çıkarılan Tohti, duruşmanın ilk gününde hakkındaki suçlamaları reddetmişti. Çin resmi basını, davanın ikinci gününde Tohti'yi iki avukatın müdafaa ettiğini ve yargılanmasının sona erdiğini açıklamış, dava süreciyle ilgili detaylı bilgi verilmemişti. Dokuz kişilik Batılı diplomat heyeti, duruşmayı izlemek istemiş ancak içeriye alınmamıştı.

Ekonomi Profesörü Tohti, 2005 Çin'in Uygurlara yönelik politikalarını eleştiren “Uygur Online” adlı bir internet sitesi kurmuş, ancak site, 15 Mayıs 2008 tarihinde Pekin yönetimi tarafından kapatılmıştı. 2009'da Özgür Asya Radyosu'na röportaj veren Tohti, Çin hükümetinin Han etnik grubuna ait Çinlilerin, Sincan Uygur Bölgesi'ne göç etmesini teşvik eden politikayı eleştirmiş, konuşmasının ardından Pekin yönetimi akademisyene medyaya konuşma yasağı koymuştu.

İnternet üzerinden yayımladığı makalelerinde etnik grupları kışkırtmak suçlamasıyla 2009 ve 2011 yıllarında gözaltına alınan Tohti, Eylül 2011'de Minzu Üniversitesi'nde ders vermeyi bırakmıştı. Tohti, 2013'te bir konferansa katılmak üzere kızı ile ABD'ye gitmek istemiş, ancak Çinli yetkililer tarafından engellenmişti.⁷⁷

Çin'de Yeni Baskı Dalgası: 27 Uygur'a İdam

Uygur Özerk Bölgesi'nde Kaşgar'ın Yarkent ilçesinde 28 Temmuz'da meydana gelen ve 100'e

75 <http://www.yenisafak.com.tr/dunya/pazar-yerine-bomba-31-olu-94-yarali-650246>

76 <http://www.dunyabulteni.net/dunya/302800/cinde-uygurlara-oruc-tutmak-resmen-yasak>

77 <http://www.aa.com.tr/tr/dunya/393516--tohtiye-quot-boluculukten-quot-omur-boyu-hapis-cezası>

yakın kişinin öldüğü olaylar nedeniyle 12 Uygur idam cezasına çarptırıldı. Reuters'in, Çin'in resmi Şinhua Haber Ajansına dayandırarak aktardığı habere göre Kaşgar Mahkemesi 15 kişiye de 2 yıl ertelemeli idam cezası verdi. Kaşgar'daki Orta Dereceli Halk Mahkemesi, 9 Uygur'un da ömür boyu hapis cezasına çarptırıldığı öğrenildi. Habere göre 20 sanık da 4 ila 20 yıl arası değişen hapis cezalarına çarptırıldı. Bazı kaynaklarsa 27 Uygur Türkü'ne idam, 9 kişiye müebbet hapis, 20 kişiye de 4 yıldan 20 yıla kadar ağır hapis cezası verildiğini bildirdi.

Çin, Ramazan Bayramı'nın birinci gününe denk gelen 28 Temmuz'da Doğu Türkistan'da bulunan Yarkent-İlişku'da büyük bir katliam yapmış ve bu katliamı uyguladığı sansürle dünyadan gizlemişti. Katliamı dünyaya bir mektup aracılığıyla duyuran Doğu Türkistanlı bir genç, daha sonra Çin yönetimi tarafından tutuklanmış, ardından da öldüğü duyurulmuştu. Çin'in Ramazan Bayramı'nın ilk günlerinde Yarkent'te gerçekleştirdiği vahşetin katliam boyutlarına ulaştığı ortaya çıkmıştı. Bölgeden Doğu Türkistanlı bir gencin, sonradan ulaştırdığı mektuba göre, Çin yönetimi, 27 Mayıs'ta Hoten merkezli başlattığı "Terörle Mücadele ve Sert Darbe Vurma Operasyonu" ile teravîh kılan kadınları dahi katletmişti.⁷⁸

Çin Hükümeti Anlık Mesajları Kontrol Edecek

Çin, anlık mesajlaşma servislerinin kontrol edilmesi için yeni bir düzenlemeye gidiyor. Şinhua ajansının haberinde, Çin hükümetinin, bilgilerin büyük oranda yayılabildiği mobil uygulamalarda bulunan ve üye olunarak kullanılan anlık mesajlaşma servislerini hedef alarak bu servislerin sıkı kontrol edilmesi için düzenleme yaptığı belirtildi. Düzenlemeye göre, ilk kez mesajlaşma servislerine kayıt olacak kişilerin gerçek isimleri ile üye olmaları zorunlu olacak. Kullanıcılar, sosyalist sistem,

ulusal çıkarlar, yasal hak ve vatandaşlık çıkarları, kamu düzeni, sosyal ahlak gibi düzenlemeler altında, kanun ve yönetmelikler kapsamında sağladıkları bilgilerin doğruluğunu sağlayacak.

Düzenlemede, belirtilen kuralları ihlal eden kullanıcıların bilgi yayma hakları, hesaplarını yenilemeleri kısıtlanacak, hatta yapılan ihlal derecesine göre hesabı kapatılabilecek. Ayrıca, anlık mesajlaşma servisi sağlayıcıları, sistemlerinin güvenliği ve kullanıcıların bilgilerinin gizliliğinin korunmasından sorumlu olarak yasadışı bilgiler konusunda denetime tabi olacak.⁷⁹

Çin Yönetimi Hristiyanlaşmayı Teşvik Ediyor

Çin'de özellikle komünist üst düzey yöneticilerin de aralarında bulunduğu kesimlerde Hristiyanlaşmanın arttığı belirtiliyor. Din İşleri Birimi Başkanı Wang Tszoan, ülkede Hristiyan kiliselerin önünün açıldığını belirterek sosyalist düzen ile uyumlu bir Hristiyan anlayışı ortaya koymak istediklerini söyledi. Tszoan yaptığı açıklamada, son 10 yılda uyguladıkları din politikalarıyla Protestan kiliselerinin hızla yayıldığını, yönetimin Hristiyanlığın gelişimini teşvik etmeye devam edeceğini ifade etti.

Çin hükümetinin Hristiyanlığın gelişimini teşvik etmesi bazı analistler tarafından komünizm doktrininden vazgeçme niyeti olarak yorumlanıyor. Çin'in kendine özgü Hristiyanlık anlayışını ortaya koyma fikri bu konuda atılmış ilk adım olabilir. Ülkede 70 milyona yakın Hristiyan yaşıyor. Din alanındaki bu reformun ilerleyen zamanlarda Budizm, Taoizm ve Konfüçyüsyanizm'i de kapsayabileceği ifade ediliyor.

Çin yönetiminin İslam'a bakışı ise hep olumsuz oldu. Ülkenin batısında bulunan Doğu Türkistan Özerk Bölgesi'nde yaşayan Müslümanların kamusal alanda dini faaliyette bulunmaları yasak. Bölgedeki devlet memuru ve öğrenciler ise tesettüre uygun giyinemiyor, namaz kılamıyor ve oruç tutamıyor. Doğu Türkistan'ın bazı bölgelerinde

78 <http://www.dunyabulteni.net/manset/311517/cinde-yeni-baski-dalgasi-27-uygura-idam>

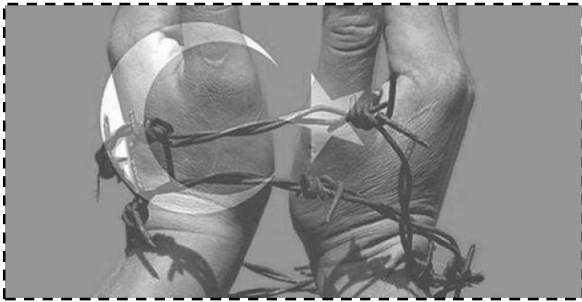
79 <http://t24.com.tr/haber/cin-hukumeti-anlik-mesajlari-kontrol-edecek,266914>

sakallı ve tesettürlü Müslümanların belediye otobüsüne binmeleri bile yasak. Dini taleplerle düzenlenen gösteriler ise kanlı bir şekilde bastırılıyor. Bölgede her yıl binlerce Müslüman Türk katlediliyor, onbinlercesi ise tutuklu bulunuyor.⁸⁰

Doğu Türkistan'da Patlama: 50 Ölü

Uygur Özerk Bölgesi'nde 21 Eylül Pazar günü meydana gelen patlamalarda ölü sayısının 50 olduğu bildirildi. Luntay kasabasında meydana gelen patlama ve olaylarda, "saldırgan" olduğu öne sürülen 40 kişinin yanısıra 6 sivil ve 4 güvenlik görevlisinin öldüğü belirtildi. Patlamalarda ayrıca 54 kişinin de yaralandığı açıklandı. Bölgede son olarak Temmuz ayında Kaşgar eyaletinin Şaçı kasabasında polis karakoluna yapılan saldırı sonucu 37 kişi hayatını kaybetmiş, emniyet güçlerinin saldırı olduğu öne sürülen 59 kişiyi ateş açarak vurduğu açıklanmıştı.

Uygur Bölgesi başta olmak üzere ülkenin bazı yerlerinde yaşanan olaylar, Pekin yönetimi tarafından doğrudan "radikal gruplarla" ilişkilendiriliyor, ancak olaylarla ilgili ayrıntılı bilgi verilmiyor. Ayrıca bölgede uluslararası gözlemci kuruluş ve yabancı gazeteciler "güvenlik gerekçeleri" öne sürülerek bağımsız çalışmalarda bulunamıyor. "Bölücü" olduğu iddia edilen kişilerle ilgili detaylar genelde kamuoyu ile paylaşılmıyor, sadece verilen cezalar ve yaşanan olaylar resmi medya aracılığıyla kamuoyuna duyuruluyor.⁸¹



80 <http://www.dunyabulteni.net/asya/306445/cin-yonetimi-hiristyanlasmayi-tesvik-ediyor>

81 http://www.milligazete.com.tr/haber/Dogu_Turkistanda_patlama_50_olu/335901#.VFtdMfmsVqU

32 Uygur'a İnternette Video Paylaşma Cezası

Associated Press'in haberine göre Uygur Özerk Bölgesi'nde 32 Müslüman internette video paylaştığı suçlaması ile hapse atıldı. Bunlardan üçü ömür boyu hapis cezasına mahkum edilirken kalanlara 4 ila 15 yıla kadar hapis cezası verildi. Çin savcılığına göre internetteki bu tür yayınları saldırılar için ilham kaynağı oluyor.⁸²

e. Afrika'da Yaşanan Gelişmeler

Güney Sudan'da 724 Bin Kişi Evinden Oldu

Birleşmiş Milletler, Güney Sudan'daki iç çatışmalar nedeniyle 724 bin kişinin evlerini terk etmek zorunda kaldığını, 145 bin kişinin ise komşu ülkelere sığındığını bildirdi. BM Genel Sekreter Sözcüsü Martin Nesirky, BM İnsani İşler Koordinasyon Ofisi'nin (OCHA) Güney Sudan'daki krize ilişkin verilerini paylaştı. Güney Sudan'da gerçekleşen çatışmalar nedeniyle milyonlarca insanın mağdur olduğunu ifade eden Nesirky, bu sürede yaklaşık 724 bin kişinin evlerini terk ettiğini, 145 bin kişinin de komşu ülkelere sığındığını belirtti.

Ülkedeki BM misyonunun sivilleri korumak için çalıştığını vurgulayan Nesirky, ancak evlerinden ayrılan insanların %85'inin BM kampları dışında can güvenliği olmadan yaşadığını ifade etti. Nesirky, insanların gıda ihtiyacının had safhada olduğunu kaydederek, yardıma ihtiyacı olan 3 milyon kişiden güvenlik kaygıları nedeniyle sadece 300 binine gıda ulaştırılabildiğini anlattı.⁸³

Küresel Aktörlerin Afrika'yı İşgalinde Üçüncü Halka Nijerya mı?

ABD ve Avrupa'nın Afrika'da son yıllardaki işgal zincirine Mali ve Orta Afrika'dan sonra Nijerya da ekleniyor. Libya'dan sonra kıtanın en büyük petrol ve gaz ihracatına sahip ülkenin dış

82 <http://www.dunyabulteni.net/asya/303983/32-uygura-internette-video-paylasma-cezası>

83 <http://www.aa.com.tr/tr/haberler/286677--guney-sudanda-724-bin-kisi-evlerinden-oldu>

müdahale ile birlikte “Afrika'nın Afganistanı”na dönüşmesinden korkuluyor. Halk, terör saldırıları ve Boko Haram tehdidini kullanarak müdahale ortamı oluşturan Devlet Başkanı Johathan'a büyük öfke duyuyor.

Nijerya'da Boko Haram'ın kaçırdığı 200'den fazla kız çocuğunun kurtarılmasında hükümetin hiçbir adım atmaması işgal için de perdeyi aralıyor. Abuja yönetimi, özellikle 2009 yılından bu yana saldırılarını artıran örgütle mücadele için “cami bombalamak” dışında herhangi bir eylemde bulunmazken, Devlet Başkanı Goodluck Johathan, Paris'te yapılan zirvede ABD ve Fransa'nın liderliğinde kabul edilen müdahale planına kucak açmıştı. Ancak bu sevincin hüsrana dönüşmesinden ve yakın tarihte Afrika'da yaşanan girdabın Nijerya'yı da yutmasından endişe ediliyor.

Orta Afrika Cumhuriyeti ve Mali'de “terörle mücadele” adı altında yürütülen ve sivilleri koruma bahanesiyle sürdürülen operasyonlar sırasında binlerce kişi hayatını kaybetti, yüz binlerce Müslüman da göçe zorlandı. Özellikle Orta Afrika'da “etnik temizlik” kampanyasına fırsat tanıyan dış müdahale yoluyla, Müslüman-Hristiyan gerginliği nedeniyle kırılgan bir yapıya sahip olan Nijerya'da da benzer bir senaryo uygulanmaya çalışılıyor. ABD İstihbarat Konseyi'nin 2005 raporu, Nijerya'nın 2015'te bölüneceğini öngörüyordu. Nüfusunun çoğunluğu Müslüman olan ülkede CIA'in Boko Haram üyelerini eğittiği iddiası konuşulurken, kaçırma eylemi sonrası ABD'den 30 kişilik ekibin vakit kaybetmeden Nijerya'ya gitmesi şüphe uyandırıyor.⁸⁴

26 Afrika Ülkesi Gıda Yardımına Muhtaç

BM Gıda ve Tarım Örgütü (FAO), “Rekoltelere ve gıda durumuna bakış” adlı raporunda, elverişsiz hava koşulları ve ulusal bağlamda gıda fiyatlarının yüksekliği nedeniyle 26'sı Afrika'da

olmak üzere 33 ülkenin dışarıdan gıda yardımı almaya muhtaç kaldığını vurguladı.

Orta Afrika Cumhuriyeti'nde yaşanan çatışmaların tarımsal üretimin daha da düşmesine yol açtığı örneğini veren FAO, 4,6 milyon nüfuslu ülkede Nisan 2014'te gıda yardımına ihtiyaç duyanların sayısının yaklaşık 1,7 milyon olduğunu tahmin edildiğini belirtti. FAO, Somali'de 870 bin, Güney Sudan'da 3,5 milyon ve Sudan'da 5 milyon kişinin gıda yardımına ihtiyaç duyduğuna dikkati çekti.⁸⁵

Ancak Orta Afrika'da yaşanan ve ülkedeki Müslüman nüfusun bir anlamda tasfiyesi için küresel sistem tarafından sahnelenen bir senaryo izlenimi veren çatışma sürecinde Birleşmiş Milletlerin oldukça pasif bir tutum izlemesi, bir BM kuruluşu olan FAO'nun bu açıklamalarıyla büyük bir tezat teşkil ediyor.

805 Milyon İnsan Açlıkla Mücadele Ediyor

Savaşlar, kuraklık, doğal felaketler ve yaşanan küresel ekonomik krizler; açlık ve yoksulluk rakamlarının her geçen gün artmasına neden oluyor. BM'nin son açıkladığı verilere göre dünya genelinde 805 milyon insan yetersiz beslenme sorunuyla karşı karşıya. BM'nin Eylül ayında yayımladığı rapora göre, dünyada açlık azalıyor fakat 805 milyon insan hala kronik şekilde yetersiz beslenme sorunuyla karşı karşıya. Rapora göre dünyada 805 milyon insan, yani 9 insandan biri açlıkla mücadele ediyor. Sahra-altı Afrika'da dört kişiden biri hala kronik olarak aç. Dünyanın en yoğun nüfuslu bölgesi olan Asya ise 526 milyon aç insanı barındırıyor.

BM Kalkınma Programı'nın (UNDP) çok boyutlu yoksulluk endeksine göre, 1.2 milyar insan günde 1,25 ABD Doları ya da çok daha az bir parayla geçiniyor. Birçok bölgede gelir eşitsizlikleri arttı ve eğitim alanındaki eşitsizlikler de büyük ölçüde sabit kaldı. Yoksulluğu azaltmada son za-

84 <http://www.yenisafak.com.tr/dunya/iscalde-ucuncu-halka-649735>

85 <http://www.aa.com.tr/tr/dunya/353796--26-afrika-ulkеси-gıda-yardımina-muhtaç>

manlarda kaydedilen ilerlemelere karşın 2,2 milyardan fazla insan yoksulluk sınırında hayatını sürdürüyor. Bu da dünya nüfusunun %15'inden fazlasının çok boyutlu yoksulluğa karşı kırılgan olmaya devam ettiği anlamına geliyor. Aynı zamanda, dünya nüfusunun yaklaşık yüzde 80'i kapsamlı sosyal güvenlikten mahrum. Dünyadaki tüm çalışanların yaklaşık yarısı ise, ki bu 1,5 milyardan daha fazla insan anlamına geliyor, ya kayıt dışı ya da istikrarsız şekilde istihdam ediliyor.

Dünyanın en yoksul bölgelerinin başında Afrika geliyor. Afrika'da da nüfusun %72'si ya yoksul ya da yoksulluk tehdidiyle karşı karşıya. Kıtada susuzluğun büyük bir sorun olmasının yanı sıra temiz suya ulaşamama nedeniyle de yaşanan salgın hastalıkların ve ölümlerin önüne geçilemiyor. Halkın büyük çoğunluğu çiftçi olmasına rağmen kuraklık nedeniyle yeterli üretim yapılamaması gıda sorununun temel sebeplerinden biri. Şiddet olaylarının sürekli tırmandığı bölgede çoğunluğu Müslüman 900 bin insan evlerini ve topraklarını terk etmek zorunda kaldı. Bu zorunlu göç birçok sorunu da beraberinde getiriyor. Yaşanan iç çatışmalar nedeniyle de ortaya çıkan güvenlik sorunu bölgede yaşayan yüzbinlerce insanın evlerini, terk etmesi üretim yapılamaması ve gıda sorununu da doğururken yüzbinlerce insanı da mülteci konumuna düşürdü. Çatışmalardan kaçıp komşu ülkelere sığınanların oluşturduğu mülteci kamplarında da yetersiz beslenme ve temiz su sıkıntısı nedeniyle her yıl binlerce insan hayatını kaybediyor.

Raporu hazırlayan Birleşmiş Milletler, yapısı ve yardım ulaştırma konusunda izlediği yöntemlerle sık sık eleştirilerin hedefinde olmaya devam ediyor. Başta Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi olmak üzere uluslararası barış ve güvenliği sağlama konusunda örgütün başarısızlık sergilediği fikri ağırlık kazanıyor. Sivilleri korumak ve milyonlarca insanın evlerinden edilmesini engellemek için kararlı hareket edememesi ise Birleşmiş Milletler'e yönelik eleştirilerin artmasına neden oluyor.

Eleştirilerin başında ise örgütün mülteci poli-

tikası geliyor. Buna örnek olarak da Güvenlik Konseyi'nin asli üyelerinin mülteci politikaları gösteriliyor. Yapılan araştırmalar son olarak Suriye ile ilgili eyleme geçme konusunda anlamlı her türlü girişimin önünü kesen ülkelerin küresel mülteci krizinin çözümü noktasında harekete geçmediği belirtiliyor.

Rusya ve Çin'in 2013 yılında kapısını açtığı mülteci sayısının sıfır olması da bunun en kesin örneği olarak gözler önüne seriliyor. Benzer ekonomik dezavantajlarına rağmen, İran, Ürdün, Lübnan, Türkiye ve Pakistan gibi ülkeler mültecilere kapılarını açarak krizin yükünü sırtlarken Amerika Birleşik Devletleri'nin 2013'te sadece 36 Suriyeli mülteciyi kabul etmesi BM'nin sorgulanmasına yol açıyor. Ancak örgütle ilgili eleştiriler bu kadarla sınırlı değil. BM'nin ihtiyaç bölgelerine gönderilmek üzere toplanan yardımları yönetme ve dağıtma biçimine dair tepkiler de gün geçtikçe artıyor. Eleştiriler, yardımların önemli bir kısmının örgütün bölgelerdeki personeline aktarıldığı, ihtiyaç sahiplerine ulaşan kısmının ise çok az olduğu yönünde.⁸⁶

Fransa, Afrika'da Yeni Askeri Üs Kuruyor

Fransız ordusunun, Afrika'da El-Kaide ile daha iyi mücadele edebilmek Nijer'in kuzeyinde bir askeri üs kurmak üzere olduğu bildirildi. Fransız basınının askeri kaynaklara atıfta bulunarak verdiği habere göre, Libya'nın güney bölgesine yakın bir yerde oluşturulan askeri üs, El-Kaide ile mücadele alanında faaliyet göstermek için hazırlandığı iddia edildi. Yeni askeri üsse, ilk etapta 200 Fransız askeri ve hava desteği yerleştirilecek. Fransa'nın Afrika'da Mali, Çad, Nijer, Burkina Faso'da 3 bin askeri bulunuyor. Fransa'nın daha çok askeri lojistik araç ve gereç ile mühimmat bulundurduğu Gabon ve Senegal'de ise bin askeri görev yapıyor.⁸⁷

86 <http://www.dunyabulteni.net/afrika/312471/805-milyon-insan-acikla-mucadele-ediyor>

87 <http://www.dunyabulteni.net/afrika/310829/fransa-afrikada-yeni-askeri-us-kuruyor>

Fransa Eski Sömürgelerinden

Koloni Vergisi Almaya Devam Ediyor!

Fransa eski Afrika sömürgelerinden “sömürge vergisi” almaya devam ediyor. Fransızların yüzyılın ortasında sömürgelerinden çekilirken özgürlükleri karşılığında ödemeye mecbur bıraktığı sömürge vergisi 14 ülke tarafından 2014 yılına kadar ödenmekteydi. 50 yıldır ödenen bu vergilerin toplamının 50 Milyar Dolara ulaştığı bildiriliyor. Bunun yanında David Decko ve Maurice Yaméogo gibi liderlerin Fransız lejyonierleri tarafından gerçekleştirilen darbelerle yönetimden uzaklaştırıldığı biliniyor. Son 50 yıl içerisinde 26 Afrika ülkesinde gerçekleşen 67 adet darbenin 16 tanesinin eski Fransız sömürgesi olması da dikkati çeken bir ayrıntı.⁸⁸

Fransa Mali'de İşini Bitirdi, Sahel'e Geçiyor

Fransa Afrika'da bulunan askerlerinin yerlerini değiştirmeye hazırlanıyor. Bu kapsamda Mali'de bulunan Fransız askerlerinin Sahel Bölgesine kaydırılması kararı alındı. Fransa Savunma Bakanı Jean-Yves Le Drian, Mali'deki Fransız birliklerinin artık görevlerini tamamladığını belirterek “Afrika'daki Fransız birliklerinin yeni bir örgütlenme içinde artık Sahel bölgesinde faaliyetlerine devam edeceklerini ve bu yeni operasyonun Barkhane ismiyle anılacağını” açıkladı. Afrika'da Sahel kuşağı olarak bilinen bölgede, Senegal, Moritanya, Mali, Burkina Faso, Nijer, Nijerya, Çad, Sudan ve Eritre gibi ülkeler yer alıyor. Bakan, 18 aydır konuşlandıkları Mali'de güvenliğin sağlanmasına katkılarının büyük olduğunu belirterek, askerlerin bir kısmının da belki Orta Afrika Cumhuriyeti'ne kaydırılabileceğini de aktarmıştı.⁸⁹

Kenya İmamlar Birliği Başkanına Suikast

Kenya İmamlar ve Vaizler Konseyi Başkanı Şeyh Muhammed İdris 10 Haziran günü sabah

namazını kılmak üzere gittiği caminin yakınlarında uğradığı suikast sonucu hayatını kaybetti. Saldırıyla ilgili açıklama yapan Mombasa Emniyet Müdürü Nelson Merve, “*Ailesine ve İslam toplumuna başsağlığı diliyorum*” dedi. Saldırıyla ilgili soruşturmanın başlatıldığını dile getiren Merve, “*Gerekli soruşturmalar başladı, şüpheli kişilerle ilgili operasyonlar başlattık*” dedi.⁹⁰

f. Arakan'da Yaşanan Soykırım

Budist Çeteler Müslümanlara Organize Saldırıları Düzenliyor!

Myanmar'ın en büyük kenti Yangon'da Budist gruplar, Müslümanlarına yaşadığı köye saldırarak evleri yağmaladı. Nisan ayı başında Yangon'un 40 kilometre kuzeyindeki Hilegu köyü sakinlerine taş sopalarla saldıran ve Müslümanlara ait evleri yağmalayan 100 kişilik Budist grup, Myanmar polisinin müdahalesiyle dağıldı. Güvenlik güçleri kontrolü sağlamak amacıyla bölgede sokağa çıkma yasağı ilan etti.⁹¹



Arakanlıların Kamplarında Bebek Ölümleri Artıyor

Rohingya Müslümanlarının dramı devam ediyor. Dar Paing kampında dünyaya geldikten birkaç saat sonra ölen bebeğin cenaze töreni, Rohingya Müslümanlarının yaşadığı zorlukları bir

88 <http://www.siliconafrika.com/france-colonial-tax/>

89 <http://www.dunyabulteni.net/afrika/303849/fransamalide-isini-bitirdi-sahele-geciyor>

90 <http://www.dunyabulteni.net/afrika/300632/kenya-imamlar-birligi-baskanina-suikast>

91 <http://www.yenisafak.com.tr/dunya/budistler-azitti-634483>

kez daha gözler önüne serdi. Dar Paing kampında bebekleri doğduktan sadece 4 saat sonra ölen ailenin komşuları, bebeğin 20 yaşındaki annesi Smashu Nahad'ın, doğum yapmadan önce dört gün boyunca yerde acı içinde kıvrandığını anlattı. Doğum sırasında komplikasyon yaşayan hastaların yetkililerden izin almadan ya da rüşvet vermeden devlet hastanelerine başvurmadığını belirten komşular, borç batağındaki Nahad ile eşinin de yetkililere rüşvet verecek parası olmadığını söyledi. Hamileliği boyunca biraz sebze ve pirinç dışında yiyecek alamayan Nahad'ın doğumunu Dar Paing kampındaki 10 bin Rohingya Müslümanına hizmet veren üç ebeden birinin yaptırdığı ancak bebeğin sadece 4 saat yaşayabildiği ifade edildi.

Barakalar ve bambu kulübelerden oluşan kamplardaki şartlar, en çok hamile kadınları ve hasta bebekleri etkiliyor. Rohingya Müslümanları, hükümetin şubat ayında Sınır Tanımayan Doktorlar örgütü görevlilerini sınır dışı etmesinin ardından sağlık hizmetlerinden yoksun kaldı. Budist çetelerin örgütte çalışanların evlerine ve ofislerine saldırı düzenlemesinin ardından Rohingya Müslümanlarına yiyecek ve içme suyu sağlayan yardım görevlilerinin çalışmalarına da sınırlamalar getirildi. 60 milyonluk nüfusun büyük bir kısmının Budist olduğu Myanmar, üç yıl önce askeri yönetimden demokrasiye geçmişti. Son üç yılda din temelli çatışmalara sahne olan Myanmar'da çoğu Müslüman binlerce kişi yaşamını yitirmiş, 140 bin kişi de evlerini terk etmek zorunda kalmıştı.⁹²

BM'den İtiraf: Arakan'dan Vahimi Yok!

BM İnsani İşler ve Acil Durumlar Koordinatör Yardımcısı Kyung-wha Kang, Myanmar'da Kaçın ve Rakhine (Arakan) eyaletlerinde yerlerinden edilen insanların yaşadığı kamplarda 10-14 Haziran tarihlerinde yaptığı incelemelere ilişkin izlenimlerini New York'ta düzenlediği basın toplantısında kamuoyu ile paylaştı.

Rakhine eyaletinde üçüncü yılına giren olaylara ilişkin bilgi veren Kang, sorunun temelinde Myanmar hükümetinin Rohingya Müslümanlarına yönelik ayrımcı uygulamaları olduğunu belirterek, yetkililere Müslümanların yasal statüsünü düzeltmeleri ve vatandaşlık sorunlarını çözmeleri çağrısı yaptıklarını söyledi.

Arakan'da yüzbinlerce kişinin insani yardıma bağlı yaşadığını vurgulayan Kang, yardımları koordine eden BM personelinin de saldırılara maruz kaldığını hatırlatarak, Myanmar hükümetinin bu saldırıların sorumlularını yargı önüne çıkarmaması halinde BM çalışanlarının da büyük risk altında olduğu uyarısında bulundu.

Kang, Arakan'daki kamplarda ve diğer bölgelerde yaşayan yerlerinden edilmiş yaklaşık 140 bin kişinin %95'ini Müslümanların oluşturduğunu ifade ederek, özellikle Müslümanların yaşadığı kampların durumunun “şoke edici” olduğunu söyledi. Arakan'daki kamplarda yaşanan ızdırabı bizzat gözlediğini vurgulayan Kang, *“Rohingya kamplarında şahit olduğum acı, yoksulluk ve kötü koşullara daha önce hiçbir yerde rastlamadım. Erkekler, kadınlar ve çocuklar korkunç koşullarda yaşıyor. Kamplardan dışarı çıkma ve seyahat etme imkanları neredeyse imkansız. Kamplarda ve izole edilmiş köylerde yaşamak zorunda kalıyorlar. Eğitim, sağlık, elektrik, su, kanalizasyon gibi imkanlar yok denecek seviyede”* diye konuştu.

Yaşanan çilenin en önemli nedenlerinden birinin Müslümanların çalışmasına izin verilmemesi olduğuna dikkati çeken Kang, *“Çiftçilerin tarlalarına gitmelerine, balıkçıların denize açılmalarına, ticaretle uğraşanların da pazarlara ulaşmalarına izin verilmiyor”* ifadesini kullandı.⁹³

Arakan'da Müslüman Liderler Tutuklanıyor

Myanmar'da Arakanlı Müslümanlar, hükümetin son dönemde kitlesel boyutlarda tutuklama-

92 <http://www.dunyabulteni.net/dunya/303370/rohingya-muslumanlarinin-drami-suruyor>

93 <http://www.aa.com.tr/tr/haberler/346384--rohingya-muslumanlarinin-cilesine-iliskin-itaraf>

lar yapması üzerine anayurtları olan Arakan'dan kaçıyor. Sivil toplum kuruluşu Arakan Projesi'nin başkanı Chris Lewa, AA muhabirine yaptığı açıklamada, bir haftada sekiz bin Müslümanın Arakan'dan ayrıldığını, bunun, 2013 yılı boyunca bölgeden kaçan Arakanlı sayısından fazla olduğunu söyledi. Lewa, Arakan'dan ayrılan Müslümanların, teknelerle Tayland ve Malezya'ya geçtiğini, Myanmar polislerinin tüm bu olanlara seyirci kaldığını belirtti. Arakan'da son dönemde dini liderlerin ve cemaat önderlerinin ardı ardına tutuklandığını ifade eden Lewa, bazı tutukluların işkenceye maruz kalarak öldüğünü savundu ve bu durumun, “halkın arasında bir çeşit paniğe yol açtığını” bildirdi.⁹⁴

Myanmar, Müslümanları Ya Eritecek Ya Hapsedecek

Myanmar hükümeti, Rohingya Müslümanları köşeye sıkıştırabilecek bir tasarıyı hayata geçirmeye hazırlanıyor. Bir milyon civarında mazlum Rohingya Müslüman, Myanmar hükümetinin tasarladığı plan çerçevesinde tercih yapmak zorunda bırakılacak. Bu tercihler, ya etnik sınıflamayı kabul edip vatandaşlık elde etmek ya da tutuklanmak.

1.1 milyon Rohingyalının büyük çoğunluğu zaten apartheid benzeri koşullarda yaşamaya çalışıyor. 2012'de Budistlerle şiddetli etnik çatışmaların yaşandığı Batı Rakhine'de, çoğu Rohingyalı 140 bin insan evini terk etmek zorunda kalmıştı. Rakhine yetkililerinin Reuters'a bir kopyasını verdiği tasarı, “kayıt altına alınmayı reddeden ve evrakı eksik olan kişilerin sığacağı büyüklükte geçici-kamplar kurmayı” öngörüyor.

Rohingyalıların büyük çoğunluğu, yaygın şiddet olayları yüzünden evrakını kaybetmiş kişilerden veya genel olarak komşu ülke “Bangladeş'ten yasadışı yollarla Myanmar'a giren” manasında “Bengalli” olarak kayıt altına alınmak istemeyen kişilerden oluşuyor.

Tasarının amaçlarından biri -tasarıda belirtil-diğine göre- “barış içinde bir arada yaşamayı teşvik etmek ve mezhepsel çatışmaları önlemek”. Tasarı ayrıca, vatandaşlık tespiti ve ekonomik kalkınmayı teşvik programı çerçevesinde “uyruksuzluk” sorununa çözüm de içeriyor. İnsan hakları savunucuları böyle bir planın, potansiyel açıdan, onbinlerce Rohingyalıyı süresiz tutuklu kalma tehlikesiyle karşıya karşıya bırakacağına işaret ediyorlar.⁹⁵

94 <http://www.dunyabulteni.net/manset/312547/arakanda-musluman-liderler-tutuklaniyor>

95 <http://www.dunyabulteni.net/manset/310304/myanmar-muslumanlari-ya-eritecek-ya-hapsedecek>

Sınır Tanımayan Gazeteciler'in 2014 Raporu Kime Hizmet Ediyor?

Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) 2014 yılı raporunu açıkladı. Rapora göre tüm dünyada 66 gazeteci öldürüldü. Kaçırılan gazetecilerin sayısı ise 119 olarak tespit edildi. 2014 yılında Ukrayna'da 33, Libya'da 29, Suriye'de 27 ve Irak'ta 20 gazeteci kaçırıldı. RSF'nin raporunda Suriye, Ukrayna, Libya, Irak ve Gazze Şeridi gazeteciler için en tehlikeli bölgeler olarak kaydedildi. Dünyada 19 vatandaş gazetecisiyle 19 medya çalışanı yaptıkları çalışmalar nedeniyle öldürüldü. Sınır Tanımayan Gazeteciler örgütünün 2005 raporunda öldürülen gazetecilerin sayısı 702 olarak tespit edilmişti. Rapora göre 8 Aralık 2014 itibarıyla tüm dünyada 178 gazeteci ve 178 vatandaş gazetecisi tutuklu bulunuyor. 29 tutuklu gazeteciyle Çin başı çekerken onu 28 gazeteciyle Eritre ve 19 gazeteciyle İran takip ediyor. Gazetecilere göstericiler ya da resmi güvenlik güçleri tarafından yapılan saldırı ve tehditlerde Ukrayna ve Venezuela'nın ardından Türkiye 117 vakayla üçüncü oldu. Raporda 2013 yılındaki Gezi protestoları sırasındaki polis şiddetinin cezasız kalmış olmasının "yanlış davranışları cesaretlendirdiği" ifade edildi.⁹⁷

Rapor aslında küresel aktörlerin müdahil olduğu coğrafyaları ortaya koyuyor. Ancak raporda söz konusu ülkelerde yaşanan süreçlerin birtakım dış müdahalelerle gerçekleştiğine yer verilmiyor. İstatistiklerde uygulanan karartmalar da göze çarpıyor. Örneğin Türkiye'yi kötü bir imajla listenin başına yerleştiren raporda, Gezi Parkı olaylarına atıf yapılırken Hamburg, Londra ve Ferguson olaylarında gerçekleşen polis şiddetinin göz ardı edilmesi ciddi bir manipülasyona işaret ediyor.

Hızlı Tren 200 Sabotaja Maruz Kaldı

Ankara-İstanbul Hızlı Tren Hattı Haziran ayında seferlerine başladı. Daha önce hattın Mayıs ayı sonunda hizmete gireceği duyurulmuştu. Bakanlık hızlı tren hattına Mayıs ayı içerisinde 200 kez sabotaj düzenlendiğini açıkladı. Açıklama,

3. TÜRKİYE'Yİ HEDEF ALAN GELİŞMELER

AIHM Türkiye'yi 250 Milyon TL'ye Mahkum Etti

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AIHM) Kıbrıs'ta taraflar arasında müzakerelerin gidişatını etkileyebilecek önemli bir karar aldı. Mahkeme, 1974 Kıbrıs Harekatı nedeniyle Türkiye'yi rekor bir tazminat ödemekle cezalandırdı. Açıklanan miktar 90 milyon Euro. Kararla birlikte Türkiye, Strasbourg Mahkemesi tarafından devletlerarası bir davada ilk defa tazminat ödemekle cezalandırılmış oldu. Mahkeme, Kıbrıs Rum Yönetimi'nin 1994 yılında açtığı devletlerarası davanın tazminata ilişkin bölümüyle ilgili kararını 12 Mayıs'ta Strasbourg'da düzenlenen bir duruşmayla açıkladı. Rum Yönetimi, Türkiye'nin 1974'te gerçekleştirdiği hareket sonrası kaybolan Kıbrıslı Rumlar, yerlerinden edilmiş kişilerin ikametgah, mülkiyet ve seçim yapabilme hakları, Kuzey Kıbrıs'taki Rumların yaşam koşulları ve Kuzey Kıbrıs'ta yaşayan Kıbrıslı Türkler ve Çingenelerin durumlarını gerekçe göstererek 22 Kasım 1994 tarihinde Strasbourg Mahkemesi'ne başvurmuştu.⁹⁶

96 <http://www.dunyabulteni.net/manset/297878/aihm-turkiyeyi-250-milyon-liraya-mahkum-etti>

97 <http://www.dw.de/turkiye-ucuncu-sirada/a-18135014>

Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından yapıldı. Bakanlık açıklamasında, “*Son birkaç haftada 200 adet sinyalizasyon ve haberleşme kablosu ile 70 adet ray devresi bağlantı sistemi kesilmiştir*” denildi.⁹⁸

“Kürt Petrolü Türkiye’ye Ulaştı, Bölge Karıştı”

Orhan Miroğlu, Kürt petrolünün Türkiye üzerinden dünyaya ulaştığı zamanda, çözüm sürecine yönelik ciddi siyasi hamleler yapıldığını savundu. Miroğlu, “Sürecin artık halka emanet olduğunu ve yaşanması muhtemel provokasyonlarda soğukkanlı davranmak gerektiğini” ifade etti. Miroğlu konuşmasında şunları ifade etti:

“Türk halkının artık Kürt halkının kullanacağı haklar konusunda önemli oranda tedirginlikleri kalmadı. Dolayısıyla dağa çıkmanın, hele 15-16 yaşındaki çocukların dağa çıkmasının hiçbir anlamı yok.”

“Tam da Kürt petrolünün Türkiye üzerinden dünyaya ulaştığı zamanda, çözüm sürecine ve Ak Parti’ye yönelik ciddi siyasi hamleler yapılıyor. Lice oluyor. Bütün bu olanlar birbiriyle bağlıdır. Barzani’nin yaptığı konuşmayı hatırlayalım: ‘Türkiye’yle 50 yıllık bir anlaşma yaptık ve geri dönmeyiz’ dedi. Kürt petrolünün Türkiye üzerinden dünyaya ulaşmasını felaket olarak algılayanlar var.”

“Türkiye Kürt meselesi bakımından bugün İran’ın, Suriye’nin ve Irak’ın önündedir. Türkiye’nin artık Kürt meselesi yok. Tarihin biçtiği bir sorumluluk var. Türkiye bu sorumluluğu Erbil’de de Mahabad’da da yaşayan Kürt’e karşı duyuyor.”⁹⁹

164 Kriptolu Telefondan 80’i Dinlenildi

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanı Fikri Işık, TÜBİTAK’ın 164 üst düzey devlet adamına ürettiği kriptolu telefondan 80’inin IMEI numarası-

nın, yasadışı olarak dinlenme maksadıyla kaydedildiğini gördüklerini belirterek, “*Bu tespit edilen 80 IMEI numarasının içinde Başbakan’dan Başbakan yardımcısına, MİT Müsteşarına, bakanlara, Genelkurmay’a kadar, bunların hepsi var*” dedi.

“Kriptoyu yazmayan, çözemez” diyen Işık, kriptolu telefonların dinlenebilmesi için mutlaka kriptoyu yazanın da işin içinde olması gerektiğini ifade etti.

Bakan Işık, bu 80 kaydı bizzat tespit ettiklerini, ancak silinen kısımlarda diğer telefonun kaydının olduğunu da kendilerinde kesin kanaat haline geldiğini bildirdi. Şu an için ise üzerinde durdukları konunun, dinleme uçlarının nereye gittiği olduğunu anlatan Işık, bunların bazı yerlere servis edilmesi için uç verilmesi gerektiğini söyledi. Bakan Işık, şu anda bunun üzerine bir çalışma yürütüğünü belirterek, “*Bu tabii çok daha zor bir iş. Çünkü TİB’de pek çok şey karartılmış, silinmiş. Biz bu bilgi kırıntılarından ortaya çıkardık. Bir avantajımız şu; TİB’e savcılık baskın yaptığında tüm harddisklerin imajını almıştı, oradan sağlama yapma imkanımız var. Dolayısıyla bizim açımızdan nasıl dinlendiği ortaya çıktı*” diye konuştu.

Dinlemenin kimler tarafından servis edildiğini ise yargının ortaya çıkaracağını anlatan Işık, bu konuda da Ankara Cumhuriyet Savcılığı’nın soruşturmayı yürüttüğünü kaydetti. Kriptolu telefonların dinlenmesinde yabancı istihbarat örgütlerinin de işin içinde olup olmadığına yönelik soruyu da yanıtlayan Işık, bunu ortaya çıkarmanın kendilerinin işi olmadığını söyledi. Yargının bunu mutlaka ortaya çıkaracağını belirten Işık, bir ülkenin Başbakanını, MİT Müsteşarını veya Genelkurmay Başkanını kimin, niçin ve ne amaçla dinlediğini herkesin sorması gerektiğine dikkati çekti.¹⁰⁰

Çözüm Süreci Sabote Ediliyor

Kurban Bayramı’nın dördüncü gününde (7

⁹⁸ <http://www.ntvmsnbc.com/id/25517734/>

⁹⁹ <http://www.dunyabulteni.net/haber/300658/miroglu-kurt-petrolu-turkiye-ye-ulasi-bolge-karisti>

¹⁰⁰ <http://www.aa.com.tr/tr/haberler/364305--164-kriptolu-telefondan-80i-dinlenildi>

Ekim) Yasin Börü (16), Hasan Gökgez (26), Yusuf Er (18) ve Hüseyin Dakak (19) Bağlar ilçesindeki bir dernek tarafından fakirlere dağıtılmak üzere hazırlanan kurban eti paketlerinden alarak İskanevleri Semt'i'ne gitti. Börü, Gökgez, Er ve Dakak bu esnada IŞİD'in Suriye'nin Kobani kentine saldırıları bahanesiyle düzenlenen izinsiz gösterilerde bir grubun saldırısına uğradı. Yoksulların bayramda evlerine kurban girmesini sağlamak için çalışan 4 gençten 3'ü bir grubun silahlı ve bıçaklı saldırısının ardından sığındıkları binanın 3. katından atıldı.

IŞİD üyesi oldukları iddiasıyla binadan atılan 3 gencin cesedine işkence yapıldı, ayrıca gençlerden 16 yaşındaki Börü'nün üzerinden arabayla geçildi, Hüseyin Dakak'ın ise başı taşla ezildi. Cesetleri tanınmayacak hale gelen Börü, Gökgez ve Dakak aileleri tarafından güçlükle teşhis edilebildi. Çocuklarının işkence ile öldürülmesinin acısını yaşayan aileler, olayın sorumlularının biran önce bulunmasını istedi.

Anne Hatice Börü, yaptığı açıklamada, Kurban Bayramı'nda kurban dağıtmak için dışarı çıkan oğlunu son kez gördüğünü söyledi. Yasin'i İslamiyet'i öğrenmesi için derneğe gönderdiğini anlatan Börü, hayırsever bir çocuk olan oğlunun olay günü de yoksullara kurban dağıtmak için evden çıktığını belirtti. Diyarbakır'daki olayların ardından ölen oğlunu ayağındaki benden teşhis edebildiğine dikkati çeken Börü, yüksekten atıldığı için oğlunun tanınmaz bir hale geldiğini söyledi. Baba Fikri Börü ise oğlunun okuldan arta kalan zamanlarda ve hafta sonları işlettiği ekmek fırının-da kendisine yardım ettiğini, fırına gitmediğinde de evde olduğunu söyledi. Bayramda da fırına gitmeyi teklif ettiğini, ancak oğlunun kurban dağıtmak için arkadaşlarına yardıma gittiğini anlattı.

Hasan Gökgez'in (25) annesi Mehtap Gökgez de Kürtçe yaptığı açıklamada, oğlunun fakirlere yardım etmek için evden ayrıldığını, olay günü sokakların karışması üzerine oğlunu arayarak nerede olduğunu sorduğunu dile getirdi. Oğlunun

kurban eti dağıttığını ifade ettiğini kaydeden Gökgez, daha sonra aradığında Hasan'ın telefonunu açmadığını belirtti. Baba Mehmet Gökgez ise oğlunun esnafılık yaptığını, ayrıca Koşuyolu semtinde 2 ay önce açılan medresede hizmet verdiğini bildirdi. Gökgez, oğlunun bayramda da Kobani'den gelenler ile Irak'taki çatışmalardan kaçarak Türkiye'ye sığınan Yezidiler için kurban eti dağıttığını kaydetti. Gökgez, saldırı sırasında oğlunun elinde taş ve sopa değil, et bulunduğuna işaret ederek, oğlunun tek amacının fakirlerin yüzünü güldürmek olduğunu vurguladı. Gökgez, olay günü IŞİD üyesi olduğu gerekçesiyle camiye giderken kendisinin de silahlı saldırıya uğradığını anlatarak, hastaneye götürüldüğü sırada da kalabalık bir grubun yeniden saldırıda bulunduğunu belirtti.¹⁰¹

Suriyeli Sığınmacılar İçin 4,5 Milyar Dolar Harcandı

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Suriye'den gelen göçmenlerin maliyetine ilişkin, bugüne kadar bütçeden 2 milyar 315 milyon 629 bin 152 lira harcadığını belirterek, *"Bu konudaki harcamayı sadece bütçeden yapmıyoruz. Mahalli idarelerin çabaları var, başka ayni yardımlar var. Bizdeki rakam en son 4,5 milyar Dolar"* dedi. Şimşek, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda, Suriye'den gelen göçmenlerin maliyetinin sorulması üzerine, *"Bugüne kadar bütçeden 2 milyar 315 milyon 629 bin 152 lira harcanmış. Şimdi diyebilirsiniz ki, 'Bazı rakamlar zikrediliyor, buradaki fark ne?' Birleşmiş Milletler'in bir standardı var. Çünkü bu konudaki harcamayı sadece bütçeden yapmıyoruz. Mahalli idarelerin çabaları var, başka ayni yardımlar var. Bizdeki rakam en son 4,5 milyar Dolar"* ifadesini kullandı.¹⁰²

101 <http://www.dunyabulteni.net/manset/311709/vahsice-oldurulen-genclerin-aileleri-anlatti>

102 <http://www.timeturk.com/tr/2014/11/04/suriyeli-siginmacilar-icin-4-5-milyar-dolar-harcandi.html#.VFstCfmsVqU>

çevre

1. CANLI TÜRLERİNİN MARUZ KALDIĞI ACIMASIZ İHLALLER

Moratoryuma Rağmen Norveç'te Rekor Balina Avı

Norveç'te balina avcılığı 1993'ten beri en yüksek seviyesine ulaştı. Dünya çapında moratoryuma rağmen yeniden balina avcılığına başlayan Norveç'te 2014'te 729 balina avlandı. Sektör kaynakları, bunun uluslararası baskı hiçe sayılarak yeniden başlanan uygulamadan beri en yüksek seviye olduğunu belirtti. Norveçli Balıkçılar Satış Örgütü direktör yardımcısı Svein Ove Haugland, "Sezon aşağı yukarı sonlandı ve bu çok iyi" dedi.

2013 yılında Norveç 590 çatal kuyruklu balina yakaladı, bu bir önceki yıldan çok daha yüksekti. 2014 yılı verimi ülkenin yıllık 1.286 kotasının çok altında kaldı. Haugland, "Pazarda ve dağıtımında darboğaz var. Et (kara hayvanı) ve balıkla sert rekabet içinde olan balina eti için talebi yeniden oluşturmak zorundayız" dedi.

Norveç İzlanda'nın yanında ticari balina avcılığı yapan tek ülke. Japonya'da balina avcılığı resmi olarak sadece bilimsel amaçlı yapıyor ama pazarlarda çok miktarda balina eti satılıyor.¹

Çin'de Köpek Katliamı

Hayvan hakları organizasyonu PETA, Çin'deki bir deri imalathanesinde gizlice çekilen dehşet verici görüntüleri dünyayla paylaştı. Köpeklerden vahşice elde edilen derilerden eldiven yapılarak satıldığı iddia ediliyor. Çin'in kuzeyindeki Hebei eyaletinde çekilen görüntülerde, imalathanede çalışanların köpekleri önce demir çubuklarla döve rek öldürdüğü sonrasında ise tavana asarak derilerini bıçakla ayırdıkları görülüyor.

Zeminin kanla kaplı olduğu imalathanede öldürülen köpekler birbirlerinin üstüne atılıyor. Sonrasında ise derisi alınan bu köpeklerin yakınlardaki restoranlara satıldığı iddialar arasında yer alıyor. Alman *Bild* gazetesinin haberine göre buradan elde edilen deriler koyun derisi olduğu iddia edilerek Batı'ya satılıyor. PETA, tekstilciler tarafından Çin'den alınan ucuz derilerin kaynağının ne olduğunun bilinmediğini ve bu ürünlerin pek çoğumuzun gardırobunda bulunduğunu iddia ediyor.²



1 <http://www.gazeteport.com.tr/haber/179338/moratoryuma-ragmen-norvece-rekor-balina-avi>

2 <http://www.hurriyet.com.tr/dunya/27817540.asp>

2. ÇEVRE SORUNLARI

Çin'in Tarım Arazilerinin Beşte Biri Zehirli

Çin'de tarım üretimi büyük tehlike altında. Çin hükümeti tarafından yayımlanan çevre kirliliği raporuna göre, Çin'deki tarım arazilerinin beşte birinin zehirli sanayi atıklarıyla kirlendiği görülüyor. Raporun yayımlanmasının ardından, Çin halkı hükümete büyük tepki gösterdi. Sanayi atıklarıyla tarım arazilerinin büyük oranda kirlenmesinin Çin halkından saklanması toplumda büyük tepkiye yol açtı.

Çin hükümeti bir yıl süren saha çalışmasının ardından hazırlanan raporu yayımlamaya yanaşmamıştı. Raporda yazan bilgilerin “devlet sırrı” olduğunu öne süren yetkililer raporun yayımlanmasına engel olmuştu. Ancak raporda yazarların halktan saklandığının duyulması üzerine toplumsal bir baskı meydana geldi ve Çin hükümeti raporu yayımlamak durumunda kaldı.

Raporda, Çin'in tarım arazilerinin zehirli sanayi atıklarıyla kirletildiği, kirlenen arazinin toplam tarım arazilerinin beşte birini oluşturduğu belirtiliyor. Tarım arazilerinde tespit edilen zehirli

maddelerin başında, ağır metal olarak tanımlanan ve kanser riskini artıran kadmiyum ve nikelin geldiği kaydediliyor. Ayrıca dünyadaki en şiddetli zehirler arasında yer alan arsenik maddesinin de Çin tarım arazilerinde yaygın şekilde tespit edildiği yazıyor. Tarım arazilerinin kirlenmesi ile birlikte Çin'in ürettiği tarım ürünlerinde de düşüş olacağı belirtiliyor. Diğer taraftan Çin'de mevcut bulunan yaygın sanayi tesislerinden çıkan atıklar da hali hazırda yine aynı alanlara boşaltılıyor. Bu da kirliliğin artarak devam edeceğini gösteriyor.

Çin'de son yirmi yılda önemli derecede artan sanayileşme, beraberinde çevre kirliliğini de getirdi. Çin sanayisi dünyanın en hızlı büyüyen sanayilerinden biri olarak gösteriliyor. Bu büyüme ile birlikte kimyasal sanayi atıklarının tarım arazilerine boşaltılması ülkede çevre kirliliğini artırırken halk sağlığını da olumsuz yönde etkiliyor.

Sanayi bölgelerinin yoğun olduğu tarım arazilerinin bulunduğu bölgelerde yaşayan kişiler arasında kanser hastalığının yaygın olduğu belirtiliyor. Bölgede 2005 yılında başlatılan bir çalışmaya göre sanayi tesislerinin bulunduğu bölgelerdeki kanser oranı, Çin'in genelindeki kanser oranından daha yüksek.

Çin hükümetinin başlarda devlet sırrı olduğunu öne sürerek sakladığı daha sonra ise yayınlamak zorunda kaldığı çevre kirliliği raporunda, Çin'deki toplam arazinin %16,1'lik bölümünün, tarım arazilerinin ise %19,4'lük bölümünün zehirli sanayi atıklarıyla kirletildiği kaydediliyor.³

Çevreci Entelektüeller Tophane'ye Kör

İstanbul'da kentsel dönüşüm kapsamında yıkılan ve yeniden imar edilen Fatih ilçesindeki Sulukule konusunda gösterilen hassasiyet Beyoğlu ilçesindeki Tophane için gösterilmiyor.

Yeni Şafak Gazetesi'nden Süleyman Seyfi Öğün'ün köşesine taşıdığı Tophane'de sessiz ve

3 <http://www.dunyabulteni.net/haberler/295778/cinin-tarim-arazilerinin-beste-biri-zehirli>

yavaş bir dönüşüm yaşıyor. Tophane'deki yerleşik kültürün ve geleneksel yapının değiştirilerek farklı bir kimlik kazandırılmaya çalışılması Sulukule söz konusu olduğunda her türlü tepki gösteren kesim tarafından görmezlikten geliniyor.

Sulukule'nin dönüşümü söz konusu olduğunda, "Entelektüellerin", Konserler, installationlar, toplu Sulukule ziyaretleri ve basın açıklamaları yaptığını belirten Süleyman Seyfi Öğün, aynı dönemlerde Galataport temelinde, bir başka namlı mahallede, Tophâne'de de ilginç gelişmeler yaşandığını hatırlattığı yazısında iki tarihi mekân konusunda gösterilen iki farklı tepkiyi eleştirdi.

Tophane'nin yavaş yavaş kimliğinden koparıldığını aktaran Öğün, *"Semtin binaları hızla el değiştirmekte ve burası 'Beyaz Türkler'in İstanbul'da yaşamak istedikleri kozmopolit bir semte dönüştürülmektedir. Süreç elyevm devâm ediyor. Fakir Tophânelilerden alınan târihî binalar turistik apart hotel, sanatevlerine ve sergi salonlarına dönüştürülüyor. Tophâne, apart hotellerde konaklayan turistlere, ya da sanatevleri ya da galerilerden sokaklara taşan kokteyllere karşı Tophânelilerin sert müdahaleleriyle gündeme geldi. Kimse 'Tophâne nedir? Tophâneli kimdir?' diye sormadı."* diyor.

Öğün yazısına şöyle devam ediyor: *"Bugün Tophâne denilince 'yobaz mahallelilerin', sanat ve sanatçıya 'Ortaçağ' kafasıyla saldırdığı bir yer anlaşılıyor. Garip olan şu: Tophâne'de de bir dönüşüm yaşıyor. Ama Sulukule'den bâzı farkları var. Bir kere süreç zamana yayılıyor ve için, için işliyor. Ortada bir yıkım yok. Tam tersine târihî binalar ihyâ ediliyor. Ama sonuç, Sulukule'den farksız. Sonuçta, adım adım, belki de 200 senedir, Tophâne'ye rengini veren bir kültür, o kültürü var eden insanlar oradan sökülüp atılıyor. Bir önemli fark da şu: Sulukule'nin insânî dokusunun bozulmasına ağıtlar yakan 'Beyaz Türkler'den bu konuda 'tıs' çıkmıyor. Tam tersine bu dönüşümün baş aktörleri kendileri. Bunu rahat rahat yapabilmek adına da medyada sık sık Tophâneli insanları 'yo-*

baz saldırganlar' olarak lânse ediyorlar. Tophâne'de keyifle sürdürmek istedikleri kozmopolit bir hayâtı inşâ edebilmek, Tophâneli'yi oradan uzaklaştırmak için ellerinden geleni ardlarına koymuyorlar."

Süleyman Seyfi Öğün, bu iki yüzölçümünün nedenini ise şöyle açıklıyor: *"Çünkü, Bizim Beyaz Türkler, Sulukule'yi benimsemişlerdi. Çünkü işin içinde cümbüş vardı. Tophâne'yi ise sevmədiler. Çünkü işin içinde cümbüş değil, din vardı."*⁴

Avrupa Zehirli Atıklarını Afrika'ya Gönderiyor

Merkezi İsviçre'deki Green Cross Vakfı'nın hazırladığı rapor, dünyada zehirli maddelerin yoğun olarak görüldüğü yerleri saptadı. Hurdaların toplandığı Gana'nın Agbogbloshie bölgesindeki katı atık sahasında sayısız eski çanak uydu ve bozuk televizyonlar üst üste yığılmış durumda. Elektronik atıklar, içindeki bakırı çıkarmak için kabloların yakılması nedeniyle büyük tehlike arz ediyor. Bu esnada ortaya çıkan kurşun, sağlık açısından tehlike oluşturuyor. Bu elektronik hurdaların tamamına yakını Avrupa ülkelerinden geldiği biliniyor. Batılı ülkeler hızla tükettiği teknolojik insan sağlığı açısından büyük riskler taşıyan atıklarını Afrika'ya gönderiyor. Bu atıkları ayrıştırma işindeyse çocuk işçiler günde yalnızca 1-2 Dolar gibi sembolik ücretlerle çalışıyor.

Endonezya'daki Cava Adası'ndaki Citarum Nehri, sıradan içme suyundan yaklaşık bin kat daha kirli. Suda, yüksek oranda alüminyum ve demir bulunuyor.

Dzerşinsk, Rusya'nın en önemli kimya endüstrisi merkezlerinden biri. 1930-1998 yılları arasında yaklaşık 300 bin ton kimyasal atık, bu bölgede yanlış şekilde imha edildi. Birçok kimyasal, hem yeraltı sularına hem de havaya karıştı. Bu bölgede kadınlar ortalama 47, erkekler ise 42 yıl yaşıyor.

⁴ <http://www.dunyabulteni.net/cevre-ve-iklim/311928/cevreci-entelektuellertophaneyekor>

Çernobil, tarihin en kötü nükleer reaktör kazalarından biri. 25 Nisan 1986'da nükleer santralde yapılan bir deney sırasında ölümcül sonuçlara yol açan kaza meydana geldi. Kazadan bu yana bölgenin 30 kilometre çevresinde hiç kimse yaşamıyor. Nükleer santralin etrafındaki topraklar hala zehirli ve bu, bölgedeki gıda üretimini tehdit ediyor. Bölgede yaşayan birçok insansa lösemiye yakalandı.

Hazaribagh, Bangladeş'te deri fabrikalarının bir araya geldiği bölge. Buradaki birçok fabrika eski metotlar kullanıyor. Başkent Dakka'nın hem en önemli nehri hem de ana su kaynağı olan Buriganga Nehri'ne, her gün yaklaşık 22 bin litre zehirli atık bırakılıyor.

Kabwe, Zambiya'nın büyük şehirlerinden biri. Burada yaşayan çocukların kanında yüksek oranda kurşuna rastlanıyor. Şehirde yaklaşık yüz yıldan beri kurşun çıkarılıyor. Eritme işlemi yüzünden ağır metaller toz parçacıkları haline dönüşerek çevredeki toprağa karışıyor.

Kalimantan, Borneo Adası'nın Endonezya'ya bağlı olan kısmı. Burası denetimsiz bir şekilde doğanın talan edilmesiyle ünlü bir bölge. Kalimantan'daki altın madenleri, zehirli cıva metalinin ortaya çıkmasına neden oluyor. Yılda yaklaşık 1000 ton cıva hem doğaya hem de yeraltı sularına karışıyor.

Arjantin'de 15 bine yakın fabrika atık sularını Matanza-Riachuelo Nehri'ne boşaltıyor. Green Cross'un raporuna göre, kimyasal madde üreticileri, nehirdeki kirlilikten üçte bir oranında sorumlu. Nehir suyunda yüksek miktarda çinko, kurşun, bakır, nikel ve diğer ağır metaller bulunuyor. Yerel halk özellikle bağırsak ve solunum yolu hastalıklarından şikayetçi.

Nijer Deltası yoğun nüfusu ile Nijerya'daki genel nüfusun yaklaşık %8'lik dilimini oluşturuyor. Bölgedeki yeraltı suları ve toprak, petrol ve hidrokarbon nedeniyle kirleniyor. Petrol üretimi sebebiyle yılda yaklaşık 240 bin varil petrol doğaya

karışıyor. Bunun başlıca nedenleri ise kazalar ve petrol hırsızlıkları.

Rusya'nın Norilsk kentinde yılda yaklaşık 500 ton bakır ve nikel oksite ek olarak 2 milyon ton kükürtdioksit havaya karışıyor. Kirlilik oranı o kadar yüksek ki fabrika işçilerinin yaşam süreleri Rusya ortalamasının 10 yıl altında.⁵

Listeye bakıldığında, dünyanın en zehirli bölgelerinin çoğunun Asya ve Afrika'da olduğu görülüyor. Gelişmiş sanayi devletleri ise üretimlerinin çoğunu ucuz işçilik ve çevre sorunları sebebiyle Asya ve Afrika'ya taşıdığı için listede yer almıyorlar.

Gemiler Zehir Sağıyor

Kara taşımacılığında kullanılan yakıtlarda çevre dostu düzenlemeler birbiri ardına gelirken deniz taşımacılığı uzun yıllar ihmal edildi. Gemilerde kullanılan yakıt, ham petrolün işlenme sürecinden artan katımsı atıklardan elde edildiği için atık mazot olarak da adlandırılıyor ve çevre için ciddi bir tehdit oluşturuyor.

Son derece zehirli bir yakıt olan katı mazot, gemi bacalarından savrulan tonlarca kurum ve dumanla atmosfere karışıyor. Gemi yakıtındaki kükürt oranı piyasadaki ağır vasıta dizelindekinden 3 bin 500 kat daha fazla. Yapışkan kıvamdaki atık mazot, gemide filtelenmemiş bir şekilde yakılıyor.

Alman Doğa Koruma Birliği NABU'dan Dietmar Oelinger, özellikle de atık duman ve kurumun büyük bir sorun oluşturduğuna dikkat çekiyor: *"Bacadan atılan kurum parçacıklarının çok zararlı olduğunu gösteren Dünya Sağlık Örgütü'nünkü dahil olmak üzere çok sayıda bilimsel araştırma var. Kurum parçacıkları, ince toz partikülleri grubuna ait. Kansere, kan dolaşımı hastalıklarına, astıma yol açabiliyorlar. Diğer yandan deniz taşımacılığından kaynaklanan kükürt dioksit*

5 <http://www.dw.de/d%C3%BCnyadaki-en-zehirli-10-yer/a-18166133>

ve azot emisyonları deniz tabanının asitlik derecesinin azalmasına ya da aynı zamanda ozon etkisinin artmasına yol açıyor.”

Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre ince toz partikülleri her bir Avrupalının yaşamının yaklaşık 9 ayına mal oluyor. AB Komisyonu’nun bir araştırması, kıyı bölgelerindeki ince toz partiküllerinin %20 ila 30’unun gemilerden kaynaklandığını ortaya çıkardı.

Kurum parçacıkları iklimin ısınmasına da katkıda bulunuyor. Kurum parçacıkları rüzgâr yoluyla Kuzey Kutbu’na taşıyor ve buzların yüzeyinde birikiyor. Bu parçacıklar güneş ışınlarını daha iyi emdikleri için de buz ısınmaya başlıyor. Bilim insanları, özellikle de Grönland’ı kaplayan buzulların erimesindeki hızlanmanın bu kirlenmeye bağlı olduğunu tahmin ediyor.

Oysa kurum ve kükürt atılımını azaltmak çok da zor değil. Kara taşıtları ve enerji santrallerinde bunun için filtreler ve daha temiz yakıtlar kullanılıyor. Alman Doğa Koruma Birliği’nden Dietmar Oelinger, deniz taşımacılığında da pek çok şey yapılabileceğini vurguluyor.

Oelinger, *“En kolayı, katı mazottan vazgeçmek. Her armatör bunu hemen yapabilir. Armatörlerden ve özellikle de kruvaziyer işletmecilerinden bunu talep ediyoruz. Amerikan deniz koruma örgütünün araştırmaları, başka bir yakıt kullanarak kükürt dioksit emisyonlarının %80, kurum atılımının da %40 oranında azaltılabileceğini gösteriyor. Diğer yandan atık temizleme sistemleri ile kurum filtreleri kullanıma sokulabilir. Karada bunlar artık alışıldık hale geldi. Ama açık denizde de mümkün. Adım, adım yapılması gerekir”* dedi.

AB Komisyonu’nun bir araştırması, kıyı bölgelerindeki ince toz partiküllerinin %20 ila 30’unun gemilerden kaynaklandığını ortaya çıkardı. Çevre koruma konusunda denizciliğin geride kalmasında maliyet hesabı da rol oynuyor. Çevreye daha az zarar veren gemi dizeli, katı mazottan yüzde 40 daha pahalı. Ancak kötü mazotun kullanılması çok daha pahalıya mal oluyor. Çevre akti-

vistleri, kurum ve ince toz partiküllerinin yol açtığı hastalık masraflarının armatörlerin değil, vatandaşın cebinden çıktığını vurguluyor.

BM’nin alt kuruluşu olan Uluslararası Denizcilik Örgütü’nün yasal düzenleme süreci ise yavaş işliyor. Örgüt, denizde katı mazot kullanımının ancak 2020 yılında yasaklanmasını öngörüyor. Bazı liman kentleri vatandaşlarının sağlığını ilgilendiren bu konuyu kendileri ele alarak limanlarında ağır mazot yakılmasını yasakladı. Çevre örgütleri AB’den, Kuzey Denizi ve Baltık Denizi’nde olduğu gibi Akdeniz’de de kalitesiz mazot kullanımını yasaklamasını talep ediyor. Gemi taşımacılığı şu an dünya çapındaki karbondioksit salınımının %4 ila 5’ini oluşturuyor. Bu da toplam hava taşımacılığında salınan emisyonu geride bırakıyor.⁶

Avrupa Okyanus ve Denizleri Plastik Çöplüğüne Çevirdi

Okyanus ve denizlerde, yaklaşık 100 ila 150 milyon ton plastik çöpün yüzdüğü tahmin ediliyor. Buna her yıl 6,5 milyon ton daha ekleniyor. BM Çevre Programı’nın verilerine göre, açık denizlerde her kilometrekare başına ortalama 13 bin plastik düşüyor. Akıntılar bu çöpleri dünyanın her köşesine dağıtıyor. Berlin’de yapılan Denizleri Koruma Konferansı’nda yaklaşık 200 uzman bu soruna çözüm bulmaya çalıştı. Alman Çevre ve Doğayı Koruma Birliği (BUND), Avrupalı çevre örgütleri tarafından imzalanan bir manifestoyu Federal Çevre Bakanlığı’na sundu. “Denizler ve Plastik” adlı bildirgede 2020 yılına kadar Avrupa denizlerindeki çöplerin %50’sinin temizlenmesi talep ediliyor. Ancak plastik poşet ve özellikle peeling ürünlerindeki ufak plastik parçacıkların temizlenmesi büyük bir sorun oluşturuyor. Zira bu parçalar ufak olduğu için arıtma sistemleri tarafından filtrelenmesi mümkün olmuyor.

6 <http://www.dw.de/gemiler-zehir-saçiyor/a-15703417>

Peki açık denizlerde nasıl bu miktarda plastik çöp toplanıyor? Çöpün %80'inin karadan denizlere taşındığı tahmin ediliyor. Alman Çevre ve Doğayı Koruma Birliği'nden uzman Nadja Ziebarth, İngiltere ve Hollanda'daki açık çöp depolarından rüzgâr ve ırmaklar sayesinde çöpün denizlere taşındığını kaydediyor. Çevre uzmanı, bu durumun deniz canlıları açısından dramatik sonuçlar doğurduğuna dikkat çekiyor. Ziebarth "*Denizlere taşınan çöpün farklı sonuçları var: Bunlardan biri hayvanların yaralanması. Çünkü onlar suyun içindeki çöpi görmüyor ve birbirine dolanmış çöp parçaları arasına sıkışıp ağır bir biçimde yaralanıp ölebiliyorlar. Yine parçalanan plastik parçalarını yiyecek sanıp yiyor ama sindiremiyorlar. Bu maddeler, onların midelerinde kalıyor ve en kötü ihtimalle çöp dolu mideleri ile açlıktan ölüyorlar*" diye konuşuyor.

Bir başka sonuç da balıklara plastikten bulaşan zehirin, beslenme zincirine karışarak balıkları tüketen insanlara ulaşması.

Avrupa, denizlerde daha fazla çöpün birikmesinin önüne geçmek için çözüm yolları arıyor. Federal Çevre Bakanlığı ve doğayı koruma örgütleri, plastik poşet yerine, alışveriş sepeti kullanmayı teşvik etmeyi talep ediyor. Plastik poşetlerin artık bedava değil, ücretli olması gündemde. Alman Yeşiller Partisi, poşetlerin 22 sente satılmasını öneriyor.

Almanya'nın hayata geçirmeyi planladığı bu yöntem, birçok ülkede ise çoktan uygulanıyor. Geri dönüşüm ve atık ekonomisinin gelişmediği bazı ülkeler ise soruna kökten çözüm getirip plastik poşetlerin fiyatını artırıyor ya da tamamen kullanımından vazgeçiyor.

Örneğin İrlanda'da, plastik poşetlerler ücretli olmaya başladıktan sonra, tüketimi %90 oranında geriledi ve yıllık kişi başına 18 adete indi. Oysa kişi başı yıllık poşet tüketimi Almanya'da 71 adet iken, Bulgaristan'da 421 ve AB genelinde de 198 adet. Kenya ve Uganda'da ise ince plastik torbaların kullanımını yasakladı, kalın poşetler ise çok

pahalı bir ücrete satılıyor. Ruanda ve Tanzanya gibi Doğu Afrika ülkelerinde ise bu poşetler yaklaşık yedi yıldır kullanılmıyor. Yine Bangladeş ve Butan da plastik poşetler neredeyse hiç kullanılmıyor.

Alman Doğa Koruma Birliği'nden (NABU) Kim Detloff, Avrupa'nın kalkınmakta ve kalkınmanın eşliğindeki ülkelerden öğreneceği çok şey olduğunu düşünüyor. Detloff "*Bizim kesinlikle plastik tüketimini azaltmamız gerekiyor. Bu da öncelikle ürün tasarım aşamasında başlıyor. Yani tek kullanımlık ürünlerden ziyade dönüşümlü ve tamiri mümkün ürünleri kullanmalıyız. Ambalaj maddelerini azaltmamız en önemlisi. Geri dönüşüme, verimli bir toplama sistemi ve atık sanayisine ağırlık vermeliyiz*" diye konuşuyor.

Ancak birçok uzman yine de alışveriş sırasında ihtiyaç duyulan poşetlerin parayla satılmasının plastik kullanımını azaltacağını düşünmüyor. Alman Perakendeciler Birliği'nden (HDE) Kai Falk, bu uygulamanın, Almanya'da kullanılan yıllık 5 milyar 300 milyon adet plastik poşetin, bir kısmı tüketiciye bir kısmı da işletmecilere yüklenen 1 milyar 200 milyon Euro'luk ek masrafa neden olacağı kanaatinde.⁷

Aşırı Şehirleşme Kuraklığı da Hortumları da Arttıracak

ABD Ulusal Hava ve İklim Tahmini Merkezi'nin analizine göre; küresel ısınmanın etkisi, özellikle Akdeniz çevresindeki hava kirliliği, kömür gibi fosil yakıtların kullanılmasıyla atmosfer ısınıyor; yeşil alanların azalması ile de havada karbondioksit artarken İstanbul üzerindeki nemli havanın, soğuk hava kütlesiyle birleşmesi bu hortumları oluşturuyor.

ABD'li uzmanlar, Türkiye'nin de içinde bulunduğu Akdeniz bölgesindeki aşırı sıcakların daha da artacağını belirttiler. Meteoroloji Uzmanı

⁷ <http://www.dw.de/plastik-kirliligi-korkutuyor/a-16746617>

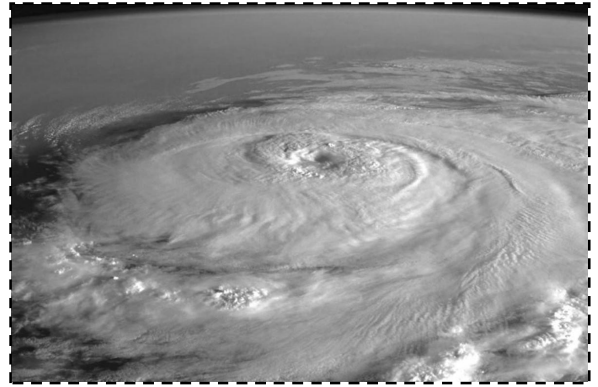
Marty Hoerling, “şehirleşme, yeşil alanların yok edilmesi ve atmosferi ısıtan sera etkisi yaratan gazların kullanımının giderek artmasına neden olan insan etkileri” nedeniyle yağmur sayısının azalacağını ancak çok şiddetli yağmurlar olacağını söyledi.

Kış aylarındaki bu ısınmaya bağlı kuraklık eğiliminin, kısmen de olsa insan kaynaklı iklim değişikliğinin sonucu olduğunu anlatan Hoerling; “Kışları yaşanan kuraklığa rağmen, özellikle yaz aylarındaki aşırı yağışlar 21’nci yüzyıl sonuna kadar artmaya devam edecek” diyor. Bu tahminin Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli’nin (IPCC) 2013 değerlendirme raporunda da desteklendiğini, şiddetli yağışların pek çok bölgede giderek sıklaşacağı ancak bunun daha fazla yağmur yağacağı olarak yorumlanmaması gerektiği konusunda uyarıyor. Kış aylarında kuraklıkların artmasına neden olarak, “şehirleşme, yeşil alanların yok edilmesi ve atmosferi ısıtan sera etkisi yaratan gazların salımının giderek artmasına neden olan insan etkilerine” dikkat çeken Hoerling, kış aylarında yoğun olarak kullanılan kömür ve diğer sanayi gazlarının sadece atmosferi ısıtmakla kalmayıp okyanusu da ısıttığına işaretlerle şu uyarılarda bulunuyor:

“Türkiye küresel ısınmadan en çok etkilenen ülkeler arasında yer alıyor. Akdeniz’de en çok etkilenen bölgede bulunuyor. Türkiye’nin Karadeniz bölgesinin güneyinden itibaren kuvvetli bir kuruma ve iklimde ısınma olacak. Türkiye’de 2046-2065 tarihlerinde, havada yüzde 5-10 derecelik sıcaklık artışı olacak. Bunun anlamı şu; sıcaklık 3 derece artarsa, yağmurlar yüzde 20-30 arası düşecek. 1986-2005 yılları arasındaki rakamlar ortalama alındığında 2081-2100 yılları için de projeksiyon aynı. Yazları daha az yağmur düşecek. En önemli etkilerinden biri yağmur sayısı azalıp şiddetli yağmurların olması. Düşen yağış ciddi oranda azalacak.”

NOAA’nın Oklahoma Eyaleti Norman şehrindeki Fırtına Tahmini Merkezi’nden Kasırga Uzmanı Harold Brooks, İstanbul’da yaşanan tor-

nadoları (hortum) önceden tahmin etmenin zor olduğunu söylüyor: *“Türkiye’deki hortumların dağılımındaki olası değişiklikleri tahmin etmek çok zor. Genel olarak tornadonun oluşması için gerekli olan bileşen sıcak ve nemli havadır. İkinci gerekli bileşen ise hortumların oluştuğu, gökgürültülü fırtınaya sebep olan, bölgedeki yüksekliğe bağlı olarak bir rüzgâr kesenin olması. Bu durumda fırtına yön değiştirip hortum formunu almaya başlıyor. Türkiye’de hortumlarla ilgili duyarlılık da az ve bu konuda birkaç rapor dışında çok fazla veri bulunmuyor.”⁸*



8 <http://www.dunyabulteni.net/cevre-ve-iklim/306583/asiri-sehirlesme-kurakligi-da-hortumlari-da-arttirir>

3. TARIM ve GIDA SEKTÖRÜ

rük Müdürlüğü'nce tescilli serbest dolaşıma giriş beyannamesinin düzenlendiği de saptandı.

Beyanname ekinde Mersin Valiliği İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nden alınmış uygunluk yazısı olduğunu gören ekipler, yaptıkları araştırma sonucunda söz konusu belgenin sahte olduğunu belirledi.

Ankara Gıda Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü'nde yapılan analizler sonucunda, söz konusu ürünün GDO yönünden mevzuata aykırı olduğu, eşyada "35S Promoter" ve "NOS Terminatör" saptandığı ve ürünlerin GDO'lu olduğu tespit edildi. Mersin Cumhuriyet Başsavcılığı'na bildirilen konuyla ilgili 6 şüpheli gözaltına alındı. Bakanlığın olayla ilgili inceleme ve takibi sürdürdüğü bildirildi.⁹

400 Ton GDO'lu Ürün Ele Geçirildi

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'na bağlı Mersin Gümrük Muhafaza Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürlüğü ekipleri, bir firma tarafından serbest dolaşıma giriş beyannamesi ile ithal edilen "mısır gluteni"nin işlemlerinde sahte tarım uygunluk belgesi kullanıldığını belirledi.

Yapılan araştırmada, 400 ton ürünün Çin'den getirilerek antrepoya alındığı, firmaca İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'ne uygunluk belgesi için müracaat edildiği halde ürünlerin daha sonra başka bir firmaya devredildiği belirlendi. Ayrıca, söz konusu firma tarafından Mersin Güm-



9 <http://www.hurriyet.com.tr/ekonomi/27690444.asp>

sağlık

1. SALGIN HASTALIKLAR

Ebola Bir Kitle İmha Silahı Mı?

Batı Afrika'da başlayıp Avrupa ve ABD'de de etkisini gösteren ve Şubat 2014'ten bu yana binlerce can alan ebola virüsü hakkında farklı iddialar ortaya atılıyor. Genellikle, hükümetlerin ebolayı “biyolojik silah olarak ürettiği” ve virüsün “ilaç sektörüne para kazandırmak için geliştirildiği” yönünde teoriler ortaya atılıyor. Ebola hakkında konuşulan en dikkat çekici iddialar şu şekilde:

“Ebola ilaç şirketlerinin para kazanması için üretildi”: Ebola hakkında sıklıkla dile getirilen bu iddiada, virüsün ilaç şirketlerine kazanç sağlamak için üretildiği belirtiliyor. Bu teoriyi savunanlar, “Ebola virüsünün yayılmasından kim kazançlı çıkıyor? Probleme çözüm olarak öne sürülen aşıları üreten ilaç şirketleri!” diyor.

“Ebola yoktur”: Virüsle ilgili üretilen komplo teorilerinin en ilginçlerinden biri olan bu teoride, ebolanın aslında hiç olmadığı, insanların başka sebeplerden öldüğü iddia ediliyor. “Ebola diye bir şey hiçbir zaman olmadı ve şu anda da yok” diyen teorisyenlerden araştırmacı gazeteci Jon Rappoport'a göre, “Batı Afrika'dakiler ölüyor, çünkü insanlar her zaman hastalanıp ölebilir. Bu, onların ebola virüsü kapıldığı anlamına gelmez.” Bu teoriye

inananlar, ebola virüsünün ilaç sektörüne para kazandırmak için “uydurulduğunu” belirtiyor.

“Ebola bir nüfus kontrol yöntemidir”: Ebolayla ilgili komplo teorileri arasında en yaygınlarından birini “ebolanın bir nüfus kontrol yöntemi” olduğu düşüncesi oluşturuyor.

“Ebola, ABD hükümetinin kitle imha silahıdır”: Bu teoriye inananlar, ebolanın bir hayli bulaşıcı olduğuna, kolaylıkla yayıldığına ve yaklaşık %50 gibi yüksek bir ölüm oranına sahip olduğuna işaret ediyor. Teorisyenler, “Düşmanlarınızı öldürmek için insanlar arasında bulaşan bir virüsü yaymaktan daha iyi bir yol var mı?” sorusuyla ABD hükümetinin ebolayı kitle imha silahı olarak kullandığını öne sürüyor. Ebolanın da “tıpkı HIV gibi biyolojik bir silah olarak geliştirildiğini” ifade edenler, ABD'nin olası bir savaş durumunda “biyolojik olarak geliştirilmiş” virüslerin etkisini test etmek için Afrika'yı seçtiğini söylüyor.

“Ebola, otizme yol açan aşılarda unutturmak için üretildi”: Teoriler arasında en sıra dışı olarak adlandırılacak bu teoride, ebolanın ABD Hastalık Kontrol ve Korunma Merkezleri'nin (CDC) “otizme yol açan aşısını unutturmak için” üretildiği iddia ediliyor. Birçok salgın hastalıkta komplo teorileriyle gündeme gelen aşı karşıtı hareketin iddiasına göre, bu yılın başlarında, ABD Hastalık Kontrol ve Korunma Merkezleri'nin geliştirdiği bir aşının otizme yol açtığı ortaya çıktı. Teorisyenler, “ABD halkının durumu öğrenmesini engellemek isteyen” CDC'nin ebola virüsünü ürettiğini ve halkın ebolayla meşgul olmasını; dolayısıyla hatalı aşığı öğrenmemesini sağladığını belirtiyor.¹

Dünya Nüfusunun Yarıya Yakını Sıtma Tehlikesi Altında

Dünya genelinde geçtiğimiz yıl sıtma nedeniyle 584 bin kişinin hayatını kaybettiği belirtildi. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), geçen yıl dünyada

1 http://www.radikal.com.tr/dunya/ebola_bir_kitle_imha_silahi_mi-1219920

584 bin kişinin ölümüne yol açan sıtmaya, 97 ülkede halen yaklaşık 3,2 milyar insanın yakalanma riski taşıdığı uyarısında bulundu.

DSÖ, 2013 yılına ait sıtma raporunu açıkladı. Raporda, dünyada yaklaşık 584 bin kişinin, geçen yıl sıtma yüzünden öldüğü, bunların %90'ının Afrika ülkelerinden olduğu kaydedildi. "Geçen yıl 5 yaş altı 453 bin çocuk sıtmadan öldü ve bunların 437 bini Afrikalı" ifadesine yer verilen raporda, 1,2 milyarı yüksek riskte olmak üzere 97 ülkede yaklaşık 3,2 milyar insanın sıtmaya yakalanma riski taşıdığı bildirildi. Raporda, dünya genelinde 2000-2013 yıllarında sıtmadan ölenlerin sayısının tahmini olarak %47 düştüğüne işaret edildi. 13 yılda görülen gerileme, aynı eğilimi gösterirse 2015'te dünyada sıtmadan ölüm oranının %55 düşeceği kaydedildi.

Ebola salgınının sıtmayla mücadele sürecine zarar verdiği de yer alan raporda, sıtma tedavisinin, özellikle Ebola virüsünün etkilediği Batı Afrika'daki Sierra Leone, Gine ve Liberya'da sağlık merkezlerinin kapalı olmasından dolayı uygun şekilde yapılamadığı belirtildi.²

Dünyada her yıl yarım milyonun üzerinde insan sıtma sebebiyle yaşamını kaybederken, dünya kamuoyunun dikkatinin geçtiğimiz yıl 6 bin civarında insanın yaşamını yitirmesine sebep olan ebola'ya çekilmiş olması, ebola ile ilgili şüpheleri daha da arttırıyor.

Gazze'de Sağlık Felaketi Uyarısı

İsrail saldırılarına maruz kalarak elektrik ve su sıkıntısı yaşayan Gazze Şeridi'nin hem çevre hem de sağlık felaketiyle karşı karşıya olduğu belirtildi. Gazze'nin Su ve Kanalizasyon İdaresi Müdürü Munzir Şeblak, Gazze Şeridi'nde elektrikler uzun süreli kesildiği için su şebekesinin kısıtlı çalıştığını, bu nedenle de suyun çok sayıda eve ulaşamadığını söyledi.

Devam eden elektrik kesintilerinin çevresel felaketlere yol açabileceği uyarısında bulunan Şeblak, "Saldırıları sırasında ve sonrasında atık suları arıtmaksızın doğrudan denize akıtmak zorunda kaldık. Bu nedenle sağlık felaketiyle karşı karşıya kalabiliriz. Gazze Şeridi'ndeki yeraltı su kaynakları yetersiz ve %95'i içmeye elverişli değil" diye konuştu.

Şeblak, elektrik ve su krizinin çözülmesi için uluslararası toplumdan yardım talep ederek, "İsrail, saldırılarda 3 su arıtma tesisi, 11 su deposu ve 26 kuyunun yanısıra onlarca kanalizasyon şebekesini bombaladı. Saldırıları nedeniyle su ve kanalizasyon sisteminde meydana gelen hasarlar 34 milyon dolara ulaştı. Uluslararası toplum bize yardım elini uzatmalı" ifadelerini kullandı.

İsrail, yıllardır abluka altında tuttuğu Gazze'ye, 7 Temmuz'da havadan ve denizden, 17 Temmuz'da ise karadan saldırıya geçmişti. Daha sonra orduyu karadan geri çeken İsrail, 26 Ağustos'a kadar hava saldırılarına devam etmişti.

İsrail'in saldırılarında 2 bin kişinin üzerinde insan hayatını kaybetmiş, 11 binden fazla kişi de yaralanmıştı. Saldırılarda 17 bin 200 ev, 73 cami ve 24 okul tamamen yıkılmış, toplamda 100 bine yakın bina hasar görmüştü.

Gazze'ye İsrail saldırılarının sürdüğü Ağustos ayında Birleşmiş Milletler (BM) Genel Sekreter Sözcülüğü'nden yapılan açıklamada, Gazze'deki üst düzey BM İnsani İşler Koordinasyon Ofisi (OCHA) yetkilileri, çatışmanın doğrudan sonucu olarak, sağlık felaketinin hızla yayılacağı uyarısında bulunmuştu.

BM Genel Sekreter Sözcülüğünden Vannina Mastracci'nin OCHA'ya dayandırarak yaptığı açıklamada, Gazze saldırılarının sonucunda, Gazze'deki sağlık hizmetleri ve tesislerinin çöküşün eşiğine geldiğini belirtmişti.³

2 <http://www.dunyabulteni.net/aile-saglik/316610/32-milyar-insan-sitma-riski-tasiyor>

3 <http://www.ntv.com.tr/arsiv/id/25541842/>

2. İLAÇ ENDÜSTRİSİ

Antibiyotikler Artık Tesir Etmiyor

Sağlık Bakanlığı Hastane Enfeksiyonları Bilimsel Danışma Kurulu Üyesi ve İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Recep Öztürk, mikroorganizmaların hastalık yapmaya devam ettiğini ancak tedavi edecek tam etkili antibiyotiğin artık kalmadığını söyledi.

Türkiye Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanlık Derneği (EKMUD) tarafından düzenlenen 5. Türkiye EKMUD Kongresi'ne katılan Öztürk, gazetecilere yaptığı açıklamada, antibiyotiklerin hem tıp hem de veterinerlik ve özellikle çiftliklerde tavuklar için büyüme faktörü olarak yaygın şekilde kullanıldığını belirtti.

Bu durumun antibiyotiklere karşı hem toplumdan hem de hastaneden kazanılan enfeksiyonlarda çok ciddi direnç artışına neden olduğunu dile getiren Öztürk, “*Antibiyotik ne kadar çok kullanılırsa o kadar çok direnç gelişiyor, antibiyotiğin etkisi azalıyor*” dedi.

Dünya Sağlık Örgütü'nün üye ülkelerdeki antibiyotik kullanımı ve direncine ilişkin verilere

dayanarak "Küresel Direnç Felaketi" adıyla bir rapor hazırladığını anlatan Öztürk, antibiyotiklerin etkisini giderek kaybettiğini ve hatta antibiyotiklere karşı oluşan direnç nedeniyle ilaç firmalarının bu konuda Ar-Ge çalışmalarını azalttığını kaydetti.

Artık antibiyotik çağı sonrası bir dönemin başladığına işaret eden Prof. Dr. Öztürk, “*Antibiyotikler kaybediyoruz. Mikroorganizmalar hastalık yapmaya devam ediyor ama elimizde etkili çok az antibiyotik kaldı. Tam etkili antibiyotik artık yok*” diye konuştu.

Prof. Dr. Recep Öztürk, antibiyotiklere karşı direnç oluşmasında en önemli etkenin gereksiz yere kullanım olduğuna dikkati çekti. Antibiyotiklere ihtiyaç duyulmayan hastalıklarda da antibiyotik tedavisinin uygulandığını dile getiren Öztürk, çocuklarda boğaz iltihabının %35'i, erişkinlerde ise %15'inin antibiyotik tedavisine gereksinim duyduğunu ifade etti.

Zaman zaman hekim antibiyotik yazmasa bile hastanın baskıcı bir tavır üstlendiğini ifade eden Öztürk, antibiyotiklere karşı hem hekimin hem de hastaların bilinçli yaklaşması gerektiğini belirtti.

Öztürk, antibiyotiklerin etkisini yitirmesi nedeniyle bazı hastalıkların tedavi edilemez konuma geldiğini kaydetti. Daha fazla harcama yaparak antibiyotikleri birleştirmek zorunda kaldıklarını ve bu durumun da hastalara zarar verdiğini öne süren Öztürk, gereksiz antibiyotik kullanımını engellemek için toplumun bilinçlendirilmesi ve eczanelerde reçetesiz antibiyotik satışının yapılmaması gerektiğini vurguladı.⁴

'Tıp Öldü, Yağsın İlaç Endüstrisi'

Dünyada ilaç yan etkilerinin ciddi sayıda insanın ölümüne ve sakat kalmasına neden olduğunu, hastalara yıllarca yüklenen ilaçların sadece belirtileri giderdiğini ancak kronik hastalıkları tedavi etmediğini söyleyen Fitoterapist Dr. Ümit

4 <http://www.trthaber.com/haber/saglik/antibiyotikler-artik-tesir-etmiyor-128979.html>

Aktaş, günümüz tıbbının bu tablo karşısında bağımsız ve bilimsel bir yaklaşımda bulunamadığını ileri sürdü.

Hem ilaç endüstrisini hem de doktorları eleştiren ve tıp alanında bağımsız bilimsel çalışma yapılmadığını kaydeden Aktaş, *“Bunun en önemli sebebi; tıp ile ilgili bütün bilimsel eğitim ve çalışmaların ilaç endüstrisinin kontrolü altında olmasıdır. İlaç endüstrisi eğitimi ve bilimsel yayınları finanse ederek bütün sektörü kontrol altında tutuyor. Dolayısıyla bilimsel çalışma yaptığını iddia eden tıp, aslında bağımsız bilimsel çalışma yapmıyor ve bugünkü tıp aslında tıp bilimi değil, ilaç firmalarının bilimidir”* dedi.

Avrupa’da her yıl 197 bin, Amerika’da yılda 100 bin yani, her 5 dakikada 1 kişinin advers reaksiyon (ilaç yan etkisi) nedeniyle öldüğünü, yeterli bildirim olmadığı için Türkiye’de bununla ilgili istatistik tutulmadığını belirten Aktaş, *“Nüfusa orantılayarak Amerika’nın dörtte biriyiz dersek, Türkiye’de de her yıl 20 bin, yani 20 dakikada 1 kişinin ilaç yan etkileri nedeniyle öldüğünü söyleyebiliriz. Ama bizde istatistik, kesin veri yok, yani ‘eceli geldi öldü’ denen insanların kaçının ilaç yan etkileri yüzünden öldüğü bilinmiyor”* ifadesini kullandı.

Konuyla ilgili çalışmalara atıfta bulunan Aktaş, British Medical Journal’da 2004’te yayımlanan araştırmada; hastanelere yapılan başvuruların %7’sinin ilaç yan etkileri kaynaklı olduğunu, ABD’de ise ilaç toksikasyonuna bağlı ölümlerin, hastaneye yatış sebepleri arasında 4. sırada bulunduğunu söyledi.



Akut karaciğer yetmezliği yani karaciğer toksikasyonlarının %50’sinin ilaçlara bağlı geliştiğini dile getiren Aktaş, *“Örneğin; parasetamol etken maddeli ilaçlar dünyada en fazla karaciğer intoksikasyonuna yol açan ağrı kesicilerdir. Amerika’da marketlerde bile satılıyor ama intoksikasyon yapar”* dedi.

“Dünya tıp tarihinde ‘mucize’ diye nitelendirilen milyonlarca ilaç var ve bunlar bir süre sonra ‘pardon’ denilerek piyasadan çekilmiştir” ifadesini kullanan Dr. Aktaş’a göre, bazı ilaçlar yan etkilerinin bilinmesine rağmen piyasadan çekilmiyor: *“20 yıl önce tıp fakültesinden mezun olduğumda antibiyotiklerin kalbe zararlı olabileceğine dair herhangi bir yayın veya şüphe yoktu. Ancak zamanla antibiyotiklerin ani kalp ölümlerine yol açtığı gösterildi. Üstelik öyle az görülen bir şey de değil bu, piyasadaki birçok antibiyotik için bu risk var. Örneğin geçen yıl Amerikan Gıda ve İlaç Dairesi (FDA), azitromisin etken maddeli antibiyotiklerin ani kalp ölümlerine ve aritmiye neden olabileceğine dair uyarı yayınladı. Bu etken maddeli antibiyotikler tüm dünyada hala çok yazılıyor. Ben doktorluk hayatım boyunca verdiğim antibiyotiklerle kaç kişinin ani ölümüne veya kalp sorunu yaşamasına yol açmış olabilirim, bilemiyorum. Böyle bir etki tespit edilmişse ilacın hızla piyasadan çekilmesi gerekir ama çekilmiyor.”*

Mesela 1961’de bir talidomid faciası oldu. İlacın hamilelik bulantılarında etkili ve güvenli olduğuna dair makale yayınlandı. Sonuçta binlerce bebek kolsuz, bacaksız doğdu ve firma ‘pardon’ dedi. Şu anda yalnızca Almanya’da talidomid kurbanı olmuş 5 bin birey yaşıyor. Sonra yanıtıcı olmasıyla dillere düşen ünlü VIGOR çalışması var. Yani tıp tarihinde bunlar gibi çok sayıda örnek mevcut.”

Dr. Aktaş’ın parmak bastığı bir nokta da kronik hastalıkların tedavisi. Doktorlara; *“Tüm meslektaşlarımı bir düşünceye davet ediyorum: Acaba biz hekimler kronik hastalıkları tedavi edebiliyor muyuz?”* çağrısında bulunan Aktaş, yüksek tansiyon

yon, diyabet, romatizma gibi hastalıklarda sadece belirtilerin giderildiğini ancak hastalıkların tedavi edilmediğini söyledi. Aktaş'a göre kronik hastalıklarda tıbbın yaptığı şey; tozu halının altına süpürüp görünmesini engellemek: *"Doktorlar, yüksek tansiyon ve şekerle ilgili çok sayıda ilaç yazıyor. Hastalıklar kontrol altında tutuluyor ama hasta iyileşmiyor. Hasta ilaçlarını bir gün almayı unutsa tansiyonu, şekeri, kolesterolü yine yükseliyor. Yani kimyasal tıp sayesinde kronik hastalıklar tedavi edilemiyor."*

Madem bazı ilaçlar bu kadar tehlikeli, doktorlar neden bunları reçetelendiriyor ve ne yapılmalı? Dr. Aktaş bu konuda şunlar söylüyor: *"Bu sorunun çok basit bir cevabı ve sebebi var; çünkü bütün dünyada tıp bilimi ile ilgili eğitimlerin ve yayınların neredeyse tamamı ilaç endüstrisinin kontrolü altında. İlaç endüstrisi işine gelen her şeyi çok güzel parlatabildiği gibi, işine gelmeyenleri de çok güzel gölgede bırakabiliyor ve bunu hiç ortada görünmeden yapabiliyor. ABD'de kongre, workshop gibi sürekli tıp eğitimlerinin %70'i ilaç endüstrisi tarafından finanse ediliyor. Kişisel gözlemlerime dayanarak, Türkiye'de ilaç firmalarının para koymadığı hiçbir sürekli tıp eğitimi olmadığını söylüyorum. Bunları Amerika'da ispatlamak mümkün ama Türkiye'de değil, çünkü Türkiye'de bu tür uygulamalar kayıt altına alınmıyor."*

Amerika'da tıbbi uzmanlık uygulamalarını içeren textbookları oluşturan bilim insanlarının %90'ı ilaç endüstrisi ile maddi ilişki içindedir. Bunlar aynı zamanda hocadır ve üniversitede öğrenci yetiştirir. Doğal olarak oradan edindiği konu neyse öğrencisine onu öğretiyor. Buradan bağımsız bilim adamı, bağımsız doktor yetişebilir mi? Ve doktorlar bu durumu sorgulamıyor.

İşte; 'yan etkiler neden sorgulanmıyor, neden doktorlar bu işin farkında değil, neden ilaçların kronik hastalığı tedavi etmediğini düşünmüyorlar' sorularının cevabı aslında burada yatıyor. Bilimsel anlamda cevap verecek bir akademi olmadığı için ilaç firmaları her zaman ağır basıyor. İlaç endüstri-

si sonuçta ticaret yapıyor ve ürettiğini pazarlamak için her türlü çalışmayı yapacak ama bunu hem devletler hem de akademi kontrol etmeli. İlaç endüstrisi ilaç geliştirir ama hastalık tedavi etmek için uğraşmaz. Bunun için uğraşması gereken doktorlardır. Sorumluluk akademide ve doktorlardadır ama doktorlar, bilimsel çalışma için ilaç endüstrisine muhtaçsa karşı çıkma veya eleştirme noktasında olamayacaklardır."

Dünyada kanserle ilgili çalışmaların %90'ının kemoterapi ilaçları üreten firmalar tarafından finanse edildiğini belirten, *"Finanse ettiği bir alandan kendi aleyhine bir sonuç çıkmasına izin verebilir mi?"* diyen Dr. Aktaş, hastaların bir de sahte ilaç gerçeği ile uğraşmak zorunda kaldığına dikkat çekti. DSÖ verilerine göre; az gelişmiş ülkelerde alınan 4 ilaçtan biri sahte. Afrika ve Güneydoğu Asya'da satılan ilaçların %30 ila 60'ı aynı durumda. AB verileri de birlik ülkelerinde sahte ilaç pazarının yıllık bilançosunun 10 milyar, dünyada ise 60 milyar Euro'nun üzerinde olduğunu gösteriyor.

Şu anda Türkiye'nin dünya sahte ilaç pazarında liderliği elinde tuttuğunu belirten Aktaş'ın sözleri, şifa bulmak için doktorlara ve ilaçlara umut bağlayan hastalar açısından durumun ne kadar iç karartıcı olduğunu bir kez daha göz önüne seriyor. Aktaş'ın dediğine göre tabloyu değiştirecek çözüm; doktorların ve tıp biliminin özgürleştirilmesi. Yine Aktaş'a göre, çözüm mümkün ama uygulanması zor, hatta ütöpik: *"Çözüm; doktorların bağımsız çalışmasıdır. Doktorları da bağımsız çalışan kurumlar denetlemelidir. Benimkisi ütopya, bu sistemde böyle bir şey olmaz ama ideal olanı budur. Bilimsel çalışmalar ve özgür tıp için bağımsız kişilerden oluşan sağlık otoriteleri olmalı ve bütün bilimsel çalışmaları bu otoriteler denetlemeli. Bu bir ideal ancak mümkün. Ama bu idealin gerçekleşmesi mümkün değildir, çünkü maalesef bugün geldiğimiz noktada tıp bilimi iflas etmiştir. Yani tıp öldü, yaşasın ilaç endüstrisi."*⁵

5 <http://www.ntv.com.tr/arsiv/id/25501638/>

Türkiye’de İlaç Tüketimi Korkutucu Boyutlarda

Türkiye'nin 2002 yılında 699 milyon olan ilaç tüketimi, 2012’de kişi başına 24 kutuya 2013 yılında ise kişi başına 25 kutuya ulaştı. Toplam bir yılda 1 milyar 912 milyon, 200 bin kutu sözde "ilaç" olan kimyasallar tüketildi. Bunun için on milyarlarca Dolar Batılı ilaç devlerine bağışlandı. Bu israfın sorumluları: Doktorlar, halk ve devlet...

Türkiye’de 2013 yılında, toplam 1 milyar 900 milyon kutu ilaç tüketildi. Kişi başına ilaç tüketimi yaklaşık 25 kutuyu buldu. Tüketimde ilk sırayı, gastrointestinal kanal (mide, bağırsak) ve metabolizma ilaçları aldı.

2013 Sağlık İstatistikleri Yıllığında, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu verilerine yer verildi. Buna göre, 2013 yılında ilaç tüketimi bir önceki yıla kıyasla yüzde 1,2 artışla 1 milyar 912 milyon 200 bin kutu oldu. Kişi başı ilaç tüketimi ise 24,94 kutuyu buldu.

İlaç tüketimi 2007 yılına göre de %29 artış gösterdi. Buna göre, 2007 yılında 1 milyar 481 milyon 900 bin kutu ilaç tüketen Türkiye’de, 2008 yılında 1 milyar 569 milyon 700 bin, 2009 yılında 1 milyar 612 milyon 500 bin, 2010 yılında 1 milyar 669 milyon 900 bin, 2011 yılında 1 milyar 848 milyon 300 bin, 2012 yılında da 1 milyar 889 milyon 400 bin kutu kullanılmıştı.

İlaç tüketiminde ilk sırayı 280 milyon 600 bin kutu ile mide-bağırsak ve metabolizma ilaçları aldı. Bunu 275 milyon 100 bin kutu ile sistemik antienfektifler (enfeksiyona karşı kullanılan ilaçlar), 263 milyon 800 bin kutu ile solunum sistemi, 258 milyon 500 bin kutu ile de sinir sistemi ilaçları takip etti.

Kas ve iskelet sistemi ilaç tüketimi 216 milyon 800 bin, kardiyovasküler sistem ilaç tüketimi ise 185 milyon 200 bin kutuya ulaştı. Bunun dışında 96 milyon 500 bin kutu dermatolojide kullanılan ilaçlar, 77 milyon 100 bin kutu kan ve kan yapıcı organlar ilaçları, 72 milyon 100 bin kutu hastane solüsyonları, 64 milyon 100 bin kutu ürojenital sistem ve seks hormonları, 55 milyon 200

bin kutu duyu organları ilaçları, 37 milyon 500 bin kutu sistemik hormon preparatları, 13 milyon 200 bin kutu da teşhis amaçlı ajanlar kullanıldı.

Geçen yıl tüketilenlerin %53,6’sı jenerik (eş değer), %44’ü orijinal, %2,4’ü de diğer ilaçlardan oluştu. Söz konusu dönemde ilaç harcamalarının %60,3’ü orijinal, %35,3’ü de jenerik ilaçlardan kaynaklandı. Öte yandan 2013’te ilaç tüketiminin %77,9’u yerli, %22,1’i de ithal ilaçlardan sağlandı. Ancak ilaç harcamalarının %52,4’ünü ithal, %47,6’sı yerli ilaçlardan oluştu. Geçen yıl tüketilen ilaçların %95,2’si geri ödeme kapsamında yer aldı.⁶

ABD’den Şok Aşı İtirafı:

Aşılar DNA Hırsızlığında Kullanılmış

Diğer ülkelerde yapılan aşı kampanyalarının casusluk ve DNA hırsızlığı için yapıldığını kabul eden CIA ve Beyaz Saray, aşı programlarını casusluk faaliyetleri çerçevesinde kullanmaya son verdiklerini iddia etti. Beyaz Saray, yaptığı açıklamada bu programlar aracılığıyla elde edilen genetik verileri de kullanmama sözü verdiği belirtildi.

CIA (Amerikan Merkezi Haber Alma Teşkilatı), aşı programını casusluk faaliyetleri çerçevesinde kullanmaya son verdiklerini açıkladı. Beyaz Saray’dan yapılan açıklamada, uygulamaya geçen Ağustos ayında son verildiği belirtildi. Program sağlık örgütleri ve tıp görevlilerinin tepkisini çekiyordu. 13 tıp fakültesinin dekanı Beyaz Saray’a dilekçe göndererek aşı kampanyalarının casusluk faaliyetlerine alet edilmesinin küresel sağlık için tehdit oluşturduğunu belirtmişti.

Beyaz Saray İç Güvenlik ve Terörle Mücadele Danışmanı Lisa Monaco tarafından dekanlara yazılan mektupta, CIA’in aşı programlarını artık istihbarat amaçlı kullanmayacağı, ayrıca bu programlar aracılığıyla elde edilen genetik verileri de kullanmama sözü verdiği belirtildi. Amerika’nın bu açıklamasının aşılar konusunda yükselen tepki-

6 <http://gidahareketi.org/-ilac--Tuketimi-Yine-Artti-1959-haberi.aspx>

leri dindirmeye yönelik olmasından endişe ediliyor. Zira aşıların asıl amacı belirtili hastalıkların azaltmak değil, aksine kısırlaştırmak dahil gizlenen çok fazla amacı bulunuyor.⁷

Bilimsel Diktatörlük ve Yeni Dünya Düzeninde Tıbbi Soykırım

Turque Diplomatie dergisinin Şubat 2014 sayısında Türkçe tercümesi yayımlanan Dr. Grady A. Deal'ye ait "Yeni Dünya Düzeninde Tıbbi Soykırım" başlıklı makale ilk kez 10 Mayıs 1995'de yayımlandı. Ancak aradan 19 yıl geçmesine rağmen geçerliliğini koruyor. Gıda Hareketi Derneği'nin web sitesinde yayımlanan makaleden öne çıkan satırbaşları şöyle:

Tıp 1910'da Öldü

Eustace Mullins'in *Enjeksiyonla Ölüm* ve G. Edward Griffin'in *Kansersiz Dünya* kitaplarında belgelendirildiği üzere, 1910 yılı itibarıyla, Rockefeller tüm tıp mesleği üzerinde kontrolü ele geçirdi. Rockefeller, milyonlarca Dolar rüşvet vermek suretiyle tüm tıp okulları ve her eyaletin lisans kurulunu satın aldı. Bugün eğer Ortodoks tıp doktorunuz sizin her türlü sağlık sorununuz için test edilmemiş ve etkisiz bir Rockefeller ilacını reçeteye yazmıyorsa, eğer her türlü temel metabolizma bozukluğunu kötü bir şekilde yönetmiyorsa (toksikite, serbest radikal patoloji, gıda alerjisi, hipo-tiroid, kandidiyasis vs), eğer ilaç-dışı bütüncül terapiler kullanıyorsa, sağlıksız yiyecekler ve Rockefeller'in proses ettiği gıdaları tavsiye etmiyorsa ve eğer tıbbi soykırım uygulamıyorsa, Rockefeller usulü tıbbi uygulamadığı için lisansını kaybetmesi an meselesidir.

İlaç ve Aşıların Büyük Bölümü Rockefeller'in

Rockefellerler ve diğer uluslararası şirketler, tıbbi ilaç ve aşı endüstrisinin büyük bölümünün sahipleri konumundadır ve proses edilmiş ve pro-

ses edilmiş ve abur cubur endüstrisinin de büyük bölümüne sahiptirler. Birçok tıbbi ilaç, Rockefeller'ların sahip olduğu petrol endüstrisinden gelen petrol yan ürünlerinden yapılmıştır. Medyayı kontrol etmektedirler. Dünyanın her bir yanında uluslararası komünizmi yaratmışlar ve finanse etmişlerdir. Hükümetimizi, özel şahsa ait Federal Rezerv Sistemi aracılığıyla paramızı ve kredi sistemimizi kontrol etmek suretiyle kontrol etmektedirler. Washington DC'de sizi tıbbi soykırıma ve Yeni Dünya Düzeni'nin uluslararası komünizmine satan her bir sahtekar politikacıyı ve hükümet binasını satın almak için yeterince paramızı çaldılar.

Rockefeller'in İzin Vermediği Yöntemler Kabul Edilmez

Rockefeller, ilaçlar konusundaki yaklaşımının önündeki tüm rekabeti ortadan kaldırmak suretiyle tıbbi bir tekel kurmak yoluyla denetimini konsolide etmiştir. Bunu ise, tüm bütüncül tıp doktorlarına, kiropatik yapanlara ve şelasyon, ultraviyole, hidrojen peroksit, ozon ve oksijen terapileri gibi doğal tedavi savunularına karşı sahte raporlar üreten ABD'nin her bir kendindeki ortalama Ortodoks tıp doktorları, ajanları, bürokratları, politikacıları, medya propagandacıları yoluyla yapmıştır. İşte bu yüzden de çoğal terapileri hiçbir devlet bürokrasisi "kabul etmez" ve kiropatik mesleği halen Rockefeller yapılanması tarafından aşağılanmaya devam etmektedir. Bunun anlamı, aslında, tüm bütüncül doktorların "yalancı doktor" olduğu ve doğal ilaç-dışı terapilerinin birer zevzeklik olarak kabul edildiği ve yasadışı kabul edildiğidir. Bunun sebebi ise, etkin olmamaları değil, etkin olmaları ve soykırıma dair Rockefeller tıp yapılanmasının parçası olmayışlarıdır.

Kemoterapi Konusunda Hiçbir Bilimsel Araştırma Yok

Tıp doktoru Robert Mendelsohn, *Tıptaki Muhalif* başlıklı kitabında, Ortodoks medikal

⁷ <http://gidahareketi.org/Amerikan-Sok-Asi-Itirafi-1892-haberi.aspx>

yapılanmanın ağızlara sakız ettiği “bilimi” reddeder ve şöyle yazar: “*Bugün kanser konusundaki zevzekliklerin en tehlikeli şekli, modern tıp içinde olanıdır. Örneğin, kanser kemoterapisinin hiçbir şekli, bu zamana değin kontrollü bir bilimsel araştırmaya konu olmamıştır. Yani, terapiye aday olanların yarısı tedaviyi kabul etmekte, diğer yarısı ise etmemektedir. Ortodoks terapilerdeki tek kanıtlanmış etmen, rakip tepkilerdir.*”

Hem Zihinsel Hem de Bedensel Olarak Zayıflatıyorlar

Mullins, şöyle söylemektedir: “*Bugün, hem zihinsel hem de fiziksel olarak zayıflatan hastalıklardan mustaribiz ve bunların neredeyse tümü, kimyasal ve ilaç tekelinin operasyonlarıyla doğrudan bağlantılı olabilir ve bir ulus olarak süregiden varlığımızın önündeki en büyük tehdidi oluşturmaktadır.*”

Mullins şöyle devam eder: “*Tıpta Rockefeller etkisi Tıbbi Tekel’in içine (kanser endüstrisinin denetimi de dahil olmak üzere) kemikleşmiş durumdadır. Tıp doktoru Hardin James ise, 1969 yılında Amerikan Kanser Derneği’ne şöyle seslenmiştir: “Tedavi edilmemiş kanser vakalarının yaşam beklentisi, (Rockefeller’in onayladığı kemoterapi, cerrahi ve radyasyonla) tedavi edilenlerden çok daha yüksektir.*”

Rockefellerle Çelişirseniz...

Rockefeller, sağlık alanındaki hayırsever faaliyetlerin tümünü başlatmıştır ve onların tümünü de kontrol etmektedir. İşte bu yüzden de sizin “favori” sağlık hayırseverliğiniz, Rockefeller ilaçlarıyla rekabet halindeki tüm ilaç-dışı bütüncül terapilere ters düşmektedir. Rockefeller’in denetiminde sağlık alanında çalışan hayır kuruluşlarına bağış yaptığınızda, doğal bütüncül tedavinin ortadan kaldırılmasını desteklemiş oluyorsunuz; üstelik Amerikalı dostlarınıza soykırımvari Ortodoks tedavilerle zarar verilmesi ve onların öldürülmesini de destekliyorsunuz.

Health and Wellness Today’deki bir makalesinde, tıp doktoru Julian Whitaker, (Haziran 1993) her yıl baypas ameliyatından 15.000 kadar hastanın öldüğünü yazmıştı; oysa ki şelasyon gibi “daha iyi teşhis ve alternatif tedavilerle hayatlarının kurtulması mümkündü.”

Diyetisyenliği Popüler Yapan Şey...

Rockefeller yapılanmasına dahil olan tıbbi doktorlar ve onların fino köpekleri gibi kayıtlı diyetisyenleri, sürekli olarak sağlıklı olmayan gıdalar (süt ürünleri, proses yağlar, mayonez, margarin, kahve vs) öneriyorlar; oysa söz konusu gıdalar serbest radikal patolojiye, kardiyovasküler hastalıklara, kansere ve diğer sorunlara yol açıyor. Bu durum, kısmen, Ortodoks doktorları ve Rockefeller yapılanmasına mensup diyetisyenleri bu denli popüler yapan bir şey; keza size en çok sevdiğiniz balıklardan vazgeçmenizi tavsiye etmeksizin sizin kendi kendinizi öldürmenize izin veriyorlar. Bu durum, aynı zamanda, ortalama hastanın bütüncül doktorlardan ve beslenmeyle ilgili kiropratiklik yapanlardan uzak durmasına yol açıyor; keza bu kişiler sizden hiç kuşku yok ki sağlıksız besinleri ve kötü alışkanlıklarınızı sonlandırmanızı talep edeceklerdir.

Hastalıkların Yarisının Sebebi...

Tıp doktoru Joseph Price, M.D. ise, *Kalp Atardamarları, Kolesterol, Klor* başlıklı kitabında, içme suyundaki klorun, kardiyovasküler hastalıkların büyük çoğunluğunun sebebi olduğunu yazmıştı. Doktor Kurt Oster ve Doktor Donald Ross ise, *XO Faktör* adlı kitaplarında, homojenleştirilmiş süt içindeki ksantin oksitleyici enzimlerin kardiyovasküler hastalıkların neredeyse yarisının sebebi olduğunu belirtmişlerdi. Dr. George Meinig, D.D.S., *Kök Kanal Örtbas* adlı kitabında, kök kanalların, vücudun tüm bölgelerine –özellikle de kalbe- yayılan bakterileri barındırdığını, endokartitis, miyokarditis ve kalp hastalıklarına sebep oldu-

ğunu, aynı zamanda tüm vücuttaki diğer kronik enfeksiyon ve dejeneratif hastalıkların da %70'ine yol açtığını söylemişti. Tıp doktoru Stephen Langer, *Çözüldü: Hastalığın Bilmecesi*, adlı kitabında ise, Ortodoks yaklaşımlar sonucunda sürekli kötü bir şekilde yönetilen tiroid işlevinin kandaki kolesterol düzeylerinin yükselmesine sebep olduğunu ve kardiyovasküler hastalıkları tetiklediğini belirtmişti.

Klor Mu Dediniz?

Ortodoks yaklaşımlar, sizi hasta, bağımlı ve sürekli yeniden hastalanan bir şekilde tutmak için, klorun, süt ürünlerinin, kök kanalların, hipotiroidin, serbest radikal patolojinin ve tedavisinin ve serbest radikalleri nötralize eden şelasyon terapisinin rolünü gözden düşürür; kan damarlarındaki ağır metal zehirlenmesi ve blokajları ortadan kaldırır.

Hastalıkların Çoğu Önlenebilir Ama...

ABD Sağlık, Eğitim ve Refah eski Bakanı Joseph Califano'nun tahminlerine göre; tüm hastalıkların ve erken ölümlerin üçte ikisi, aslında önlenabilir türden. Doktorların alternatif iddialarına göre; tüm hastalıkların %90'ına kadar önlenebilir ve yaşam biçimlerinde sağlıklı değişimler yaratıp doğal terapilere yöneldikçe ortadan kaldırılabilir. Bu tahminler temelinde, tüm kardiyovasküler hastalıklardan kaynaklı ölümlerin yaklaşık %80'inin –yani 800.000 ölüm- eğer tıp tekeli hastalık ve ölüm yerine sağlığı teşvik etmiş olsaydı, önlenebilir nitelikteydi. Eğer Ortodoks yaklaşımlar tarafından şelasyon terapisi serbest radikal patoloji kaynaklı kardiyovasküler hastalıkların doğal bir tedavisi olarak kabul edilirse, ve eğer klorlu içme suları, süt ürünleri, kök kanalları ve hipotiroidin tehlikeleri hakkında size gerçekleri açıklarlarsa, bu abesle iştiğal ölümler de önlenabilir hale gelecektir.

İlaçlar Kansere Yol Açıyor

Rockefeller tarafından proses edilmiş besinler ve toksik ilaçlar, planlanandan daha fazla kansere sebep oluyor ve elbette bütüncül terapiler de yok hükmünde sayılıyor. Her sene kanserden yarım milyon insan ölüyor. Abesle iştiğal olan bu ölümlerin en az %50'si, ozon, hidrojen peroksit, şelasyon, oksijen terapilerinin yanı sıra iyi bir detoks diyeti eşliğinde önlenabilir. Rockefeller'ın tıp doktorları, her sene ABD'de Rockefeller'ın ilaçları, cerrahisi ve radyasyonuyla 250.000 kanser hastasını öldürüyorlar.

Serbest radikal patoloji ve hipotiroidi kötü yönetmenin yanı sıra, Ortodoks tıp doktorları rutin bir şekilde sistemik toksisiteyi, alerjiyi, kandidiyazı, kronik yorgunluk sendromunu, hipoglisemiyi, kabızlığı ve diğer bilinen metabolik bozuklukları yok sayıyorlar, küçümsüyorlar, itibarsızlaştırıyorlar ve kötü yönetiyorlar. Teşhis edilmemiş, kötü teşhis edilmiş, tedavi edilmemiş ve kötü tedavi edilmiş olan bu çok rastlanan metabolik hastalıklar, kardiyovasküler hastalıkların, kanserin, eklem iltihaplarının, zayıf bağışıklık sisteminin, yorgunluğun, depresyonun, kilo almanın ve diğer tüm sağlık sorunları ile hastalıkların temel sebebini oluşturmaktadırlar.

Sahte ve Satılık Hastalıklar...

Tıbbi doktorlara, Rockefeller denetimindeki tıp okullarında, söz konusu temel metabolizma bozukluklarının, kronik şikayetçiler ve hastalık hastası kişiler tarafından uydurulan ve büyük oranda hayal gücü ürünü sahte hastalıklar oldukları, gerçek doktorların bu sahte hastalıkları görmezden gelmeleri, küçümsemeleri ve gözden düşürmeleri gerektiği, sadece safsatalarla uğraşan bütüncül tıp doktorlarının, bütüncül kiropratisyenlerinin ve natüropati üzerinde uzmanlaşmış kişilerin bu sahte hastalıkları safsata yollardan tedavi ettikleri öğretiliyor.

Sizi Bu Hale Tıp Getirdi

Tıp doktoru Stuart Berger, *What Your Doctor Didn't Learn in Medical School* (Doktorunuzun Tıp Doktorunda Öğrenmedikleri) (1988) başlıklı kitabında şöyle der: “İlaç-odaklı Ortodoks tıp doktorları, sizi gereksiz yere hasta, usanmış, depresif ve malul hale getirir ve bunun için de metabolizmayla ilgili temel bozuklukları görmezden gelirler ve yanlış tedavi uygularlar. Sonuç olarak, Rockefeller yapısına mensup doktorların bilmedikleri (ve özellikle eklemek isterim) ve bilmezden geldikleri şeylerin neticesinde, milyonlarca Amerikalının yaşantısı boşa harcanır ve hatta kaybolur.”

Modern Tıp, Bilimsel Değildir, Şarlatanlarla Doludur

Modern tıp, bilimsel değildir. Siyasi olarak güdülenmiş bir tıp soykırımıdır ve şarlatanlıklarla doludur; çünkü Rockefeller ve ilaç endüstrisine sahip olan ve denetleyen diğer uluslararası haydutlar, aynı zamanda ABD ve dünya çapındaki tüm tıbbi ve bilimsel araştırmaları da kontrol etmektedirler; böylelikle kanser, kardiyovasküler hastalıklar, eklem iltihapları, AIDS ve diğer sağlık sorunlarını tedavi etmek üzere doğal terapilerin tüm bilimsel keşiflerini yok sayarlar.

Uluslararası Düzeyde Rüşvet

Uluslararası düzeyde rüşvet ve yolsuzluk, ilaçların sınanma aşamasında çevrilen dalavereler, veri uydurmaları, Dr. Braithwaite'e göre oldukça yaygındı (Townsend Letter for Doctors, Ocak, 1994). Bu rapor, tıbbi araştırmacıların, teste konu olan deneklerin öldüğünü veya hastaneden ayrıldıklarını raporlamadıklarını belirtmektedir: kötü sonuçlar raporlanmamaktadır. Ayrıca, bazı tıp araştırmaları, yıllık 1 milyon Dolar kazanmaktadır ve gelecekte işini devam ettirebilmek için sonuçlar üzerinde tahrifat yapmak üzere yoğun baskı söz konusudur.

Farmasötik Endüstrisi,

Yasama Organını Satın Almıştır

“Batı Almanya’nın prestijli haftalık dergisi *Der Spiegel* (24 Haziran 1985)... Bir kural olarak, ilaç şirketleri münferit politikacılara ve bunlar arasından seçilen ve sağlık politikasını belirleyen kamu yetkililerine belli bir para verirler. Milyarlarca dolar değerindeki farmasötik endüstrisi, yasama organını satın almıştır.”

Çocuğunuzu Mümkün Olduğunca

Doktorunuzdan Sakınınız

Tıp Doktoru Robert Mendelsohn, *How to Raise a Healthy Child In Spite of Your Doctor* (Doktorunuza Rağmen Sağlıklı bir Çocuğu Nasıl Yetiştirirsiniz?) başlıklı kitabında şöyle yazar: “Kötü ilaçların büyük kısmı ABD’de uygulanmaktadır. Doktorlar, tıp eğitiminin önleme yerine müdahale konusundaki önceliği, ilaçlar ve teknolojiye olan bağımlılığı ve her bir (tıp) öğrencisinin beyine kazınan bağışlanamaz ritüeller, ayrıntılar ve bencil davranışlar yüzünden bozulmuşlardır. Beyinleri kurumsal budalalıklarla o denli dolmuştur ki, sağduyuya hiçbir yer kalmamıştır. Davranışlar konusunda uzun zamandır yaptığım gözlemler ve binlerce çocuğun tedavisinde edindiğim deneyim temelinde ailelere tavsiyem, ‘mümkün olduğunca doktorunuzdan sakınınız’ şeklindedir.”



Dr. Mendelsohn; “çocukluk hastalıklarının önündeki en büyük tehdidin, onları kitlesel bağışlıklar yoluyla hastalıklardan korumak için yapılan tehlikeli ve etkisiz çabalardan ileri geldiğini” söylemektedir.

Tüm Aşıları Reddedin

Kitlesel aşılama kampanyalarının, herhangi bir çocukluk hastalığını (çocuk felci dâhil) ortadan kaldırdığı konusunda inandırıcı herhangi bir bilimsel kanıt bulunmamaktadır. Dr Mendelsohn, “sizi çocuğunuza yönelik tüm aşıları reddetmek konusunda uyarmaktadır.”

Aşıların Amacı: Gizli Provirüsler Yaratmak

Ritgers’ten Dr. Robert Simpson 1976 yılın-
daki bir makalesinde ise şöyle der: “*Grip, kızamık, çocuk felci gibi hastalıklara yönelik aşılama programları, gizli provirüsler yaratmak üzere insanlarda RNA oluşumunun tohumlarını atabilir. Uygun koşullar altında harekete geçirildiğinde, birçok hastalığa sebep olabilirler. Bunlara örnek olarak; romatizma eklem iltihabı, multipl skleroz, sistemik lupus erythematosus, Parkinson ve belki de kanseri göstermektedir.*”

Şubat-Mart 1994’te *Townsend Letter for Doctors*’ta yayımlanan bir makalede şöyle denmekteydi: “Kitlesel aşılama ve antibiyotikler, bir yüzyıl sonrasına kadar sahneye çıkmadılar.” Birçok bulaşıcı hastalık 1850’li yıllarda ortaya çıktı. 1950 yılı itibariyle birçok bulaşıcı hastalık yok oldu veya gizli bir şekle büründü. “*Ne yazık ki, aşılamalara çok önem verildi (ve halen de veriliyor). Halen Rotary’nin milyonlarca doları, oyunun kurallarının ciddi biçimde değiştiği konusunda en ufak bir fikir olmayan binlerce yöneticinin cebinden alınıyor: Salk aşısının çocuk felci oranını %400-600 arasında sıçrattığı neredeyse tüm eyaletlerde ise, bu durum böylelikle sümenaltı ediliyor.*”

Medikal Gestapo Aşılar Arasında

Manipasyon Yapıyor

İstatistiklere bakıldığında, çocuk felcinin neredeyse ani bir şekilde büyük bir sorun olmaktan çıktığını, ancak çocuk felcinin daha önceki yıllarda teşhis edildiği sayılarla neredeyse örtüşür şekilde menenjitin (bazen spinal menenjit veya multipl skleroz da denir) bir anda salgın boyutlarına ulaştığını görüyoruz. Aslında, 1971 yılında Kaliforniya

Bulaşıcı Hastalıklar Devlet Raporu (1971) gösterir ki, 1955-1966 yılları arasında çocuk felci vakaları 272’den 50’ye geriledi; bu sırada viral menenjit ise 5’ten 256’ya fırladı. Ayrı bir rapor ise, çocuk felcinin artık menenjit ismiyle raporlandığını belirtir. Dolayısıyla, teşhis kriterlerinde birkaç küçük değişiklikten dolayı her yıl binlerce vaka olsa da, bugün artık çocuk felcinin yaşanmadığı söyleniyor. Kısacası, hükümetin medikal Gestaposu, çocuk felcinin ve diğer benzer hastalıkların ismini değiştirip menenjit yapmış; böylelikle çocuk felci aşısının çocuk felcini durdurmadığı gerçeğini örtbas etmiştir.

Doktorlara Baskı

Tıp doktoru ve *Racketeering in Medicine, The Suppression of Alternatives* (Tıpta Şantaj: Alternatiflerin Ortadan Kaldırılması) kitabının (1992) yazarı James Carter, şöyle yazar: “*Kapalı kapılar ardında, organize tıp, metotlarını durdurmaları için alternatif doktorlar üzerinde ciddi baskı uyguluyor. Meslektaşları tarafından dışlanıyorlar ve etik davranmadıkları, sahtecilik yaptıkları ve diğer uydurma bahanelerle kendilerine saldırılarda bulunuluyor; zihinsel yetenekleri bile sorgulanıyor. Alternatif doktorlar, haksız yere, hastalarını para için sömürmekle suçlanıyorlar. Şarlatanlar olarak yaftalanan bu insanlar, haksız saldırılara ve düzmece suçlamalara konu oluyorlar – nesnel soruşturmalara değil.*”

“Kurumsal çıkarlar, hangi tıbbi süreçlerin aranacağı ve geliştirileceğini belirler. Ticaret ve endüstrinin finansal devleti ve onların kurumsal sponsorlu hayırsever destekçileri (örneğin Amerikan Kanser Derneği) yatırımlarını temsil eden yasaların geçmesi için paralar harcayıp lobi yapıyorlar. Rekabeti ortadan kaldırmak niyetindeler.”

Medikal Tiranlık: Sağlıklı Gıda Dükkanları ve

Bütüncül Tıp Doktorlarına Baskın

Rockefeller medikal Gestaposu, sağlıklı gıda dükkanları ve bütüncül tıp doktorlarına baskın yapıyor ve vitaminlerine, ozon makinelerine, rad-

yonik makinelerine, bilgisayarlarına, kitaplarına, medikal ekipmanlarına ve diğer özel mülklerine el koyuyor. Yüz binlerce doların münferit olarak kaybı oldukça rastlanır bir durum olup el konulan mülkler, her ne kadar bütüncül doktora yönelik olarak herhangi bir resmi dava açılmamış olsa da, hiçbir zaman iade edilmedi. Bu medikal bir tiranlık ve net etkisi de hükümetin desteklediği küçük düşürme ve tıbbi soykırım uygulamaları, çünkü birçok insan, bu bütüncül doğal terapilerle tedavi edilemez.

İnsana Zarar Veren Bir Başka Endüstri Var mı?

Bütüncül tıp doktoru Julian Whitaker, Health and Wellness Today'de (Ekim 1993) yayımladığı bir makalesinde şöyle yazmaktadır: "New England Journal of Medicine'in aktardığında göre, 1984 yılında sadece New York'ta standart hastane prosedürleri sonucunda 98.609 insana zarar verildi ve 13.451 kişi öldürüldü. Ulusal ölçekten bakıldığında, bunun anlamı; tıbbi hatalar ve yanlış uygulamalar sonucunda bir yıl içerisinde 1,4 milyon Amerikalıya zarar verilmesinin ve yaklaşık 186.000 kişinin öldürülmesinin mümkün oluşudur. Bir yılda bu kadar çok insanı öldüren ve zarar veren bir başka endüstri daha arayın da bulabilirsiniz."

Ameliyatların Çoğu Gereksiz

Dr. Robert Schenieder, When to say No to Surgery (Operasyonlara Ne Zaman Hayır Denir) adlı kitabında, tüm operasyonların %25'inin, bademcik ameliyatı ve rahim ameliyatlarının ise %25'inin gereksiz olduğunu söylüyor. Her yıl yapılan 25 milyon ameliyat arasında, bu da demek oluyor ki her sene 6 milyon kadar gereksiz ameliyat yapılıyor. Tıp uzmanlarına göre, 6 milyon gereksiz ameliyat içinde 83.000 kadar Amerikalı her sene gereksinim duymadıkları operasyonlar sonucunda ölüyorlar.

ABD'de Yaklaşık 65 Milyon İnsan Öldü, 30 Milyon Bebek İse Doğmadan Öldürüldü

Rockefeller tıp yapılanmasının kontrolünü ele aldığından beri geçen son 80 senede yaşanan tıbbi soykırım, Rockefeller'ın onayladığı hileli ilaçları, cerrahi yöntemleri ve radyasyonu kullanan yaklaşık 65 milyon insanın ölümüne sebebiyet verdi. Buna ek olarak, Rockefeller'ın başlattığı ve finanse ettiği kürtaj klinikleri, Roe vs Wade gibi şeytani bir karardan beri 30 milyonun üzerinde doğmamış masum bebeğin ölüm fermanını imzaladı.

Şimdilerde artık Rockefeller tıbbi soykırımının son 80 yılda verdiği 95 milyonluk can kaybının, Rockefeller'ın soykırımvari Yeni Dünya Düzeni'nin bir parçası olduğunu anlamaya başlayabilirsiniz. Bu; totaliter, komünist bir plandır ve özgürlük, bolluk, sağlık, refah ve barış vaat eder; ancak bunun yerine kölelik, kıtlık, doktor kaynaklı hastalıklar ve ölüm ve sürekli bir savaş sunacaktır.

Tıp Uygulamalarını

Rockefeller ve Rothschild Kontrol Ediyor

Rockefeller, Rothschild ve diğer uluslararası bankerler, Rockefeller tıp yapılanmasını kontrol etmektedirler. Tüm rekabeti soykırım hedefine yönelik ilaç yaklaşımı lehine yok etmek istiyorlar. Bizi hasta ve bağımlı tutmak, bizi köle yapmaya dönük küresel planlarına dayanamayacak kadar hasta ve bağımlı tutmak için soykırım hedefli programlarının bir parçası olarak kiropatisti sınırlandırmak ve yok etmek istiyorlar.

Stalin, Rockefeller, Rothschild ve

Diğer Uluslararası Bankerlerin Ajantıydı

Ulusal egemenliğimizi yok eden ve aynı tek dünya hükümetini temel alan bu uluslararası haydutlar, aynı zamanda tıp yapılanmasını da kontrol ediyorlar. Yeni Dünya Düzeni, komünisttir ve Rockefeller'in denetimindeki Amerikan hükümeti, 80 yılı aşkın süredir komünizmi desteklemektedir. Roosevelt, Truman ve Eisenhower, Stalin'in Ko-

münizmini ve Rusya'da çoğu beyaz Hristiyanlardan oluşan 30 milyon ila 50 milyon arasında kişinin öldürülmesini desteklemişlerdir. Stalin, Rockefeller'in, Rothschild'in ve diğer uluslararası bankerlerin bir ajanıydı. Bu uluslararası Komünistlerin geçen 100 yıl içerisinde 300 milyonu aşkın insanı öldürdüğü tahmin ediliyor ve buna ek olarak tıbbi soykırımları geçen 80 yıl boyunca 95 milyon kişinin ölümüne neden oldu.

Tıbbi Soykırım; İlaçların Çoğu Hasta Etmek İçindir

Rockefeller ilaçlarıyla tedavi edilmesini içerir. Ancak bu ilaçlar, sizi hasta etme niyetiyle hastalığın temel sebeplerini yok sayar, küçümser, gözden düşürür ve kötü yönetir; zorunlu aşılama, hastalığı tedavi etmez ama yeni hastalık yaratır; sağlığınıza zarar vermek için sağlıklı gıdalar önerirler; insanların hayatını kurtardığı ve tıbbi maliyetleri azalttığı kanıtlanmış olan tüm ozon, ultraviyole, oksijen terapilerini, şelasyon ve diğer holistik terapileri ortadan kaldırır; bütüncül terapilerin test edilmesi için yapılan tüm araştırmaları engellerler ve reddederler; kürtaaj, kürtaaj klinikleri, uluslararası kuruluşların yarattığı AIDS virüsü, virüs bulaşmış şırıngalarla (hepatit ve çocuk felci aşısı dahil) kasten yaygınlaştırılır. Tüm bunlar ise, tıbbi bir soykırımdır.

Antibiyotiklere Dikkat

Dr. Michael A. Schmidt, *Beyond Antibiotics* (Antibiyotiklerin Ötesinde) adlı kitabında, antibiyotiklerin ve cerrahinin çocukları orta kulak enfeksiyonlarından kurtarmadığını söylemişti; çünkü Ortodoks doktorlar, çocuklardan, süt ürünlerini ve bu soruna yol açan diğer besin maddelerini hayatlarından çıkarmalarını istememektedir. Süt ürünlerini ortadan kaldırmanın orta kulak enfeksiyonlarını önlemede oldukça etkin olduğu, araştırmalar sonucunda ortaya konmuştur.

Rockefeller kontrolündeki Ortodoks tıp doktorları, tüm alternatif tedavileri reddetmekte ve sadece Rockefeller ilaçlarını reçeteye yazmaktadır. Yoksa işlerini kaybederler. Bütüncül tıp dok-

torlarının, kiropratisyenlerin ve natüropatiyle uğraşanların birer şarlatan olduklarına dair iddiaları ise, aslında Rockefeller ilaçlarıyla her yıl 1 milyon üzerinde insanın ölümü ve milyonlarcasının zarar gördüğü gerçeğini gizlemek için bir sis perdesi işlevi görür. Eğer onlar sizi yok etmezlerse, Rockefeller tıbbını uygulamak gibi sorgulanabilir bir ayrıcalığa sahip olmayacaklardır.

Peki hükümetimiz bu soykırımı durduracak mı? Hayır. Rockefeller denetimindeki hükümet, hiçbir şey yapmayacak ve bu soykırımı durdurmak için elinden gelen herşeyi ardına koymayacak. İşte işler şu şekilde ilerleyecek: Eğer tıbbi ve siyasi soykırımı durdurmayı denerseniz, Rockefeller idaresi sizi ve işletmenizi yok edecek; kirli işleri için kullandığı kontrolü altındaki medyayı, bankaları, IRS'yi, mahkemeleri ve avukatlarını devreye sokacak. İşte bu yüzden de çoğunuz hakkınızı gereken düzeylerde aramaktan çok çekiniyorsunuz.

Ancak, bugün bunların hiçbirisi mümkün değildir, çünkü tüm politikacıların %99'u, Yeni Dünya Düzeni soykırımının hizmetindeki yalakalardır. Ulusal, eyalet, ülke ve kent düzeylerinde bu Rockefeller siyasetçilerini yerlerinden etmeliyiz.

Münferit politikacıların tutumlarını inceleyin. Komünist Platformu destekliyor mu? Evet. Doğruluğu ispatlanmamış, etkisiz Rockefeller ilaçlarını destekliyor mu? Evet. Bütüncül tıp doktorlarını, kiropratisyenleri, natüropati uygulayanları, ozon ve oksijen terapilerini, şelasyon ve diğer doğal terapileri destekliyor mu? Hayır.

Küresel Örgütlerin Masallarına İnanmayın

FEMA, Nüfus Sayım Bürosu, NAFTA, GATT, Dünya Ticaret Örgütü, Dünya Bankası ve Birleşmiş Milletler'in tümü, yanıltıcı kurumlardır; yani Yeni Dünya Düzeni, sizin ulusal güvenliğinizi ortadan kaldıracak, sözde doğal afetler yaratacak, ekonominizi daha da bozacak ve belki de öngörüldüğü gibi topyekün bir ekonomik çöküşe sebep olacak, ABD silahlı kuvvetlerini ortadan kaldıracak ve siz de denetlenip, tutuklanıp, Birleşmiş Milletler silahlı kuvvetlerinin toplama

kamplarına konacaksınız. Bu; onların öngördüğü tek dünya hükümeti için Komünist plandır.

Medyayı Silah Olarak Kullanıyorlar

Rockefeller tıbbi tekeli daha iyiye gitmiyor. Giderek kötüleşiyor ve halihazırda satılmış Ortodoks tıp doktorlarını, hükümetin sağlık yetkililerini, sağlık sigortası ajanlarını, ticaret ve sivil örgütleri, sendikaları ve denetimli medyayı kullanarak, tüm bütüncül tıbbi doktorları, bütüncül kiropratisyenleri ve natüropati uygulayanları ortadan kaldırmaya çalışıyor. Yasa koyucularınızı arayın ve onlara yazın ki, tüm sağlık sigortaları ve işçi tazminatları ile otomobil kazaları vakalarından ekarte edilme tehditleri savrulan kiropratisyenlerinizi destekleyin. Rockefeller Yeni Dünya Düzeni medikal yapılanması, Rockefeller'in soykırım anlamına gelen ilaçlarını reçeteye yazmayı reddeden bütüncül tıp doktorları ve kiropratisyenlere yer vermiyor. Bu konuda daha fazla bilgi almak için bana yazabilirsiniz ve bölgenizdeki bütüncül tıbbi doktora başvurabilirsiniz.

Bu makale; sizi öldürmekte olan Tıp Yapılanması'nda olan biteni anlamana yardımcı olmak için bir girişimdir. Anlayışınız ve bilginiz, sadece ilk aşamalıdır. Tıbbi soykırım, bu konuda siz bir şey yapana kadar devam edecek ve bizim de çok yakınlarda bir şeyler yapmamız gerekiyor. Bir bütüncül doktora başvurmakla ve bütüncül doktorların eyaletinizde çalışmalarına izin veren mevzuatın çıkmasına yardım etmekle işe başlayın. Tanrı sizi korusun ve aklınızı, kalbinizi ve ruhunuzu O'nun Doğruluğu'na açsın.

Dr. Grady A. Deal, bütüncül, beslenme alanında çalışan bir kiropratisyen ve psikolojik danışmanlık alanında doktora derecesi olan bir masaj terapistidir. (Kaynak: <http://loveforlife.com.au/content/13/07/31/medical-genocide-new-world-order-dr-grady-deal-phd-dc-10th-may-1995>⁸)

İlaçta Dernek Lobisi

İlaç sektörünün vurgunu sınır tanımıyor. Kongrelerde ağırladıkları doktor ve bürokratları farklı yöntemlerle ikna eden, sektördeki bazı dernekler; ithal edilen ve geri ödeme listesine alınması istenilen ilaçlarla ilgili lobi yapıyor. İlaç yönetmeliği bile bu yolla belirleniyor.

Kamunun her yıl milyarlarca Dolar ödenek ayırdığı sosyal güvenlik sisteminin en önemli kalemi olan ilaç ile ilgili hem bürokratların hem de doktorların lobi çalışmalarıyla yönlendirildiği ifade ediliyor. Hangi ilacın geri ödemeye alınacağına bile karışan dernekler, lüks otellerde ağırladıkları doktor ve bürokratlar arasında lobi yaparak üretilen, ithal edilen ve devletin geri ödeme listesine alınması istenilen ilaçları belirledikleri belirlendi. "İlaçta yönetmelik çalıştay" düzenleyen söz konusu derneklerin bu yolla sosyal güvenlik sistemine girdikleri ortaya çıktı.

Bu dernekler arasında İlaç Bilincini Geliştirme ve Akılcı İlaç Derneği (İBGAİD) da bulunuyor. Geçtiğimiz Eylül'de Antalya'da "Nadir Hastalıklar ve Yetim İlaç Sempozyumu" ve "Yetim İlaç Yönetmelik Çalıştay" düzenleyen dernek şimdi Antalya'da 21-23 Kasım tarihleri arasında da "Biyoteknolojik Ürünler ve Biyobenzer İlaçlar" sempozyumu düzenliyor. Sempozyumun son gününde ise "yönetmelik çalıştay" yapılacak.

Sağlık Ekonomisi ve Politikaları Derneği (SEPD) ise 4-5 Aralık 2014 tarihlerinde Ankara'da "Sağlık Ekonomisi Kongresi" isimli bir kongre düzenleyecek. Kongrede Novartis ilaç firmasının sponsor olduğu belirtildi. "Karar Vericilerle Ön Görüşme ve Bilimsel Danışmanlık" konulu bir panelin yer alması dikkat çekiyor.

Sponsorluğunu ilaç firmalarının sponsor olduğu beş yıldızlı lüks otellerde düzenlenen bu toplantıların gecelik konaklama ücreti 495 Euro'ya kadar çıkıyor. Düzenlenen programların sponsorlarının da ilaç firmaları olduğu görülüyor. Bu firmalar ise internet sitesinde Novartis, Servier, Gilead, Covidien'in olduğu ilan ediliyor.

8 <http://gidahareketi.org/Bilimsel-Diktatorluk-Ve-Yeni-Dunya-Duzeninde-Tibbi-Soykirim-1877-haberi.aspx>

3. SAĞLIK SEKTÖRÜ

Dünya Nüfusunun %8'i Diyabet Hastası

Dünyada, 382 milyon diyabetlinin (şeker hastası) yaşadığı ve bu sayının 2035'te 592 milyona yükseleceği bildiriliyor. Uluslararası Diyabet Federasyonu (IDF) tarafından yayımlanan 6. Diyabet Atlası'nda, diyabetin mevcut durumuna ve geleceğine yönelik perspektiflere yer verildi.

Dünya nüfusunun %8,3'ünde diyabet, %6,9'unda ise gizli şeker (BGT) bulunduğu, diyabet nüfusunun yaklaşık yarısının Çin, Hindistan ve Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) yaşadığı ifade ediliyor. Atlasta, 2013 yılı itibarıyla dünyada 382 milyon diyabetlinin yaşadığı ve 2035

yılında bu sayının 592 milyona ulaşacağı tahmin ediliyor.

Diyabetli hasta sayısında, 2035 yılına kadar en az artışın Avrupa'da (%22,4), en fazla artışın Afrika'da (%9,1) gerçekleşeceği belirtiliyor. Afrika'nın en az diyabetli hasta popülasyonuna sahip kıta olmasına karşın, en hızlı artışın yine Afrika'da görüleceği öngörülüyor.

Diyabet sıklığında ülkelerin gelir durumunun da etkili olduğuna işaret edilerek, diyabet hastalarının %80'inin düşük veya orta gelir düzeyine sahip ülkelerde yaşadığına dikkat çekiliyor. Bu ülkelerde diyabetli hastaların üçte birinin 65 yaş, %25'inin 44 yaş altında olduğu, gelişmiş ülkelerde diyabetli hastaların yaş ortalamasının daha yüksek olduğu fark ediliyor.

Dünyada gizli şekeri bulunan kişi sayısı 2013 yılında 316 milyon iken, bunun 2035 yılında 471 milyona ulaşacağı tahmin ediliyor. Bu hastaların çoğunluğunun 50 yaş altında olması, diyabetin gelecek yıllarda da sağlık sorunu olarak sıklıkla gündeme geleceğini gösteriyor. Halen dünya genelinde 15 yaş altı 497 bin 100 çocuğun tip 1 diyabetli olduğu öngörülüyor. 2013 yılında 15 yaş altında 79 bin 100 çocukta tip 1 diyabet geliştiği vurgulanıyor. Tip 1 diyabetin, özellikle İskandinav ülkelerinde daha yüksek olduğuna dikkat çekiliyor. Dünyadaki tip 1 diyabetli çocukların %26'sı Avrupa'da, %22'si ABD'de yaşıyor.

Diyabetli hastaların %46'sının, yani yaklaşık 175 milyon kişinin diyabetik olduğunun farkında olmadığı, diyabete bağlı komplikasyon geliştirme açısından risk altında bulunduğu vurgulanıyor. 2013 yılında, tüm dünyada 20-79 yaş grubunda diyabet nedeniyle 5,1 milyon kişinin hayatını kaybettiği belirtiliyor. Bu rakam, tüm dünyada ölüm nedenlerinin %8,4'ünü oluşturuyor. Dünya genelinde, 2013 yılında 548 milyar Dolar, diyabet ve komplikasyonları için harcanırken, bu rakamın 2035 yılında 627 milyar Dolar'a ulaşacağı öngörülüyor.⁹



9 <http://www.sabah.com.tr/saglik/2014/08/25/dunya-nufusunun-yuzde-8i-diyabet-hastasi>

Sağlık Harcamaları Katlanarak Büyüyor

Türkiye'de kişi başına sağlık harcaması 330 Dolar'dan 767 Dolar'a yükseldi. Toplam sağlık harcamaları son 10 yılda 2.5 kat artmasına rağmen 3 bin 339 Dolar olan Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) ülkeleri ortalamasının gerisinde.

OECD'nin 2013 sağlık verilerinde (Health Data 2013) kişi başı ve Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (GSYİH) yüzdesi olarak sağlık harcaması düzeylerine bakıldığında, Türkiye 767 Dolar ile son sırada yer alıyor. Sağlık harcamalarına Meksika 977 Dolar, Estonya 1.303 Dolar, Polonya 1689 Dolar ayırırken, komşumuz Yunanistan'da kamu-nun yaptığı kişi başına sağlık harcaması 2.500 Dolar'ın üzerinde seyrediyor.

Sağlık harcamaları sıralamasında ABD kişi başına 8.508 Dolar'la açık ara şampiyon. İkinci sırada ise 5.669 Dolar'la Norveç geliyor. Sağlık harcamalarında OECD ortalaması ise 3.339 Dolar'ı buluyor. Türkiye'de sağlıkla ilgili kamu harcamaları OECD ortalaması olan %72'den 1 puan yüksek. OECD ülkelerinde sağlık harcamalarının %28'i özel sektöre ait, Türkiye'de ise bu rakam %27. Avrupa İstatistik Ofisi Eurostat (EIU) verilerine göre Türkiye'nin toplam sağlık harcaması 2000 yılında 13 milyar Dolar'dan 2013 sonu itibarıyla 58.8 milyar Dolar'a yükseldi. Sağlık harcamalarının GSYİH içindeki oranı ise 2000 yılında %4.9 iken %6.4'e yükseldi.

Sağlık Bakanlığı rakamlarına göre ise Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYİH) içinde sağlık harcamalarının payı 2002 yılında %3.8 iken 2012 yılı sonu itibarıyla %4.1'e, SGP olarak bilinen kişi başı kamu sağlık harcaması 330 Dolar'dan 2012 yılı itibarıyla 753 Dolar'a yükseldi. Bu gelişmeyle sağlık hizmetlerinde halkın memnuniyet oranı da 2003 yılında %39.5 iken 2012 yılında %74.8'e çıktı.

Yine 2002 yılında 3 milyar TL, diğer kamu yatırımlarıyla 5 milyar TL seviyesinde olan sağlığa harcanan miktar 2013 itibarıyla 16.9 milyar bakan-

lık bütçesi, 25 milyar TL'yi geçen SGK harcamalarıyla üniversite, Kızılay, Milli Savunma Bakanlığı, Emniyet, kamu bankaları, TBMM, İl Özel İdareleri ve diğer kamu kuruluşlarına yönelik sağlık yatırımlarıyla birlikte genel toplam 50 milyar TL'yi geçiyor. Sağlık Bakanlığı bütçesi de 2014 yılı itibarıyla 18.6 milyar TL olarak belirlendi. Diğer kalemlerle birlikte kamu sağlık yatırımlarının bu yılda 60 milyar TL'yi geçmesi bekleniyor.

Diğer yandan Türkiye, tüm OECD ülkelerinde kişi başına en az doktor düşen ikinci ülke konumunda bulunuyor. Türkiye'de bin kişiye 1.7 doktor ve hemşire düşüyor. Bu oran 2011 itibarıyla, bin kişi için 3.2 olan OECD ortalamasından iki kat daha az. Bin kişiye 8.7 hemşire olarak belirlenen OECD ortalamasına göre Türkiye'de hemşire sayısı oldukça düşük. Türkiye'de bin kişiye 2.5 hastane yatağı düşüyor, OECD ortalaması ise bin kişiye 4.8'i buluyor.¹⁰

Türkiye'de Sezaryen Oranı Dünya Ortalamasının 3 Katı

Türkiye'de, anne sağlığı açısından tıbbi gereklilik olmadığı sürece başvurulmamasına yönelik çalışmalar yürütülen sezaryen doğumdaki hızlı artış sürüyor. 2002 yılında tüm doğumlar içinde %21'lik paya sahip olan sezaryen doğum oranı, 11 yılda %50,4'e çıktı. Türkiye, sezaryen doğumda ulaştığı %50,4'lük oranla Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) verileriyle kıyaslandığında dünya ortalaması olan %16'nın 3 katını aşmış oldu.

Sağlık Bakanlığınca her yıl hazırlanan Sağlık İstatistikleri Yıllığı'ndan derlenen verilere göre, tıbbi zorunluluk olmadığı sürece anne adaylarının normal doğuma özendirilmelerine yönelik çalışmalara karşın sezaryen doğum tercihi artarak devam ediyor. Türkiye'de 2002 yılında yapılan tüm doğumlar içinde %21'lik paya sahip sezaryen doğum oranının, 10 yıl içinde katlanarak %48'e ulaştığının

¹⁰ <http://www.ntv.com.tr/arsiv/id/25491775>

görüldüğü istatistiklerde, son yapılan ölçümlemeye 2013 yılında artmaya devam ederek %50,4'e çıktığı tespit edildi.

Türkiye, sezaryen doğumda ulaştığı %50,4'lük oranla Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) verileriyle kıyaslandığında dünya ortalaması olan %16'nın 3 katını aşmış oldu. Avrupa bölgesi ortalaması olan %24'ü de 2 kattan daha fazla aştığı tespit edilen Türkiye'nin, sezaryen doğumda %28 ortalamaya sahip "üst gelir grubu" ile %32 oranında sezaryen doğuma başvurulduğu ölçülen "orta-üst gelir grubu" ülkelerinin üzerinde yer aldığı görüldü.

Sezaryen doğumda, sağlık kuruluşları sınıflandırmasında özel hastaneler, bu operasyona en fazla başvurulacak yerler oldu. Türkiye'de gerçekleşen her 100 doğumdan 50,4'ü sezaryen doğumla yapılırken, özel hastanelerde bu oran %67,9 olarak ölçüldü. Sezaryen doğuma başvurma oranı üniversite hastanelerinde %63, devlet hastanelerinde ise %36 olarak belirlendi.¹¹



11 <http://www.dunyabulteni.net/aile-saglik/316642/turkiyede-sezaryen-orani-dunya-ortalamasinin-3-kati>

4. TÜTÜN, ALKOL ve UYUŞTURUCU

Son 3 Yılda Bonzai Kullanımı %6'dan %70'e Çıktı

Çocuk ve Ergen Madde Bağımlılığı ve Tedavi Merkezi'nin yaptığı son araştırma, uyuşturucu kısıracındaki gençlerin durumunu gözler önüne serdi. Araştırmaya göre son 3 yılda ergenlerde sentetik uyuşturucu kullanımı %6'dan %70'e yükseldi. Veriler, kız çocuklarının madde kullanım oranının da arttığını gösterdi.

Çocuklarda bonzai benzeri sentetik uyuşturucuların kullanımındaki artış kamuoyunda büyük yankı uyandırırken yeni veriler aileleri korkutuyor. Uyuşturucu kullanımındaki artış her geçen gün artarken, başlama yaşı da gittikçe düşüyor. Çocuk ve Ergen Madde Bağımlılığı ve Tedavi Merkezi'nin (ÇEMATEM) araştırmasına göre uyuşturucuda asıl sorun çocuklarda değil, ergenlerde. Tedavi merkezinin rakamlarına göre son 3 yılda ergenlerde sentetik uyuşturucu kullanımı %6'dan %70'e yükseldi. Uyuşturucuya başlama yaşının düştüğü gözlenirken kullanım oranı en çok artan maddenin sentetik uyuşturucu bonzai olduğu tespit edildi.

Ailelerin korkulu rüyası haline gelen sentetik uyuşturucuyla ilgili sadece ÇEMATEM Bakır-

köy şubesine 2013'te 10 bin 508 vaka geldi. Bu rakam 2011'de 7 bin 667 idi. Rakamlara göre, 2011'de %6,2 olan sentetik uyuşturucu vakası 2013 yılında %70,5'e yükselmiş durumda. 2010 yılından bu yana çocuklar ve ergenlerin alkol ve madde bağımlılığına dair ÇEMATEM'de hizmet veren Doktor Arzu Çiftçi Demirci, ergenlerin içinde bulundukları fizyolojik ve psikolojik değişim nedeniyle uyuşturucuya eğilimli olduklarını söyledi.

Son yıllarda özellikle sentetik maddeye erişim kolaylaştığı için, kullanıcı oranı da artıyor. 2011'den bu yana maddeye başlama yaşı düşerken, kızların madde kullanım oranı da arttı. Doktor Arzu Çiftçi Demirci'nin dikkat çektiği bir diğer husus ise maddeye başlama yaşı ile tedaviye başlama yaşı arasında 2 buçuk senelik bir döneminin olması. Merkeze yapılan başvurulara göre, 2013'te maddeye başlama yaşı ortalama 13,75 iken tedaviye başvuru yaşı 16,2. Uyuşturucu kullanımına dair bu verilerin aile ile direkt ilgili olduğunu söyleyen Demirci, 3 çocuk veya üzerinde kardeşi olan çocukların uyuşturucu kullanımında artış gösterdiklerini belirtti. Ailenin ister istemez her çocuğa ayıracığı ilginin çocuk sayısı arttıkça düştüğünü belirten Demirci, akrabada kullanılan uyuşturucunun da çocuk ve ergene etki ettiğini söyledi.

Arzu Çiftçi Demirci, 2011'de kendilerine yönelik başvuran çocukların %59,1'i çalışma geçmişine sahip olduğunu fakat 2013'te bu oranın %82'ye yükseldiğini söylüyor. Bu verinin okullaşma oranıyla paralel seyrettiğini belirten Demirci, ilköğretimi tamamlayan öğrencilerin %5'inin ortaöğretime devam etmediğini belirtiyor. Bu %5'lik kaybın "çırak"lık sektörüne yönlendirildiğini belirten Demirci, çocukların uyuşturucu ile ilk defa burada tanıştıklarını söyledi. Oto tamirciliği, dericilik, ayakkabıcılık gibi sektörlerde "çırak" olan çocukların buradaki ucuca madde içeren yapıstırıcı gibi birtakım maddelerle tanıştıklarını söyledi. Bu sebeple Demirci, çocukların okul takibi veliler tarafından sıkı bir şekilde yapılırsa, uyuşturucuya

karşı çocuk ve ergenlerde önlem alınabileceğini söyledi.¹²

Uyuşturucudan Ölümler %43 Oranında Arttı

Yapılan araştırmalara göre Türkiye’de uyuşturucu kullanım yaşı 12’ye, uyuşturucudan ölüm yaşı ise 14’e düştü. Uyuşturucudan ölüm olaylarının en çok yaşandığı kentler ise sürekli göç alan İstanbul, Adana ve Antalya gibi kentler...

Türkiye’de son yıllarda, sentetik uyuşturucu Bonzai başta olmak üzere sentetik uyuşturucu kullanımının yaygınlaşması, korkutucu boyutlara ulaştı. Özellikle 2007 ile 2013 yılları arasındaki istatistiki veriler, kötü yöndeki gelişmeleri ortaya koydu. En acı ve en çarpıcı sonuç ise, uyuşturucudan ölüm oranlarında görüldü.

Uyuşturucu kullanımı ardından görülen ölümlerde, 2008 yılında 147 olan can kaybı, 2009’da 153, 2010’da 126, 2011’de 105, 2012’de 162 oldu. Bu rakam 2013 yılında ise, 232’ye çıktı. Uyuşturucu kullanımından kaynaklı, kaza, cina-yet, kavga, kalp krizi, psikolojik bunalım sonucu intihar gibi dolaylı olarak ölüm oranı ise, 2008 yılında 137 iken 2013’te 416’ya çıktı. Oransal olarak ise, uyuşturucudan doğrudan ölümler bir önceki yıla göre %43, dolaylı ölümler %155 oranında arttı. Bu rakamların 2014 yılı içerisinde kesin sonuçlar alınmasa da daha da büyük artış gösterdiği belirtildi.

Uyuşturucudan ölüm olayları en çok, sürekli göç alan ve nüfus yoğunluğunun olduğu, İstanbul, Adana, Antalya, Ankara, İzmir, Mersin, Gaziantep, Kocaeli, Hatay ve Bursa illerinde yaşandı. Uyuşturucunun kullanım yaşının 12’ye, ölüm yaşının ise 14’e kadar indiğini gösteren araştırmalarda, en çok da, eroin, esrar, uyuşturucu hap, kokain, amfetamin, votalit madde ve sentetik kanabinoidler kullanıldığı tespit edildi. İstanbul Ta-

bib Odası üyesi ve TTB delegesi Dr. Güray Kılıç ile araştırmalarını sürdüren İzmir Tabip Odası Meclis Üyesi Dr. Ergün Demir, hükümetin “Uyuşturucu ile Mücadele Eylem Planı” uygulamasının, belli konuların dikkate alınmaması durumunda başarılı olamayacağını dile getirdi. Demir, özetle şunları söyledi:

“Bağımlılıkla mücadelede, salt bir asayiş sorununa indirgmeden bütüncül yaklaşmak gerekmektedir. Bu sorunlar imama, muhtara ve din dersi öğretmenine, havale edilerek çözülemez. Uyuşturucuya ilişkin yapılan bilimsel çalışmalarda belirtilen önerileri dikkate almadan, ergen ve genç erişkinlere yönelik bir planlama yapmadan, eğitim sistemini bilimsel ve nitelikli hale getirmeden, yoksulluk ve işsizliğe karşı mücadele edilmeden, mücadelede olumlu bir sonuç alınamaz. Esasen bir halk sağlığı sorunu olan madde bağımlılığı, hangi eylem planını uygularsanız uygulayın önümüzdeki yıllarda madde kullanımı ve bağımlılığı toplumun tüm kesimini etkilemeye devam edecek ve madde bağlantılı ölümler giderek artacaktır.”¹³

BM: “Dünya Nüfusunun %5’i Uyuşturucu Bağımlısı”

Birleşmiş Milletler (BM), dünya genelinde yaklaşık 243 milyon kişinin uyuşturucu kullandığına işaret ederek uyuşturucu kullanımının hala yaygın olduğu uyarısında bulundu.

BM Uyuşturucu ve Suç Ofisi (UNODC) tarafından açıklanan 2014 Dünya Uyuşturucu Raporu, yaşları 15 ile 64 arasında değişen uyuşturucu bağımlılarının 2012’de dünya nüfusunun %5’ini oluşturduğunu ortaya koydu.

ABD, Okyanusya, Avrupa ve Asya’da uyuşturucu kullanıcılarının uygun fiyat ve kolay ulaşılabilirlik nedeniyle eroin gibi uyuşturucu maddelerden farmakolojik ilaçlara yöneldiğine dikkat çekilen raporda, bazı Avrupa ülkelerinde ise sentetik uyuşturucu kullanımının arttığı belirtildi.

12 http://www.zaman.com.tr/aile-saglik_son-3-yilda-bonzai-kullanimi-yuzde-6dan-yuzde-70e-cikti_2250057.html

13 <http://www.milliyet.com.tr/uyusturucudan-olumler-yuzde-43-gundem-1951841/>

Kokain üretiminin ve küresel ulaşılabilirliğinin 2007'den 2012'ye düşüş gösterdiği kaydedilen raporda, en fazla Kuzey Amerika'da tercih edilen kokain kullanımının 2006 yılından bu yana azaldığını vurgulandı.

Raporda küresel düzeyde düşen kenevir kullanımının, sağlık riskinin az olması nedeniyle Kuzey Amerika'da yeniden arttığı belirtildi. Söz konusu dönemde dünya genelinde 144 ton amfetamin tipi uyarıcı maddenin ele geçirildiğine işaret edilen raporda bunun yarısının Kuzey Amerika'da, dörtte birinin ise Güneydoğu Asya ülkelerinde ele geçirildiği kaydedildi. Raporda kimyasal ticaretin küreselleşmesi nedeniyle yasal kimyasalların yasadışı hale getirilmesinin daha da kolaylaştığına dikkat çekildi. Rapora göre, 2007 ile 2012 yılları arasında eroin yapımında kullanılan asetik anhidritin %15'ine ve kokain yapımında kullanılan potasyum permanganatın %15'ine el konuldu. Söz konusu dönemde ele geçirilen amfetamin ve metamfetamin miktarının da iki katına çıktığına işaret edilen raporda LSD ve ecstasy gibi halüsinasyona neden olan ilaç kullanımında da uygulanan sıkı kontroller sonucu önemli oranda düşüş olduğu kaydedildi.

Afganistan'da bir litresi 1,5 Dolar'a mal olan asetik oksilin litre fiyatının 2002'de 8 Dolar'ken, 2011'de 430 Dolar'a çıktığı belirtilen raporda, uyuşturucu hammadde ticaretindeki düşüş nedeniyle uyuşturucu tacirlerinin yeni taktiklere başvurduğu kaydedildi. Raporda, uluslararası kontrolden kaçmak isteyen üreticilerin paravan şirketler kurduğu vurgulandı.

Afganistan'ın 5 bin 500 ton ile küresel haşhaş üretiminin %80'inden fazlasına sahip olduğuna işaret edilen raporda haşhaş yetiştirme alanlarının 2012'de 154 bin hektardan, 2013 yılında 209 bin hektara çıktığı kaydedildi. Myanmar'daki haşhaş yetiştirme alanlarının da 57 bin 800 hektara ulaştığı vurgulandı.¹⁴ Her iki bölgenin de başta ABD olmak üzere küresel aktörler tarafından yıllardır

işgal, içsavaş ve soykırım politikalarıyla kontrol altında tutulduğu biliniyor.

14 <http://www.cnnturk.com/haber/dunya/bm-dunya-nufusunun-yuzde-5-i-uyusturucu-bagimli>

5. İNSAN KAÇAKÇILIĞI ve ORGAN TİCARETİ

Organ Mafyası Suriyelilerin Peşinde

Suriye'deki kaos, organ ticareti yapan suç örgütlerini harekete geçirdi. Yaşanan iç savaş sebebiyle başka ülkelere kaçan Suriyeliler, çaresizlikten böbreklerini satıyor ya da kaçırılarak böbrekleri çalınıyor. Organ ticareti yapanların özellikle İdlib ve Halep bölgesinde Suriyelileri kaçırdığı, böbreklerini ameliyatla aldıktan sonra serbest bıraktığı belirtiliyor.

Lübnan basını da, Suriyeliler arasında böbrek satışının çok yaygın olduğunu yazıyor. Paraları tükenen Suriyelilerin, mafyaya başvurduğu, yetersiz donanımlı kliniklerde böbreklerinin alındığı, hijyenik koşullar yüzünden birçoğunun hayatını kaybettiği ifade ediliyor.

Ülkede yasadışı organ ticareti yüzünden böbrek arzının talepten fazla olduğunu belirten yetkililer, mafyanın artık kornea arayışına girdiğini kaydediyor. Suriyelilerin organlarının, Körfez ülkelerinden gelen zengin Arap hastalara nakledildiği,

Beyrut'un en fazla organ nakillerinin gerçekleştiği yerler arasında öne çıktığı haber veriliyor.¹⁵

Hollanda'da Organ Ticareti Ortaya Çıkarıldı

Erasmus Akademi Hastanesi'nin araştırmasına göre, iki kişi böbrek satın aldıklarını kabul etti. Hollanda'da kanunen yasak olmasına karşın kimi zaman "organ ticareti" yapıldığı ortaya çıktı. Erasmus Akademi Hastanesi'nin konuya ilişkin yaptığı araştırmada, iki kişinin Hollanda'da böbrek satın aldıklarını kabul ettiği, bunun doktorlar tarafından da bilindiği belirtildi. Araştırmaya katılan sağlık çalışanlarının önemli bir bölümüne göre, hastalar genellikle ihtiyaçları olan organları satın almak için ülke dışını tercih ediyor.

Araştırmaya katılan 241 sağlık çalışanının yarıya yakını, hastaların büyük bir kesiminin Avrupa Birliği (AB) ülkeleri dışında böbrek satın aldıklarını bildiklerini ifade ederken, 17 kişi ise 2008-2013 yılları arasında tedavi ettikleri bazı hastaların büyük olasılıkla Hollanda'da para karşılığında böbrek temin ettikleri görüşünü dile getirdi. Söz konusu hastalardan iki kişinin Hollanda'da böbrek satın aldıklarını kabul ettikleri de kaydedildi.

Pakistan, Hindistan, Kolombiya ve Çin gibi ülkeleri tercih ettikleri ileri sürülen hastaların, böbrek için 6 bin ile 100 bin Dolar arasında değişen miktarlarda ödeme yaptıkları belirtiliyor. Hollanda Organ Nakli Vakfı'nın verilerine göre, 2013 yılı sonu itibarıyla ülkede böbrek nakli bekleyenlerin sayısı 735.¹⁶

15 <http://www.trthaber.com/haber/dunya/organ-mafyasi-suriyelilerin-pesinde-138388.html>

16 <http://www.saglikaktuel.com/haber/hollandada-organ-ticareti-42458.htm>

kültür-sanat

1. ULUSLARARASI KÜLTÜR-SANAT KURUMLARI

Bu Yılki Nobel Barış Ödülü “Terörist İslam” Kurbanı Malala’ya Verildi

Uzun yıllardır Batı’nın işgalci politikalarına meşruiyet zemini hazırlayıcı bir misyon yüklenen Nobel Barış Ödülü 2014 yılında da bu anlayışını sürdürdü. Arap Baharı sürecinde “özgürlük” ve “demokrasi” söylemi üzerinden Ortadoğu’yu yeniden dizayn etme politikası yürüten Batı, o dönemde “Arap Baharı” sürecinin popüler yüzü olarak küresel medya organları tarafından öne çıkartılan Tevekkül Karman’a Nobel Barış Ödülü verdirtmişti. Karman ilerleyen dönemde yaptığı açıklamalarla kandırıldığını hissettiğini itiraf etmişti.



Bu durumun bir benzeri geçtiğimiz yıl bir kez daha sahnelendi. 2014 Nobel Barış Ödülü, Pakistan’da kız çocuklarının eğitim hakkına destek verdiği için Taliban tarafından vurulan 17 yaşındaki Malala Yusufzay ile Hindistanlı çocuk hakları savunucusu Kailash Satyarthi’ye verildi. Özel bir uçakla İngiltere’ye götürülerek tedavi altına alınan Malala, daha sonra Obama ile görüştürülerek medyatikleştirildi; daha sonra da Nobel Barış Ödülü’ne layık görüldü.

Ancak işin ilginç tarafı, Afganistan ve Pakistan’da sürdürülen operasyonlarda yıllardır sivilleri katleden ABD olmasına rağmen, “terörist İslam” söylemi üzerinden sürdürülen algının dünya kamuoyunda yerleşmesi adına Malala’nın ödüllendirilmiş olması... *Yeni Şafak* gazetesi yazarı Cemile Bayraktar, ABD operasyonlarında öldürülen binlerce çocuğun adı bile bilinmezken, Taliban tarafından yaralanan Malala’nın tüm dünyaya tanıtılmasına dikkat çekerek şunları söylüyor:

“Toplam 6 yıllık yönetiminde 7 ülkeyi bombalayan, sivilleri katleden Obama da Nobel Ödülü aldı. İnsanlığa hizmet... Ne hizmeti, Müslüman coğrafyalarda Müslüman çocukları öldürme hizmeti...”

Bugün sayısı 7000 civarında olan droneler (İnsansız hava aracı) ilk olarak ABD’nin Afganistan’ı işgali sırasında kullanıldı. Bush dönemi ile başlayıp, Obama döneminde de devam etti. Birleşmiş Milletler’den Ben Emmerson imzalı soruşturma, ABD’nin insansız hava araçlarının yalnızca Pakistan’da 400’den fazla sivil öldürdüğünü söylüyor. Belirteyim, rakamlar 2013’e ait, dahası bu ölümlerin çok net bir kaydı da bulunmadığından mevcut rakamlar gerçek rakamların çok altında. Zira bir başka rapor, ABD’nin Pakistan’da 3000’e yakın sivil katlettiğini söylüyor. Elbette ABD dronelerinin sivil katliamları Pakistan ile sınırlı değil, Afganistan, Yemen ve Irak’ta da defalarca sivilleri katlettiler. The Bureau of Investigative Journalism’in raporuna göre ABD’nin 2004 yılın-

dan bu yana düzenlediği drone saldırılarında 160 çocuk hayatını kaybetti, aynı rapor sadece bir yıl içinde Pakistan, Yemen ve Afganistan'da 178 çocuğun daha hayatını kaybettiğini söylüyor. Bu çocukların hangisinin adını biliyoruz? Hangisinin yaşını? Ama Taliban öldürdüğü için Malala'yı tüm dünya biliyor öyle değil mi?

*Demek mühim olan katliam değil, kimin katlettiği... Öyle ya, Taliban'ın öldürmeye çalıştığı Malala, Nobel Ödülü alıp, dünyaya tanıtılırken, Obama'nın hava araçlarının katlettiği çocukları kimse tanımıyor ve derterine düşmüyorsa durum budur. Aynı Suriye'de olanlar gibi... Esed, kimyasal silah kullandığında izlemek ancak aynı Suriye'de öldüren IŞİD olunca dünyayı ayağa kaldırmak bu ikiyüzlülüğün bir göstergesi. Bu icraatın faillerinin cibilliyetini biliyoruz da ya bu gayr-ı adil tutumu izleyenler?"*¹

Hollywood Oyuncuları CIA'ya Ajanlık Yapıyor

CIA eski hukuk başmüşaviri John Rizzo, Hollywood oyuncularının ajanlık yapmak için CIA'ya müracaat ettiğini iddia etti. Anılarını yazan John Rizzo, sinema dünyasının ajanlıkla bağlarının sadece beyazperdeyle sınırlı kalmadığını savunarak çok sayıda önemli oyuncunun CIA için ajanlık yaptığını açıkladı. Rizzo, *Company Man: Thirty Years of Controversy and Crisis in the CIA* adlı kitabında CIA'nın Hollywood oyuncularına ajanlık yapmaları için yaklaşmasının rutin bir işlem olduğunu ifade etti.

CIA ile işbirliği yapan ünlüler "gizli" kabul edildiğinden, Rizzo kitabında isim vermekten kaçınıyor. Buna rağmen CIA'nın Hollywood'un hizmetlerine hangi konularda ve nasıl başvurduğuna ilişkin bilgi vermekten çekinmiyor.

Rizzo'ya göre; film çekimleri, ABD dışında ve özellikle de CIA ajanlarının operasyon yürüt-

mekte güçlük çektiği bir ülkede gerçekleştirildiğinde, CIA ajanları film ekibinin arasına karışıyor. Ayrıca özellikle yurtdışındaki propaganda faaliyetlerine destek vermeleri için aktörlerin yardımına başvuruluyor. CIA'nın gizli finansman sağladığı belgeselerde, bu oyuncuların rol alması talep ediliyor. Aynı şekilde Hollywood'un dünyadaki önde gelen bir liderle buluşan bir yıldız, görüşmede geçenleri ayrıntılarıyla CIA yetkililerine aktarıyor.

Rizzo, CIA bünyesinde sadece Hollywood'la ilişkileri yönetmekle görevli çok sayıda personel çalıştığını da açıkladı. John Rizzo, "Bu ilişkiler ben geldiğimde vardı ve ben ayrılırken de sürüyordu. Oyuncular, ABD hükümetinin giremediği yerlere bile girebiliyorlar" diyor.²

Penelope Cruz İsrail'i Kinayınca "Haftanın Salağı" Seçildi

Aralarında sinema sanatçısı Penelope Cruz, Javier Bardem, yönetmen Pedro Almodovar gibi isimlerin olduğu bir grup İspanyol sanatçının, Gazze'ye yönelik saldırılarından dolayı İsrail'i "soykırım" yapmakla suçlayan manifestosu büyük yankı uyandırdı. Manifestonun yayımlanmasının ardından bazı Hollywood yıldızları tarafından gerek sosyal medyada gerekse aktör Jon Voight'in yaptığı gibi mektup yollanarak eleştirilen İspanyol sanatçıları, ciddi şekilde Hollywood baskısı altında kaldı.

İsraili yetkililerin ve İsrail politikalarını destekleyen Yahudi dünyasının önde gelen isimlerinin, İsrail'e yapılan eleştirilerde genellikle antisemitizm söylemine sığındıkları biliniyor. Hollywood endüstrisinin önemli isimlerinden Relativity Media'nın Yönetim Kurulu Başkanı Ryan Kavanaugh da, İspanya'da Yahudi düşmanlığının arttığını savunan bir açıklama yaptı. Yahudi soykırımı olayında hayatta kalan bir ailenin torunu olan Kavanaugh, Bardem, Cruz ve Almodovar'ın

1 <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/internet/Cemile-Bayraktar/taliban-vurunca-nobel-veriyorsun-obama-vurunca/56567>

2 <http://www.dunyabulteni.net/haberler/286045/hollywood-oyunculari-ciaya-ajanlik-yapiyor>

da imzalarının olduğu manifestonun kendisinde "büyük bir şaşkınlık yarattığını" dile getirerek, "İspanya'da Yahudi düşmanlığı kırmızı alarm veriyor. Başka bir Yahudi soykırımı olamayacağını düşünen tüm Yahudiler İspanya'yı ve Avrupa'nın birçok yerini dolaşmalı" dedi.

Ünlü Amerikan televizyonu Fox'ta yayınlanan "The Five" adlı program ise "Amerika'nın büyük bir müttefikini çöpe attığı" gerekçesiyle Penelope Cruz'u "haftanın salağı" olarak niteledi.³

Hollywood'dan İsrail Katliamına Destek

İsrail'in Gazze'de yürüttüğü operasyonlara Hollywood'un iki ünlü isminden destek geldi. Terminatör filmleri oyuncusu Arnold Schwarzenegger ve Rambo filmlerinin oyuncusu Sylvester Stallone, iki binden fazla Gazzelinin hayatını kaybettiği katliamları gerçekleştiren İsrail'i desteklediler. Aralarında Schwarzenegger ve Stallone'nin de bulunduğu bir grup Hollywood oyuncusu tarafından imzalanan açıklamada, Hamas'ın nefret suçu işlediği öne sürüldü ve İsrail'e Gazze operasyonundan dolayı boykot uygulanması kınandı.⁴

Amerikalı Gazetecinin İnfaz Görüntülerinde Hollywood İzleri

İŞİD Amerikalı Gazeteci James Foley'in ardından yayımladığı videoyla Amerikalı gazeteci Joel Scotloff'un da başını keserek öldürdüğünü duyurdu.

En son Suriye'de bulunan 31 yaşındaki gazeteci Scotloff'dan (2013 yılı Ağustos ayından beri haber alınamıyordu) İŞİD'in yayınladığı 2 dakika 48 saniyelik videoda gazeteci Scotloff, Obama yönetiminin Irak'ta İslam Devleti'ne saldırma kararının bedelini ödediğini belirtiyor.

Videoda görülen maskeli kişinin, "Geri dön-

düm Obama! İslam Devleti'ne açtığın savaş ve küstah dış politikan yüzünden, geri döndüm." dediği duyuluyor.

Fakat yayımlanan video birçok soru işaretini beraberinde getirdi. Gazetecinin yüzünde en ufak bir korku veya dehşet ifadesi yer almıyor. Onun yerine ezberlenmiş replikleri okur gibi ifadesiz bir konuşma yapıyor.

Boğazlanmak üzere olan bir adamın son derece soğukkanlı bir ifadeyle mesaj vermeye çalışması, boğazına bıçak dayandığında direnmemesi olayın doğal gelişmediği yönünde bir izlenim veriyor. Boğazını kesen adamın amacı direk kesmek ve o kafayı yere düşürmek olsaydı, daha keskin ve hızlı bir darbe yeterli olurdu. Ama adam bıçağı birkaç kez sürterek kesmeye çalışıyor.

Gazetecinin el kol hareketleri ve duruşu profesyonel bir oyuncu gibi. Video bir infaz sahnesinden çok bir Hollywood yapımını andırıyor. Ayrıca tek karelik kesik baş görüntüsü ile başın kesilme sahnesinin birbirine eklenmiş olması bile videonun kurgu olduğu yönündeki şüpheleri çoğaltıyor. Kesik baş sahnesinde gövdede görüntü sağdan sola giderken kafaya dikkat edildiğinde, kafanın görünen açılı aynı. Oysa 3D bir görüntüde kafanın görünmeyen kısmı, sola kaydıka görünmeye başlar. Ama videoda sabit. Bu da görüntünün video değil sonradan eklenen bir fotoğraf olduğunu gösteriyor.

Dikkat çeken bir nokta da videoda greenbox tekniğinin kullanılmış olabileceği iddiası. Kurbanın ve infazcının elbiselerinde devamlı dalgalanmalar olurken arka planda görünen otlarda en ufak bir hareket olmaması bu iddiayı güçlendiriyor. Bilindiği gibi özellikle aksiyon filmlerinde kullanılan greenbox tekniğinde bir stüdyoda çekilen görüntülerin arka planına istenen mekânın görüntüsü eklenebiliyor.⁵

3 <http://www.aksam.com.tr/magazin/penelope-cruz-israili-kinadi-diye-haftanin-salagi-secildi/haber-329818>

4 <http://www.dunyabulteni.net/hollywoodtan-israil-katliamina-destek/307286/hollywoodtan-israil-katliamina-destek>

5 <http://haberseyret.com/haber/9500/amerikal-gazeteci-yi-hollywood-mu-oldurdu>

Rusya'dan Hollywood'a Sansür

Rus politikacılar, başta Hollywood olmak üzere içinde Rus kültürünü hakir gören tüm yabancı filmlerin yasaklanması için çağrıda bulundu. Konuyla ilgili açıklama yapan Rusya Kültürel Federasyon Birliği üyelerinden Batu Khasikov, halihazırda yabancı filmlerin Rusya'da gösterilebilmesi için belirli kriterleri sağlamasını beklediklerini, şimdi de Rus kültürüyle alay eden unsurlar taşıyan filmlerin yasaklanması gerektiğine inandığını dile getirdi. Çoğu Hollywood filminde Rusların ve Rusya'nın bir tehdit unsuru olarak gösterilmesinden rahatsız olduklarını belirten Khasikov, senarist ve yönetmenleri sert bir dille eleştirdi.⁶



Uruguay Devlet Başkanı Mujica:

"Nobel Barış Ödülü'nün Anlamı Kalmadı!"

Uruguay Devlet Başkanı Jose Mujica, dünyanın birçok bölgesinin savaşlarla kan gölüne dönüştüğü bir ortamda barış ödülü verilmesinin anlamı kalmadığını savundu. Mujica, Nobel Barış Ödülü'nün kaldırılmasını istedi. İspanyol El Mundo gazetesine röportaj veren Mujica, adının Nobel Barış Ödülü adayları arasında geçmesine karşı çıkarak kazanması halinde bu ödülü reddedeceğini açıkladı. "*Ukranya'da, Libya'da, Irak'ta, Suriye ve Filistin'de yaşananları konuşmak bile*

istemiyorum." diyen Mujica, "*Bunun üzerine bir de barış ödülü vermek neyi ifade eder ki kaldırılması en iyi sonuç olur.*" ifadelerini kullandı.⁷

Hollywood Yıldızı Christian Bale,

Hz. Musa'ya Hakaret Etti

Hz. Musa'nın hayatını konu alan filmin başrol oyuncusu Christian Bale, Hz. Musa'nın barbar ve şizofren bir karakter olduğunu söyledi. İngiliz oyuncu Christian Bale, yeni filminde canlandığı Hz. Musa hakkında çarpıcı açıklamalarda bulundu. Hz. Musa'nın hayatını konu alan *Exodus: Gods and Kings* isimli filmin başrol oyuncusu, canlandığı karakter hakkında "*Sanırım şizofren ve oldukça barbar bir kişiymiş*" yorumunda bulundu. Bale'in geçtiğimiz günlerde gerçekleşen bir röportajında yaptığı açıklamalar tepkileri de beraberinde getirdi. Bale'e tepki gösteren ABD'li yazar Brian Godawa, "*Umarım bu açıklama filmin değil Bale'in cehaletinden kaynaklanıyordur*" yorumunda bulundu.⁸

6 <http://www.hayalperdesi.net/haber/gundem/3045-1-rusyadan-hollywooda-sansur.aspx>

7 http://www.zaman.com.tr/aktuel_dunya-kan-golu-nobel-baris-odulunun-anlami-kalmadi_2239653.html

8 <http://www.milliyet.com.tr/hz-musa-sizofrendi-dunya/detay/1961442/default.htm>

2. KÜLTÜREL MİRASIN YOK EDİLMESİ

İŞİD, Dinî Mirası da Yok Ediyor

Ortadoğu'da süren savaşlarda hayatını kaybeden insanların yanı sıra kültürel miras da yok oluyor. Suriye'deki iç savaşta UNESCO Dünya Mirası listesinde yer alan Halep Antik Kenti, Şam Antik Kenti, Busra Antik Kenti zarar görmüş, Halep'teki Emevi Camii'nin minaresi yıkılmıştı. Çatışmalar sonrasında bulunan çok sayıda elyazması Kur'an-ı Kerim de yağmalanmıştı. Suriye ve Irak'ta tarihi cami ve türbeleri yakıp yıkanlara İŞİD de eklendi. Veysel Karani Türbesi, Hz. Yunus Türbesi, Yahya Abul Qasim Camii, İŞİD'in yıktığı tarihî yerlerden bazıları.

İŞİD'in son dönemde yıktığı tarihî eserlerin başında Suriye'nin Rakka kentinde yer alan Veysel Karani Türbesi geliyor. İŞİD militanları 22 Haziran'da ortaya çıkan video görüntülerde patlayıcı madde yerleştirdikleri türbeyi kısa sürede yerle bir ediyor. Görüntülerde türbenin bombalanması esnasında teröristler, caminin Şilere ait olduğunu ve şirk olduğunu iddia ediyor. Geçtiğimiz 10 Haziran'dan itibaren Irak'ın 2. büyük kenti Musul'un kontrolünü ele geçiren İŞİD militanları, bu şehirde bulunan Hz. Yunus Türbesi'ni dinamitle havaya uçurdu. Daha önce Musul, Telafer ve Ker-

kük'te din adamlarına ait türbeleri ve Şii camilerini dinamit kullanarak yıkan örgüt, 25 Temmuz'da ise Hz. Yunus peygamberin türbesi dinamitle patlatarak, türbeye büyük zarar verdi. 12. yüzyıl tarihçisi İbn el Ethir'in türbesini de yerle bir etti. 23 Temmuz'da ise Musul içindeki 1400 yıllık Yahya Abul Qasim Camii'ni yıktı. İŞİD militanları Musul'da 19. yüzyıl müzisyeni Osman el Musuli ve Abbasi dönemi şairi Ebu Temmam'ın heykellerini yıktı.

21 Temmuz'da ise Irak'ın Musul yakınlarındaki 4'üncü yüzyıldan kalma tarihi Mar Behnam Manastırı'na el koydu. İŞİD, Mar Behnam Manastırı görevli rahiplerini manastırdan zorla çıkardı. 26 Temmuz tarihinde ise Musul kentinde Osmanlı zamanında inşa edilen Hz. Şid Camii'ni yıktı. Dönemin Osmanlı valisi Mustafa Paşa tarafından 1057 hicri yılında yapılan Hz. Şid Peygamber Camii, İŞİD tarafından bomba ile patlatıldı. İŞİD, tarihi camiyi cuma namazından sonra boşalttı. Daha sonra ise içine uzaktan kumandalı bombalar yerleştirilerek havaya uçuruldu.⁹

Irak'ta Medeniyet Yok Ediliyor

2003'teki Amerikan işgalinde binlerce tarihi eserin yurtdışına kaçırılmasından sonra şimdi de İŞİD ve silahlı gruplar Irak'ta tarihi eserleri hedef alıyor. Turizm Bakanlığı son bir haftada 4370 eserin tahrip edildiğini duyurdu.

Irak Turizm ve Tarihî Eserler Bakanlığı'na göre Irak'taki tarihî eserler tehdit altında. Irak Turizm ve Tarihî Eserler Bakanlığı; Musul, Diyala, Kerkük, Anbar ve Selahaddin kentlerinde 4370 tarihî mekan ve eserin İŞİD ve diğer silahlı gruplar tarafından saldırıya uğradığını ve tahrip edildiğini duyurdu. Bakanlık 2003'te yapılan büyük tarihî eser yağmasından sonra 5 bin tarihî eser parçasının geri alındığını ve kaçırılan tarihî eserlerin peşinde olduklarını belirtti.¹⁰

9 http://www.zaman.com.tr/dunya_isid-dini-mirasi-da-yok-ediyor_2241316.html

10 <http://www.aljazeera.com.tr/haber/irakta-medeniyet-yok-ediliyor>

Bulgaristan'daki Türk Mezarları Tahrip Ediliyor

Balkan Türkleri Kültür ve Dayanışma Derneği Genel Başkanı Bayram Çolakoğlu, Bulgaristan'ın Filibe kentindeki Türk mezarlarının tahrip edilerek üzerine gecekondur yapıldığını, mezar taşlarının da inşaat malzemesi olarak kullanıldığını ileri sürdü. Çolakoğlu, Filibe'deki Türk mezarlığında 1980'lere kadar defin işlemleri yapılabildiğini ancak bugün en büyük sorunlardan birinin mezarlıkların tahrip edilmesi ve işgali olduğunu söyledi. *"Bulgaristan Filibe'deki Türk mezarları tahrip edilerek, mezar taşları inşaat malzemesi olarak kullanılıyor ve üzerine gecekondur yapılıyor"* diyen Çolakoğlu, 2007'de Filibe Valiliği ve Belediyesi ile Edirne Belediyesi arasında mezarlıkların onarımı amacıyla protokol imzalandığını, Türk tarafının anlaşmaya uyduğunu ancak Türk mezarları konusunda herhangi bir işlem yapılmadığını savundu. Türk mezarlığının zaman zaman bakımsızlık ve tahribatla gündeme geldiğine dikkati çeken Çolakoğlu, *"Hatta bazı kimseler, Filibe'de okuyan tıp öğrencilerine deneylerde kullanılmak üzere ölümlere ait kafatası ve kemikleri mezardan çıkartarak, para karşılığında temin ediyor. Bu, büyük bir saygısızlık örneğidir"* diye konuştu. Çolakoğlu, mezarlığın Türkiye'nin Filibe Başkonsolosluğu ile Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığınca (TİKA) onarımına başlandığını anlattı.¹¹

Vakıflar Genel Müdürü Ertem:

"Anadolu'daki Restorasyonlar Sıkıntılı!"

Vakıflar Genel Müdürü Adnan Ertem 2002'den bu yana 4 bin eserin restorasyon projesini yaptıklarını belirterek bazı eserlerde restorasyon hatasının yapıldığını kabul etti. *Zaman Gazetesi'*nden Sevinç Özarslan'a konuşan Adnan Ertem, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün devlet bütçesinden pay almadığını, kendi gelirleri ile faaliyet yaptığını belirterek tüm restorasyonların kurumun kendi gelirleri ile yapıldığını söyledi.

Göreve geldikten sonra 4 bin eserin restoras-

yon projesini yaptıklarını kaydeden Ertem, bunların kimisinin bittiğini, kimisinin devam ettiğini ifade etti. Ertem, çok sayıda restorasyon çalışması yapıldığını belirterek çalışmalarla ilgili bazı eleştirilerin doğru olduğunu kabul etti.

Ertem, eleştirilerle ilgili şu ifadeleri kullandı:

"Yaptığımız işler, dört dörtlüktür, mükemmeldir iddiasında bulunmuyorum. Mutlaka hatalarımız var, yanlış uygulamalarımız var. Bunu da açık açık söylüyorum. Mesela Sivas Gök Medrese'de yanlış uygulamalar yapıldı."

İş bitirilemediği için orası yıkılma tehlikesiyle karşı karşıya. İş alan firmanın müteahhidi iflas ettiği ve tekrar geri alma noktasında hukuki süreç biraz uzadığı için biz ancak şimdi müdahale edebiliyoruz camiye. Divriği Ulucamii'nde 50 sene önce yapılan yanlış uygulamayı kaldırmak için yeni bir proje yapıyoruz. Yanlış uygulamalar olabilir, hatalı restorasyonlar olabilir, restorasyon yaparken tahribat da olabilir. Bunlara itiraz etmiyorum ama bizim bilinçli olarak bunu yaptığımızı kabul etmiyoruz."

İstanbul'daki restorasyonlarla ilgili çok fazla şikâyet bulunmadığını savunan Ertem, *"Çünkü İstanbul'daki eserlerin hepsine ayrı bir bilim kurulu oluşturuluyor"* dedi.

Anadolu'daki restorasyonlarla ilgili sıkıntıları olduğunu kaydeden Ertem, bunları şu ifadelerle dile getirdi:

*"Öncelikle Anadolu'da müteahhit bulamıyoruz. İstanbul'daki müteahhitler İstanbul işlerine ancak yetiyorlar. Ayrıca firmalar Anadolu'ya çıkmak istemiyor, biraz işler küçük olduğu için, biraz şantiye kurmak maliyetli olduğu için, biraz da dağılmamak için. Anadolu'da her yer aynı değil tabii. Diyarbakır'da restore ettiğimiz Ulucami çok güzel oldu, Erzurum'daki Çifte Minare de güzel oluyor. İhale sistemi var sonuçta, firmaları seçmiyorsunuz."*¹²

11 <http://www.yenisafak.com.tr/yerel/bulgaristandaki-turk-mezarlari-tahrip-ediliyor-641792>

12 <http://www.dunyabulteni.net/?aType=haber&ArticleID=276942>

3. TÜRKİYE'DEKİ KÜLTÜR OLİGARŞİSİ

Yavuz Bingöl'e Mahalle Baskısı!

Cumhurbaşkanı Erdoğan ile beraber Yemen Türküsü'nü söyleyen Yavuz Bingöl'e tehdit mesajları yağdı. Türkiye'nin ilk seçilmiş Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Çankaya Köşkü'nde verdiği ilk 30 Ağustos resepsiyonunda Zafer Bayramı'nın şarkısı olarak bilinen ve Atatürk'ün de en çok sevdiği eserlerden olan Yemen Türküsü çalınırken, Erdoğan da sanatçı Yavuz Bingöl ile beraber bu türküye eşlik etti. Bu sahne resepsiyonun en renkli anları olarak kayıtlara geçerken, daha önce Erdoğan'ın iftar davetine katıldığı için eleştirilen Yavuz Bingöl yine nefret söylemlerinden nasibini aldı. Sanatçıya telefonu ve sosyal medya üzerinden hakaret mesajları gönderildi. Yavuz



Bingöl, kendi meslektaşlarının bile tepkilerine maruz kaldı.¹³

Akkaya: "Mahalle Baskısı Yüzünden Erdoğan'ın İftarına Gidemedim!"

Manken Deniz Akkaya, mahalle baskısı yüzünden Recep Tayyip Erdoğan'ın ünlülere verdiği iftara katılamadığını açıkladı. Deniz Akkaya Ülke TV'de Esra Elönü'nün hazırlayıp sunduğu "Arafta Sorular" adlı programa konuk oldu. Akkaya, Cumhurbaşkanı seçilen Recep Tayyip Erdoğan'ın Ramazan ayında ünlülere verdiği iftara mahalle baskısından dolayı katılmadığını söyledi.

Erdoğan'la çok tanışmak istediğini belirten ünlü manken, o zamanki siyasi atmosferin uygun olmadığını ve mahalle baskısından dolayı iftara katılmadığını belirtti. Ayrıca, 'otoritenin adamı' gibi gözükmek istemediğini de söyleyen Akkaya, "İftara ben de davetliydim. Erdoğan'la gerçekten çok tanışmak isterdim. Ama otoritenin adamı, o otoritenin askeri gibi gözükmek istemediğim için bu şansımı kullanmadım. Buna dersiniz ki mahalle baskısı belki de o bilmiyorum" dedi.¹⁴

13 http://www.timeturk.com/tr/2014/09/01/yavuz-bingol-e-hakaret.html#.VBbvdfl_tqV

14 http://www.medyafaresi.com/haber/Mahalle-baskisi-yuzunden-Erdoganin-iftarina-gidemedim_366496.html

4. TELEVİZYON

Arınç: “Türkiye’nin Sosyal Bunalımında Gençlik Dizilerinin Büyük Payı Var!”

Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç, çocuk cinayetlerine idam cezası verilmesinin yanında, bu tür canavarları ortaya çıkan sebeplerin de gözden geçirilmesi gerektiğini söyledi. Türkiye’de ergenlik yaşının düştüğünü, çocukları cinsel açıdan uyaran pek çok etken olduğunu kaydeden Arınç, gençleri özendirdiğini belirttiği dizilere de sert eleştiriler yöneltti.

Canavarlaşan insanlara karşı sadece idamın yeterli olmadığına işaret eden Arınç, “*Bu insanlarla toplum nasıl mücadele edecek? Sadece bunun için idam cezasını düşünmek gerekmez. Toplumsal bazı sebepleri, dikkatleri de ön plana almamız lazım. RTÜK’ten, basından sorumlu birisi olarak söyleyeyim; çok eleştirileceğimizi biliyorum. Eleştirsinler, ben buna alışkınım. Pek çok televizyonumuzda, lise çağındaki gençlere yönelik diziler başladı. Okul sıralarında öğretmenlere hitap, arkadaş ilişkileri, kız yüzünden kavga etmeler, çok genç yaşta lüks hayat özentileri. Bu çocukların ailesiyle olan ilişkileri o kadar büyük bir dejenerasyon halinde topluma naklediliyor ki, ben Türkiye’nin yaşadığı sosyal bunalımda, bu tür dizilerin, eğer eğitici ve öğretici olmuyorsa, çok büyük payının olduğuna inanıyorum. Maalesef bazı TV’ler bütün gelir kaynaklarını bu tür dizilere ayırıyor. Avrupa’da, ABD’de böyle TV dizileri göremezsiniz. Bizde gençlere yönelik, kravat burada, etekler diz üstüne gelmiş, birbirleriyle sadece argo konuşan, 25 kelimeyle konuşan, her şeyin içinde cinsellik içeren programlar, Türkiye’deki cinsel hayatı sınırsız ve sorumsuz hale getiriyor. Eleştireceklermiş, varsın eleştirsinler. Toplumdaki bunalımın kaynaklarından bir tanesi de bu. Ondan sonra da RTÜK bazı dizilere, bazı görüntülere ceza verdiği zaman, ‘Vay, RTÜK kanunu Sultan Süleyman zamanına döndü, her şeye yasak getiriyor’ diyorlar. Gençlerimizi korumak zorundayız” şeklinde konuştu.¹⁵*



ye’nin yaşadığı sosyal bunalımda, bu tür dizilerin, eğer eğitici ve öğretici olmuyorsa, çok büyük payının olduğuna inanıyorum. Maalesef bazı TV’ler bütün gelir kaynaklarını bu tür dizilere ayırıyor. Avrupa’da, ABD’de böyle TV dizileri göremezsiniz. Bizde gençlere yönelik, kravat burada, etekler diz üstüne gelmiş, birbirleriyle sadece argo konuşan, 25 kelimeyle konuşan, her şeyin içinde cinsellik içeren programlar, Türkiye’deki cinsel hayatı sınırsız ve sorumsuz hale getiriyor. Eleştireceklermiş, varsın eleştirsinler. Toplumdaki bunalımın kaynaklarından bir tanesi de bu. Ondan sonra da RTÜK bazı dizilere, bazı görüntülere ceza verdiği zaman, ‘Vay, RTÜK kanunu Sultan Süleyman zamanına döndü, her şeye yasak getiriyor’ diyorlar. Gençlerimizi korumak zorundayız” şeklinde konuştu.¹⁵

Hız. Muhammed Şefkat Tepe’de (!)

Samanyolu televizyonunda yayınlanan “Şefkat Tepe” dizisi ilginç bir sahneye imza atarak sınırları zorladı. Dizinin karakterleri bir araya gelerek salavatlar çekerek Hız. Muhammed’in yanlarına çağırıldı. Kısa bir süre sonra bizzat Hız. Muhammed’in bir ışık halesi yanlarına geldi. Samanyolu Tv’de ‘ruh çağırır’ gibi Hız. Muhammed’in çağırılması sosyal medyada tepki ve dalga konusu oldu. STV, büyük tepki çeken sahneyi “telif hakkı var” diyerek kaldırtmaya başladı.¹⁶

15 <http://www.iha.com.tr/haber-arinctan-genclik-dizilerine-agir-elestiri-politika-352725/>

16 http://www.timeturk.com/tr/2014/02/11/hz-muhammed-sefkat-tepe-de.html#.VB_o3vl_tqV

10 Dakika Fazla Uykuyu Düşleyenler: Set Çalışanları

“Kaçak Gelinler” dizisinin setinde set soforlerinden Engin Küçüktopuz'un iş saatlerinde kalp krizi geçirmesi sonucu ölümüyle, dizi sektöründe ve genel olarak bütün setlerin çalışma koşullarında bugüne dek yaşanan birçok iş güvenliği ihlali yeniden gündeme gelmiş oldu.

Setlerin çalışma koşullarının ağırlığı kimi zaman setlerde yaşanan ölümlerle kimi zaman iş kazalarıyla yeniden gündeme oturuyor fakat yıllardır bu alana dönük çalışma koşullarını düzenleyen, iş güvenliğini sağlayan bir çalışma yapılmış değil. En ağır çalışma koşullarında çalışmak zorunda kalan sinema-tv çalışanlarıysa bir çıkış yolu arıyor. Sol.org'un görüştüğü Kaçak Gelinler dizisinden bir set çalışanı, yapım şirketlerinin ve kanalların üzerine örtmeye çalıştıkları, çalışma alanlarıyla ilgili gerçekleri aktardı.

Röportajda şu çarpıcı bölümler yer aldı:

“(…)”

-Kaçak Gelinler setinde çalışma koşulları nasıl, detaylandırabilir misiniz? Çalıştığınız diğer setlerden bir farkı var mı? Günde kaç saat çalışıyorsunuz ve ulaşım, yemek gibi temel başlıklar nasıl işliyor? Set ortamını biraz aktarabilir misiniz?

-Daha insani şartlarda çalışan setler var ancak şu ana kadar çalıştığım en ağır set Kaçak Gelinler setidir. Kaç saat çalıştığımız değil, ne kadar uyuyabildiğimiz önemli bence. Sabah 6'da evden çıktığınızı (bunun için 5 buçukta uyandığınızı) ve ertesi gün 5 ile 7 arası eve geri döndüğünüzü, aynı gün saat 10 hareketle tekrar sete gitmek zorunda olduğunuzu, bayram tatilinizin bile olmadığını, hastalansanız bile sete gitmek zorunda olduğunuzu düşünün.

Set işçisinin yatağıdır servisler, 5'te paydos edersiniz, 7'de evde olursunuz, o 2 saat dinlenebiliyorsanız şanslısınızdır. Ve bir sette 2 Avrupa yakası 2 Anadolu yakası olmak üzere 4 servis varsa zengin bir prodüksiyonla çalışıyorsunuzdur. Bizim 3 servisimiz var. Servisten son inenseniz 10 dakika fazla uyuyabildiğiniz için şanslı hissedersiniz ama

eve gittiğinizde uyumak için 1 saatiniz kalır.

“(…)”

-Engin Küçüktopuz'un ölümü hakkında neler söyleyebilirsiniz? Küçüktopuz'un setteki görevi neydi, olay nasıl oldu? Yapım şirketi herhangi bir açıklama yaptı mı ve yapılacak herhangi bir açıklamanın bir hükmü olabilir mi bu konuda?

-Genelde set şoförlerinin araçlarının içinde uyuyarak dinlendikleri düşünülür. Fakat onlar da bizimle aynı şartlar altında çalışıyor ve bizden daha erken evden çıkmak zorunda olanlar var. Engin abi onlardan biriydi, sanat kamyonu şoförüydü. Kendi görüşüm; ölümü yorgunluğa bağlıydı. (…)

İş kanununa göre bu durum iş kazası sonucu ölüm. Çünkü çalışma saatleri içinde gerçekleşti. Ben isterdim ki aile hakkını savunsun, dava açsın, ancak yapım firması yapacağı şatafatlı bir açıklama ile olayı kapatacaktır.

-Setlerde yıllardır yaşanan bu vakalar ve sürekli üzerinde durulan çalışma koşullarına dair siz ne yapmak gerektiğini düşünüyorsunuz, bununla ilgili bir çalışmanız var mı? Yapım şirketleri ve kanalların dizi sürelerini kısaltma, çift ekibe geçme vs. gibi yöntemleri işe yarıyor mu ya da gerçekten bu 'önlemler' bütün setlerde harekete geçiriliyor mu, yoksa iş yetiştirme ve fazla kâr talebi her şeyin önüne mi geçiyor?

-Öncelikle sendikal faaliyetlerin çalışmadığı bir ortamdır setler. Sendika vardır; ama sahip çıkmaz. Haklarını yemeyelim bazı durumlarda -işveren ile mahkemelik olursanız- avukatı yanınızda oluyor. O da aidatınızı ödüyor ve sendika üyesi iseniz. Asla birinin gelip de sendikalı olun deyip sendikanın kazanımları olabileceğini anlattığını görmedim. Bana gelirse iş ve dürüst olmak gerekirse konuyla ilgili bir çalışmam yok, son olaydan sonra aldığım bir teklifle yeni bir oluşum için mücadele vermeyi düşünüyorum.

Cevabınız soruda gizli. Hiçbir yapımcı için insan önemli değildir, önemli olan 300 bin TL'ye (temsili) kanala satacağı dizisidir. Neden 2-3 bin liraya yanında çalışan işçi önemli olsun? Sektörde

işsiz adam çok. Çift ekip olma konusuna gelince, bunun yapım firmasına maliyeti 7 ila 25 bin arası değişir. E bu da yeterince sarıh, adamlar için 5-10 lira önemli iken...

-Setlerde işçi güvenliği konusunda herhangi bir adım atıldığına şahit oldunuz mu? Yapım şirketlerinin bu konudaki genel yaklaşımı nedir?

-Özellikle Kaçak Gelinler setinde çalışmaya başladığım günden beri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına yapmış olduğum ağır çalışma koşullarına bağlı şikayetlerim hep sonuçsuz kaldı. Çünkü bilgilerimin gizli kalmasını talep ettim. Şayet bilgilerim paylaşılsa kapının önüne koyulacağını biliyordum. Daha önce setimize gelen İSG uzmanının sorularına ağız birliği yaparak cevap vermemiz tembih edilmişti.

- Günde kaç saat çalışıyorsunuz? -8!!

- Dinlenebiliyor musunuz? - Eveett!!!

- Çalışma koşullarından memnun musunuz ?

- Eeeveett!!!

Yapım firması, bize dayatılan cümleler dışında "Söyleyeceği olan varsa kendine başka iş arasın" derse, ekmek parası der susarsınız!

(...)

Yukarıda belirttiğim gibi hiçbir hakkını bilmeyen insan güruhundan bahsediyoruz. SSK eksik yatar, 'ne yapaım sektör böyle' deriz, yemek kötüdür, 'e her sette aynı deriz', çalışma saatleri uzundur, 'yıllardır böyle değiştiremeyiz' deriz, iş patlar, yapım firması kanaldan almıştır parayı ama para ödenmediğini söyler ve size ödeme yapmaz, 'mahkemeye veririm, asarım keserim' denir ama yeni iş gelince unutulur. Bu konuşmalar çeşitlenir; lakin sektörde öğrenilmiş çaresizlik var. Set işçilerinin toplumsal depresyonda olduğunu söylemek yanlış olmaz. Önce bundan kurtulmak gerekir. Daha diziler 90 dakikayken eylem yapıldı "yerli diziler yersiz uzun" diye. Sonuç; diziler şu an 100-120 dakika. Samimiyet eksik bizim sektörde. Kaybımız

bundan mütevellit."¹⁷

Dizilerde Tarihi Şahsiyetler Olması Gerekliği Gibi Aktarılıyor mu?

Son yıllarda özellikle Osmanlı dönemini konu edinen geniş bütçeli diziler büyük reyting rakamlarına ulaşıyor. Ancak başta tarihçiler olmak üzere akademik camia ve sivil toplum alanında söz konusu dizilerin tarihi gerçekleri çarpıttığına dair önemli eleştiriler geliyor.

Son dönemdeyse özellikle TRT'de ekrana gelmeye başlayan bazı dizilerde tarihi gerçeklerin saptırılmadan kitlelere ulaştırılmaya çalışıldığı kaygısı öne çıkıyor. Buna karşın bu dizilerde de tarihi şahsiyetlerin tarihsel misyonlarına uygun biçimde yansıtılması noktasında kimi sorunlar göze çarpıyor. Örneğin dönemin padişahının ekranda görüldüğü sahnelerin, saray, padişah, devletin kurumsal yapısı gibi belirleyici faktörlerin ağırlığına uygun olarak yansıtılmadığı görülüyor. Yine de bu dizilerin tarihi gerçeklerin bir popüler kültür aracı olarak tahrip edilmesi karşısında önemli bir rol üstlendiği söylenebilir.

17 <http://haber.sol.org.tr/kultur-sanat/10-dakika-fazla-uykuyu-dusleyenler-set-calisanlari-haberi-97122>

ekonomi

1. BANKACILIK SEKTÖRÜ

Bankalar Kredi ve Taksit Sınırlamasını "Nakit Avans"la Deliyor!

Bankalar, hükümetin tüketime yönelik büyüme-yi frenlemek için kredi ve taksit uygulamalarına getirdiği sınırı, nakit avansla deldi. Bankaların temmuz sonu itibarıyla kullandıkları nakit avans tutarı, tüketici kredilerini solladı.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun, özellikle tüketici elektroniğindeki taksit sınırlaması, bankaları harekete geçirdi. Başta cep telefonu olmak üzere bu ürünlerde karta taksit yapılamaması üzerine, bankalar tüketicilerin alış-

veriş limitini, kredi kartlarına nakit limiti olarak yükledi. Bu yöntemle ürünler taksitle alınmamış görünse de gerçekte bedelleri nakit avans çekilerek taksitle ödendi. BDDK verilerine göre de bankaların geçen yılın Kasım ayı başında 48.2 milyar TL olan taksitli kredi kartı alacağı, 19 Eylül 2014 itibarıyla 33.8 milyar TL'ye geriledi. Bu yılın ilk 7 ayında tüketici kredileri 15.4 milyar TL artarak, 263.4 milyara ulaştı. Temmuz sonu itibarıyla taksitteki tüketici kredileri 6.3 milyar TL olarak gerçekleşti.¹

Bankalar Tüketiciyi Reklamlarla Kandırıyor

Uzmanlar, bankaların kredi reklamlarıyla vatandaşları özendirdiğine ancak kredi verilirken birçok hileye başvurulduğuna dikkat çekti. Tüketiciler Derneği (TÜDER) Genel Başkanı Levent Küçük, bankaların özendirici reklamları dikkate alınmadan, krediye gerçekten ihtiyaç olup olmadığının doğru belirlenmesi gerektiğini söyledi. İhtiyaç duyulduğu takdirde kredi özelliklerinin iyi analiz edilmesi gerektiğini aktaran Küçük, "*Kredi tutarını, ödeme başlangıç tarihini ve süresini iyi belirlemeliyiz. Aylık gelirimizle kredi geri ödeme tutarını ve harcamalarımızı mukayese ederek, ödeyebileceğimiz maksimum kredi tutarını belirlemeli, taksitlerini buna göre seçmeliyiz*" diye konuştu. Bankaların kredi kullanımını artırmak amacıyla faiz oranlarını farklılaştırabildiklerini hatırlatan Küçük, şunları söyledi:

*"Bankalar, faiz dışında aldıkları zorunlu masraf ve sigorta bedellerini farklı uygulayabilmekte-ler. Kredi kullanmadan önce mutlaka farklı bankalardan doğru ve eksiksiz bilgi alınmalı, faiz dışında diğer zorunlu kesintiler olup olmadığı sorulmalı, bankalar arasında mukayese yapıldıktan sonra, durumumuza en uygun kredi kullanılmalıdır. Masrafların gizlenip, faiz oranlarının düşük gösterildiği krediler, çok iyi analiz edilmelidir."*²



1 <http://www.sabah.com.tr/Ekonomi/2014/09/28/arkadan-dolandilar>

2 <http://www.yenisafak.com.tr/ekonomi/bankalarin-reklam-oyununa-gelmeyin-688634>

Bankalar Soma'da Erteledikleri Borcun Faizini İstiyorlar

Soma'da bir grup işçi, 13 Mayıs'taki maden faciasının ardından ertelenen kredi ödemelerini 3 aylık gecikme faiziyle birlikte isteyen bankaları protesto etti. İşçiler adına açıklama yapan Eren Malkoç, "Acılarımız henüz daha bitmemişken bizleri bazı konular ve bazı olumsuz olaylarla başa bıraktılar. Bu hem maddi hem de manevi olarak bizi ikilem içerisinde bırakıyor. Bizler yerin derinliklerinde bir avuç kömür için bir ömür vereriz, ama bu söz artık yerin derinliklerinde kalmayıp yerin üstündekilerde canımızı yakmaya başlamıştır. 301 madenci şehidi vermiş Soma'mızın 'ohal bölgesi' ilan edilmesini ve bununla ilgili acil bir şekilde burada yaşayan halkın vergiden muaf ve kredi borçlarının silinmesini talep ediyoruz. Soma'da yaşayan biz emekçiler kıt kanat geçimini sağlayan kişileriz. Bizler halen daha facianın psikolojik sorunlarını atamazken bizlere birde bankaların yaratmış olduğu bu sorun daha da kötüye sürüklemektedir. Burada en çok mağdur olan taraf biz madencilerdik ama görünen o ki bizden daha çok mağdur olan taraf bankalarımız" diye konuştu.³

HSBC Bazı Müslümanların Hesaplarını Kapatdı

Dünya'nın en büyük bankalarından biri olan HSBC İngiltere'deki bazı Müslüman kişi ve kurumların hesaplarını kapatma kararı aldı. Hesapların kapatılmasına müşterilerin risk durumu gerekçe gösterildi. Banka kararın dini ve etnik nedenlerle alındığı yönündeki eleştirileri ise reddediyor. HSBC'nin hesabını kapattığı kurumlardan biri de Londra'da Türkiye'den gelen göçmenlerin yoğun olarak yaşadığı Kuzey Londra'daki Finsbury Park Camii. 22 Temmuz'da camiinin bankadaki hesapları bankanın risk politikasına uymadığı gerekçeyle kapatılma kararı alındı.

Camiinin yönetiminde yer alan Halid Ömer, bankanın karar öncesi müşterilerle temasa geçmesine tepki göstererek, risk konusunda şüphe varsa bu konuda müşterilere önce açıklama yapma hakkı verilmesi gerektiğini söyledi. Ömer, kararın İngiltere'de Müslümanlara karşı uygulanan İslamofobi'nin bir parçası olduğunu iddia etti.

Londra'da uzun yıllardan beri yaşayan Irak kökenli Enes El-Tikriti ve ailesinin de bankadaki hesapları kapatıldı. İslami değerleri temel alarak kurduğu Cordoba Vakfı'nı yöneten El Tikriti hesaplarının kapatılması için bir gerekçe gösterilmediğini söyledi. Ummah Welfare Vakfı da HSBC tarafından temasa geçilen kurumlardan biri. Bolton merkezli örgüt 20 ülkede 70 milyon Sterlin'lik yardım projeleri gerçekleştiriyor. Bankadan aldıkları mektupta vakfa hesaplarını başka bir bankaya taşımaları için 2 ay süre verildi. Kapatma mektubunda tıpkı Finsbury Camii gibi risk durumu gerekçe gösterildi. Vakfın yöneticisi Muhammed Ahmed banka ile hesapların kapatılması ile ilgili görüşüklerini fakat neden kapatıldığı konusunda yanıt alamadıklarını vurguladı. Ahmed, HSBC'nin bu kararını vakfın Gazze'de yürüttüğü yardım faaliyetleri gerekçesiyle aldığını düşünüyor.⁴

Bankaların Faiz Vurgunu

17 Aralık operasyonu ile rekor kıran döviz kurunun ateşini söndürmek için Merkez Bankası'nın faizi 5,5 puan birden artırarak %10'a yükseltmesi reel ekonomiyi zora sokarken, bankalara da 'ballı kâr' yazmanın yolunu açtı. Merkez'in faizi %4.5'dan bir anda %10'a çekmesi kredi kartlarından ticari kredilere kadar birçok finansal ürüne yansdı. Bu da milletin sırtına büyük bir faiz maliyeti yükledi. Çünkü kredi kullanmak isteyen vatandaşlar bankaların yolunu tutuyor. Bankalar ise yurtdışından sendikasyon, sekürütizasyon ve tahvil ihraçları yoluyla Dolar bazında %2,25 civarında

3 <http://www.dunyabulteni.net/manset/310040/bankalar-somada-erteledikleri-borcun-faizini-istiyorlar>

4 http://www.bbc.co.uk/turkce/haberler/2014/07/140730_hsbcmusliman.shtml

bir maliyetle ucuza temin ettikleri parayı Türkiye'de %20 gibi fahiş oranlarda kullanıyor.

Yurtdışından sendikasyonla Libor/Euribor + %0.90 ile Libor/Euribor + %1.25 dilimleri arasında ucuza borçlanan bankalar, bu parayı Merkez Bankası'nın %10'a çıkan faiz oranı sonrasında küçük işletmelere daha pahalı satma eğilimine girdi. Örneğin, Türkiye'de herhangi bir işletme, bir bankadan dört yıl vadeli 50 bin TL ticari kredi kullandığında, yıllık %21 maliyetle toplam 75 bin TL geri ödeme yapmak zorunda kalacak. Böylelikle banka 50 bin TL'lik bir kredide sadece bir işletmenin geri ödediği faizden 25 bin TL kâr yazacak.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'na göre, bankaların 2013 yılında yurtdışından sağladığı fon miktarı %23.7 artışla 138.2 milyar Dolar oldu. Bu rakamın %43.5'ini krediler, %14.2'sini sendikasyonlar, %5.6'sını seküritizasyonlar oluşturdu.

Dünya merkez bankalarının uyguladıkları faiz oranları incelendiğinde çarpıcı sonuçlar ortaya çıkıyor. Buna göre en yüksek faiz oranı %10.75 ile Brezilya'da kullanılıyor. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB), kurun ateşini düşürmek için yukarı çektiği %10 faiz oranı, Brezilya'dan sonra dünyanın en yüksek faiz oranı olarak dikkat çekiyor. Amerikan Merkez Bankası'nın (FED) faiz oranı %0.25, Avustralya'nın %2.5, İsviçre'nin %2.25, İsveç'in %0.75, Japonya'nın %0.1, Danimarka'nın 0.2, İngiltere'nin %0.5, Kanada'nın %1.⁵

Bankalar Hesap Dökümü İçin Müşteriden 80 TL İstiyor

Bazı bankaların, tüketicilerin, Hakem Heyetlerine ya da mahkemelere sunmak üzere talep ettiği hesap hareketlerini gösteren dökümler için sayfa başına 80 TL'ye varan bedeller istediği ileri sürüldü. Tüketiciler Derneği (TÜDER) Genel Başkanı Aydın Ağaoğlu, yaptığı açıklamada, tüke-

ticilerin, bankalardan kullandığı kredilerden alınan dosya ve yeniden yapılandırma bedelleriyle ilgili Yargıtay'ın verdiği kararların ardından pek çok kişinin harekete geçtiğini söyledi.

Son aylarda Tüketici Hakem Heyetlerine yapılan başvurularda adeta patlama yaşandığını dile getiren Ağaoğlu, bu kez de tüketicilerin hiç akla gelmedik bir ücretle karşılaştığını anlattı. Bazı Tüketici Hakem Heyetlerinin, kendilerine başvuran tüketicilerden, kesintiye dair belge talep ettiğini vurgulayan Ağaoğlu, şunları söyledi:

“Bunun için bankalara başvuran tüketiciler, yeni bir şok yaşadı. Birçok banka, tüketicilerin Hakem Heyetlerine ya da mahkemelere sunmak üzere talep ettiği hesap hareketlerini gösteren dökümler için sayfa başına 80 TL'ye varan bedeller istiyor. Bu bedeli duyan tüketiciler şaşkınlık geçiriyor ve birçoğu hakkını aramaktan vazgeçiyor. 600 TL'lik dosya masrafını geri almak için harekete geçen bir tüketiciden, bankadan almak istediği 10 sayfalık hesap dökümü için 800 TL ücret talep ettiler. Bu tüketici, belgeye 800 TL ödemeyi göze alamadığından mücadeleden vazgeçti.”

Tüketici kredilerini düzenleyen Tüketici Kanunu'nun 10'uncu maddesine göre, sözleşmelerin yazılı yapılması ve bir nüshasının tüketiciye verilmesinin zorunlu olduğunu anlatan TÜDER Genel Başkanı Aydın Ağaoğlu, bu son uygulamanın, bazı bankaların tüketicilere karşı sergiledikleri hukuk tanımazlığın bir örneği olduğunu öne sürdü.⁶

Bankalar SMS Yoluyla Zorla Kredi Veriyor

Bankaların krediniz hazır tarzı kısa mesaj servisi (SMS) bildirimleri can yakmaya başladı. Tüketici Kanunu'nda "Kredi talep eden kişinin bankaya şahsen başvurması gerekir" maddesi olmasına karşın, bankalar SMS mesajlarıyla otomatik olarak kredi kullanıyor. Son dönemlerde bankaların

⁵ <http://www.yenisafak.com.tr/ekonomi/vurgun-627529>

⁶ <http://www.yenisafak.com.tr/ekonomi/dokum-soygunu-625504>

kredi pazarlamak için kullandıkları bu vahşî pazarlama yöntemiyle binlerce kişiyi borçlandırdıkları öğrenildi. Özellikle 2009'dan sonra küresel sermayenin Türk bankalarına akmasıyla ellerinde bulunan yüklü miktardaki parayı satmak için her yolu deneyen bankalar, bu konuda çalışanlarına da 'mobbing' uygulamaktan kaçınmıyor. 16 yıllık bankacıyken bu tür baskılara boyun eğmediği için şube müdürlüğü görevinden atılan Önder Karaçay, yaşananları anlattı. Haftasonları bile çalışmaya zorlandıklarını ve merkezden gelen "sorunsuz müşteri" listelerine göre kredi için SMS attıklarını söyleyen Karaçay, *"SMS'le bildirilen krediyi almak için müşterinin şubeye gidip imza atması gerekiyor. Bunu bilenler istemiyorlarsa şubeye gitmiyor. Ancak, bilmeyen o kadar çok insan var ki, çoğunluğu kredi çıktı diye gidiyor. Bu kişilerin kredi belgelerindeki tarih, şubeye geldikleri günden önceki döneme göre yazılıyor. Yani tüketici daha önce şubeye gelerek başvurmuş gibi gösteriliyor"* dedi.

Kendisini işten atan bankadan SMS'le kredi talebi aldığını belirten Karaçay, *"12 Eylül 2012'de beni işten çıkaran bankam, birkaç ay sonra yazılı talebim olmadan Bankalar Kanunu ve Tüketici Yasası'nı ihlal ederek adıma 171 bin 300 TL konut, 75 bin TL taşıt, 15 bin TL ihtiyaç kredisinin ön onayının yapıldığını SMS ile bildirdi. Oysa aynı banka 16 yıllık çalışanı olarak beni haksız yere işten çıkarmıştı. İşe iade davamı kazandım. Yargıtay'a gitti. Banka %100 suçlu bulundu. İşe geri çağırmadılar. Maddi karşılığı tarafıma ödendi. Çalıştığım yıllarda kullanmadığım yıllık izinlerle ilgili hâlâ haklarımın tamamı tarafıma ödenmedi. 'Ödememe kararı aldık, biz büyük bir bankayız. Ne yapmak istiyorsan yap dediler"* şeklinde konuştu. SMS görüntüsünün fotokopisiyle konuyu önce BDDK'ya bildirdiğini belirten Karaçay, BDDK'nın ise bunun kendi yetkilerinde olmadığını, şikâyetin Bankalar Birliği'ne yapılması gerektiği şeklinde bir yanıtın geldiğini söyledi. Karaçay, *"Bankalar Birliği'ne yazdım 1 yıldan fazla oldu cevap vermediler"* dedi.

Karaçay, çalıştığı dönemin özellikle son yıllarında, otomatik olarak talimatsız onaylanan kredilerin kullanılması konusunda baskı gördüğünü vurguladı. Karaçay, *"Bu yapılanlara karşı çıkıyordum. Müşteriler de bize kızıyordu. Banka yönetimine bunu anlatamıyorduk. Arayacaksınız ve bu kredileri satmak için müşterileri zorlayacaksınız diye baskı yapıyorlardı"* diye konuştu.⁷

Dosya Masrafı Kalkmadı, İsmi Değişti

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK), bankaların aldığı işlem ücretleri ve komisyonlarla ilgili çalışması sonrasında bankalar yeni dönemde müşterilerinden 20 kalemlik liste dışında herhangi bir bedel tahsil edemeyecek. BDDK hazırladığı taslakla daha önce masraf çıkarılan 26 kalemden ücret alınamayacağını da ortaya koydu. Hazırlanan listeye bakıldığında ücret alınamayacak kalemler listesinde tüketicilerin en çok şikâyet ettiği konulardan biri olan dosya masrafının da yer aldığı görülüyor. Taslakta "dosya masrafı" kalktı gibi görünüyorsa da, aslında durumun gerçeği yansıtmadığı 20 maddelik onaylı ücret listesindeki "kredi tahsis ücreti" kaleminin dosya masrafının yerine geçtiği belirtiliyor.

TÜKODER (Tüketiciyi Koruma Derneği) Disiplin Kurulu Başkanı Şükran Eroğlu, bu konuyla ilgili olarak *"BDDK, tahsis ücreti alınabileceğine ilişkin düzenlemesiyle dosya masraflarını yeni bir isimle tüketicinin karşısına çıkarıyor. Uygulamada bu tip ücretlerin haklı, makul ve belgeli olması koşuluyla alınabileceğine ilişkin binlerce karar varken ve bankalar bu kesintileri belgeleyemedikleri için iade etmek zorunda kalıyorlarken BDDK, bu kararları görmezden gelip yönetmeliğe tahsis ücreti koyuyor"* diyor.

Banka müşterileri bireysel kredi, konut kredisi ve otomobil kredisi kullanırken bankalara faiz yükü dışında 250 ile 800 TL arasında dosya mas-

7 <http://www.sabah.com.tr/ekonomi/2014/08/27/bankadan-otomatik-kredi-oyunu>

rafı ödüyorlardı. Yeni dönemde de bu ücretin tüketicilerden 'kredi tahsis ücreti' adı altında alınacağı ifade ediliyor.⁸

Kredi Borcunu Ödeyemeyenlerde Patlama

Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi verilerine göre, yılın ilk beş ayında bireysel kredi ve kredi kartı borç ve taksitlerini ödeyemeyenler 600 bin kişiyi de aştı. Bu dönem içinde bankalara ödeme yapamayanların sayısı %25.4 artışla, 2013 yılının ilk 5 ayında 514 bin 712 kişiden, bu yılın aynı döneminde 645 bin 474 kişiye tırmandı.

Bu dönem içinde, kredi kartı borçlarını ödeyemeyenlerin sayısı %23.5 gibi önemli ölçüde artışla, 2013 yılının ilk beş ayındaki 307 bin 892 kişiden, bu yılın aynı döneminde 380 bin 180 kişiye yükseldi. Ancak, bu dönemde asıl büyük patlama bireysel kredi taksitlerini ödeyemeyenlerde yaşandı. Bireysel kredi taksitlerini ödeyemeyenlerin sayısı %28.3 gibi büyük oranda artışla, 2013 yılının ilk beş ayındaki 206 bin 820 kişiden, 265 bin 294 kişiye fırladı.⁹

Credit Suisse'e 2.5 Milyar Dolar'lık Dev Ceza

ABD Adalet Bakanı Eric Holder, Credit Suisse'in Amerikalıların vergi kaçırmalarına yardımcı olma suçlamasını kabul ettiğini ve 2.5 milyar Dolar ceza ödeyeceğini söyledi.

Holder, bankanın 20 yıldan beri böyle bir suçlamayı kabul eden en büyük banka olduğunu belirtti. New York eyaleti bankacılık düzenleme kurumunun yaptığı açıklamaya göre, İsviçre'nin ikinci büyük bankası olan Credit Suisse'in eyalette bankacılık yapma lisansı iptal edilmeyecek. Bankanın üst yönetimi ise görevde kalmayı sürdürecektir.

Banka para cezasını Adalet Bakanlığı, Merkez Bankası ve eyalet bankacılık denetleme kurumuna ödeyecek. Adalet Bakanlığı Credit Suisse'i

varlıklı müşterilerinin gizli hesaplarından çekmek istedikleri paraları ABD'de elden teslim etmek ya da ABD'deki muhabir bankalarına göndermekle suçluyordu.¹⁰



8 <http://www.milliyet.com.tr/-dosya-masrafi-olmedi-tahsis/ekonomi/detay/1929635/default.htm>

9 <http://www.hurriyet.com.tr/ekonomi/26821085.asp>

10 <http://www.milliyet.com.tr/credit-suisse-e-dev-ceza-2-5/ekonomi/detay/1885495/default.htm>

2. FİNANS SEKTÖRÜ ve ULUSLARARASI KURULUŞLAR

Afrika'da Terör Bahane Arazi Satışları Şahane

Dünyada kullanım hakkı el değiştiren 60 milyon hektarlık arazinin %80'inin Afrika ülkelerinde olduğu ve terör ile siyasi krizler medyada ön plana çıkarılarak bu satışların ve kiralamaların gizlendiği öne sürüldü.

Ortadoğu ve Afrika Araştırmacıları Derneği (ORDAF) tarafından hazırlanan "Afrika Topraklarında Uluslararası Pazarlıklar, Verimli Arazilerin Satışı veya Kiralanması" başlıklı raporda, son yıllarda ekonomisi bazı güçlü devletlerin dünya gündemini meşgul eden Eş-Şebab, Boko Haram ve El-Kaide kaynaklı terör olayları ile siyasi krizlerin arkasında saklanarak Afrika üzerine uluslararası pazarlıklar yürüttüğü iddia edildi. Raporda, 19. yüzyılın ikinci yarısında verimli arazilerin yerli halkın elinden alınarak özellikle Avrupa'dan getirilen fakir köylülere verilmesi uygulamasının günümüzde daha modern yöntemlerle tekrar uygulamaya konulduğu savunuldu. Özellikle Sahraaltı Afrika'da verimli arazilerin Afrikalı ülkelerle Av-

rupa, Amerika ve Asya'nın ekonomik devleriyle kurdukları ikili ilişkilerle kira veya satın alma yoluyla el değiştirdiklerinin belirtildiği raporda, bunların imzalanan güvenilir anlaşmalar yoluyla korunur hale getirildikleri ve bu uygulamanın özellikle son 15 yılda ciddi şekilde yaygınlaştığı bildirildi.

ORDAF'ın raporuna göre, dünyanın önde gelen basın kuruluşları, Afrika ile ilgili Mali'de El Kaide'nin Mağrip kolunun faaliyetleri, Somali'de Eş-Şebab'ın terör faaliyetleri, Güney Sudan'da Hristiyanlar arasında başlayan iç savaşın getirdiği ölümler ve göçler, Nijerya'da dünya gündemine oturan Boko Haram'ın benzeri görülmemiş saldırıları ve Libya ile Mısır'daki siyasi karışıklıklar gibi gündemleri ön planda tutarak kıtanın geleceğini tehdit eden uluslararası pazarlıkları sakladı. Bu olaylara sebep olan arka plandaki gündemlerin haber değeri dahi taşımadığı gerekçesi ile "dikkatlerden uzak tutulmaya çalışıldığı" ve Afrika'daki arazi alımları gibi önemli faaliyetlerin bu "sahte gündemler arkasına saklanarak" bir an evvel tamamlanmasının beklendiği öne sürüldü.

Raporda, Kuzey Afrika ülkelerinden Mısır, Libya, Tunus, Cezayir ve Fas dışında Moritanya dahil Sahraaltı Afrika'da 10 bin hektarın üzerindeki ölçülerde arazilerini kiraya vermeyen ya da satmayan ülke sayısının oldukça az olduğunun belirtildi. Raporda, *"Bazı ülkelerdeki satışlar o kadar fazlalaşmıştır ki artık sadece buralardaki toprak hareketlerini dikkatle izleyen gözlemciler, araştırma kurumları oluşmuştur. Bu ülkelerin başında Etiyopya birinci sırada yer alırken bunu Sudan, Demokratik Kongo Cumhuriyeti, Kamerun, Gine, Zambiya, Kenya, Tanzanya ve Mozambik gibi ülkeler izlemektedir"* denildi. Ayrıca arazilerin el değiştirmesi konusunda yürütülen uluslararası pazarlıklar çerçevesinde toprağını geleneksel kullanım hakkı ile işletmekte olan yerel halkın, toprağından devlet tarafından çıkartılması şartının çarpıcı bir uygulama olarak Batı ülkeleri tarafından dayatıldığı raporda yer aldı.

Raporda, Çin'in Afrika'da son birkaç yıldır

milyonlarca hektar arazinin kullanım hakkını elde ettiği belirtildi. Afrika'nın değişik bölgelerinde kullanım hakkı kirayla veya satışla verilen arazilerin Çin tarafından her ne pahasına olursa olsun ele geçirilmesinin güçlü rakiplerinin tepkilerine yol açtığı kaydedildi. Çin'in özellikle ilgi duyup kapattığı arazilerin yer aldığı ülkelerin başında ise Etiyopya, Demokratik Kongo Cumhuriyeti, Zimbabve ve Kamerun'un geldiği ifade edildi.¹¹

Güçlenen Pakistan ve Nijerya Ekonomisi Küresel Aktörlerin Hedefine Girdi

Navaz Şerif'in geçen yıl iktidara gelmesi ile siyasi istikrara kavuşan Pakistan siyaseti ve ekonomisi, yabancı yatırımcı algısının en yüksek seviyeye çıktığı bir dönemde, kuzeybatı'daki terör tehdidinin yanı sıra Karaçi merkezli terör saldırılarıyla istikrarsızlığa sürüklenmek isteniyor. Ekonomileri kalkışa geçen İslam dünyasının iki önemli ülkesi Pakistan ve Nijerya, aynı dönemde benzer terör tehditleriyle boğuşuyor. Afrika'nın petrol ve doğalgaz deposu olarak yeni gelişen ekonomiler arasında birinci sıraya oturan Nijerya, Boko Haram terörüyle karşı karşıya.

Dünyanın yeni gelişen 20 büyük ekonomisi arasından hızla sıyrılarak ilk sıralara yükselen İslam dünyasının iki büyük ülkesi Pakistan ve Nijerya ekonomilerinin terör tehditleri ile karşı karşıya kalması dikkat çekiyor. Frontier Markets ve Wall Street Journal tarafından yeni gelişen Ülkelere kapsayan Piyasa Algı Endeksinde ilk sırada bulunan Nijerya, Boko Haram terör grubunun saldırıları ile karşı karşıya kaldı. Yabancı yatırımcılar nezdinde Piyasa Algısı En Hızlı Büyüyen ülkeler listesinde birinciliğe yükselen Pakistan ise bir taraftan kuzeybatı bölgesindeki terörle mücadele ederken diğer yandan son günlerde başgösteren Karaçi merkezli terör saldırılarının hedefi oldu.

Topraklarında yaklaşık 3.5 trilyon Dolar de-

ğerine karşılık gelen 22 milyar varil petrol ve 1.2 trilyon metreküp doğalgaz rezervi tespit edilen Nijerya, son yıllarda bu kaynaklarını istikrarlı bir şekilde çıkartmaya başlamıştı. Ürettiği doğalgazını önceki yıllarda ABD'ye metreküpü 3,5 Dolar gibi oldukça ucuz bir fiyata satan Nijerya geçtiğimiz sene gazın fiyatını dünya ortalaması olan 15 Dolar seviyesine yükseltmişti. Ancak Nijerya, enerji kaynaklarından kazandığı para ile vatandaşlarına hizmet götürmeye başladığı bir dönemde Boko Haram'ın gerçekleştirdiği insan kaçırma ve adam öldürme gibi tehditlerle sarsıldı.

Geçen yıl Haziran ayında Pakistan Başbakanlığına seçilen Navaz Şerif, bir yılda Hindistan ile ilişkileri yoluna koydu, ülkedeki farklı gruplar arasında barış girişimlerine hız verdi. Siyasi istikrarın yanı sıra ülke ekonomisinin büyüme hızı %3,5'tan %5'e yükseldi. Ancak ülke, son günlerde 28 kişinin hayatını kaybettiği Karaçi merkezli terör saldırıları ile karşılaştı.

Dünyanın en yeni gelişen ülke ekonomilerinin ekonomik performanslarını inceleyen, Frontier Market Sentiment Index (FSG)'nin sıralamasında Pakistan ve Nijerya ilk sıralarda yer aldı. Piyasa algısı en yüksek ve en hızlı gelişim gösteren ülkeler içinde yer alan Nijerya hakkında FSG yorumunda ABD ve Avrupalı çokuluslu şirketlerin gözdesi olduğu bilgisine yer verildi. Pakistan ise, piyasa algısı en hızlı büyüyen ülkeler sıralamasında birinciliğe oturdu. Listede Kazakistan, Suudi Arabistan, Kenya, Tanzanya, Gana gibi İslam ülkelerinin yüksek performans sergiledikleri görüldü.¹²

Döviz Kuruna Neo-Müdahale

Sakarya Üniversitesi (SAÜ) İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Kemal İnat, kurdaki yükselişi değerlendirdi. İnat, *"Dolar'daki artış, sadece masum bir şekilde Türkiye'nin kendi içinde yaşadığı türbülansdan dolayı ülkeden serma-*

11 <http://www.aa.com.tr/tr/manset/375508--afrikada-teror-bahane-arazi-satirlari-sahane>

12 <http://www.yenisafak.com.tr/ekonomi/pakistan-ve-nijerya-ekonomisine-tehdit-657484>

ye kaçışıyla açıklanabilecek bir olgu değildir. Yaşanan bu türbülânsta bizzat bazı küresel aktörlerin, giderek daha rafine hale gelen yeni müdahaleci yöntemlerinin de kısmen etkisi olduğu düşünülmelidir” dedi.

Birtakım uluslararası güçlerin başka ülkelerin iç işlerine, ekonomi ve dış politikalarına müdahale etmesinin rafine yöntemleri bulunduğunu aktaran İnat, şöyle konuştu: “Değişik araçlar kullanılarak, bazen istihbarat servisleri, bazen de kültürel ve ekonomik enstrümanlar kullanılarak müdahaleler yapılabiliyor.”

Türkiye'nin, son dönemde ekonomik müdahalecilikle karşı karşıya kaldığını belirten İnat, “Buradan 'uluslararası sistemdeki bütün küresel güçler birleşti, Türkiye'ye karşı bir çaba içerisinde' gibi bir anlam çıkmasın. Kastettiğim şey, ABD'de ve başka bazı ülkelerdeki birtakım çıkar gruplarının Türkiye'de iktidar değişimini arzular, bölgede kendilerini rahatsız eden politikalara sahip hükümetin devrilmesi yönünde çeşitli arzular içinde olduklarını kimse gizleyemez. Bu, çok net görülen bir şey. Bu kesimler, medya organlarında bunu zaten sık sık yazıyorlar” dedi.¹³

Fed Korkusu Ülkeleri Vurdu

Fed'in 2013 yılında tahvil alımlarını sonlandırılabilceği sinyalini vermesi sebebiyle, gelişmekte olan ülkeler faiz silahını çekerek, kurdaki yükselişe karşı önlem aldı. Fed Başkanı'nın açıklamalarından en çok etkilenen ülke, politika faizini çift hanelere çıkaran Brezilya oldu.

ABD Merkez Bankası'nın (Fed) Başkanı Ben Bernanke'nin 2013 yılı Mayıs ayında tahvil alımlarını 2013 yılı içinde azaltmaya başlayacağını ve 2014 yılında da sonlandırılabilceği sinyalini vermesinden bu yana, gelişmekte olan ülke merkez bankaları faiz silahını çekerek, kurdaki yüksek volatiliteye karşı önlem almaya çalışıyor. Bernan-

ke'nin açıklamalarından sonra gelişmekte olan ülke piyasalarında hisse senedi, döviz ve tahvil piyasasında yüksek volatilité (dalgalanma) yaşandı.



Sermaye çıkışları ve küresel ekonomik verilerin gidişatından en fazla etkilenen 'Kırılgan 5'li' diye tabir edilen Brezilya, Hindistan, Endonezya, Türkiye ve Güney Afrika oldu. Brezilya, Mayıs ayından bu yana en fazla politika faizini artırma yoluna giden ülkelerden oldu. Mayıs 2013'te %8 düzeyinde olan politika faizi, Brezilya Merkez Bankası'nın yaptığı art arda 50 baz puanlık artırımlarla Ocak 2014 itibarıyla %10,5 düzeyine ulaştı. 2013 Mayıs ayını Dolar karşısında 2,1368 seviyesinden kapatan Brezilya Reali, bu dönemden itibaren %10,4 değer kaybetti. 21 Ocak 2014 Salı günü yapılacak PPK toplantısına ilişkin gerçekleştirilen AA Finans 'Para Politikası Kurulu (PPK) Beklenti Anketi'ne göre ekonomistlerin çoğunluğu faizlerde değişiklik beklemiyor. Öte yandan ankete katılan 18 ekonomistin 11'i Merkez Bankası'nın %7,75 olan borç verme faiz oranında değişiklik beklemezken, 7 ekonomist artış bekliyor. Artış bekleyen 7 ekonomistin 4'ü 50 baz puan, 2'si 75 baz puan ve 1'i 100 baz puan artış olacağını tahmin ediyor.¹⁴

Uluslararası Bankalar Türkiye İçin 'Satın' Diyor!

Gezi olayları öncesi ve sonrası ortaya çıkan küresel sermayenin Türkiye uyarısı, son dönemde

13 <http://www.yenisafak.com.tr/ekonomi/kura-neo-mudahale-612785>

14 <http://www.yenisafak.com.tr/ekonomi/fed-korkusu-ulkeleri-vurdu-610760>

yine boy göstermeye başladı. Amerika'nın büyük bankaları gelişmiş ülkelerdeki yatırımcıları uyarırken, Türkiye için de karamsar bir tablo çiziyor. Wall Street'in dev bankaları Goldman Sachs, JP Morgan ve Morgan Stanley yatırımcılarına gelişmekte olan ülkeler için uyarı yaptı.

Goldman Sachs yatırımcılarına gelişmekte olan ülkelerdeki pozisyonlarını 3'te 1 oranında azaltmasını önerdi. Morgan Stanley de TL'nin daha da değer kaybedeceğini savundu. Goldman Sachs yatırımcılara gelişmekte olan ülkelerdeki pozisyonlarını üçte bir oranında azaltmaları tavsiyesinde bulundu. Goldman Sachs bu tavsiyesine temel olarak gelişmekte olan ülkelerin önümüzdeki 10 yıl içinde önemli ölçüde düşük performans göstereceği tahminini gösterdi.

Bloomberg'in haberine göre JP Morgan ise yerel para birimi cinsinden tahvillerin 2004'ten bu yana sağladığı getirilerin %10'unu sağlayacağını savundu. Morgan Stanley ise gelişmekte olan ülkeler para birimlerinin Dolar'a karşı daha da düşeceğini tahmin etti. Morgan Stanley Türk Lirası ile birlikte Brezilya Reali ve Rus Rublesi'nin 2013'teki düşüşlerine rağmen daha da fazla değer kaybı yaşayacağını belirtti. Morgan Stanley, 2013 Aralık başında yatırımcılarına gelişen ülkeler para birimleri pozisyonlarını azaltmaları tavsiyesinde bulunmuştu. Aynı banka Ağustos 2013'te Brezilya, Hindistan, Endonezya, Güney Afrika ve Türkiye'yi dış sermaye akışına bağımlı olmaları sebebiyle 'Kırılgan Beşli' olarak adlandırmıştı.

Öte yandan, uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch, yolsuzluk soruşturmasının sürmesi durumunda bunun Türkiye'nin kredi notunun güvenilirliğini zayıflatma kapasitesine sahip olduğunu belirtti. Ancak bu gelişmelerin, Türkiye'nin BBB- olan kredi notunu etkilemeyeceği vurgulandı.¹⁵

Cari Açık ve Enerji Bağımlılığı Tehlike Arzediyor

MÜSİAD'ın 2013 değerlendirmesi ve 2014'ten beklentiler konulu araştırmasında, "Cari

Açık ve Enerji bağımlılığımız önemli sorunlarımızın başında gelmektedir" denildi. Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD), üyeleri ile yapılan "2013 değerlendirmesi ve 2014 beklentileri" anket sonuçları ve 2023 hedeflerine ulaşılabilmesi için MÜSİAD tarafından gerekli görülen önerileri açıkladı.

"2013 yılında yaşadığımız tüm iç ve dış şoklara rağmen, geride bıraktığımız 11 yılda, ülkemiz, ekonomik açıdan gücünü arttırmış ve dış politika da etkinlik alanını genişletmiştir." denilen açıklamada MÜSİAD'ın 2014 yılı özelinde, gelecek projeksiyonuna dair önerileri ise şöyle açıklandı:

"Ekonomik performansımızı olumsuz etkileyen cari açık ve bunun başlıca sebeplerinden, enerji bağımlılığımız, önemli sorunlarımızın başında gelmektedir. 2013 yılı ilk 10 aylık enerji ithalatımızın 46 milyar \$ ve cari açığımızın 51,9 milyar \$ olduğu, birlikte değerlendirildiğinde, enerji bağımlılığımızın boyutu ve etkisi ortadadır.

Ekonomik performansımızı arttırmak için, iç talebin canlandırılması ve ihracatın artırılması odaklı bir yaklaşım ön plandadır. Bu iki olgunun öneminin yanında, üretim tarafının da göz ardı edilmemesi gerektiğine, işaret etmek isterim.

Patriot/vatanperver sektörlere öncelik verilmesi gerekmektedir. İktisat literatüründe kabul gören genel yaklaşıma göre, sürdürülebilir büyümeyi sağlayabilmek için; imalat, inşaat ve tarım sektörlerinin GSYH'daki payları, belli bir düzeyin üstünde olmalıdır. İmalat sektörünün %25, inşaat sektörünün %7 ve tarım sektörünün %10'un üzerinde olması, yani, bu 3 vatanperver sektörün GSYH içindeki payının, toplamda en az, %42 düzeyinde olması, önemlidir.

Ülkemize baktığımızda, vatanperver sektörlerin, GSYH içerisindeki payının, yaklaşık %30 ile, yetersiz kaldığı görülmektedir. Buna, bir de, imalat sanayinin erimesini ve yabancılara satışla, sektörden çıkışları eklediğimizde, ülkemizin, Orta Gelir Tuzağını sağlıklı bir şekilde atlatamama riski karşımıza çıkmaktadır. Özetle, sanayi tarafı zayıf,

¹⁵ <http://www.dunyabulteni.net/manset/285551/uluslararası-bankalar-türkiye-icin-satin-diyo>

hizmet sektörü ağırlıklı bir ekonomi, hedefimiz olmamalıdır. Aksi halde, ekonomik gelişme sürdürülebilir olmaktan çıkar ve şoklara karşı, daha kırılgan hale gelir. Bunun kötü bir örneği, İspanya'dır ve ekonomik durumu, herkesçe malumdur.

Küresel belirsizliğin azaldığı ve büyüme beklentilerinin olumluya döndüğü şu ortamda, Tarım Politikamız da, Endüstriyel Tarım yaklaşımıyla yeniden değerlendirilmelidir. Böyle bir ortamda, dış girdi oranı minimum olan ve cari açığımızı kapatmamıza yardımcı olacak, Endüstriyel Tarım Üretimi politikasına ağırlık verilmesi, önemlidir.

2012'de, çalışan nüfusumuzun 4'te 1'i, 60 milyar Dolar'lık tarımsal üretim yaptı. Yani, toplam üretimimizin %8'ini, çalışan nüfusumuzun %25'i ile gerçekleştirdik. Sizce, burada bir gariplik yok mu? Toplam alanımızın %30'u ekilebilir araziden oluşuyor. Peki, niye üretmiyoruz? Mesela Hollanda. Nüfusu, bizim nüfusumuzun 5'te 1'i. 2012 ihracatı, 281 milyar \$. Tarımsal nüfusu, bizim 10'da 1'imiz. Peki, 2012 tarım ihracatı ne kadar? 60 milyar Dolar. Bu üretim için, ne kadar su kullanıyor? Bizim kullandığımız toplam suyun %0,2'si kadar. Bu verilere baktığımızda, tarımsal üretimimizde, ciddi bir verimsizlik söz konusu. Endüstriyel tarım yaygınlaştırılmalı, verimsiz üretimin önüne geçilmeli, ihracatımıza olumlu katkı sağlanmalıdır. Bu, aynı zamanda, verimsizliğe bağlı yurt içi göçü azaltacak, bölgesel gelir ve üretim dağılımının, daha dengeli olmasını sağlayacaktır.”¹⁶

TÜSİAD Başkanından Kendi İşçisine Eziyet

Her platformda “işçi hakları” ve “emeğe saygı” konularını gündeme taşıyan TÜSİAD Eski Başkanı Muharrem Yılmaz, kendi şirketi Süttaş'ta bir skandala imza attı. 1 Mayıs'ta “Emeğe ve çalışan haklarına saygı, demokratik kültürün ve toplumsal refahın vazgeçilmez bir unsurudur” diye

mesaj yayınlayan Yılmaz, aynı ay içerisinde kendi şirketinde sendika çalışması yapan işçileri haksız yere işten çıkarırken, tüm çalışanların özel hayatına müdahale ederek, e-devlet şifrelerini ele geçirdi.

Yılmaz, bununla yetinmeyerek, işçilere görenleri hayrete düşüren müdahalede bulundu. Haklarını aramak için fabrika önünde oturma eylemi yapan işçilerin üzerine kamyonlar dolusu, 13 ton hayvan dışkısı boşalttı.



Süttaş'ın Aksaray ve Bursa-Karacabey fabrikasında çalışan işçilerin sırf sendikalaştığı için işten atıldığını söyleyen Tek-Gıda İş Sendikası Örgütlenme Uzmanı Fuat Karlıkaya, yaklaşık 2 yıldır yaşanan olayları anlattı. 2012 yılında ilk sendikalaşma faaliyetinde bulunduklarını söyleyen Karlıkaya “Yalnızca sendikalaştığımız için o dönemde Aksaray fabrikasında 30 arkadaşımızın işine son verildi. Biz de işe dönüş davası açtık ve mahkeme-yi kazandık” dedi. 2013 yılında da sendika faaliyetlerinin sürdürüldüğünü belirten Karlıkaya “Artık yöneticilerimizden şantaj ve tehditler alıyorduk. Bunun üzerine yöneticiler e-devlet şifrelerimizi topladı ve sendikalı olup olmadığımızı kontrol ettiler. Şifresini vermeyenleri işten çıkardılar” dedi.

Süttaş'ın geçtiğimiz Nisan ayında Aksaray'da 12, Karacabey'de 14 olmak üzere toplam 26 kişiyi “performans düşüklüğü” gösterilerek işten çıkardığını belirten Karlıkaya, şunları söyledi: “Bu kişiler sendikalaşma sürecindeki önemli isimlerdi. Bunun üzerine Karacabey fabrikası önünde grev oturma eylemi yaptık. Fabrikanın biogaz üretim tesislerinden getirdikleri hayvan dışkılarını otur-

¹⁶ <http://www.dunyabulteni.net/is-dunyasi/285473/musiad-cari-acik-ve-enerji-bagimlilik-buyuk-sorun>

duğumuz yere döktüler, eylemimizi sabote ederek, tehdit ve küfürler savurarak eylemi bitirmemizi istediler.” Konuyla ilgili iddialar karşısında Sütaş'tan bir açıklama yapılmadı.¹⁷

TÜSİAD Başkanı Muharrem Yılmaz, Sütaş'ta;

Uluslararası Gıda Savaşları Başlayabilir

Rusya'nın AB ülkeleri ve ABD'ye uyguladığı gıda ithalatı ambargosu birçok ülkede dengeleri değiştirdi. Yıllardır tartışılan “gıda savaşları dünyanın en önemli sorunlarından biri olacak” tartışmalarına farklı bir boyut kazandırdı. Artık dünyaya yön veren ülkelerin politik tartışmalarının da “gıda silahı”nı ön plana çıkardığını ifade eden uzmanlar, gelecek 10 yılda Rusya'nın uyguladığı ambargo kararlarının benzerlerinin daha sık yaşanabileceğini ifade ediyor.

Dünyada 2000'li yılların başından itibaren 240 milyon hektarlık tarım arazisinin bazı ülkeler ve fonlar tarafından ya satın alındığını ya da kiralandığını dile getiren Akdeniz Üniversitesi İktisadi İdari Bölümler Fakültesi İktisat Bölümü Öğretim Üyesi Profesör Doktor Ahmet Ali Koç, “*Birçok ülkede tarım arazisi bulunmuyor. Bu tip satın almalar ve kiralamalar aslında olayın boyutlarının ne kadar büyük olduğunun kanıtı. Dünyada satın alınan ya da kiralanan arazilerin oranı Türkiye'nin tarım arazilerinin 10 katı büyüklüğünde*” dedi.

Söz konusu arazilerin enerji amaçlı gıda üretmek, yem üretmek ve başka ülkelere muhtaç olmamak için kullanıldığını belirten Koç, “*2007-2008 döneminde yaşanan kuraklık nedeniyle birçok ülke ithalatını azalttı. Üretici ülkeler ürünlerini daha çok stokladı. Bu da gıda fiyatlarının yükselmesine yol açtı. Yükselen gıda fiyatları da birçok ithalatçı ülkeyi zor duruma düşürdü*” diye konuştu.

Türkiye'nin gıda savaşlarının ortasında kal-

maması için stok oranlarını arttırması gerektiğini belirten Koç, “*Türkiye’de stok politikası 1 yıl üzerine kurulu. Güvenlik stoklarımızı arttırmalıyız. Özellikle pirinç, şeker, mısır ve buğday gibi stratejik ürünlerde en az 5 yıllık plan oluşturulmalı. Çünkü gıda savaşları dışında iklimsel değişikliklerden dolayı aşırı sıcaklık, yağış ve kuraklıklar yaşanıyor. Bunlar çok sık olmaya başladı. Birçok üründe hasat azalıyor*” dedi. Koç, “*Türkiye’nin özellikle bulunduğu konum gereği komşu ülkelerinde çok sorun yaşanıyor. Milyonlarca insan Suriye’den Türkiye’ye giriş yaptı. Gıda savaşlarının daha güçlü yaşanma ihtimali sonrası bunlar da düşünölmel*” ifadelerini kullandı.¹⁸

Sanayici 'Kolay Para' Diye İnşaat Yöneliyor

Başbakan Yardımcısı Ali Babacan, ilk hedeflerinin cari açık olduğunu belirterek, büyümenin önündeki en büyük engelin bu olduğunu söyledi. Bakan Babacan, sanayi üretimindeki düşüşü de “kolay para” olarak adlandırılan inşaat sektörüne yönelmeye bağladı. Babacan ayrıca, gelirle, aylık taksit arasında bağ kuracak bir çalışmaya başladıklarını açıkladı. Babacan “*Borçlanmanın kontrollü ve ölçülü olması için gelirle aylık taksit arasında bir bağ kuracak bir çalışma başlattık. Bunun için 1 yıl kadar veri toplanacak*” diyerek gelir TL ise borcun da TL olmasını istediklerini belirtti.

Sanayi yatırımları konusuna da değinen Babacan, sanayi üretiminin genel ekonomide payının düşmesinin iyi bir işaret olmadığını vurguladı ve paranın dönüşü daha kısa olduğu için inşaat projelerine kaydığını söyledi. Babacan, “*İnşaatla kolay para kazanmanın önüne geçmek için imar yasası ele alınmalı. İmar yasasına yeni düzenleme gerekiyor*” dedi.¹⁹

Moody's Brezilya'nın Not Görünümü Negatife Çevirdi

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, Brezilya'nın not görünümünü “dura-

¹⁷ <http://www.dunyabulteni.net/is-dunyasi/300040/tusiad-baskanindan-kendi-iscisine-eziyet>

¹⁸ <http://www.hurriyet.com.tr/ekonomi/27097584.asp>

¹⁹ <http://www.dunyabulteni.net/genel/308028/sanayici-kolay-para-diye-insaata-yoneliyor>

ğandan" "negatife" çekti, ülkenin "BAA2" olan notunu teyit etti. Moody's'den yapılan açıklamada, Brezilya'nın "BAA2" olan kredi notunun teyit edildiği, not görünümünün ise negatife çekildiğini belirtildi. Not değişimine gerekçe olarak "devam eden düşük ekonomik büyümeden kaynaklı riskler" ve "bozulan borç ölçütleri" gösterildi. Açıklamada, *"Brezilya'nın ekonomisindeki büyümede azalmanın devam etmesi, yakın vadede potansiyel büyüme oranlarına geri dönülmesi için çok az işaret sağlıyor. Piyasa algısının bozulması ise sabit sermaye birikimini etkiliyor"* ifadeleri kullanıldı.

Brezilya'nın önündeki mali sıkıntıların, ülkenin kamu borcunun yükselmesine neden olabileceğine işaret edilen açıklamaya göre, ülkenin finansal şoklara karşı direncini artıran uluslararası döviz rezervi ise Brezilya'nın kredi notunun BAA2 olarak teyit edilmesinin gerekçesi oldu. Açıklamada, Brezilya'nın döviz likidite seviyesinin, bütçe bilançosunun kırılganlıklarına ve küresel risk istahındaki ani değişimlere karşı tampon oluşturduğu ve direnç kazandırdığı belirtildi.

Brezilya ekonomisinin düşük büyümesini sürdürmesinin beklendiği ifade edilen açıklamada, ülke ekonomisinin bu yılki gayri safi yurtiçi hasıla büyümesinin ise potansiyelinin altında kalarak, %3'ten daha düşük gerçekleşeceği tahminine yer verildi. Moody's, Brezilya ekonomisinin bu yıl %1'in altında bir büyüme gösterebileceğine, bu oranın 2009'dan beri en düşük seviye olacağına dikkati çekti. Kuruluş, Brezilya'nın gelecek yıl ise ekonomik büyümesinin %2'nin altında seyredebileceği uyarısında da bulundu.²⁰

Ekonomist Fevzi Öztürk:

"Moody's'in Gerekçeleri Sağlam Değil!"

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, Türkiye'nin kredi notu görünümünü "durağan"dan, "negatif"e çevirirken, "BAA3" olan kredi notunu teyit etti.

Moody's gerekçe olarak, "Yabancı ve yerli yatırımcının güveninin olumsuz etkileyen artan politik belirsizliklerin ve düşük küresel likidite şartlarının itici rol oynaması ve Türkiye'nin dış finansman pozisyonundaki baskılar"ı gösterdi.

Moody's'in not görünümünü değiştirmesini Dünya Bülteni'ne değerlendiren Ekonomist Fevzi Öztürk, bu hamlenin aslında beklenen bir şey olduğunu, uzun bir dönemdir Türkiye için ekonomik belirsizlikten söz edildiğini, bir kuruluşun Türkiye'nin notu ile ilgili olumsuz karar almasının beklendiğini, bu kuruluşun da Moody's olduğunu kaydetti.

Ekonomi çevrelerinin Gezi eylemleri ve 17 Aralık operasyonundan sonra Türkiye için ekonomik belirsizlikten sürekli bahsettiğini belirten Öztürk, seçimden önce bu kararın anlayışla karşılanabileceğini fakat seçimlerde iktidarın yüksek bir oy alarak halk desteğini pekiştirmesinden sonra bu kararın yanlış olduğunu ifade etti. Seçimlerden sonra politik belirsizlik gerekçesinin ayağı yere sağlam basan bir mazeret olmadığını kaydeden Öztürk, *"Acaba Moody's koalisyon hükümeti kokusu mu aldı ki böyle bir karar aldı"* ifadesini kullandı. Öztürk, *"Türkiye'ye haksızlık yapıyor diye ağlamayalım ama gerçekten son dönemlerde Türkiye'ye yönelik bazı haksız uygulamalar oluyor ve çifte standart uygulanıyor."* dedi.²¹

En Büyük Silah Pazarı Ortadoğu!

Küresel savunma harcamalarını belgeleyen son rapora göre, 2009 yılından bu yana ilk kez silah harcamaları artış gösterirken, silaha en fazla para harcayan bölgeler Orta Doğu ve Asya.

IHS Jane Yıllık Savunma Bütçeleri raporunda, *"Rusya, Asya ve Orta Doğu ülkeleri, bu yıl beklenen küresel askeri harcamalardaki büyümenin arkasındaki itici güç ve 2016'ya kadarki süreci de kurtaracaklar"* ifadesi yer aldı. IHS Jane Havaçılık, Savunma ve Güvenlik müdürü Paul Burton

20 <http://www.yenisafak.com.tr/ekonomi/moodys-brezilyanın-not-gorunumu-negatife-cevirdi-683633>

21 <http://www.dunyabulteni.net/genel/294999/fevzi-ozturk-moodysin-gerekceleri-saglam-degil>

tarafından açıklanan raporda, geçen yıl en fazla büyüyen beş savunma pazarından dördü Ortadoğu'da.

Umman ve Suudi Arabistan'ın son iki yıldaki askeri bütçeleri %30 büyürken, Riyad'ın savunma bütçesinin 10 yıl içinde üç kat arttığına dikkat çekiliyor. Irak ve Bahreyn de 2013'de silah bütçesini en fazla artıran ülkeler arasında ilk sıralarda yer alıyor. Genel küresel savunma harcamalarının bu yıl 2009 yılından bu yana ilk defa artarak 1,547 trilyon Dolar'a ulaşması bekleniyor.

ABD geçen yıl savunma için tahminen 582 milyar Dolar harcarken, Çin'in 139 milyar, Rusya'nın ise 68.9 milyar Dolar harcadığı kaydediliyor. Bu rakamın önümüzdeki üç yıl içinde %44 oranında artması bekleniyor. İsrail'in savunma bütçesi ise 2013 yılında 15 milyar Dolar olarak gerçekleşmiş.²²



ABD'li İstihbaratçıdan "Faiz Lobisi" İtirafı

ABD Ulusal İstihbaratı eski çalışanı Ekonomist John Perkins, şirketlerin dünyayı yönettiğini ve devlet başkanlarının büyük şirketlerin desteği olmadan seçilemeyeceğini anlattı. Başbakan Erdoğan'ın faiz lobisi söylemi hakkında da açıklamalar da bulunan Perkins "Dünyada bu tip faaliyetlerde bulunan oluşumlar var ve bunlar ülkeye çok büyük zararlar verebiliyor" açıklaması yaptı.

CNN Türk'te Cüneyt Özdemir'in programı-

na katılan Perkins, faiz lobisi var mı, yok mu sorusuna "Evet, bunu ben deneyimledim. Tabii Türkiye'yi çok iyi bilmediğim için o spekülasyona giremem ama böyle lobiler var ve bunlar ülkeye çok zarar da verebilirler. Ben Sayın Erdoğan'ın pek çok problemin nedenini yurt dışından gelen etkiler diye yorumladığını biliyorum. Çeşitli ülkelerde yolsuzluk da olsa başka sorunlar da olsa yabancıları suçlama gibi bir yol var tabii. Ama bazı çıkar lobileri böyle şeyler yapabilir bu mümkündür" dedi.

ABD'de çok büyük şirketlerin varlığından ancak Başkan Obama'nın çok da yetkisi ve gücünün olmadığından söz eden ABD'li yazar "Lobiler var, büyük dev şirketler var ve onlar bir takım çıkarlarını gerçekleştirmek için bazı yasaların çıkarılmasını sağlayabiliyorlar. Kampanyalarını finanse ettikleri politikacılar bunu onlar için yapıyor. Obama dahil olmak üzere başkanlar, o şirketlerden destek almadan işlerini kolay kolay yürütmezler. Tüm dünyada görüyoruz ki bu tür şirketler çeşitli şoklar da yaşıyorlar ve çıkarlarını koruyabilmek için CIA, Pentagon ve ABD hükümetini kullanabiliyorlar" dedi.

Yeni Şafak'ta yer alan habere göre, 'Bir Ekonomik Tetikçinin İtirafı' isimli kitaplarında bu tip çıkar lobilerini şirket imparatorlukları, şirketokrasi olarak tanımlayan Perkins, dev şirketlerin dünyayı kendi isteklerine göre şekillendirmeye çalıştıklarını, ülkelerde kendi istedikleri kişileri devlet başkanı seçebildiklerini, hatta kendi çıkarları için kanun bile yaptırabildiklerini belirtti. 2009 yılında Honduras'ta Manuel Zelaya'nın CIA destekli bir askeri darbeyle devrilmesini buna örnek gösterdi.

Honduras'ta Zelaya, ülkesindeki ABD üssünü millileştirmek istiyordu. Uluslararası Toncun Havalimanı'ndaki güvenlik sebeplerinden ötürü ABD'ye ait olan Soto Cano Hava Üssü'nü sivil bir havalimanına dönüştürme kararı alan Zelaya bu havalimanını ALBA ve Petrocaribe'den gelecek kaynak ile finanse edecekti. 1982'de kurulan Soto

22 <http://www.dunyabulteni.net/genel/288583/en-buyuk-silah-pazari-ortadogu>

Cano Hava Üssü'nde 2 bin ABD askeri personeli bulunmaktaydı ve ABD'nin Latin Amerika'daki en önemli hava üssü haline gelmişti.

2005 seçimlerini kazanarak Honduras cumhurbaşkanı olan, 2010 yılı Mart'ında yeni bir anayasa yazımı için halkoylaması yapacağını duyuran Zaleya 28 Haziran 2009'da askeri darbe ile devrildi. Yüksek mahkeme halkoylaması kararının anayasaya aykırı olduğu gerekçesiyle darbeye destek verdi. Zelaya aynı zamanda asgari ücrete zam yaparak da büyük şirketlerden sert tepkiler almıştı. Zelaya sendikalardan ve sivil toplumdan destek gördükçe kendi tabanından, yani liberal partinin zengin iş çevresinden tepki almaya başladı. Nedeni ise, 'Latin Amerika için Bolivarcı İttifak (ALBA)' içinde Hugo Chavez ve Fidel Castro ile yakınlaşmasıydı. ALBA, Latin Amerika için bir ortak pazar oluşturma çabasıydı ve Latin Amerika Serbest Ticaret Anlaşması bir tepki olarak doğmuştu.

Darbenin gerçekleştiği dönemde Honduras'ta görev yapan ABD Büyükelçisi, Wikileaks ile sızan, 28 Haziran 2009 tarihli Washington'a gönderdiği kriptoda ordunun anayasal olarak Zaleya'yı gönderme yetkisinin olmadığını, bunun 'adam kaçırma' olduğunu belirtti. Ancak ABD'nin çıkarları, ABD anayasasında suç olmasına rağmen, ABD'nin Honduras cuntasına mali yardımlarını sürdürmesini engelleyemedi. ABD anayasasına göre, darbe yönetimlerine maddi destek verilmiyor.²³

Bir Kilo Uydu 6 Ton Tekstil; Bir iPad 1,4 Ton Domates Ediyor!

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Balkonuk Center'da düzenlenen "2014 Balıkesir Ekonomi Ödülleri" başlıklı törende yaptığı konuşmada şunları kaydetti:

"Katma değer zincirinde yukarı çıkmamız lazım. Bin 400 kilogram domates, bir iPad yapmıyor. Domates tabii ki üreteceğiz ama Ar-Ge de

*çok önemli. 27 tır mermer bloğu, bir tomografi cihazı ya ediyor ya etmiyor. Kendi uydumuzu uzaya gönderdik. Uydunun bir kilosu 6 ton tekstile bedelmış. Tekstil de üreteceğiz ama katma değer zincirinde bilgi, teknoloji yoğun ürünlere gitmemiz lazım. Nasıl olacak? Ar-Ge ile... Büyük ölçekte Ar-Ge yapın, 100 lira harcarsanız 225 liralık teşvik verelim. İnanılmaz teşvik. Bir adım daha attık. Son haftada çıkan pakette, Maliye Bakanlığı olarak diyoruz ki; Ar-Ge yaptınız, patentiniz var, bu patenti, buluşu ticari ürüne dönüştürürseniz, bu üründen elde edeceğiniz gelirin %50'sini vergi matrahından düşeceğiz."*²⁴

Twitter Türkiye'de Vergi Vermeden Milyonlarca Dolar Kazanıyor

Twitter, bugün dünya çapında 241 milyon aktif kullanıcısıyla günde 500 milyonun üzerinde tweet atılan ve kullanıcılarının %77'si ABD dışında bulunan devasa bir sosyal ağ haline geldi. Dünya genelinde 35 dilde kullanılan Twitter'ın, bu yıl küresel çaptaki gelirlerinin ise 1 milyar Dolar seviyesine ulaşması ve bu gelirin 950 milyon Dolar'lık kısmının reklamlardan elde edilmesi bekleniyor.

Twitter'ın hızla artan gelirlerinin ardında ise mobilden elde edilen gelirler yatıyor. Araştırmalara göre, Twitter'ın 2013'te sadece mobilden elde ettiği reklam geliri 310 milyon Dolar seviyesinde bulunuyor. Twitter'ın mobil platformlar üzerinde dünya çapındaki reklam payının 2014'te %2,16 olarak gerçekleşmesi bekleniyor. Twitter yaygınlaşmasını sürdürdükçe gelirlerindeki dağılım da değişim gösteriyor. 2011'de tüm gelirlerinin %96'sını ABD'den elde eden Twitter'ın, 2013'teki kazancının ise %74'ü bu ülke kaynaklı oldu. Söz konusu rakamın gelecek yıllarda daha da azalacağı tahmin ediliyor. ABD hariç 14 ülkede ofisi bulunan Twitter'ın, İrlanda'nın başkenti Dublin'deki

23 <http://www.dunyabulteni.net/genel/289602/abdli-istihbaratcidan-faiz-lobisi-itirafi>

24 <http://www.dunyabulteni.net/genel/292476/subat-ayinda-butce-17-milyar-fazla-verdi>

ofisini, diğer ülkelere reklam faturalama amacıyla kullandığı iddia ediliyor. Dublin, iş, finans ve teknoloji sektöründeki uluslararası şirketlere ev sahipliği yapması nedeniyle "Avrupa'nın Silikon Vadisi" olarak niteleniyor. İrlanda'da kurumlar vergisinin, İngiltere'ye göre daha düşük olması nedeniyle çoğu şirket merkezini bu ülkede kuruyor.

Şirket, reklam gelirlerinin kayıtlarını, kullanıcılarının bulunduğu bölgeye değil, faturanın kesildiği yer üzerinden gösteriyor. Twitter, böylece faaliyet gösterdiği bazı ülkelerde vergi ödememiş oluyor. Twitter'ın en fazla kullanıldığı 7. ülke olan Türkiye de bu uygulamaya maruz kalan ülkeler arasında yer alıyor. Sosyal paylaşım sitesi Twitter'ın Türkiye'den elde ettiği reklam geliri konusunda net bir rakam bulunmazken, uzmanlar bu miktarın 30-40 milyon Dolar arasında değişiklik gösterdiğini ifade ediyor. Hükümet yetkililerinin, ofis açması için çağrı yaptığı Twitter, bu isteklere kayıtsız kalırken, aktif kullanıcı sayısı bakımından dünyada ikinci sırada yer alan Endonezya ve altıncı sırada bulunan Suudi Arabistan'da da şirketin ofisi bulunmuyor.

Twitter'ın, ekonomik yapısına bakıldığında, şirketin en önemli gelir kaynağının reklam olduğu görülüyor. Kullanıcılarının, ülkelere, dillerine, internet kullanım alışkanlıklarına, siyasi ve dini görüşlerine göre reklam yapma imkanı vermesi, Twitter'ı diğer sosyal ağlardan bir adım öteye taşıyor. Bu imkanları öteki kitle iletişim araçlarında gerçekleştirmek zor olurken, söz konusu hizmeti veren şirketler de reklam verenlere büyük maliyetler çıkarıyor.

Twitter'ın bir başka önemli gelir kaynağı ise sponsor mesajları olarak dikkati çekiyor. Şirket, bu yöntemle, belirli bir ücret karşılığında tweetlerin en üstte görünmesini imkanı sunuyor. Twitter ayrıca bazı konuları günün en çok ilgi gösterilen konuları (trending topic) arasına alabiliyor. Böylece parayı veren Twitter'da gündemin en üstüne oturmuş oluyor. Sosyal paylaşım sitesi Twitter, 2011'de 164 milyon, 2012'de 79 milyon ve geçen

yıl da 645 milyon zarar açıkladı.²⁵

Apple'ın Karanlık Yüzü

Dünya devi Apple'ın Asya'daki fabrikalarında işçilere kötü muamele edildiği ortaya çıktı. Başta Çin ve Endonezya olmak üzere, birçok Asya ülkesinde, 16 saat aralıksız çalıştırılan işçiler ve çocuk yaştaki madenciler dikkat çekerken, Apple'ın karanlık yüzü gözler önüne serildi.

Asya'da Apple ürünlerinin imal edildiği fabrikalara girdi ve işçilerin içinde yaşadığı koşulları görüntülendi. Çıkan sonuç, 16 saat aralıksız çalıştıktan sonra uyuyakalan işçiler ve ölümle burun buruna gelen çocuk madenciler. iPhone üretim bandında yapılan gizli çekimler, Apple'ın "*Çin'deki işçilerimizin uluslararası standartlarda çalışmasını sağlayacağız*" sözlerinin boş çıktığının kanıtı.

BBC'nin haberine göre, Pegatron fabrikasında kendisini işçi olarak tanıtıp çalışmaya başlayan bir muhabir, 18 gün hiç tatil yapmadan çalışmaya zorlanarak durmadan Apple bilgisayarlarının montajını yaptı. Yöeticilere izin taleplerini defalarca iletse de hiç sonuç alamadı. Üretim bandında oturup monoton bir şekilde önüne gelen bilgisayar parçalarına montaj yapan işçilerden bazıları 12 saat aralıksız çalıştıktan sonra sandalyelerinde uyuyakalıyor.

Fabrikaya kimliğini gizleyerek giren bir diğer gazeteci ise bir seferinde aralıksız olarak 16 saat çalıştırıldığını söylüyor ve "*Yatakhanelere döndüğümüzde kolumu kıpırdatacak halim kalmıyordu*" diyor. Fabrikaya kimliğini gizleyerek giren bir diğer gazeteci ise bir seferinde aralıksız olarak 16 saat çalıştırıldığını söylüyor ve "*Yatakhanelere döndüğümüzde kolumu kıpırdatacak halim kalmıyordu*" diyor. Apple fabrikasında çalıştığı günleri 'aşırı derecede yorucu' sözleriyle ifade eden gazeteci şöyle devam ediyor:

"Karnım acıksa bile yataktan kalkacak gücü bulamıyordum. Tek istediğim şey yatıp birazcık

25 <http://www.dunyabulteni.net/genel/293380/tweeti-biz-atiyoruz-parayi-baskasi-kazaniyor>

dinlenebilmektir. Geceleri de aşırı stres yüzünden uyku tutmuyordu."

Apple ise Çin'deki tedarik zincirinde işçilere sistematik olarak kötü muamele yapıldığı iddialarını reddetti. Apple, yaptığı yazılı açıklamada, *"İşçilerine adil ve güvenli iş ortamları sağlama konusunda Apple'dan daha fazla çaba gösteren başka bir şirket yok"* dendi. Açıklamada Apple'ın tedarikçilerle sürekli olarak temas halinde olduğu belirtildi ve *"Tüm eksiklikleri gidermek için çaba-lyoruz ancak bu konuda sürekli olarak takibin devam etmesi gerektiğinin de farkındayız"* dendi.

Apple, işçilerin verilen aralarda 'kestirmesinin' alışıldık bir durum olduğunu söylüyor ancak üretim bandı başındayken uyuyakalan işçiler iddiasının araştırılacağını da vurguluyor.

Apple'ın Çin fabrikalarındaki kötü çalışma koşulları 2010'da da dikkatleri üzerine çekmişti. 4 yıl önce Apple'ın en büyük tedarikçilerinden birisi Foxconn'da çalışan 14 işçi intihar etmişti. İntiharların ardından Apple yönetimi bir dizi iş güvenliği tedbiri açıklamış ve açıklanan standartları tutturamayan tedarikçilerle çalışılmayacağını açıklamıştı.

Apple'ın milyonlarca adet sattığı iPhone'ların üretiminde kullanılan en önemli hammadde-lerden birisi olan kalayın çıkarıldığı Endonezya'ya da giden gazeteciler, Bangka adasında kaçak madenlerde çalıştırılan çocuk işçilerle karşılaştı. Kalay cevheri çıkarmaya çalışan çocuklar sürekli olarak göçük altında kalma riskiyle çalışmaya devam ediyor.

Babasıyla beraber 20 metrelik bir uçurumun dibinde kalay çıkaran 12 yaşındaki Rianto, *"Heye-lanlardan çok korkuyoruz. Her an tepeden toprak parçaları, kayalar kopup üzerimize düşebilir"* diyor.

Rianto'nun çalıştığı madenden çıkarılan kalayı satan kaçakçıların izini süren Panorama ekibi, kaçakçıların kalayı Apple'a çalışan dökümhanelere sattığını buldu. Apple ile çalışan bir dökümhane sahibi Johan Murod, ülkenin ihraç ettiği kalayın %70'inin Rianto'nun çalıştığına benzeyen küçük ölçekli madenlerden geldiğini söylüyor.

Murod, *"Dökümhanelere her yerden kalay geliyor. Küçük madenlerden çıkanlar da vae-r büyük madenlerden çıkan da. Hangisi legal hangisi illegal bilmenin imkanı da yok"* diye devam ediyor. Apple ise Endonezya'daki kalay madenciliği için *"Çok karmaşık bir konu"* yorumunu yapıyor.²⁶

Türkiye'de 100 Yıl Yaşayabilen Yerli Marka Yok

Osmanlı döneminde tescilli yapılan "Abdi Nusret ve Şürekâsı" ve "Bafra Sigarası" gibi markalardan hiçbirisi bugün yaşamazken, buna karşılık Osmanlı döneminde tescil ettirilen "Singer", "Mercedes", "Nestle", "Salamander" gibi yabancı markalar bugün çok güçlü bir şekilde hayatını sürdürüyor. Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD), 30 Mart Yerel Seçimleri öncesi hazırladığı "2023 Vizyonu Işığında Türk Sınai Mülkiyet Raporu"yla hükümete yapıcı öneriler yöneltti.

Türkiye'nin dünyanın 17. büyük ekonomisi olmasına rağmen küresel marka sayısının 'sıfır' olduğuna dikkati çekilen raporda yer alan çarpıcı tespitler özetle şöyle sıralanıyor:

Bugün ulusal, bölgesel ve uluslararası pazarlarda en çok ticareti yapılan ürünler arasında fikri ürünler de var. Bu nedenle WIPO, fikri mülkiyet haklarını, ticaretin motor yağına benzetiyor. Artık müzik, sinema, edebiyat ve bilgisayar programları birer endüstri kolu haline geldi. Büyük markaların ekonomik değerleri ise bazı ülkelerin milli gelirlerinden daha fazla. 2013 verilerine göre, Apple'ın marka değeri 87,3 milyar Dolar. Ardından sırasıyla 58,8 milyar Dolar ile Samsung, 52,1 milyar Dolar ile Google, 45,5 milyar Dolar ile Microsoft ve 42,3 milyar Dolar ile Walmart geliyor. Dikkat edilirse Walmart hariç, listedekilerin tamamı teknoloji firması. ABD dışında ilk beşte sadece Güney Koreli Samsung yer alıyor. Samsung, bir önceki yıla oranla müthiş bir çıkış yaparak 6. sıradan

²⁶ <http://www.yenisafak.com.tr/teknoloji/applein-karanlik-yuzu-2049925>

2. sıraya yükseldi. Buna karşılık 2012 yılı raporuna göre, ilk 100 Türk markasının toplam değeri ise 27 milyar Dolar. Değeri 1 milyar Dolar'ı geçen marka sayımız sadece 10 adet. Demek ki, ilk 100 markamız 'yarım elma (Apple)' etmiyor. Dünya markası çıkarmak süreklilik esasına dayanır. Bu bağlamda Osmanlı döneminde tescili yapılan "Abdi Nusret ve Şürekâsı", "Bafra Sigarası", "Nadir" ve "Sulh Kızı" gibi markalardan hiçbirisi bugün yaşamıyor.

Buna karşılık yine ülkemizde Osmanlı döneminde tescil ettirilen "Singer", "Mercedes", "Nestle", "Salamander" gibi yabancı markalar bugün çok güçlü bir şekilde hayatını ülkemizde ve dünya çapında sürdürüyor. Ülkemizde konuya ilişkin politikalar, büyük ölçüde AB ve ABD'nin talepleri doğrultusunda belirlenmekte ve hayata geçirilmekte. Türkiye adına süreçlerde yer alanlar, ülke adına pozisyon almak yerine, muhataplarının taleplerini dinlemek suretiyle bunları olduğu gibi hayata geçirme eğiliminde."

Türkiye'de 2010 yılında yerli firmalarca alınan incelemeli patent sayısı sadece 171 adet. Bu 171 adet patentin yüzde kaçının ticarileştiği ve kaçının kritik ürüne dönüştüğü bilinmiyor. Kritik buluşlarımız yok! Ayrıca 171 sayısının çok büyük bir kısmı Arçelik, Bosch, Vestel ve Ford firmalarına ait. Kalan 30-40 adet patenti ise 76 milyon kişi üretiyor! Sadece Arçelik firması 2010 yılında 55, 2011 yılında ise 43 adet patent aldı. Yerli firmalarımız 2011 yılında 212 ve 2012 yılında da 266 adet incelemeli patent aldı. Bu dengesizlik, Türkiye'nin geleceği bakımından sağlıklı değil. Bu sayılara karşılık IBM şirketi 2010 yılında, tek başına ABD'de 5.896 adet, 2011 yılında ise 6.180 adet patent aldı. Samsung 4.894, Canon 2.821 adet patentle ABD'de ilk üç sırayı paylaşıyor. ABD firmaları Amerikan Patent Ofisi'nden 2010 yılında 107 bin patent aldı.²⁷

Gezi Parkı, 17 Aralık ve Faiz Arttırımının Türkiye'ye Maliyeti 167,9 Milyar TL

Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş, AK Parti Ekonomi İşleri Başkanlığı'nın Kırşehir'deki bir otelde düzenlediği Türkiye Kent Ekonomileri Forumu Değerlendirme Toplantısı'nın açılışında, geçen yıl mayıs ayından itibaren Türkiye'nin gidişatını etkileyen 3 önemli konunun ortaya çıktığını belirtti. Kurtulmuş, FED kararlarının bir miktar etkilediğini, ancak esas önemli faktörlerin Gezi Parkı olayları, 17 Aralık operasyonu ve faiz arttırımı olduğunu vurguladı.

Kurtulmuş, şöyle devam etti: "*Bütün bu gelişmeler sonucunda Türkiye ekonomisi ne kadar bir maliyetle karşı karşıya kaldı? Dünyada savaş olmadı, Türkiye zor bir dönemin içerisine girmede. Ekonomisini yerinden oynatacak, rakamlarını oynatacak olağanüstü bir gelişme olmadı. Niçin durduk yerde Türkiye ekonomisi böyle bir sonuçla karşı karşıya kaldı? Dün akşam itibariyle bu üç gelişmenin Türkiye ekonomisine toplam maliyeti 167,9 milyar TL'dir. Nedir bunlardan bir tanesi... Faiz oranlarındaki değişmedir. Mayısın ortalarında Türkiye 4,61 faiz oranına sahipti. Tarihimizin en düşük oranıydı. Ne oldu da bugün Türkiye %11'lerin üzerinde bir faizle karşı karşıya kaldı? 'Faizinizi artırın' diyenler şunu çok iyi biliyordu, siz geçici faiz arttırımı yaptığınız zaman o geçici olmayacaktır. O kalıcı bir faiz meselesine dönecektir. Türkiye'de Merkez Bankası'nın aldığı karardan evvel 7,75 piyasa faizi, 10,08 reel faizdi. Şimdi %11'ler seviyesindeki gösterge faizinin nereye çıkacağını varın siz hesap edin. Faiz arttığı zaman Türkiye'nin üreticisi kazanmıyor. Bütün bu operasyonlarla Türkiye yaklaşık 167,9 milyar TL bir maliyetle karşı karşıya kalmış bulunuyor.*"²⁸

Asgari Ücretliden Alınan Vergi Tartışılıyor

Sendikaların tespit ettiği yoksulluk sınırlarının çok altında olan asgari ücretten bir de vergi alınması tartışılıyor. İşçiler, asgari ücretten hiçbir şe-

27 <http://www.dunyabulteni.net/genel/293619/turkiyede-100-yil-yasayabilen-yerli-marka-yok>

28 <http://www.hurriyet.com.tr/ekonomi/25714735.asp>

kilde vergi alınmaması gerektiğini düşünürken, hükümet "Üç çocuklu ailelerden vergi alınmayacağı" yönündeki düzenlemeyi dahi henüz Meclis'ten geçiremedi.

Türk-İş'in asgari ücretten vergi alınmaması talebini değerlendiren Bakan Çelik, geçen yıl TBMM'ye sunulan yasa tasarısında yer alan 3 çocuktan alınan gelir vergisinin kaldırılmasıyla ilgili düzenlemenin yürürlüğe giremediğine işaret etti. Çelik, işgücü piyasasında oluşan cari ücret seviyesine devlet tarafından müdahale edilmesini sağlayan yegâne aracın asgari ücret olduğunu vurgulayarak, işverenlerin daha yüksek ücret belirleyebileceğine dikkat çekti.

İşçi Heyeti Başkanı Türk-İş Genel Eğitim Sekreteri Nazmi Irgat, çalışanların üçte ikisinin asgari ücret düzeyinde çalıştığını söyledi. Irgat, "Net asgari ücret halen günde 29 lira 79 kuruş düzeyindedir. Bu rakamın 1-2 lira artırılmasıyla çalışanların geçim koşulları düzelmez. Ülkeyi yönetenler ve işverenler, bunun sihirli formülünü asgari ücretli işçilerle ve kamuoyuyla paylaşmalıdır" diye konuştu. İşveren Heyeti Başkanı Metin Demir ise ülkede asgari ücretle çalışıyor görünen ve toplu iş sözleşmesinden yararlanan bir işçinin 2014'ün ikinci yarısında işyerine aylık maliyetinin ortalama 2 bin 423 lira olduğunu savundu.²⁹

Son 12 Yılda 13 Bin İşçi Kazalarda Öldü

2002-2013 yılları arasında 1 milyon bin 921 sigortalının iş kazası geçirdiği, bu kazalarda 13 bin 510 sigortalının hayatını kaybettiği öğrenildi. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, Sosyal Güvenlik Kurumu verilerine göre, 2002-2013 yılları arasında 1 milyon bin 921 sigortalının iş kazası geçirdiğini, 13 bin 510 sigortalının iş kazası sonucu hayatını kaybettiğini bildirdi. Konu ile ilgili soru önergesini cevaplandıran Çelik, 2002-2013 yılları arasında iş kazası geçiren ve iş kazası sonucu yaşamını yitiren sigortalı çalışan

sayısı hakkında bilgi verdi. Çelik, Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtlarına göre, 2002-2013 yılları arasında 1 milyon bin 921 sigortalı iş kazası geçirdiğini, 13 bin 510 sigortalının iş kazası sonucu hayatını kaybettiğini kaydetti.³⁰



29 <http://www.dunyabulteni.net/ekonomi/316117/asgari-ucretliden-alinan-vergi-tartisiliyor>

30 <http://www.dunyabulteni.net/ekonomi/314511/son-12-yilda-13-bin-isci-kazalarda-oldu>

3. SOSYAL ADALETSİZLİK ve YOKSULLUK

Özbekistan'ın %76'sı Yoksul

İngiliz *The Economist* dergisinin “Economist Intelligence” analitik departmanı tarafından hazırlanan rapora göre Özbekistan nüfusunun dörtte üçü (%76,7) yoksulluk sınırının altında yaşıyor. Bu, dünya devletleri arasında en kötü oranlardan biri olarak gösteriliyor. Rapor devletlerin gıda üretimi, gıda temini ve gıda güvenilirliği gibi üç temel faktöre, yani halkın gıda satın alma gücü, gıda üretimi ve gıda kalitesi temelinde hazırlandı.

İlk gösterge, yani halkın gıda satın alma gücüne göre Özbekistan en kötü durumda olan ülkeler arasında yer aldı. Buna göre ülke nüfusunun %76,7'si yoksulluk sınırı altında yaşıyor. Ülke nüfusunun %76,7'sinin günlük gıda ihtiyacı için en fazla 2 Dolar harcama gücü olduğu belirtiliyor. Bu alanda Özbekistan Afrika'nın en fakir ülkeleri Nijer, Mali ve Güney Amerika'daki Haiti gibi yoksul ülkeler listesinde yer aldı. Raporda Özbekistan'ın yeterli gıda üretimi konusunda herhangi bir sıkıntısı olmadığı ancak halkın bu gıda ürünlerini alım gücü olmadığı belirtiliyor.³¹

31 <http://www.dunyabulteni.net/gunun-haberleri/305677/ozbekistanin-yuzde-76si-yoksul>

Suriyelilerin %75'i Yoksul

Birleşmiş Milletler'in (BM) Mayıs ayı sonunda açıklanan raporunda, 4 Suriyeliden 3'ünün yoksulluk içinde yaşadığı bildirildi. BM Yakın Doğudaki Filistinli Mültecilere Yardım ve Çalışma Kurulu'sunun (UNRWA), BM Kalkınma Programı (UNDP) ve Suriye Politika Araştırmaları Merkezi'nin yaptığı "İnsanlığın Harcanması" konulu ortak raporda, Suriyelilerin %75'inin yoksulluk içinde yaşadığı belirtildi.

Suriye'de çatışmaların başlamasından bugüne, 2 milyon 670 bin kişinin işini kaybettiği ve onlara bağlı olarak 11 milyon kişinin mali destekten mahrum kaldığı ifade edilen raporda, 2013 yılı itibarıyla da ülke ekonomisinin 143 milyar 800 milyon Dolar kayba uğradığı kaydedildi. Araştırma raporunda ayrıca, yeni siyasi ve ekonomik elitlerin, ulusal ve uluslararası ağları kullanarak, yasadışı silah, mal ve insan kaçakçılık yaptığı belirtilirken, "şiddet ekonomilerinin insan haklarını, sivil özgürlükleri ve hukukun üstünlüğünü çiğnediği" ifade edildi.

Ülke genelinde, okul çağındaki çocukların %51,8'inin eğitime devam etmedikleri belirtilen araştırmada, bunun Halep'te %90'ı bulunduğu, Şam'ın kırsal kesimlerinde de %68 düzeyinde olduğu kaydedildi. Araştırmada, 2013 sonu itibarıyla 4 bin okulun kapatıldığı bilgisine yer verildi.

UNRWA Mikro Finans Direktörü Alex Pollock, konuyla ilgili açıklamasında, Suriye'de, 11 milyon kişiye bakmakla yükümlü 2 milyon 670 bin kişinin işini kaybetmesinin ve giderek artan enflasyonun, yoksul ve çaresiz nüfusu ezdiğini ifade etti.³²

Fakir Ülkelerin Parası Zengin Ülkelere Akıyor

Dünyanın Birleşmiş Milletler'in Binyıl Kalkınma Hedefleri'ne ulaşabilmesi için bir yıldan az vakti kaldı, ancak küresel ekonomik düzenin ada-

32 <http://www.dunyabulteni.net/manset/299470/suriyelilerin-yuzde-75i-yoksul>

letsiz yapısı aşırı yoksulluk, sağlık, eğitim, çevre gibi konularda eşitliği sağlamaktan çok uzak. Bu adaletsizliklere dikkat çekenlerin ilk sıralarda ele aldığı konulardan biri, gelişmekte olan ülkelere, OECD üyesi zengin ülkelere akan büyük miktarlarda para.. Bu gizli transferlerin gerçek boyutu tam olarak bilinmese de tahmini 1 trilyon Dolar, yani tüm Afrika'nın Gayrı Safi Milli Hasılası'nın neredeyse üçte biri, her yıl gelişmekte olan ülkelere "kaçırılıyor."

Paranın kime ait olduğu, nereden geldiği, nereye ve nasıl ulaştığı az çok bilinse de, bu akış engellenemiyor. Uzmanlara göre para çıkışlarının belirgin nedeni gelişmekte olan ülkelerdeki kötü yönetim. Ancak son OECD araştırması, zengin ülkelerin illegal para transferlerini izlemek ve önlemek için yeterli yasaları hazırlamak ve uygulamakta başarısız olduğunu da gösteriyor.

Yasadışı finansal akışların büyük bölümünün insan kaçakçılığı, uyuşturucu, kaçakçılık ve yolsuzluk gibi suç faaliyetlerinden gelen nakit olduğu biliniyor. Ancak yabancı bankalar, mülk alımı ve şirketlerin karmaşık ağları aracılığıyla aklanan "vergi kaçakçılığı" da "fakir ülkelerin parasını" zengin ülkelere aktaran bir başka yol. Uzmanlar, küresel finansal sistemin bu yasadışı akışa destek verecek şekilde düzenlendiğine dikkat çekerek yapısal değişiklikler talep ediyor. Ancak "kâr" eden zengin ülkelerin ciddi bir değişime gitmek isteyeceğine inananların sayısı oldukça az.³³

En Yoksulla En Zengin Arasında 7,7 Kat Fark Var

TÜİK, "Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması 2013" verilerini yayımladı. Buna göre, geçen yıl en yoksul %20 ile en zengin %20 arasındaki gelir farkı 7,7 kat olarak hesaplandı. Bu fark, bir önceki yıl 8 kat olmuştu. Geçen yıl, en yüksek gelire sahip %20'lik son gruptakiler, toplam gelirden %46,6 pay alırken, en düşük gelire sahip ilk gruptakilerin

toplam gelirden aldığı pay %6,1 oldu. Son %20'lik grubun toplam gelirden aldığı pay, ilk %20'lik gruba göre (P80/P20 göstergesi) 7,7 kat oldu.³⁴

ABD'de Asgari Ücret İsyanı

ABD'de asgari ücretin saatinin 15 Dolar'a çıkarılması ve sendika hakkı için mücadele eden fast-food işçileri, ülke genelinde eylem kararı alırken, McDonald'lar önünde düzenlenen sivil itaatsizlik eylemleri gözaltılarla sonuçlandı. ABD genelinde fast food çalışanları yaklaşık 100 şehirde, McDonald's, Burger King, Wendy's, KFC ve Domino's gibi birçok fast-food restoranında eylem düzenledi. New York'un Times Meydanı'nda bulunan McDonald's'taki eylemde cadde ortasına oturan 19 işçi gözaltına alındı. Chicago'da 150 kadar işçinin Chatham'daki McDonald's'ta yaptığı eylemde ve Detroit'te düzenlenen eylemlerde de bazı işçiler gözaltına alındı. Uluslararası Hizmet Çalışanları Sendikası'nın desteklediği "Fast-Food İleri" organizasyonundan Kendall Fells, "Sivil itaatsizlik olmalı. Çünkü çalışanlar 15 Dolar saat ücreti ve sendika hakkına sahip olma konusunda başka yol görmüyorlar" dedi. ABD'nin birçok şehrindeki fast-food restoranlarında saat ücreti 10 Dolar'ın altında bulunuyor. Asgari ücretle ilgili protestolar ilk olarak New York'ta, Kasım 2012'de gerçekleştirilmişti.³⁵

Memurların Çoğu Kazancından Fazla Harcıyor

Türkiye Kamu-Sen Ar-Ge merkezinin 81 ilde farklı kurum ve kuruluşlarda görev yapan 6 bin 606 memurla görüşerek yaptığı "Memurların Borçlanma ve Borç Yapıları" anketinin sonuçları açıklandı. Memurlara, gelir durumları, giderleri, harcama kalemleri ve tutarları ile borç miktarları, borçlanma nedenleri, borçlarının vadesi ve borcun

33 <http://www.dunyabulteni.net/gunun-haberleri/289939/fakir-ulkelerin-parasi-zengin-ulkelere-akiyor>

34 <http://www.aa.com.tr/tr/haberler/392933--en-yoksulla-en-zengin-arasinda-7-7-kat-fark-var>

35 <http://www.dunya.com/abdde-asgari-ucet-isyani-238104h.htm>

ödenmesine ilişkin sorun yaşayıp yaşamadıklarına dair sorular yöneltildi. Araştırmada, kamu görevlilerinin %97'sinin her ay düzenli olarak borç ödediği görüldü. Buna göre düzenli borcu olmayan memurların oranı ise yalnızca %3 olarak belirlenirken, %34,4'ünün aylık harcaması 3 bin TL'nin üzerindeyken %69,2'sinin evine aylık 3 bin TL'nin altında kazanç girdiği sonucuna ulaşıldı.

Araştırmada, memurlara hane halkı toplam gelir miktarına ilişkin yöneltilen soruya verilen cevaplardan, kamu görevlilerinin %13,3'ünün aylık toplam gelirinin bin 750 ile 2 bin TL, %17,1'inin 2 bin ile 2 bin 250 TL, %10,6'sının ise 2 bin 750 ile 3 bin TL arasında olduğu ortaya çıktı. Buna göre, memurların %69,2'sinin aylık 3 bin TL'nin altında bir gelire sahip olduğu, memur ailesinin yalnızca %30,8'inin eline aylık 3 bin TL'nin üzerinde kazanç geçtiği görüldü.³⁶

1 Milyar İşçi Günlük 4 Dolar'a Çalışıyor

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), gelişmekte olan ülkelerdeki işçilerin %42'sine karşılık gelen 1,1 milyar kişinin günlük yaklaşık 4 Dolar'la geçimini sürdürdüğünü bildirdi. Örgüt 2016 yılına kadar gerçekleştirmeyi hedeflediği "En Kötü Biçimdeki Çocuk İşçiliğine Son Verme" hedefinden uzak bir seyir izliyor. Dünya genelinde çocuk işçi sayısı 2000 yılından bu yana 246 milyondan 168 milyona düşüş gösterse de, bu rakam ILO'nun 2016 yılı hedefleri için yeterli değil. Dünya genelinde genç işsiz sayısının 2013 yılında 73,4 milyon olması beklenirken, bu rakam da genç işsiz sayısının en fazla olduğu 2009 yılındaki seviyeye yaklaşmış durumda. ILO'ya göre dünya genelinde çoğunluğu kadınlardan oluşan 50 milyon kişi hizmetçi olarak çalışıyor. Hizmetçiler, birçok ülkede diğer işçilerden daha fazla çalışmalarının yanında onların faydalandığı haklardan yararlanmıyor.

Gelişmekte olan ülkelerdeki işçilerin %42'si "Orta Tabaka" sınıfından oluşuyor ve bu da 1,1 milyar işçiye denk geliyor. Söz konusu sınıfta bulunan işçiler, günlük 4 Dolar'dan biraz daha fazla bir miktarla geçimini sürdürüyor. Dünya çapında, iş kaynaklı ölümler mesleki hastalıklardan kaynaklanıyor. Ayrıca, dünya üzerinde her dakikada 4 işçi, iş kaynaklı hastalık veya kazalardan dolayı hayatını kaybediyor. Bunun yanında her dakika 640 işçi iş kazası geçiriyor. Bugün dünya üzerinde 232 milyon kişi kendilerinin ve ailelerinin daha iyi bir hayat sürmesi için memleketlerinden ya da ülkelerinden başka ülkelere göç ederek, çalışmaya gittikleri yerlere ekonomik anlamda önemli katkılar sağlıyor.³⁷



Mustafa Koç'un Verecek Sadece Gömleği Kalmış

Özellikle son 12 yılda Türkiye'deki yatırımlarını yavaşlatarak daha çok yurtdışı yatırımlara yönelen Koç Holding'in patronundan "servet vergisi" önerisine ilginç bir cevap geldi. Mustafa Koç, artık verecek bir şeylerinin olmadığını savundu. Türkiye'de cari açık belasından kurtulmak ve istihdam yaratmak için sanayinin yeniden şekillendirilmesi gerektiğini, büyüme ve katma değerli üretim yapılmasını vurgulayan Mustafa V. Koç, ekonomist Thomas Piketty'nin servet vergisi konusundaki önerisine "Öncelikle kayıt dışı ekonomi kayıt altına alınmalı. Daha ne vereceğiz, bir gömleğimiz kaldı" cevabını verdi.

36 <http://www.dunyabulteni.net/isci-memur-emekli/287015/memurlarin-cogu-kazancindan-fazla-harciyor>

37 <http://www.aa.com.tr/tr/haberler/267305--1-1-milyar-isci-gunluk-4-dolara-calisiyor>

Topluluk olarak küresel bir marka olma yolunda yurtdışı işlere odaklandıklarını aktaran Mustafa V. Koç, ülke ekonomisi için cari açığın ve işsizliği önemli birer sorun olduğunu belirtti. 21. *Yüzyılda Kapital* kitabıyla ünlenen Thomas Piketty'nin Türkiye'de verdiği konferansta da dile getirdiği, "Gelir eşitsizliğini ortadan kaldırmak için servet vergisi alınmalı" önerisini, "*Daha ne vereceğiz. Bir gömleğimiz kaldı. Kayıtsız ekonomiyi kayıt altına aldıktan sonra bunu tekrar konuşmak lazım*" şeklinde değerlendiren Koç, ülkede kayıtlı ekonomiden dolayı, dolaysız pek çok vergi alındığını dile getirdi.³⁸

50 Bankanın Varlığı 187 Ülkeye Bedel

Dünyanın en büyük 50 bankasının toplam varlıklarının büyüklüğü, neredeyse 187 ülkenin bir yılda ürettiği gayri safi yurt içi hasılaya denk geliyor.

İstihdam, bilanço ve ölçek değerleriyle, küresel piyasalardaki ağırlıklarıyla sistemi domine eden 50 büyük bankanın toplam varlıkları ülke ekonomileriyle yarışırken, bir dev bankanın varlıklarını yaratmak için 129 ülkenin toplam nüfusunun bir yıl boyunca çalışması gerekiyor.

AA'nın "www.relbanks.com" sitesinden derlediği bilgilere göre, 2014 yılı rakamlarıyla dünyanın en büyük 50 bankasının toplam varlığı 70 trilyon 499 milyar 236 milyon Dolar seviyesinde bulunurken, 187 ülkenin GSYH toplamının, 76,8 trilyon Dolar seviyesinde gerçekleşeceği öngörülüyor. Çin'in 10, ABD'nin 6, İngiltere, Fransa ve Japonya'nın 5'er, Avustralya'nın 4, Almanya ve Kanada'nın 3'er, İspanya, İtalya, İsviçre ve Hollanda'nın 2'ser, İsveç'in ise 1 bankasının yer aldığı listede, hiç Türk bankası bulunmuyor.

Çin'in Industrial & Commercial Bank of China (ICBC) bankasının 3 trilyon 181 milyar 884 milyon Dolar toplam varlığıyla ilk sırada yer

aldığı listede, ICBC'yi 2 trilyon 758 milyar 447 milyon dolar ile İngiliz HSBC Holdings, 2 trilyon 602 milyar 536 milyon Dolar'la yine Çinli China Construction Bank Corporation, 2 trilyon 589 milyar 191 milyon Dolar ile Fransız BNP Paribas ve 2 trilyon 508 milyar 839 milyon Dolar'la Japon Mitsubishi UFJ Financial Group takip etti.

2014 yılı rakamlarıyla 187 ülkenin GSYH toplamının, 76 trilyon 841 milyar 602 milyon Dolar seviyesinde gerçekleşeceği öngörülüyor. Böylece, dünyanın en büyük 50 bankasının 70,5 trilyon Dolar'lık toplam varlığı, neredeyse 187 ülkenin 2014 yılındaki toplam GSYH'sini karşılayacak büyüklükte bulunuyor. Başka bir deyişle söz konusu bankaların toplam varlıklarının, yaklaşık 7 milyar 104 milyon 172 bin kişinin bir yıllık GSYH'sine denk olduğu anlamına geliyor.

Tuvalu, Kiribati, Marshall Adaları, Palau, Mikronezya ve Sao Tome ve Principe'in başı çektiği dünyanın en fakir 129 ülkesinin toplam milli geliri ise 3 trilyon 127 milyar 401 milyon Dolar civarında seyrediyor. Dolayısıyla, 3,2 trilyon Dolar'lık toplam varlığa sahip dünyanın en büyük bankası ICBC, tek başına 129 ülkenin bir yıllık yurt içi hasılasını karşılayabiliyor.³⁹

38 <http://www.dunyabulteni.net/ekonomi/315439/mustafakocun-verecek-sadece-gomlegi-kalmis>

39 <http://www.aa.com.tr/tr/rss/424823--50-bankanin-varligi-187-ulkeye-bedel>

medya

1. MEDYA ve MANİPÜLASYON

“Arap Baharı” ile başlayan ve sosyal medya üzerinden örgütlenerek taleplerini dillendiren sokak merkezli kitlesel eylemler son birkaç yılda dünyanın gündemini ciddi bir şekilde meşgul ediyor. Mısır’da Tahrir Meydanı’nda, Türkiye’de Gezi Parkı’nda, Ukrayna’da Kiev Bağımsızlık Meydanı’nda, Almanya’da Hamburg’da ve son olarak ABD’de Ferguson’da toplanan kitleler her ne kadar farklı motivasyonlara sahip olsalar da eylem tarzı ve örgütlenme şekli bakımından ciddi benzerlikler gösteriyorlar. Sosyal medya üzerinden bir araya gelen bu kitlelerin eylemleri ve talepleri küresel medya tarafından özenle takip edildi ve tüm dünyaya servis edildi. İlginç olansa küresel medyanın gerçekleşen bu olayların bir kısmına özenle eğilirken bazılarını ısrarla görmezden gelmesi. 2014 yılı bu durumun en bariz örneklerinin yaşandığı bir yıl olarak kayıtlara geçti. 2013 yılında Türkiye’de gerçekleşen Taksim Gezi Parkı olaylarında kesintisiz canlı yayınlar yapan, Türkiye’ye savaş muhabirlerini gönderen CNN, 2014 yılında ABD’de yaşanan Ferguson olaylarında derin bir sessizliğe gömüldü. Benzer şekilde Gezi Parkı olayları esnasında Türkiye’yi eleştiren Almanya

basını, geçtiğimiz yıl Hamburg’da yaşanan olaylarda kullanılan orantısız gücü görmezden geldi.

Konu ile ilgili olarak, 2014 yılı Mart ayında İsviçre’nin Cenevre kentindeki BM Milletler Sarayı’nda gerçekleştirilen ve COJEP International’in organize ettiği “Rising of Racism Through the Media Among Europe” (Avrupa Medyasında Yükselen Irkçılık) başlıklı panele katılan UHİM Genel Sekreteri Veysel Başar "Avrupa Medyasının Emperyal Yaklaşımı: Türkiye ve Mısır Örneği" başlıklı tebliğinde, Avrupa medyasının yalnızca kendi topraklarında yaşayan yabancı unsurlara karşı değil, sınırları dışında gerçekleşen olaylarda da ayrımcı bir dil kullandığını belirtti. Ayrıca son dönemde Türkiye’de yaşanan Gezi Parkı olayları ve Mısır’da yaşanan askerî darbe süreçleri ile aynı tarihlerde İngiltere’nin Londra ve Almanya’nın Hamburg kentlerinde gerçekleştirilen protestoların Avrupa medyasında nasıl yer bulduğunu kıyaslayarak konuya açıklık getirdi.¹

Mursi Döneminde Seçimlerin Demokratikliğini Tartışan Küresel Medya Mısır’daki Darbeyi Görmezden Geldi

3 Temmuz 2013’te Mısır’ın demokratik yollarla seçilmiş ilk Cumhurbaşkanı olan Muhammed Mursi’yi darbe ile deviren ordu, yönetimi resmen kendi eline aldığını açıklamıştı. Bu aşamada yaşanan darbe ile devrilen Mursi’nin durumunu protesto eden Müslüman Kardeşler hareketinin birçok mensubu ve üst düzey yöneticisi de tutuklanarak cezaevine kondu. Müslüman Kardeşler’in sindirilmesinden sonra geçiş ortamını adım adım hazırlayan ordu, zamanı geldiğinde harekete geçerek yapmış olduğu darbeyi dünya kamuoyu nezdinde meşru göstermek adına tekrar cumhurbaşkanlığı seçimleri yapılacağını duyurdu. Aradan geçen süre zarfından sonra genelkurmay başkanlığından istifa ederek seçimlere katılma kararı alan Sisi’nin de katıldığı 26-27 Mayıs 2014’te yapılması planlanan Mısır cumhurbaşkanlığı seçimleri katı-

1 http://www.uhim.org/haberler_detay.php?hid=2312&cid=6

lının düşük olması nedeni ile bir gün daha uzatıldı. Seçim sonuçları 3 Haziran'da resmen açıklandı ve öngörüldüğü biçimde seçimlerin galibi darbeci General Abdülfettah el-Sisi oldu. Yüksek Seçim Kurulu (YSK) Başkanı Enver el-Asi, başkent Kahire'de düzenlediği basın toplantısında, 53 milyon 909 bin 306 seçmenden 25 milyon 578 bin 220 kişinin oy kullandığını, bu oylardan 40 bin 608'inin geçersiz sayıldığını belirtti.² Seçim sonuçlarına baktığımızda Sisi oyların %90'ından fazlasını aldı; fakat madalyonun diğer yüzünde katılım %50'nin de altında olduğu ve üstelik Mısır'ın en örgütlü ve büyük siyasi hareketlerinden biri olan Müslüman Kardeşler hareketinin hem sindirildiği hem de seçimleri protesto ettiği biliniyor. Küresel medya, katılımın düşüklüğünü ve İhvan-ı Müslimin hareketinin protestosunu kimi zaman cılız bir sesle kimi zaman da görmezden gelip bunun yerine Sisi'nin aldığı oy oranını "Ezici çoğunluk" gibi nitelemelerle süsleyip Sisi yandaşlarının zafer şarkılarını medyada öne çıkarmayı tercih etti.

Yaşanan bu süreçte ordunun siyasete müdahalesini "Darbe" olarak nitelendirmekten imtina ile kaçınan küresel medya, tüm sorumluluğun sahibi olarak Mursi'yi ve onun sahip olduğu "İslamcı çizgiyi" göstererek yapılan darbeye haklı gerekçeler bulmaya çalıştı. Ordunun kasten kitlelerin üzerine ateş açtığı protesto gösterilerini "Orduya saldıran halk" olarak sunmaktan çekinmedi. Ayrıca darbeci general Sisi'yi "Mısır'ın kurtarıcısı" ve "En güçlü adamı" gibi söylemlerle meşrulaştırmaya çalışmayı da unutmadı ve yapılan seçimlerin demokratik bağlamda yapıldığı imajını oluşturmayı hedefledi. Seçimlerin ardından yapılan kutlamalarda ellerinde Sisi'nin resimleri olan topluluğun görüntüleri dünyaya servis eden Reuters, BBC, CNN gibi küresel medya gurupları Mısır halkının yapılan seçimleri onayladığı imajını vermeye çalıştı.³ Sisi'nin seçimler öncesi yapmış olduğu 26 adet tatil mekanı, 8 yeni havaalanı, yüksek

oranda seyreden işsizliği çözme ve çöl kaplı arazilerin bir kısmını ıslah etme vaatlerini de bir bir sıralayarak Sisi'nin darbeci imajını görmezden gelip ona "reformcu" bir siyasetçi kimliği havasını katmayı da ihmal etmedi.⁴

Newsweek Darbeci Sisi'nin seçim sonuçlarını "Mısır'ın özgürce yapılan ilk serbest seçimlerinde General Abdülfettah el-Sisi'si oyların %90'ından fazlasını alarak cumhurbaşkanlığı kazandı" şeklinde duyuruyordu. Bununla da yetinmeyerek Sisi'nin yapmış olduğu kanlı darbeyi ve hemen akabinde tek taraflı seçim sonuçlarını meşrulaştırmak için Türkiye'nin 80'li yıllarda darbeci Kenan Evren'e methiyeler düzen medyanın söylemlerini kullanmayı da eksik etmiyordu Reuters'e göre Sisi, Mısır'daki karmaşaya son veren bir kahramandı ve birçok gazeteci tarafından da tebrik edilen "Mısır'ın Umudu"⁶ idi.

2013'te Sisi'yi yılın adamı seçen *Times*'ın, Reuters haber ajansına dayandığı haberde, Sisi birçok Mısırlı tarafından ülkenin en güçlü figürü ve umudu olarak gösterilirken, darbe ile devrilen Mısır'ın ilk cumhurbaşkanı Mursi'yi destekleyen İslamcılar ise "seçimleri boykot eden oyunbozancılar" olarak resmedilmeye çalışıldı.⁷ *Times* yine Mayıs seçimleri öncesinde Sisi taraftarlarınca düzenlenen kampanyaları öne çıkararak Sisi'nin darbeci kimliğini biraz olsun yumuşatma çabasından da vazgeçmedi. *Times*'a göre Sisi "yükselen bir güç" ve "durdurulması zor bir kahraman"dı. Sisi'ye yakın ve onun seçim kampanyasını finanse eden Bedr Amr'ı konuşturan *Times*, Amr'ın şu ifadelerine yer verdi:

"Bugün Mısır'da Sisi kadar güçlü ve popüler başka hiçbir kimse yoktur. Sisi halktan biri gibidir"

2 <http://www.haberturk.com/dunya/haber/954361-misirda-seccimin-galibi-sisi-oldu>

3 <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-27482282>

4 <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-27482282>

5 <http://www.newsweek.com/egypts-sisi-wins-presidential-election-more-90-percent-vote-252642>

6 <http://www.newsweek.com/egypts-sisi-wins-presidential-election-more-90-percent-vote-252642>

7 <http://time.com/78559/sisi-egypt-elections-islamists-boycott/>

ve elit bir insan değildir. Bunun yanında vücut dilini çok iyi kullanabilen karizmatik biridir. Kullandığı dil ise herkesin anlayacağı bir dildir.”⁸

Ortadoğu Forumu Başkanı Daniel Pipes ise Mısır’la ilgili düşüncelerini açıklarken önce Mısır’ın ekonomik durumu hakkında karamsar bir tablo çizdi, ardından İslamcı çizgisiyle tüm Ortadoğu için tehlike çanlarının çalmasına sebep olan Mursi’nin yönetimde olması yerine Sisi’nin olmasını “Kötünün İyisi” şeklinde değerlendirerek Mısır hakkında iyi niyetlerini (!) belirtmekten de kaçınmıyordu. 3 Temmuz 2014 yazısında Pipes şunları yazdı:

“30 Haziran 2013 tarihinde Mısırlılar İslamcı cumhurbaşkanları Muhammed Mursi’yi protesto etmek için başka hiçbir yerde görülmemiş bir kalabalık oluşturacak şekilde sokağa döküldüler. Üç gün sonra, Savunma Bakanı Abdulfettah El-Sisi bu karşı konulmaz protestolara Mursi’yi devirerek cevap verdi. Tam bir yıl sonra bugün Mısır’da durum nasıl görünüyor? Oldukça kötü. Mısır’ın ekonomik buhranı büyümeye devam ediyor. Bakışınız her yerde gelir-doğrudan yabancı yatırım, yurtdışında çalışan işçilerden gelen döviz, turizm-aşığıda. Belki de en sembolik olanı, Nisan 2012’ye kadar İsrail’e doğalgaz satan ülkenin, iki yıldan daha az bir sürede İsrail’den (eski satış fiyatının dört kat daha fazlasına) doğalgaz satın almasıdır. Pıtrak gibi çoğalan askeri endüstrilerin yaptığı gibi yaygın gıda ve enerji sübvansiyonları ekonomiyi tahrif etmektedir. Aşırı bürokrasi boğucu olmaya devam ediyor. Ülke ithal edilen gıda maddelerini ödeyebilmek için zengin İran ve Körfez ülkelerinden gelen ve devamı olanaksız olan yardım paralarına bağımlı haldedir. Bir yılın sonunda, Sisi kendisine güven telkin edecek çok az şey yapmıştır. Ancak, Mısır’ın iyi olmasını isteyen bizler onun zamanla görevinde daha iyi olacağını ve 1952’de başlayan askeri diktatörlük altında şişen çatlaklar ve zayıflıkları düzeltme eğilimi göstereceğini ummaktan başka bir şıkka sahip değiliz. Sisi başarısız olduğu takdirde Suriye’de olduğu gibi bir iç sava-

şın ve bunu takiben bir ekonomik çöküşün imkan dahilinde olduğunu düşünmek insanın içini ürperiyor.”⁹

Pipes’in Mısır ile ilgili bu değerlendirmeleri, bölgenin tarihsel, kültürel ve sosyal dokularını tahrip eden emperyal sömürü ve düzenden neden hiç bahsedilmediği sorusunu akıllara getiriyor. Bugünkü Mısır’ın yaşadığı kronik sorunların kaynağı neden geçmişte bölgede çizilen sınırlar, kirli ittifaklar ve anlaşmalar üzerinden değerlendirilmiyor da genelde bugüne özelde ise Mursi’ye mal edilerek bilinçli bir manipülasyona başvuruluyor? Bu soru henüz cevaplandırılabilmiş değildir.

Aljazeera kaynaklı Abhaber sitesi ise Batının Sisi’ye karşı tutumunu gayet açık bir şekilde sitesinde şu şekilde veriyor:

“Batı’nın Darbe Sessizliği! Avrupa ülkeleri Mısır’da 3 Temmuz 2013 tarihinde yapılan askeri darbeye sessiz kalmış ve ülkedeki insan hakları ihlalleri ve ölümlerle ilgili yalnızca ‘endişeli’ olduklarını açıklamışlardı. Darbeden sonra Ağustos ayında yüzlerce göstericinin Rabia Meydanı’nda öldürülmesine de Batı’dan ciddi bir tepki gelmedi. Mısır’da darbenin gölgesinde yapılan seçimlerde ise birçok usulsüzlük tespit edilmesine rağmen seçimleri ‘meşru’ olarak niteleyen Avrupa ülkeleri Sisi’yi de ‘Mısır’ın meşru lideri’ olarak tanımladı. İtalya ve Fransa’nın da içinde olduğu Batı ülkeleri Mısır’da gazetecilerin hapsedilmesi de dahil olmak üzere yapılan birçok insan hakları ihlallerine ise kayıtsız kaldı.”¹⁰

Avrupa medyasında, AFP’ye göre, Fransa Cumhurbaşkanı Hollande’a yakın bir kaynak, “Evet, Sisi’yi meşru bir lider olarak görüyoruz. Ancak konuşacak çok şey var. Mısır büyük bir ülke ve Fransa için önemli bir ortak” diye konuştu.¹¹ BBC ise bir yandan Mursi’yi “Devrik Lider” olarak niteleyip “zoraki demokrat” rolünü üstlendi

8 <http://time.com/40403/egypt-sisi-president-election/>

9 <http://tr.danielpipes.org/blog/2014/07/mursiden-bir-yil-sonra-misirda-ne-oluyor>

10 <http://www.abhaber.com/avrupa-sisiyi-mesru-kabul-ediyor/>

11 <http://www.abhaber.com/avrupa-sisiyi-mesru-kabul-ediyor/>

ve “sözde darbe karşıtı” bir duruş sergilemedi, bir yandan da Sisi’nin seçimleri kazanmasından sonra ABD Dışişleri Bakanı John Kerry’nin Mısır ziyaretini “İslamcı teröristlerle mücadele için Mısır ve ABD’nin stratejik ortaklığı” ve “ABD’nin Mısır halkının örgütlenme, barışçıl gösteri düzenleme ve düşünce özgürlüğüne güçlü desteği” retoriği üzerine inşa etme çabasına girdi.¹² Mursi döneminde dondurulan askeri yardımın yeniden serbest bırakıldığını ve Mısır ordusuna yaklaşık 575 milyon Dolar yardım yapılacağını yazıldı.¹³

Gezi Olaylarına Savaş Muhabirlerini Gönderen CIA Kendi Ülkesindeki Ferguson’a Sırtını Döndü

Afro-Amerikalıların yoğun olarak yaşadığı St. Louis kentinin Ferguson kasabasında yaşayan 18 yaşındaki Afrikalı genç Michael Brown’ın 9 Ağustos 2014 tarihinde polis tarafından öldürülmesinden bir gün sonra 10 Ağustos’ta protesto gösterileri ve ardından polisin orantısız güç kullanımı olayların tüm Amerika’ya taşmasına ve dünyanın tepkisine sebep oldu. Dünyaya demokrasi dağıtma noktasında oldukça istekli davranan ABD, protesto olaylarında oldukça sert davranmakla kalmayıp olayları kamuoyunun bilgisine sunmaya çalışan basın ve yayın kuruluşlarına da şiddet ve sansür uygulamaktan çekinmedi. Daha önce de Türkiye ve Brezilya gibi ülkelerde meydana gelen bu tip olaylarda siyasi iktidarın politikalarını ve polis şiddetini eleştiren ABD, bu sefer benzer bir olayla karşı karşıya kalınca eleştirdiği güvenlik önlemlerine karşılık orantısız güç kullanmaktan çekinmedi. Olay yerinde canlı yayın yapmaya çalışan Anadolu Ajansı muhabirini “Bir daha benim üzerime flaş doğrultarsan seni öldürürüm” diyerek tehdit eden polis birçok gazeteciyi de gözaltına aldı.

Ferguson olayları, sömürgeci geçmişi ile bilinen ABD’nin tarihsel safralarını dışarı attığı bir olay olarak gelişti. “Beyaz efendi-siyah köle” ilişkisindeki çarpıklığı, öfkeyi, nefreti ve “adalet arayışını” yeniden gün yüzüne çıkaran Ferguson olayları hakkında, Euronews Washington muhabiri Stefan Grobe yaşanan olaylar hakkında tarihsel gerçekleri hatırlatarak şunları söyledi:



“Bu ülkede Missouri, Ferguson gibi birçok bölge var. Bu sorunun kısa sürede çözümü de mümkün görünmüyor. Başkan Barack Obama’nın bunu ima eden ifadelerini duyduunuz. Bazı azınlık topluluklarında köklü bir duygu var. Kendilerini kısıtlanmış hissediyorlar. Yasaların ayrımcılığa neden olacak şekilde uygulandığı görüşündeler. Irkçılık, azınlık mahallelerindeki polisiye tutum ve bazen polisin aşırı güç kullanması mevcut kamu düzeni sistemindeki adaletsizlikler olarak göze çarpıyor. Elbette bu sorunların bir kısmı, ülkedeki ırk ayrımcılığının bıraktığı mirasın sonuçları. Ferguson Missouri’de öldürülen Michael Brown vakasında olduğu gibi, düşmanlık bir anda yüzeye çıkıyor.”¹⁴

Medya-İş Genel Başkanı Gürsel Eser, Ferguson’da, göstericilerle polisin çatışmasını haber yapmak isteyen basın mensuplarına, polis tarafından uygulanan kötü muameleyi ve şiddeti kınadıklarını bildirdi. Eser, yaptığı yazılı açıklamada, Getty Images fotomuhabiri Scott Olson, Alman gazeteciler Ansgar Graw ve Frank Herrmann, *Washington Post* muhabiri Wesley Lowery, *Huffington Post* muhabiri Ryan J. Reilly ve bir El Cezire çalışanının gözaltına alınıp bırakıl-

12 <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-27961933>

13 <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-27961933>

14 <http://tr.euronews.com/2014/11/25/ferguson-olaylari-irk-ayrimciligidan-kalan-mirasin-bir-sonucu/>

masının ardından, çok daha sert bir muameleye Medya-İş üyesi ve Anadolu Ajansı muhabiri Bilgin Şaşmaz'ın maruz kaldığını belirtti.

TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanı Ayhan Sefer Üstün, Ferguson'daki olayları takip sırasında başta Anadolu Ajansı muhabiri olmak üzere onlarca gazetecinin gözaltına alındığını belirterek, *“Türkiye’de basın mensupları, polisin yanına kadar girer, gözaltı varsa takip eder, arabaya kadar götürür, tam bir basın özgürlüğü. Bir bakıyorsunuz başta Anadolu Ajansı muhabiri olmak üzere onlarca gazeteciye gözaltına almışlar. Bir bant çekiyor, bu banttan buraya geçtin diye anında gözaltına alınıyor. O zaman hiç kimse basın özgürlüğü kutsaldır lafı etmesin. Siz eğer bir olay karşısında, bu olayla ilgili karar almışsanız, diğer özgürlükleri bir kenara bırakabiliyorsunuz. O zaman dünyaya karşı basın özgürlüğünden dem vurmayacaksınız. Bundan sonra ABD, komşularına ve demokratik ülkelere laf ederken, başkalarına akıl verirken bin düşünüp, bir laf edecektir. Çünkü bu sınavdan kalmıştır, bu sınavı geçememiştir. Aşırı telaş içine düşmüştür. Orduyu devreye sokacak kadar telaşlanmış ve kontrolü kaybetmiştir. Demokrasi havari-si CNN’nin tutumunu da gördük, olayları çarpıttığı için halk CNN’e de isyan ediyor”* dedi.

Uluslararası Basın Enstitüsü (IPI) Kıdemli Basın Özgürlüğü Danışmanı Steven M. Ellis şunları söyledi:

“Ferguson’da gördüğümüz görüntüler, bazı makamların bu standartlara bağlılıklarını sorgulamaktadır. Aynı zamanda maalesef dünya genelindeki bazı rejimlerin, gazetecilerin haber yapma ve kamuoyunu bilgilendirme haklarını zayıflatmasına neden olabilecektir.”

Rusya Vicdan Özgürlüğü Enstitüsü Başkanı Sergey Balihin ise *“Yine de bu model kötünün iyisi. Bu model, hukuk alanında karşılık bulduğu için iyi kabul ediliyor. Fakat uygulamada bu yasaların görüldüğü kadar iyi olmadıkları ortaya çıkıyor. Bu nedenle de polisin gazetecinin hayatını*

tehdit ettiği kötü durumlar yaşanıyor” diyerek olaylar karşısındaki tutumu eleştirdi.

Aynı zamanda Avrupa Gazeteciler Federasyonu'nun (EFJ) Birleşik Krallık ve İrlanda Temsilcisi olan White, AA muhabirine yaptığı açıklamada, Ferguson'daki olayları takip ederken Şaşmaz'a silah doğrultulmasını ve ölümle tehdit edildikten sonra gözaltına alınmasını “rezillik” olarak nitelendirdi.¹⁵

Radikal gazetesinin olaylara tanıklık eden Aktivist Shaun King’le yaptığı röportajda King, olayların büyümesini polisin olaylara çok sert ve askeri tarzda müdahale etmesine bağladı. Eylemcilerin tanklar ve zırhlı araçlarla karşılandığını ve bu durumun ABD için çok yeni bir durum olduğunu söyledi. King röportajın devamında, *“Ferguson’daki olayların ilk günlerinde ABD’li medya kuruluşları ve uluslararası kuruluşlardan muhabirlere çok kötü davranıldı. En saygın gazetelerimizden yazarlar tutuklandı, muhabirler ölümle tehdit edildi ve basın mensuplarına biber gazı sıkıldı. Eylemlerin ilk günlerinde sanki kim olduğunun ve ne amaçla orada olduğunun hiç önemi yokmuş gibiydi.”*¹⁶ dedi.

Uluslararası Gazeteciler Federasyonu (IFJ), Amerikan polisinin Ferguson’daki olaylarda gazetecilere yönelik muamelesinin “utanç verici” olduğunu belirtti. IFJ Başkanı Jim Boumelha, yaptığı yazılı açıklamada, silahsız genç Michael Brown’ın öldürülmesini protesto eden Ferguson sakinlerine göz yaşartıcı bomba atan polisin, gazetecilere gözdağı verip yerel haber ekiplerine bölgeyi terk etme emri vererek askeri güç gibi davrandığını ifade etti. Boumelha, *“İşleri Ferguson’da olanları haberleştirmek olan gazetecilerin işlerini yapma özgürlüğüne yönelik utanç verici bir saldırıydı”* dedi.¹⁷

15 <http://www.aa.com.tr/tr/turkiye/376755--aa-muhabirine-yapilan-uygulamaya-tepkiler-buyuyor>

16 http://www.radikal.com.tr/dunya/fergusonda_neler_yasandi-1208535

17 <http://www.dunyabulteni.net/haberler/306928/ifjden-amerikan-polisine-tepki>

Atlanta kentinde bulunan CNN International Televizyonu'nun önünde toplanan göstericiler, ABD'nin Missouri eyaletinde jürinin, 18 yaşındaki silahlı siyahi genç Michael Brown'ı öldüren polis memurunun yargılanmamasına yönelik Ferguson'daki protesto gösterilerine karşı duyarsız kalan CNN International televizyonunu protesto etti.¹⁸

AGİT Medya Özgürlüğü Temsilcisi Dunja Mijatović, yaptığı yazılı açıklamada, ABD'de 18 yaşındaki siyahi genç Michael Brown'ın polis tarafından öldürüldüğü St. Louis kentinin Ferguson semtinde ortaya çıkan gösterilerde gazetecilerin gözaltına alınmasına tepki gösterdi.¹⁹ ABD otoritelerini olayların arkasındaki nedenleri bütün yönleriyle incelemeye davet eden Mijatović, "*Ferguson'daki olaylarla ilgili haber yapan gazetecilerin özgür ve emniyetli bir şekilde çalışabilmelerinin sağlanmasını istiyorum. Emniyet güçleri kamu düzenini sağlarken, halk protestosu hakkında bilgi veren medyanın hakları gözönünde bulundurulmalıdır. Gazeteciler polisler tarafından tehdit edilmemelidir*" dedi.

Getty Images fotomuhabiri Scott Olson, Alman gazeteciler Ansgar Graw ve Frank Herrmann'ın gözaltına alındığı ve daha sonra serbest bırakıldığı belirtilen açıklamada, olaylar sırasında *Washington Post* muhabiri Wesley Lowery, *Huffington Post* muhabiri Ryan J. Reilly ve El Cezire televizyonu ekibinden bir kişinin yüzlerine biber gazı sıkıldığı ve gözaltına alındıkları hatırlatıldı.

CNN'in Gezi Parkı olayları sırasında Taksim meydanından kesintisiz olarak günde 9 saat yayın yaptığını ve Türkiye hakkında insanların kafasında bir çeşit "savaş bölgesi" algısı yaratmaya çalıştığını hatırlatan Başbakan Müsteşar Yardımcısı İbrahim Kalın; kanalın Ferguson kasabasındaki olaylardaki

pasif tutumunu eleştirdi ve Ferguson olaylarının ABD için çok önemli bir iç mesele olmasına rağmen medyada Gezi olayları kadar bile yer bulmadığını ifade etti.²⁰

Medya Manipülasyonu "Sınır Tanımıyor"

Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) örgütü 2014 yılı raporunu açıkladı. Rapor sivil toplum alanında muhalif bir tablo sunmaktan ziyade, küresel aktörlerin başta Ortadoğu olmak üzere dünya üzerindeki politikalarını olumlar bir tablo çiziyor. Rapor boyunca Libya, Irak, İran, Afganistan, Türkiye, Ukrayna, K. Kore gibi ülkelerin özgürlükler açısından sorunlu olduğu farklı istatistiklerle ortaya konmaya, bir anlamda küresel aktörlerin söz konusu ülkelerdeki müdahaleleri meşrulaştırılmaya çalışılıyor. Örneğin Türkiye raporda gazetecilere yapılan saldırı ve tehditler açısından dünyada üçüncü sırada gösteriliyor ve bu noktada Gezi Parkı olaylarına vurgu yapılıyor. Ancak Gezi Parkı olayları sırasında CNN'in Türkiye'ye savaş muhabirlerini göndererek kesintisiz canlı yayınlar yapması, BBC, Reuters, Associated Press gibi uluslararası medya kurumlarının manipülatif yayınlarına değinilmiyor.

Raporda ABD'de Ferguson, İngiltere'de Londra ve Almanya'da Hamburg olayları sırasında gazete ve televizyoncuların maruz kaldığı hukuk dışı uygulamalara ise değinilmiyor. Örneğin Hamburg'daki olayları duyurmak üzere yayın yapmaya çalışan TRT'nin tam da olaylar sürerken kablo yayınının durdurulması gibi büyük bir skandala imza atan Almanya'nın bu tutumu raporda işlenmiyor. Hal böyle olunca akla şu soru geliyor: RSF hangi sınırı tanımıyor?

İŞİD Bahanesiyle Pompalanan İslamofobi

"Arap Baharı" sürecinde Suriye'de başlayan kanlı süreç üç yılı geride bırakırken, İŞİD (Irak-

18 <http://www.dunyabulteni.net/haberler/315535/ferguson-gormeyen-cnne-protesto>

19 <http://www.dunyabulteni.net/haberler/306828/agitten-abdye-basin-ozgurlugu-cagrisi>

20 <http://www.sabah.com.tr/gundem/2014/08/19/geziden-fergusona-bati-medyasinin-iki-yuzu>

Şam İslam Devleti) ve daha sonra İD (İslam Devleti) ismiyle dünya kamuoyuna lanse edilen örgütlü yapı eylemleriyle bir anda dünyanın gündemine bomba gibi düştü. Küresel medya Suriye’de yüzbinlerce insan yaşamını yitirirken göstermediği ilgiyi IŞİD’e gösterdi ve IŞİD’i bulunmaz bir propaganda aracı haline getirdi. Batı medyasında IŞİD bahanesiyle oluşturulan “terörist İslam” algısı, ABD ve Avrupa ülkelerinde Müslümanlara karşı büyük bir nefret dalgasına dönüşüyor.

Avrupa ülkelerinde aylardır gündemin ilk sıralarında olan IŞİD nedeniyle medyada oluşturulan korku havası ve Müslümanların şiddet yanlısı olduğu algısı, başta cami dernekleri ve cemaatler olmak üzere tüm Müslümanlar için 11 Eylül sonrası yaşanan baskıların yeniden görülmesine yol açtı.

Konuyla ilgili olarak “IŞİD Bahane Algı Operasyonu Şahane” başlıklı bir basın açıklaması yayımlayan UHİM, IŞİD’in küresel aktörler tarafından üretilen taşeron bir örgüt olduğunu ortaya koyarken, medya üzerinden IŞİD bahanesiyle büyük bir algı operasyonu yürütüldüğüne işaret etti. Açıklamada şu ifadelerle yer verildi:

“Siyasi, ekonomik ve kültürel açıdan dünyanın en stratejik bölgesi konumundaki Ortadoğu, yüz yıl önce olduğu gibi bugün de küresel sistem tarafından dizayn edilmeye çalışılıyor. Öteden beri bu doğrultuda farklı yöntemler kullanan Batı, bugün özellikle mezhep ve etnisite farklılıklarını çatıştırmaya dönüştürmek suretiyle zemin hazırladığı iç savaşları kullanıyor.

11 Eylül sonrasında gerçekleştirilen Irak ve Afganistan işgalleri Batılı işgalci ülkelerin iddia ettiği gibi bölgeye barış, demokrasi ve özgürlük değil, tam aksine kaos, içsavaş ve bölünme getirdi. Batı yüzyıllardır olduğu gibi bugün de, bölge halklarının menfaatleri değil, kendi çıkarları doğrultusunda hareket ederek bölge kaynaklarını sömürmeye devam ediyor.

Irak işgali ile başlayan, Arap Baharı ve Suriye’deki içsavaşla devam eden süreçte, bölgede

yaşayan farklı mezhep ve etnik kökene sahip insanlar kamplaştırılıyor; Sünni, Şii ve Kürt bölgeleri kesin sınırlarla birbirinden ayrılmaya çalışılıyor. 1. Dünya Savaşı sürecinde belirlenen sınırlar ise küresel güçlerin menfaatleri doğrultusunda tekrar şekillendiriliyor. Bu süreçte halklar bloklar halinde göçe zorlanıyor. Suriye’deki iç savaşın başlangıcından bu yana Türkiye’ye göç etmek zorunda bırakılan insanların sayısı, aynı dönemde tüm Avrupa’ya göç eden mültecilerin sayısından kat kat fazla.”²¹

Açıklamada böylesi bir kaos ortamında şu soruların cevap beklediği vurgulandı:

“Oluşturulan kaos ve içsavaş ortamı ile başta Türkiye olmak üzere komşu ülke sınırlarına yığılan milyonlarca insanın hesabını kim verecek?”

Resmi olmayan rakamlara göre 2 milyonu aşan mülteci ile Türkiye zor duruma düşürülmek ve IŞİD’e karşı gerçekleştirilecek operasyonun içine çekilmek mi isteniyor?

Küresel sistem tarafından desteklenen diktatörlük yönetimleri altında dahi gerçekleşemeyen kapitalist dönüşüm ve sekülerleşme, bugün bölgede IŞİD aracılığıyla gerçekleştirilmeye mi çalışılıyor?

IŞİD üzerinden oluşturulan algıyla, Avrupa’da yeni İslamofobik uygulamalar hayata geçirilmeye mi çalışılıyor?

ABD’nin başını çektiği koalisyon güçleri, IŞİD’i bahane ederek Ortadoğu’da yeni sınırlar mı oluşturmak istiyor?

ABD ve İngiltere, Irak ve Afganistan’da ölümüne sebep olduğu milyonlarca insanın hesabını vermeden kendilerini aklamak, hesabı IŞİD gibi paravan örgütlere mi yıkmak istiyor?

Küresel aktörlerin Ortadoğu’daki politikalarına uzun yıllardır destek veren Körfez ülkeleri, IŞİD bahane edilerek oluşturulacak olumsuz algıyla insanlığa örnek olacak ve diktatörlükleri için tehdit oluşturacak bir Müslümanlık anlayışının

21 http://www.uhim.org/bildiri_uhim_detay.php?bid=115

gelişmesine engel olmak mı istiyor?

İŞİD’le oluşturulan algı sayesinde Ortadoğu’da bütünlüğü sağlayabilecek yapılar toptancı bir anlayışa kurban edilmeye ve marjinalleştirilmeye mi çalışılıyor?

İslam düşüncesine karşı oluşturulan algı ile 11 Eylül sonrası yoğunlaşan İslam karşıtlığında yeni bir sayfa açmak mı isteniyor?

Bölgedeki yoğun Sünni Kürt nüfusun İŞİD üzerinden oluşturulan algıyla, Müslümanlıkla bağlı zayıflatılmaya/kopartılmaya mı çalışılıyor?

İŞİD bahane edilerek Türkiye’de etnik ve mezhepsel unsurlar tarafından siyasi ortam manipüle edilmek mi isteniyor?

*Türkiye, İŞİD bahane edilerek oluşturulan koalisyonun içine çekilip İslam dünyası ile karşı karşıya getirilmek ve bölgedeki siyasi, kültürel ve tarihi etki gücü kırılmak mı isteniyor?*²²

İŞİD eylemlerinin ve medyadaki yansımalarının Avrupa ülkelerinde yaşayan Müslümanlara yönelik saldırıları artırdığı ve İslamofobiye ateşlediği belirtilirken, bazı ülkelerde polis ve diğer kuruluşların Müslümanlar tarafından kurulan sivil toplum kuruluşları üzerinde psikolojik baskı oluşturduğu belirtiliyor. İngiltere’deki Müslümanlara yönelik saldırıları takip eden “Tell Mama” isimli grup, Irak’ta ve Suriye’de yaşanan son gelişmeler ışığında Müslüman karşıtı nefret olaylarında yaşanan artışa dikkati çekti. Grubun yayımladığı verilere göre, Amerikalı gazeteci James Foley’nin İŞİD tarafından infaz edildiğine dair görüntülerin yayımlanmasının ardından aynı ay içerisinde İngiltere’de 200’den fazla Müslüman hedef alındı. Benzer olayların sayısı 2014 Ocak ayında 112 olarak kaydedilmişti. Tell Mama, bu rakamların tüm tabloyu yansıtmadığını, saldırıya maruz kalan çoğu Müslüman vatandaşların, güvenlikle ilgili yaşadıkları korku sebebiyle, başlarından geçenleri anlatmadığını bildirdi.

Avusturya’da dini semboller ve propaganda-

nın yasaklanması, İslam din dersi öğretmenlerinin radikal eğilimli öğrencileri ihbar etmesinin istenmesi ve Müslüman çocuk yuvalarında denetimlerin artırılması gibi düşünce ve planlamalar, İŞİD saldırıları ile başlayan algı operasyonlarının bir sonucu olarak değerlendiriliyor.

Ülkedeki yaklaşık 500 bin Müslüman, İŞİD ile mücadele kapsamında alınacak tedbirlerin, “Müslümanlarla mücadeleye ve İslam düşmanlığına dönüşmesinden” kaygı duyuyor. Medyanın sürekli “İslamcı militanlar ve cihatçılar” temasını işlenmesi, bir taraftan ülkede var olan İslam düşmanlığını körüklerken, diğer taraftan Müslümanlara yönelik saldırıları teşvik ediyor.

Viyana İslam Federasyonu Başkanı Muhammed Turhan “Ülkemizde oluşturulan mevcut ruh hali, hemen her gün Müslüman kadınlara hakaret hatta saldırıya neden olmaktadır. Bu saldırılar, Müslüman toplumu arasında büyük bir belirsizlik ve korku atmosferi oluşturdu. Siyasetçilerin aceleci açıklamaları, Müslümanlara yönelik genel şüpheyi şiddetlendirebilir” dedi.

UHİM heyetinin Avusturya temasları çerçevesinde ZARA ile gerçekleştirdiği görüşmede kurum yetkilisi Claudia Schafer, medyanın Avusturya’da ırkçı ve ayrımcı politikaları besleyen bir misyon üstlendiğini ifade etmiş ve şunları söylemiştir:

“Burada bir diğer faktör de medyadır. Medyadaki ırkçı ve ayrımcı politika, bakış açısı ve haberler olayı besliyor. Örneğin bir adli-polisiye bir olayda suçlu Hristiyan ya da Avusturyalı ise haberde bu Hristiyan vurgusu yapılmıyor. Ama fail Müslüman ise ya da yabancı kökenli ise bu vurgu özellikle yapılıyor. Afrikalı ve Asyalı, ya da ülke isimleri zikredilerek haber veriliyor. Hristiyan ve Avusturyalı olursa isimler açık yazılmıyor ama Müslüman ise isimler açık yazılıyor. Özellikle bu insanlar toplumda çoğalır ya da hakim olurlarsa Afrika’ya Asya’ya döneriz gibi toplumsal hafızada ve bilinçaltında korku oluşturuluyor. Adeta top-

22 http://www.uhim.org/bildiri_uhim_detay.php?bid=115

*lumsal fobi yaratılıyor.*²³

Heyetimizin görüştüğü Avusturya İslam Cemaati Başkanı Fuat Sanaç, medyanın ülkede yanlış bir İslam algısı oluşmasına zemin hazırladığını ifade etmiştir:

*“Gazete haberlerini İslam’ı kötüleyici şekilde bir dille yapılması objektiflikten uzak olması ayrımcılığı, ırkçılığı ve İslam düşmanlığının besliyor. İslam tam bilinmeyince ve Müslümanların iyi bir örnek olmaması da bu olumsuz imaja destek sağlıyor. IŞİD; Boko Haram, El-Kaide gibi örgütlerin haberleri abartılı olarak ve her gün yayınlanınca ortaya böyle bir sonuç çıkıyor.”*²⁴

Heyetimizin görüşlerine başvurduğu Avrupalı Türk Demokratlar Birliği (UETD) Avusturya Şubesi Başkan Yardımcısı Zeynep Elibol ise, Avusturya medyasının Müslümanlara karşı ciddi bir ayrımcılık içerisinde olduğunu belirtmiştir:

*“Avusturya’da da en büyük problem medya. Özellikle büyük medya grubunun duraklarda banliyölerde ücretsiz dağıttığı bir gazete var: Ötzrich. Bu çok yanlış yayın ve dezenformasyon yapıyor. Örneğin geçenlerde bir bayana tecavüz eden taksicinin Müslüman olmamasına rağmen Müslüman ismi ile haber verdi. Daha sonra bu kişinin yabancı ve Müslüman olmadığı, tam aksine Avusturyalı olduğu anlaşıldı. Ama haber çıktı bir kere. Kötü imajı ve algıyı değiştirmek çok kolay değil.”*²⁵

Danimarka’da da 2014 ortalarından itibaren medya gündeminin ilk sıralarında hep IŞİD vardı. Suriye’ye savaşmaya gidenler ile ilgili haberler de, ülke içerisinde Müslümanlara olan olumsuz bakışı artırırken, bu savaşçıların özellikle Aarhus şehrinde Arapların yoğun olarak yaşadığı bölgedeki bir camide toplandığı iddiaları basında uzun süre yer aldı. Gençlerin cami çevrelerinde toplandığı haber-

leri yoğun şekilde verilse de, camilere yönelik herhangi bir olumsuzluk yaşanmadı. Bu arada Danimarkalı yetkililerin, kendileriyle daha sıkı işbirliği yapmaları konusunda Müslümanların faaliyet gösterdiği sivil toplum kuruluşları üzerinde psikolojik baskı kurduğu öne sürülüyor.

Bazı Norveç vatandaşı gençlerin IŞİD adına savaşmak için bölgeye gitmeleri Norveç kamuoyunun dikkatini, ülkedeki Müslümanların ve İslami cemaatlerin üzerine yoğunlaştırdı. Norveç medyası özellikle “Profetens Ummah” ve “İslamnet” isimli iki gençlik derneğinin başkanlarını gündemin merkezine alarak aşırı gruplar olarak tanımladı. Ubaydullah Hussain ve Fahad Qureshi isimli dernek başkanları medya tarafından aşırı İslamcı gruplara örnek gösterilerek, açıklamalarına bolca yer verildi. Bu kişilerin İslam dininin barış anlayışını anlattıkları sözleri ikinci plana atılarak IŞİD yanlısı sözleri ön plana çıkartıldı. IŞİD faaliyetleri ve Norveç’e karşı potansiyel terör tehdidi ilanından sonra toplum, Müslüman azınlığa karşı tepki göstermeye başladı. İslami derneklerin çatı kuruluşu olan İRN’nin Pakistan kökenli Genel Sekreteri Mehtab Afşar, yaptığı bir açıklamada, Ağustos ayında okullar açıldığında kızının ilk kez başörtülü şekilde okula gittiğini ve bu nedenle öğretmeninden hakaret işittiğini belirtti.

Makedonya İslam Birliği (Diyanet İşleri) Başkanı Suleyman Recepti, Suriye ve Irak’taki savaşlar bahane edilerek, İslam’ı karalama kampanyası yürütüldüğünü söyledi. Kosova İslam Birliği Başkanı Naim Tırnava Kosova Polisi’nin geçen hafta yaptığı operasyonda 12 imamı “Suriye ve Irak’taki savaşlar için asker toplamak, dinler arasında nefreti körüklemek” iddiasıyla gözaltına almasını da değerlendiren Tırnava, imamlara yönelik iddiaların doğru olmadığını söyledi. “Adalet son sözü söyleyene kadar, imamlar suçsuzdur” diyen Tırnava, “Camiler halka açık yerlerdir. Burada imamların verdiği vaazları herkes takip edebilir. Bu vaazların hiçbirinde Suriye ve Irak’taki savaşlara katılmak üzere hiçbir çağrıda bulunul-

23 ZARA Genel Merkezi’nde gerçekleştirilen 26.06.2014 tarihli görüşme.

24 Avusturya İslam Cemaati Genel Merkezi’nde gerçekleştirilen 27.06.2014 tarihli görüşme.

25 UETD Avusturya Şubesi’nde gerçekleştirilen 28.06.2014 tarihli görüşme.

mamıştır” ifadesini kullandı. İmamlara yönelik gözetilerin İslam Birliği’ni ve ülkedeki tüm Müslümanları rahatsız ettiğini ifade eden Tırnava, İslam Birliği olarak Kosova’nın iyiliğini isteyen vatandaşlara sağduyulu ve sakin olma çağrısında bulunduklarını kaydetti.

Atina’da yayımlanan *Ta Nea* gazetesinin yazarlarından Damon Damianos, İslamofobinin Avrupa’da yeni bir şey olmadığını, ancak IŞİD’in faaliyetlerinin Avrupa’da İslam karşıtı hareketlerin güçlenmesine neden olduğunu belirtti. Damianos, Avrupa’da son üç yıl içerisinde antisemitizm ve ırkçılık vakalarında azalma görülürken İslam karşıtı hareketlerde %30’a varan artış kaydedildiğini belirterek, *“Bugünkü durum, Avrupa Parlamentosu’nda uç faaliyetlerin siyasi birleşiminde güçlü bir faktör oluşturuyor. Son zamanda antisemitizm ve yabancı düşmanlığının yerini alan İslamofobi, yeniden geri döndü ve bitmek üzere olan birçok aşırı sağ hareketin seçim temellerini oluşturduğu görülüyor. Bu durum aynı zamanda açık ve müsahahalı partiler içerisinde de çatlaklar oluşturuyor”* dedi.

Avrupalı Türk Demokratlar Birliği (UETD) Genel Başkanı Süleyman Çelik, Avrupa medyasında IŞİD üzerinden oluşturulan algı sonrasında Almanya’da yaşayan Müslümanların yaşadığı psikolojik baskılar hakkında şunları söyledi:

“Bir camiye içerisinde sakallı insanlar var diye baskın yapılıyorsa, gerçekten yanlış yoldalar. Başka yerlerde araştırma yapmaları gerekir. Bizim içimizde de sakalı seven, sakal bırakan insanların var fakat bunların radikallikle uzaktan yakından hiçbir alakası yoktur. Buradaki camilerimiz ve iş yerlerimize yapılan saldırılar, kundaklamalar da zamanlaması bakımından çok önemlidir. Böylelikle işlerinde biriktirmiş olduğu korku ve nefreti sergilemiş oluyorlar”²⁶

İŞİD’in Batı’da Müslümanlara karşı provo-

kasyon malzemesi olarak kullanılmasıyla birlikte Almanya başta olmak üzere Avrupa’da son dönemlerde cami saldırılarında artış yaşanırken, Avusturya’da 102 yıllık İslam Yasası’nın değiştirilmesi ile ilgili kanun tasarısı kamuoyu ile paylaşıldı. Yasa tasarısındaki en tartışmalı konu ise “Yurtdışından Finansal Destek/Aktarım” oldu. Bu madde cemaatlerin dini faaliyetlerini finanse etmeleri için ülke dışından para almalarını yasaklıyor. Aynı düzenlemenin Katolik, Protestan ve Yahudi azınlıklar açısından mevcut olmayışı anayasasın eşitlik ilkesi ile de bağdaşmayacak ayrımcı tutumu gözler önüne seriyor. Yasa taslağı, mevcut haliyle meclisten geçerse Türkiye Diyanet Başkanlığı’na bağlı imamlar Avusturya’da çalışamayacak, hiçbir İslam ülkesi finansal olarak kendine bağlı bulunan dini personeli Avusturya’ya gönderemeyecek. Finansmanla ilgili maddenin kabul edilmesinin cemaatler için büyük problemlere yol açacağı endişesi toplumda hâkim, çünkü tasarının yapılması halinde cami dernekleri imamlarının maaşlarını kendileri ödemek zorunda kalacaklar. Yeşiller Milletvekili Alev Korun, tasarının birkaç yerinde “Müslümanlar kanunlara uymakla yükümlüdür” ifadesinin bulunduğunu belirterek, *“Bu tamamen gereksiz bir ifadedir. Çünkü Avusturya anayasası ve diğer kanunlar tarafından herkes için belirlenmiş olan hükümler vardır. Bu sadece Müslümanları değil, herkesi bağlar. Avusturyalı Müslümanların çok sesliliğini yansıtabilen, hak ve görevlerini saydam bir şekilde ve anayasaya uygun olarak belirleyen bir İslam Yasası’na ihtiyacımız var”* dedi.

Yeni Avusturya (Neos) Partisi Milletvekili Niko Alm de İslam Yasa Tasarısı’nın, IŞİD haberlerinin gündemde olduğu bir dönemde meclise gönderilmesinin tesadüf olmadığını belirterek tasarının siyasal iletişim malzemesi yapıldığını söyledi. Alm, *“Tasarıda devlet hukukunun, din hukuku üzerinde olduğu dersi veriliyor. Böylelikle Müslümanlar yasaları daha fazla ihlal etmekle suçlanıyor. Bu genel zan, tıpkı Müslümanların*

26 <http://www.aa.com.tr/tr/dunya/395533--isid-teroru-batida-islamofobi-attirdi>

IŞİD ile aralarına mesafe koymaları yönündeki talepler gibi saçmadır” dedi. Bu konu hakkında SETA Vakfı tarafından yayımlanan değerlendirme raporunda yer alan tespitlerse şöyle:

“Demokratik sınırlar çerçevesinde, eşitlik ilkesine dayalı, Müslümanların halihazırda sahip oldukları pratik haklara hukuki güvence sağlanması amacıyla bir yasa ortaya çıkarabilmek için öncelikle islamofobik eğilimlerden ve önyargılardan kurtulmak gerekiyor. Anayasa’daki mevcut boşlukları ve planlanan yeni düzenlemeleri kendi vatandaşına karşı güvensizlik duygusuyla dezavantaja değil, toplumun tüm kesimlerini eşit ölçüde gözeterek kamu yararına çevirebilmek Avrupa için demokrasi sınırları çerçevesinde gerçekleştirilebilir bir ideal olsa gerek.Yasa tasarısı çerçevesinde dönen yoğun tartışmalara bakıldığında, -Gelecek nesillerin ihtiyaçlarını karşılayacak bir yasa- motivasyonu masaya oturan İslam Cemaati’nin bu arzusunu mevcut hükümet ile gerçekleştirmede ne kadar başarılı olacağı ciddi bir muamma. Çünkü Avusturya hükümeti yasa tasarısıyla, doğrudan tek yetkili olarak otoriterlik paylaşımına girmediği kendi diyanetini kurmayı amaçlıyor. Denetim altına alma arzusunun arkasında yatan sebep, IŞİD bahanesiyle medyada algı operasyonları düzenleyerek ‘radikalizmle mücadele’ üzerinden Müslümanların İslami hayat biçiminin gözetim ve denetim altına alınması.”²⁷

Son dönemlerde Avrupa’da yükselen İslamofobi üzerinde medyanın etkisi ile ilgili İbrahim Kalın şunları söylüyor:

“New York Times gazetesi, son Gazze savaşından sonra Avrupa’da yükselen Antisemitizm dalgası hakkında detaylı bir haber yayınladı. Haberin özünde; “Siz, Yahudilerden İsrail devletinin yaptıkları yüzünden nefret edemezsiniz” fikri yer alıyor. Haberde ayrıca “.... Avrupa’da oldukça yumuşak ve sinsi bir Yahudi karşıtlığının geliştiğinden, bunun ana akıma sıçramasından ve İkinci

Dünya Savaşı’ndan sonra Antisemitizme karşı alınan mesafeye zarar vermesinden” duyulan endişeler dile getiriliyor.”²⁸

Fransa’daki Ulusal Cephe adayları, ülkedeki kebabçıların çok arttığını, bunun artık bir Fransız kimliği haline geldiğini belirterek şikayet ediyor. Reuters’in haberine göre, ülkedeki aşırı sağ gruplar, kebab salonlarının artışını İslam’ın yaygınlaşması olarak görüyor ve kebabçı artışını “Fransa kebablaşıyor” ifadesiyle kamuoyuna duyuruluyor. “Kaygılı” Fransız sağcıları, her yerde kebab dükkanı bulunmasını Ortadoğu kültürüne ait bir yemeğin Fransa’da gittikçe kök salmaya başlamasının bir göstergesi olduğunu savunuyor. Kebab dükkanlarının daha da artmasından korktuklarını söyleyen aşırı sağcılar, ülkedeki 5 milyonluk Müslüman nüfustan da rahatsız.²⁹

Türkiye’nin IŞİD’i Desteklediği İddiaları ve Küresel Medyanın Türkiye’yi Sıkıştırma Çabaları

Ayn-el Arap/Kobane olayları patlak verir vermez, küresel medya Türkiye’yi IŞİD’e destek vermekle suçladı ve bunun üzerinden Türkiye’yi “teröre destek veren ülke” konumuna getirmeye çalıştı. Kendi çıkarlarına uygun olarak bir “terör” tanımı yapıp, terörün ortaya çıkması için gereken tüm şartları hazırlayan küresel aktörler ve onların politikaları doğrultusunda yayın yapan medya organlarının ürettiği bu algı operasyonu ile Türkiye dış politikada mahkum edilmeye ve bölgesel imajı zedelenmeye çalışıldı. Bölgede cereyan eden tüm sorunlar ve problemler yumağı bir anda Türkiye’nin üzerine havale edilmeye çalışıldı.

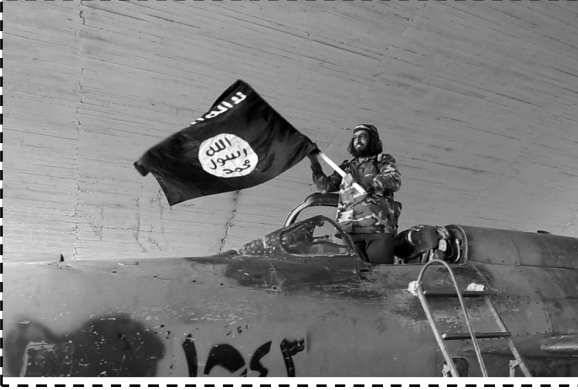
Suriye’de yaşanan süreç boyunca halkın üzerine acımasızca tanklarla, toplarla, kimyasal silahlarla ve varil bombalarıyla saldırılar düzenlenmesiyle bölgeden akın akın göç eden milyonlarca insana etnik ve mezhepsel kimlik ayırt etmeden

27 <http://odak.setav.org/page/islamofobinin-kodlari-avusturya-islam-yasa-tasarisi/17653>

28 http://www.sabah.com.tr/yazarlar/ibrahim_kalin/2014/11/19/bir-fasit-daire-isid-ve-islamofobi

29 <http://www.haber10.com/haber/550778/#.VIMHRTGsWU>

kucak açan ülke Türkiye olmasına karşın uluslararası medya organları bu konu üzerinde pek durmadı ve Türkiye'nin sahiplendiği bu kilit rolü gerektiği gibi de yansıtmadı. Medyanın yanında bazı özel akademik çevreler de bu algı operasyonunu inatla sürdürmeyi ihmal etmedi. Bunun en başında Ortadoğu Forumu Başkanı Danie Pipes gelmektedir. Pipes 18 Haziran 2014'te "İŞİD'e Türk Destegi" adlı makalesinde şu ifadeleri kullanmaktaydı;



"Aslında Türkler İŞİD'e kolay bir sınır kapısı geçişinden çok daha fazlasını sundular: İŞİD'in fon, lojistik, eğitim ve silahlarının yüklü bir kısmını Türkler sağladılar. Suriye sınırına yakın yaşayan Türk vatandaşları Türk ambulanslarının Kürt-İŞİD savaş bölgesine gittiklerini ve İŞİD yaralılarını Türk hastanelerine tahliye ettiklerini anlatıyorlar. Gerçekten de, İŞİD komutanı Ebu Muhammed'in savaş yaralarının tedavi edilmek için getirildiği Hatay Devlet Hastanesi'nde çekilen sansasyonel bir fotoğrafı Nisan 2014 tarihinde gün yüzüne çıktı. Muhalefet kanadından bir Türk politikacı Türkiye'nin İŞİD'e petrol sevkiyatları için 800 milyon Amerikan Doları ödediğini tahmin ediyor. Diğer bir politikacı muvazzaf Türk askerlerinin İŞİD üyelerini eğittikleri ile ilgili bir bilgiyi kamuya paylaştı. Konu ile eleştiri sunanlar Türk Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ın İŞİD ile yakın bağları olan ve örgütü finanse eden Yasin El Kadı ile üç kez bir araya geldiğine dikkat çekiyorlar. Türkiye bu gözü dönmüş aşırılara neden destek veriyor? Çünkü Ankara Suriyeli iki rejimi ortadan kaldırmayı istiyor,

Şam'daki Esad rejimi ve kuzeydoğudaki Rojava (gelişmekte olan Kürt devleti) rejimi"³⁰

Almanya'nın önde gelen gazetelerinden *Die Welt*'in başyazarı Jacques Schuster imzasıyla yayımlanan "Erdoğan İŞİD'in Gülümseyen Suç Ortağı" başlıklı makalede şu ifadeler gündeme taşındı:

"Bir zamanlar, söylemlerle Ortadoğu'daki Müslümanların hamisi olmaya kalkan Erdoğan'ı, Türkiye- Suriye sınırında Müslümanların yaşadığı dram yalanlıyor. Daha da kötüsü: 1944 yılında Stalin, Almanlar Varşova'yı yerle bir ederken, nasıl sakince izlediyse, Erdoğan da şimdi soğukkanlılıkla İŞİD'in Kobani'de yaptıklarını seyrediyor. Erdoğan belki, ABD'nin yoğun baskısıyla karşı karşıya olabilir. Hatta, İŞİD'in gülümseyen ortağı gibi görünmemek için, şu ya da bu adımı atmak zorunda kalabilir. Tavırları çelişkili. Ancak net olan bir şey var. O da şu; İŞİD karşıtı grupların eğitimini üstlense de, Amerikalılara İncirlik üssünü açsa da, konu Suriyeli Kürtler olduğu zaman, o etkili kişi birden ağırdan alan sinsi bir virtüöze dönüşüyor. Böyle bir rejimle AB üyeliği müzakereleri sürdürülebilir mi? Görüşmeler hangi temel ve hangi değerler üzerinden sürdürülüyor?"³¹

BBC International'dan Mark Lowen imzasıyla yayımlanan "Erdoğan'ın Yeni Türkiye'si Tecride Sürükleniyor" başlıklı analiz haberde ise şu değerlendirmeler yapıldı:

"BM Güvenlik Konseyi geçen ay Güvenlik Konseyi'nin geçici üyeleri için oylama yaptığında, Türkiye bir koltuk sahibi olacağından emindi. Fakat küçük düşürücü bir biçimde İspanya ve Yeni Zelanda karşısında kaybetti. Bu, Ağustos ayında cumhurbaşkanı seçilen Erdoğan'ın suratına atılan bir tokattı. Her şey 'Arap Baharı'yla başladı. Türkiye yanlış ata oynayarak Mısır'da Müslüman Kardeşler'i destekledi, Suriye'de de Beşar Esad'ın hızla devrileceğine inandı. Şu an Mısır'da büyükelçisi yok; Erdoğan da Mısırlı mevkidaşı Abdül-

30 <http://tr.danielpipes.org/14559/iside-turk-destegi>

31 <http://www.sondevir.com/disbasindaturkiye/213477/alman-basindan-cirkin-erdogan-yorumu.html>

fettah Sisi'yi 'seçilmemiş tiran' olmakla itham ediyor. Ve Türkiye Suriye'de bir kabusun içine sürüklendi; yabancı cihatçıların sınırlarından geçmesine izin verdiği için acımasızca eleştiriliyor. Irak, İran ve Suudi Arabistan'la ilişkileri de zayıfladı. Ve İsrail'le eski stratejik ortaklık yerlebir oldu. Tel Aviv büyükelçisi geri çekilirken, Erdoğan İsrail'in Gazze bombardımanını 'Holokost'u hatırlatan bir soykırım'a benzetti. Şimdi ABD gibi eski müttefiklerle bile ilişkiler dibe vurdu. Washington IŞİD'le mücadele için bir koalisyon kurarken, Türkiye kenarda durdu; IŞİD'in yanı sıra Esad'ı da hedef almadığı ve Suriye'de bir uçuşa yasak bölgeye destek verilmediği takdirde ABD'nin buradaki hava üslerini kullanmasını reddetti. Erdoğan'ın geçen ay ABD Başkanı Barack Obama'yı Suriye'deki Kürt savaşçıları silahlandırmaması konusunda uyarmasından saatler sonra, ABD havadan silah indirdi. Anlaşmazlığın olabilecek en açık göstergesiydi bu.³²

Newyork Times ise Türkiye'nin IŞİD'i desteklediği iddialarına dayanak oluşturmak için bölgedeki kamyoncularla röportajlar yapmaktan geri durmadı. Bir kamyoncuya dayandırdığı haberden hareketle tüm dünyada Türkiye'nin Radikal İslamcı grupları desteklediği algısı oluşturmak vedış politikanın başarısızlığı kanıtlamak. Kamyoncu Turfan Aydın'a dayandırılan haberde şunlar söylenmekteydi:

"3 yıldır Suriye'de IŞİD bayrakları görmekteyiz ve bunun sebebi de Türkiye'dir."³³

Haberin devamında Kadir Has Üniversitesi'nden Uluslararası İlişkiler Profesörü Soli Özel'in görüşlerine yer verilerek şöyle denmiştir:

"Musul'un düşmesi ve IŞİD'in eline geçmesi de Türkiye'nin son 4 yılda uyguladığı başarısız dış politikasının bir sonucudur. Musul'da olanlarla Suriye'de olanları birbirinden ayrı göremeyiz.

Türkiye'nin Suriye politikası gerçekdışı, ideolojik ve inatçı olmuştur"³⁴

The New York Times Amerikan yönetiminin "IŞİD'in para kaynaklarını kurutma planını Türkiye'nin engellediğini" iddia eden bir haber yayımlayarak algı operasyonunu ve manipülasyonunu ısrarla sürdürmeye devam etti. Haberde, IŞİD'in karaborsa olarak sattığı petrol için en büyük pazarlarından birinin Türkiye olduğu belirtiliyordu. ABD'li uzmanlara göre IŞİD'in bu kaynaklardan elde ettiği gelir günde 1 ila 2 milyon dolar arasındaydı. IŞİD'in sadece Irak'ta elinde tuttuğu bölgede günde 25 ila 40 bin varil petrol üretiliyor. Bunun da karaborsada ederi 1,2 milyon Dolar. Aynı uzmanlara göre bu karaborsanın başlıca pazarlarından biri Türkiye'nin güney koridoru ve Türkiye giderek bu kayıtdışı ekonominin bir parçası oluyor. Ancak Türk yetkililerin işbirliği yapmaktaki gönülsüzlüğü yüzünden bu kaçakçılık şebekeleri kontrol altına alınamıyor. New York Times'a konuşan bir uzman, "Türkler görmezden geliyor çünkü ucuz fiyat işlerine geliyor. Hiç kuşku yok ki bu işten para kazanan Türklerin sayısı da az değil. Hatta bunlara hükümet yetkilileri de dâhil olabilir" diyor. Irak'taki Amerikan hava saldırılarının bir sonraki hedefinin Türkiye'ye petrol taşıyan IŞİD tankerleri olabileceği de söyleniyor.³⁵

Newsweek, ismini saklı tuttuğu bir isme dayandırarak "Türkiye ile IŞİD Beraber" propagandası yapıyor. Kürt olduğunu belirten kişinin, önce Özgür Suriye Ordusu'na sonra da IŞİD'e katıldığını anlatan haberde "IŞİD komutanları, Türkiye ile tam işbirliği içinde olduklarını söylüyordu" ifadesi kullanıldı.³⁶

İngiliz Telegraph gazetesi ise 13 yaşında Türkiye'de yaşayan bir IŞİD militanının kendin-

32 <http://t24.com.tr/haber/bbc-batida-dislanan-erdoganin-yeni-turkiyesi-bir-kabusun-icine-surukleniyor,277720>

33 http://www.nytimes.com/2014/06/25/world/middle-east/questioning-helpers-rebels-tell-sunnis-from-shiites.html?_r=0

34 http://www.nytimes.com/2014/06/25/world/middle-east/questioning-helpers-rebels-tell-sunnis-from-shiites.html?_r=0

35 <http://www.gazete360.com/Yazarlar/mehmet-altan/vahsi-bati-daki-isis-ortaklari/2070>

36 <http://www.ahaber.com.tr/gundem/2014/11/09/batilyanlari-63689940252>

den istenirse Türkiye'yi bombalayacağını yazmıştı.

PKK-PYD'ye yakınlığı ile bilinen Rudaw'ın Alman Parlamentosu Sözcülerinden Claudia Roth ile yaptığı röportajda Roth şunları söyledi:

“Türkiye'nin IŞİD ile görüşmeleri kabul edilebilir gibi değil. Işid'in İstanbul'da eğitim kamp-ları olduğuna inanmak istemiyorum. Türkiye Suriye'ye silah ve mühimmat yardımı yapılması için sınırlarını açtı. IŞİD sahip olduğu petrolü bu sınırlardan geçirerek sattı. Türkiye doğal olarak IŞİD ile işbirliği yapmadığını söylüyor; fakat birçok mücahidin Türkiye sınırlarını kullanarak Suriye'ye gittiğine, orada yaralananların Türkiye'deki hastanelerde tedavi edildiğine ve IŞİD petrollerinin Türkiye sınırları yolu ile satıldığına dair rapor-lar var”³⁷

Newsweek'in Alexander Cristi Miller imzalı yazısında Aynel Arab / Kobane'nin IŞİD tarafından işgal edildiğini ve NATO'nun en büyük ikinci ordusuna sahip Türkiye'nin ise buna seyirci kaldığı görüşü dillendirildi ve Türkiye'nin konumuna işaret edildi. Haberin devamında Aynel Arab'ta/Kobane'de savaşan PYD'li bir militanın şu görüşlerine yer verildi:

“Türk hükümeti bizim çağrılarımıza kulak asmadı ve biz Kürtlere karşı IŞİD'i desteklemeye devam etti. Her ne kadar somut delillere dayanmadan kesin bir dille kabul edilmeyecek bir iddia olsa da Türkiye'nin IŞİD'i doğrudan destekleyip silah yardımı yaptığı iddiası birçok Türkliyi ve Suriyeli Kürtlerce kabul edilen bir gerçektir.”³⁸

Küresel medyanın burada en dikkat çeken oyunu ise IŞİD karşısında savaşan PKK uzantısı PYD'yi sanki tüm Kürtlerin temsilcisi ve hamisi imiş gibi görerek “Kürt” gibi tüm bir etnik grubu bağlayan/kapsayan kavramı kullanmasıdır.

Businessinsider ise “Türkiye neden yanı başında IŞİD kuşatması altında olan Kürtlere yardım etmiyor” başlığı ile Türkiye'yi mahkum etmeye çalışıyor. Haberin devamında ise Türkiye'nin Ulus-

lararası Koalisyon güçlerine katılmayışı IŞİD'de destek şeklinde yorumlanarak kirli propaganda yürütülmekte. Oysaki Fransa Cumhurbaşkanı ile görüşen Cumhurbaşkanı Erdoğan koalisyonu katılmama gerekçesini gayet ne bir şekilde ifade ederek yapılan algı operasyonuna dikkat çekmiştir.

Erdoğan, Fransa-Türkiye arasında Irak ve Suriye konusunda hemen hemen düşünce farkı olmadığını söylerken Türkiye'nin Irak Şam İslam Devleti'ne (IŞİD) karşı koalisyondaki göreviyle ilgili üç “şarttan” bahsetti. Erdoğan, şunları söyledi:

“Türkiye olarak biz hazırız, tüm müttefiklerimiz, dostlarımızla da bu konuda müşterek hareket etmemiz halinde her an bu adımları atabiliriz. Üç şey; uçuşa yasak bölge, güvenli bölge ve eğit-donat. Bunları uygulamaya koyduğumuz andan itibaren Türkiye, bütün koalisyon güçlerinin yaptığı her şeyi aynen yapacaktır, bundan kimse'nin endişesi olmasın. Fakat burada bir şeyi de düzeltmem lazım, o da şudur; uluslararası medya Türkiye'yi DEAŞ'a (IŞİD örgütünün Arapça kısaltması DEAŞ) destek veren bir ülke olarak gösteriyor, bu bir defa Türkiye'ye karşı çok ciddi bir haksızlıktır, adeta ihanettir. Türkiye, hiçbir zaman DEAŞ gibi bir terör örgütüne destek vermemiştir, asla böyle bir desteğin yanında da olmamıştır...1 milyon 400 bin insan Suriye'den kaçmıştır, bizim topraklarımızdadır, bunlara biz bakıyoruz. Şu ana kadar 4.5 milyar Dolar harcadık, dünyadan bize gelen destek 200 milyon Dolar'dır. Bu gerçekleri lütfen görelim ve medya olarak, köşe yazarları olarak bunları değerlendirirken adil olalım.”³⁹

37 <http://rudaw.net/english/middleeast/12102014>

38 <http://www.newsweek.com/isis-take-kobane-natos-second-largest-army-sits-sidelines-275798>

39 <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/27497331.asp>

2. KÜRESEL AKTÖRLERİN UYGULAMALARI KARŞISINDA MEDYA

Çin'in Doğu Türkistan'daki Karartma Uygulamalarına Küresel Medyanın İtirazı Yok!

Çin'in gözetimi ve denetimi altında olan Doğu Türkistan bölgesindeki Müslümanlar, Çin'in hukuk ve insanlık dışı uygulamalarına maruz kalmaya devam ediyorlar. Özellikle dini inaçları ve yaşam tarzları noktasında Çin yönetimi Müslümanlara yönelik baskı ve yasaklamalarını her geçen gün daha da artırarak sistematik bir sindirme politikası uyguluyor. Uygur halkı, geleneklerini, dillerini ve dinlerini yaşayamamaktan şikayetçi. Bir önceki yıl olduğu gibi geçtiğimiz Ramazan ayında oruç yasağıyla yeniden gündeme gelen baskılar namaz ibadeti için de geçerli. Seyahat özgürlüğü olmadığı için pasaport alamayan Müslümanlar hacca da gidemiyor.⁴⁰ Özellikle 2014 Ramazan ayında "Din ve İnanç özgürlüğü" bağlamında en doğal hakları olan oruç ibadetlerine yönelik ciddi kısıtlamalar ve yasaklamalar ile karşı karşıya kalan Müslümanlar, ciddi sorunlar yaşamalarına rağmen kimsenin kendi sesini duymamasından ve kendile-

rine yönelik gerçekleştirilen katliamların ve baskıların dünyanın gündeminde olmayışından derin bir üzüntü duyuyorlar. Doğu Türkistan Kültür ve Dayanışma Derneği Genel Başkanı Seyit;

"Çin yönetimi bize bayramı zehir etti. Bu geliyorum denen bir katliamdı ve bağıra bağıra geldi. Dünyanın hiçbir yerinde olmayan oruç yasağı Doğu Türkistan'da yaşandı ve bu zulmü dünya görmedi. Dünya sessiz kalınca Çin iyice azıttı. Çin burada şunu arzuladı; Oruç yasaklanarak Doğu Türkistanlılar sokağa dökülecek ve katliam için zemin hazırlanacaktı. Ama halk bu oyuna gelmedi. Ancak yine de Çin Müslümanları öldürmeye devam etti. Ramazan'ın son günü İlişko kasabasında 30 kardeşimiz katledilmiştir. Diğer katliamlar ise bilinmiyor. Çin buradaki Türkleri terörist olarak adlandırıyor. Hâlbuki terörist olan, toprak işgal eden, mazlum insanları öldüren Çin'in kendisi. Bir terörist var ise o da Çin yönetimidir. Çin devlet terörizmi uygulamaktadır. Doğu Türkistan'da katliam gerçekleştiriliyor. Ve bu bölgeyle de iletişim kurulamıyor. Katliamlarda kaç kişi hayatını kaybetti bilinmiyor. Bizim suçumuz Müslüman ve Türk olmak mı? Dünya insanlığı bu vahşete niye sessiz kalıyor? Çin'in uyguladığı vahşete dünyanın sessiz kalması vicdanlarımızı yaralıyor." dedi.⁴¹

Avrupa Parlamentosunda Transradikal Partisi'nin girişimi ve öncülüğünde düzenlenen özel oturumda konuşan Rabia Kadir, Çin yönetiminin Müslüman Uygurları toptan ortadan kaldırmak için uygulamaya çalıştığı etnik temelli politikalarını da örnekler vererek anlattı. Uygur bilim adamı ve Uygurların Vicdanı olarak kabul edilen Uygur Demokrasi ve Hukuk Hareketi lideri Doç. Dr. İlham Tohti ve 7 öğrencisinin yargılanması ve mahkum edilmesi ile ilgili bilgiler de sundu. Çin'in Doğu Türkistan'da tam bir baskı ve zulüm politikası yürüttüğünü, Uygurları canı istediği zaman ve istediği yerde keyfi olarak tutukladıklarını ve katlettiklerini anlattı ve Avrupa Parlamentosundan Çin'e baskı yapmasını, bu insanlık dışı

40 <http://www.haberturk.com/dunya/haber/976940-bir-vahset-de-cinden>

41 <http://www.yeniakit.com.tr/haber/dogu-turkistanda-kizil-cin-vahseti-25820.html>

uygulamaları sonlandırılması ve Tohti ve 7 öğren-cisinin bir an önce serbest bırakılmasının sağlan-masını da talep etti.⁴² Brüksel'deki temaslarda bulunan Rabia Kadir şunları söyledi;

*"Bu kez Brüksel'deki temaslarımız özellikle Avrupa Parlamentosu'daki Özel Oturum çok verimli ve yararlı olmuştur. Çin yönetiminin Doğu Türkistan'daki vahşi, uygulamalarını etnik baskı, zulüm, ve işkenceleri hakkında örnekler vererek bilgiler sundum. Son yarkent -İlişku ayaklanma-sını, daha öncesindeki Hoten, Sırıkbuya, Kaşgar, Korla/Bügür, Turfan, Aksu/Üçturfan başta olmak üzere ülke çapında meydana gelen bütün kanlı kırım ve kıyımlarını anlattım. Uygurların millî ve dini kimliklerini yok etmek için yapılanlar hakkında ayrıntılı bilgiler sundum. Binlerce genç kızla-rımızı asimilasyon amaçlı ve ucuz iş gücü olarak Merkezi Çin'e götürüldüğünü, kayıp binlerce gencimizin ailelerinin dert ve ıstıraplarını üyelere ilettim ve çare bulunmasını istedim. Binlerce Uy-gur gençlerinin gizlice infaz edilip yok edildikleri-ni anlattım. Çinli işgalcilerin binlerce Çinli asker, polis ve devlet memurlarını Müslüman Uygur karşıtı söylem ve düşüncelerle özel olarak yetiştir-diklerini ve bunları Doğu Türkistan'a Uygurların üzerine saldığını izah ettim. Şovenist ve Milliyetçi fikir ve söylemlerle doldurulan bu Çinli resmi cellatların Müslüman Uygur halkını keyfi olarak dövdüğünü, işkence yaptığını, tutukladıklarını ve keyfi olarak da öldürdüklerini dile getirdim. Hak-sız yere keyfi olarak öldürdükleri masum Uygurla-rı "Terörist" yaftası ile suçlayarak cinayetlerinden nasıl sıyrıldıklarını de anlattım. Çin, Uygurlara bütün bu haksızlıkları ve vahşeti uygular-ken, Kardeş Türkistan Cumhuriyetleri ile Dındaş Afganistan, Pakistan ve tarihi komşumuz Hindis-tan'ı nasıl kullandıkları hakkında da ayrıntılı bilgi-ler sundum"*⁴³

Retuers haber ajansının Sincanlı Müslüman göstericilerin yaşanan vahşetlere ve baskılara karşı en meşru ve demokratik taleplerini dillendirmek için kitlesel eylemler düzenlerken Çin polisinin rastgele kitlenin üzerine ateş etmesini "Baltalı ve bıçaklı göstericilerin polislere saldırısı"⁴⁴, "Sincanlı ayrılıkçı aşırıcı militanların kitlesel gösterileri"⁴⁵ şeklinde lanse etmesi küresel medyanın tutumunu net bir şekilde ortaya koymaktadır.

CNN de Doğu Türkistan'da yaşanan vahşete dair rapor şeklinde bir haberin olması ve bu habe-rinde Batılı Kapitalist Blok'un Çin'e karşı ideolojik tepkisine dayalı olması ve olayların ayrıntılı bir şekilde yer almayışı küresel medya açısından çok manidar ve düşündürücü⁴⁶

Newyork Times ise "Doğu Türkistan" ismini sadece "küresel çapta düzenlenen bombalı eylem-lerle" ve "Terörizmle Mücadele" kapsamında de-ğerlendirmesi ve onlara yapılan etnik ve dini ay-rımcılığa karşı "kör-sağır-dilsiz" oluşu küresel medyanın insan hakları noktasında sahip olduğu çifte standardı gözler önüne sermektedir. Kadir'in soğukkanlılıkla anlattığı bu vahşi uygulamalar ve insanlık onurunu ayaklar altına alan hukuksuz-keyfi tutuklama ve işkenceler ne yazık ki küresel medya'nın çok da ilgisini çekmedi ve gündemde hak ettiği yeri bulamadı.

Uluslararası Medya İsrail'in Filistin'deki Soykırımına Kör-Sağır!

Yıllardır ihtilaf içersinde olan Hamas ve El-Fetih'in uzun bir sürenin ardından yapılan görüş-meler ve arabulucular sayesinde "Ulusal Birlik Hükümeti" kurmaya yönelik ciddi adımları İsrail'i rahatsız etti. Haziran 2014'te Hamas ve El Fetih arasında varılan millî mutakabakat çerçevesinde kurulan "ulusal birlik hükümeti"nin bakanları

42 <http://www.dtv.org.tr/?HABER/46/dunya-uygur-kurultayi-baskani-rabia-kadir-avrupa-parlamentosu-dogu-turkistana-bir-inceleme-heyeti-gondermeli!.html>

43 <http://www.dtv.org.tr/?HABER/46/dunya-uygur-kurultayi-baskani-rabia-kadir-avrupa-parlamentosu-dogu-turkistana-bir-inceleme-heyeti-gondermeli!.html>

44 <http://www.reuters.com/article/2014/11/29/us-china-security-idUSKCN0JD07Z20141129>

45 <http://www.reuters.com/article/2014/11/08/us-china-pakistan-idUSKBN0IS09T20141108>

46 <http://ireport.cnn.com/docs/DOC-48003>

Ramallah'ta, Devlet Başkanı Mahmud Abbas'ın önünde yemin etti.

İsrail ise Filistin yönetiminin Hamas'la kura-çağı uzlaşa hükümetine karşı bazı kararlar aldı. İsrail, uzlaşa hükümeti kurulması durumunda Filistin-İsrail barış müzakerelerine son vereceğini, İsrail'in gümrük vergilerinden elde ettiği kazançtan aylık olarak Filistin yönetimine aktarılan 100-115 milyon Dolar'ın durdurulacağı ve uzlaşa hükümetinde yer alan Hamaslı 3 bakanın Ramallah'a geçişlerine izin verilmeyeceği belirtildi.⁴⁷

Ulusal Birlik Hükümeti'nin kurulmasından çok geçmeden İsrail'in 8 Temmuz'da Gazze'ye yönelik başlattığı saldırılarda çoğu sivil 2 bin 100'den fazla Filistinli yaşamını yitirmiş, binlerce kişi de yaralanmıştı.⁴⁸ Bunun ardından düşük yoğunluklu olsa da İsrail sürekli hava operasyonlarına devam ederek onlarca Filistinli sivil katletmekten çekinmedi. Konuya ilişkin değerlendirmelerde bulunan Başbakan Ahmet Davutoğlu şunları söyledi;

*"Bu bizim de ulusal birlik hükümeti kurulması için çok çaba sarf ettiğimiz bir süreçti. Yıllarca Filistin'in birleşmesi arzu edildi. Filistinliler birleşti, hemen arkasından bu saldırılar geldi. Tabii bunun temel hedefi Filistinliler arasındaki itilafı körüklemek. Böyle bir itilafın ortaya çıkmaması için her iki tarafa da çağrıda bulunuyoruz ve şu ana kadar da olumlu olan şu ki, ulusal birlik hükümeti konusunda herhangi bir taviz verilmedi. Sayın Mahmud Abbas ve Sayın Halid Meşal de bu ulusal birliğin devam edeceği konusunda teminat verdiler. Bu konuda elimizden gelen çabayı sürdüreceğiz."*⁴⁹

İsrail'in bu saldırıları BBC'de "Hamas'ın roketlerine cevaben yapılan İsrail saldırıları"⁵⁰ şek-

linde geçerken *The Guardian* ise İsrail tarafından uygulanan "Devlet Terörü" ve yaşanan "İnsanlık dramı" yerine İsrail Savunma Bakanı Yaloom'un her zamanki "*Bizler terörist hamasla mücadele ediyoruz ve onun terör altyapısını, terör binalarını, kurumlarını çökertmekle ve üst düzey yöneticilerini öldürmekle uğraşıyoruz*"⁵¹ söylemlerini haberleştirmesi sürpriz olmadı

Sivillere yönelik saldırılarda hassas olduğunu iddia eden Uluslararası Af Örgütü, Temmuz 2014 ayında yoğunlaşan İsrail saldırıları sonucunda ölen birçok Filistinli masum vatandaşın faili olarak hem İsrail'i hem de Filistinli direniş örgütlerini işaret ederek bu savaşın tetikleyici unsuru olan İsrail'in bölgeyi işgalini, yerleşim planlarını, Mescid-i Ak-sa'daki kutsallara yönelik vahşice tutumunu ve en önemlisi küresel silah tüccarlarını unuttuğunu gözüküp her iki tarafın da askerlerini dikkatli olmaya davet etmesi maalesef insan hakları açısından acı bir tablo ortaya koydu.⁵²

47 <http://www.ntv.com.tr/arsiv/id/25519012/>

48 <http://tr.euronews.com/2014/12/20/israil-gazze-ye-hava-saldirisi-duzenledi/>

49 <http://www.yeniakit.com.tr/haber/muslumanlar-birlesti-israil-kudurdu-23903.html>

50 http://www.bbc.co.uk/turkce/haberler/2014/07/140708_hamas_israil_latest

51 <http://www.theguardian.com/environment/earth-insight/2014/jul/09/israel-war-gaza-palestine-natural-gas-energy-crisis>

52 <http://amnesty.org.tr/icerik/2/1390/israil-gazze-arasindaki-catisma-siddetlenirken-tum-taraflar-sivilleri-korumali>

3. SOSYAL MEDYA

Gmail Kişisel Maillere Erişiyor!

Kendi e-posta sunucusuna sahip olan Benjamin Mako Hill, e-postalarının kaçının Google tarafından erişilebildiğini merak edip bir araştırma yapmıştı. Bunu yaparken de, gönderdiği e-postaların ne kadarının Gmail hesaplarına doğru olduğunu belirledi. Sonuçlar ise şaşırtıcı.

Benjamin Mako Hill, “*kendi posta sunucuma yılda yüzlerce Dolar harcamama rağmen Google kişisel e-posta hesabıma gelen postaların yarısını biliyor! Cevapladığım e-postaların %57'si Google sunucularından gelmiş. 2006'dan 2010 senesine kadar e-postaların üçte birine erişebilen Google, 2010'dan sonra e-postalarımın yarısından fazlasına erişmiş. Bu seneye kadar en fazla %51 e-postama erişen Google, bu sene e-postalarımın %57'sine erişmiş*” diyor.

Diğer bir deyişle, Google'ın e-posta servisi Gmail'i kullanmasanız bile, hatta ve hatta kendi e-posta sunucunuza sahip olsanız dahi, Google çoğu e-postanızı biliyor. Gelen diğer e-postaların Microsoft ve Yahoo gibi büyük firmaların sunucuları üzerinden geldiğini düşünürsek, e-postalarınızın

büyük teknoloji şirketleri tarafından her şekilde erişilebileceğini unutmamak gerek.⁵³

Demek ki Olabiliyormuş:

İngiltere'de Twitter Mesajına Hapis Cezası Verildi

İngiltere'de sosyal paylaşım sitesi Twitter üzerinden ırkçı ve saldırgan içerikli mesaj atan bir kişiye hapis cezası verildi. Swansea Sulh Ceza Mahkemesinde görülen davada, 42 yaşındaki Robert Riley, geçen hafta sınıf ortasında öğretmen Ann Maguire'nin öldürülmesini takiben attığı Twitter mesajında, olayın faili kendisi olsa sadece öğretmeni öldürmekle kalmayıp, aynı okuldaki tüm öğretmenleri öldüreceğini yazmıştı. Mahkemede, işsiz olduğu belirtilen Riley'in daha önce de Twitter hesabı üzerinden ırkçı, İslam ve Musevilik karşıtı mesajlar attığı, ABD'li ünlü tenisçi Serena Williams'a hakaret içerikli, 11 Eylül ve Güney Kore'de yaşanan gemi faciasıyla ilgili kötü içerikli görüşler paylaştığı ifade edildi. Duruşmanın hakimi Georgina Scannell, Riley'in öldürülen öğretmen hakkında attığı mesajın toplumda öfke yarattığını ve daha önce atılan sayısız "rezil" mesajın mahkeme tarafından ırkçı bulunduğunu belirtti. Hakim Scannell, Riley'e 8 hafta hapis cezası verdi. İngiltere'nin Leeds kentinde geçen hafta 61 yaşındaki bir öğretmen sınıfta öğrencilerin gözü önünde bıçaklanarak öldürülmüş, yasal sebeplerden dolayı ismi açıklanmayan 15 yaşındaki bir erkek cinayetle ilgili suçlanmıştı.⁵⁴

Geçtiğimiz yıl Türkiye'de bazı Twitter hesaplarının güvenlik gerekçesiyle kapatılmasını kişisel özgürlüklere müdahale olarak lanse eden uluslararası medya organları ve Batılı ülke yöneticileri ise bu karar karşısında herhangi bir açıklama yapmayarak çiftstandartlı yaklaşımını ortaya koymuş oldu.

53 <http://www.timeturk.com/tr/2014/05/23/gmail-kullananlar-dikkat.html#.VJITh4gC>

54 <http://www.dunyabulteni.net/manset/297599/ingilterede-twitter-mesajina-hapis-cezasi-verildi>

Türkiye'yi Ciddiye Almayan Twitter Fransa'nın Taleplerine Duyarlı

Türkiye'nin kullanıcı hesapları ile ilgili taleplerini dikkate almayan sosyal paylaşım sitesi Twitter, 2 yıl önce Fransa'nın talebi üzerine, Yahudi karşıtlığını körükleyen 350 bin tweeti silmişti. Kullanıcı sözleşmesinde yer alan "çevrimiçi uygulama ve kabul edilebilir içerik konusundaki tüm yerel yasalara uymayı taahhüt ederler" şartına rağmen kanunları ihlal eden içeriklere erişimin engellenmesi konusunda Türkiye'de gönülsüz davranan Twitter, Fransa'da 350 bin twiti mahkeme kararıyla sisteminden kaldırmıştı.

Fransa'da iki yıl önce, Twitter'da, "unbonjuif" (iyi bir Yahudi) etiketiyle Yahudi karşıtı bir kampanya başlatılmıştı. Yahudi karşıtı bu etikette, Yahudiler açıkça hedef gösterilmiş ve çeşitli hakaretlere uğramıştı. Bunun üzerine Fransa Yahudi Öğrenciler Birliği (UEJF), söz konusu twitleri atanların kimliğinin açıklanması ve paylaşımların kaldırılması için Twitter'a dava açtı. Davada, UEJF, twit atanların nefret suçu kapsamında yargılanması talebinde bulunmuştu.

Paris Mahkemesi, öğrenci derneğinin şikayetini haklı bularak Twitter'ın, Yahudi karşıtı içerikli twitleri atan kullanıcıların kimliklerini açıklamasına karar verdi. İsimleri açıklaması için 15 gün süre verilen Twitter, durumu değerlendirdiklerini belirtmesine karşın, 2 aydan uzun bir süre konuyla ilgili herhangi bir işlem yapmadı. UEJF bu sefer mahkeme kararına uymayan Twitter'a 38 milyon Euro'luk tazminat davası açtı. Birlik, tazminatın kazanılması durumunda miktarın katledilen Yahudiler anısına kurulan Soykırım Anıtı'na bağışlanacağını duyurmuştu.

Sadece Twitter'a dava açmakla kalmayan UEJF, Twitter CEO'su Dick Costolo'ya da dava açacaklarını açıkladı. Yahudilerden gelen bu atak üzerine Twitter yönetimi, mahkeme kararı doğrultusunda, Yahudi karşıtı twit atan kullanıcıların bilgilerini yetkililere vermeyi kabul etti ve UEJF davadan vazgeçti.

Twitter'ın söz konusu tweetleri geri çekmesini bir zafer olarak niteleyen UEJF'nin başkanı Jonathan Hayoun, söz konusu kararın, insanlara, internetin herkesin aklına geleni yazabileceği bir ortam olmadığını hatırlatacağını söylemiş, kişiler hakkında da yasal sürecin başlatıldığını ifade etmişti.

UEJF'nin avukatı ise Twitter'a karşı olma-dıklarının altını çizerek, sadece internet ortamında ırkçılık yapan kişilerin cezasız kalmaması gerektiğini savunduklarını dile getirmişti.

Fransa'yı ayağa kaldıran Yahudi karşıtı ifadelerin geçmişi aslında Kızılderililere kadar dayanıyor. Amerikan iç savaşı sırasında, Kızılderili soykırımı yapan General Armstrong Coster'ın 1860'larda kullandığı "*en iyi kızılderili, ölü kızılderilir*" ifadesi, 150 yıl sonra Fransa'da Yahudilere karşı uyarlanarak "*en iyi Yahudi ölü Yahudidir*" şekline dönüştü.

Yahudi karşıtlığını körükleyen "en iyi yahudi" etiketiyle 350 binden fazla twit atılırken Twitter yönetimi ve Paris mahkemesi arasında varılan anlaşma sonucu, atılan tüm sakıncalı twitleri sildi.

Fransa'da Twitter kararı sonrasında bu yıl da Yahudi karşıtlığıyla eleştirilen bir komedyen ülkeyi ayağa kaldırmıştı. Dieudonne isimli Fransız komedyen, şovunda Yahudi karşıtı ifadeler kullandığı gerekçesiyle 65 bin Euro para cezasına çarptırılmış ve ülke çapında birçok şehirde sahne alması yasaklanmıştı. Ülkedeki Yahudi dernekleri, ünlü komedyen hakkında defalarca suç duyurusunda bulunmuştu. Komedyen, "halk arasında ırkçı nefreti körüklemek" suçundan daha önce yedi kez mahkum olmuştu.⁵⁵

55 <http://www.aa.com.tr/tr/dunya/304203--twitter-fransanin-taleplerine-duyarli>

eğitim

1. DÜNYADA EĞİTİM ALGISI

Batılı Eğitim Modelleri

İnsan ve Toplum Algısını Kökünden Değiştiriyor!

Dünya üzerindeki en kapsamlı insan hayatını şekillendirme ve güç odaklarına hizmet eden ‘ideal insan’ oluşturma/yapma olgusu eğitim sektörü ile sağlanıyor. Devletlerin ekonomik, siyasi ve ideolojik olarak gerek kendilerinin gerekse özel sektör aracılığı ile sürdürdükleri insan yapma sistemi dikkatle incelendiğinde küresel güçleri ve menfaatleri karşımıza çıkarıyor. Zira Rönesans ile Kili-se’nin karşısına kurgulanan okul kavramı özellikle Sanayi Devrimi’nden sonra kaliteli iş gücü üretmek adına devlet tarafından kurumsallaştırıldı. E. A Rauter, *Düzene Uygun Kafalar Nasıl Oluşturulur?* adlı kitabında “Okulda insanlar imal edilir. İnsan yapma olayına eğitim denir.” diyerek Batı merkezli insan hayatını şekillendirme çabasına da dikkat çekiyor. Bugün dünya üzerinde Batılılaşmanın bir sonucu olarak uygulanan küresel eğitim politikaları, başta ikinci sınıf sayılan Batı dışı toplumları kültürel olarak asimile eden, köleleştiren ve bu toplumlara ikincil yaşamlar kurgulayan bir zihinsel sömürüdür.

Teknolojik gelişmeler, ekonomik büyüme raporları ve yapılan araştırmalar, Batı merkezli kavramların kabullenirliği ve yaygınlığı temeline dayanırken eğitim sisteminde kemikleşen okullar, üniversiteler ve kurumlar Batı merkezli bir eğitim politikasıyla hareket ediyorlar.

Okullar ve Kurallar Kutsanıyor

İnsan Faktörü İkinci Plana Atılıyor!

“Eğitimcilerimiz de bizim gibi, aynı yöntemle ve aynı bilgilerle imal edilmişlerdir.” diyen E. A. Rauter, eğitimin en etkili ayağı olan öğreticileri ve ebeveynleri de sorguluyor. Asıl amacı özgür ve düşünebilen bireyler yetiştirmek olması gereken eğitim kurumlarının öğrenciyi hayata hazırlamaktan çok, şekillendirilmiş ve belirlenmiş ilkelere hizmet eden bireyler yetiştirmeye yönelik olması tüm dünyada eğitimin bir sömürü aracına dönüşmesine yol açıyor. Gerçek bir okul için Rauter, “Çıkarlarımızı aramayı öğreten bir okul, televizyon yayınlarını nasıl izlememiz gerektiğini göstermelidir.” derken birey yetiştirmek merkezli garip bir tanımlamaya dayalı Batı eğitim sisteminin bu amaçtan bile oldukça uzak olduğunu gösteriyor. Çünkü birey/öğrenci kendisinden gizlenen veya dayatılan bilgiler ışığında ideal ve akıl düzleminde kendine otoritenin dayattığı doğruları öğretmen eliyle adeta askeri bir disiplin içinde kabulleniyor. Devlet için birey yetiştiren öğretmen olgusu ise belli saatlerde gelip öğrenci merkezli eğitim anlayışı içinde öğrenciye dayalı olarak konuları ezberci anlayışla tekrar eden suni ve işlevsiz bir kavram oluyor. Bilgi üretimi, düşünme ve gerçek bir hayatta hazırlık ise söz konusu bile değil. Çünkü bu sistemde öğrenci “kendisinden nelerin gizlendiğini bilmeyen bir öğrenci, çıkarlarını tanıyamaz. O öğretmenlerin hangi yanlışlarına karşı mücadele vereceğini bilmez.” Sadece kurallar ve onların yapılması zorunluluğu okullarda mevcut ki bunun bir sonucu olarak okul bittiğinde öğrenci çok kolaylıkla yanlış ve zararlı olana meyledebiliyor.

Kuralların kutsanmasının hem öğrenci hem de öğretmen ve idareciyi nesneleştirdiğine dikkat çeken Prof. Dr. Fatih Töremen ve Mehmet Töre ideal bir okul tanımını şu şekilde yapıyor:

- Okullar, öğrencilerin özgürce kendilerini ifade edebilecekleri, sevebilecekleri ve hayatı bir bütün olarak algılayan ve sunan bir yaşama alanı ve öğrenme ortamı olmalıdır.
- Okullar öğrenci ve öğretmen için baskı ve korkunun değil, güven ve sevginin ege- men olduğu yerler olarak tasarlanmalıdır.
- Okullar, öğretmen ve öğrencilerin yenilikleri rahatça uygulayabilecekleri ortamlar olarak görülmelidir. Dıştan motivasyonu esas alan okul ve aile merkezli, sınava endekli eğitim anlayışından kurtarılmış okul ortamları oluşturulmalıdır. Çünkü bu, öğrenci ve öğretmenlerin ideal değerlerini örselemekte ve zarar vermektedir.
- Okullar, sosyal değerlerin öğretildiği ve yaşadığı mekanlar olmalıdır.¹

Ders Kitapları Modern Avrupa Algısını Besliyor!

Batı'daki genel Batılı olmayanlar algısının eğitimle tüm dünyayı tek bir sisteme çektiği aşikar. Her şey Avrupa'nın kabullerine göre belirleniyor. İlim dili diye bir olgu var ki tüm dünya kültürel bir asimilasyonun etkisini en çok bu alanda hissediyor. Avrupa'nın reddedilemeyen doğruları ve akılcı yaklaşımı Rönesans ile birlikte Kilise'nin karşısında bir duruş iken günümüzde eğitim sisteminde Kilise'nin yüzyıllık etkisi yadsınamaz. Zira tipik bir haçlı felsefesi ve İslam düşmanlığı, eğitim sisteminde özellikle yer buluyor. Agence France-Presse (AFP)'nin haberine göre Almanya'daki Georg Eckert Enstitüsü, İngiltere, Fransa, Almanya, Avusturya ve İspanya'dan toplam 27 farklı ders kitabını inceledikten sonra bu kitapların "kültürel ırkçılık"ı teşvik edici içeriğe sahip oldu-

ğunu ve İslam hakkında yanlış ve çarpıtılmış bilgiler verdiğini duyurdu. Söz konusu "kültürel ırkçılık" Batılı düşünce yapısının yeni insan imal serüveninin bir sonucu. Zira enstitünün bu projeden sorumlu müdürü Susan Krohnert-Othman, "*Bu ders kitaplarında İslam sürekli tek büyük bir monolitik blokmuş ve içinde hiç farklı kültürler barındırmıyormuş gibi anlatılıyor. Ayrıca sürekli İslam ile geri kalmışlık arasında vurgu yapılıyor.*" diyerek öğrendiğini şartsız kabul edecek bireyler yetiştiren sistemin gerçek amacını da ortaya koymuş oluyor. Özellikle ortaokul seviyesinde okutulan kitaplarda sürekli "geri kalmış İslam ülkelerinin" karşısına "modern Avrupa"² fikrinin yerleştirilmesi Batılı düşüncenin tek tip medeniyet algısıyla donanmış bireyleri imal ettiği bir alan.

Batı Eğitim Anlayışı İyi İnsan Değil, Modern Köle Yetiştirmeyi Hedefliyor!

Prof. Dr. Selahattin Turan: "*Türkiye'de eğitim bilimleri alanındaki araştırma ve eğitimde politika uygulamalarına bakıldığında, büyük oranda Batı'dan aktarıldığı, tercüme edildiği, uyarlandığı görülmektedir. Bu ise insan iradesini -üstü örtük- bir başka toplumun emrine vermektedir. Her türlü biliş tarzı, eğitimsel bilginin üretildiği bağlam tarafından belirlenir. Türkiye'de temel sorun; eğitim alanında üretilen bilimsel bilgi, batılı biliş tarzını esas alarak taklitte boğulmakta, her geçen gün özgünlüğü yitirmektedir.*"³ diyor. Bu yaklaşım özelde ülkemiz genelde ise Batılılaşmayı idealize eden küresel güçlerin kendileri dışındaki- ler üzerinde kurdukları kültürel asimilasyonun bir tespiti aslında. Zira Tanzimat sonrası ülkemizde maarif kelimesinin yerine kullandığımız eğitim kelimesinin en genel tanımına bakıldığında sistemle birlikte bir ideolojinin de alındığı ortaya konuyor. "*Bireyde kasıtlı davranış değişikliği meydana*

2 <http://vivahiba.com/article/show/avrupada-islamofobi/>

3 http://www.tedmem.org/haberler/2014/08/28/prof_dr_selahattin_turan_-_modern_okul.html

1 Ağaç Yaşken Düzelir, İdeal Kültür Yayıncılık

*getirmek*⁴ ülkemizde eğitim kavramının tanımı olarak yer alan bu ifade aslında Batılı düşünce yapısının eğitim yoluyla benimsetilmesi anlamına geliyor. Zira insanı değiştirmek merkezli bir eğitim anlayışı Batılılaşma algısı olarak tüm dünyayı tek bir medeniyetin içine hapsedme ve bu dairede insan imal etme çabasının bir sonucudur. Çünkü Batılı eğitim anlayışının temelinde iyi ve doğru insan yetiştirmek değil siyasi otorite ya da toplumun hâkim sınıfının arzuları doğrultusunda sosyal bir insan yaratma arzusu bulunuyor. Batılılaşmanın ve tek bir medeniyeti tüm dünyada hâkim kılma isteğinin sonucu olan bu yaklaşımın temelindeki olgu ise küresel güçlerin bugünkü felsefesinin kaynağını oluşturuyor. Çünkü bu olgunun temelinde içinde Batılı olmayan toplumların sosyal yönleri kadar biyolojik olarak da öğrenmeye ve medeni olmaya müsait olmadıkları inancı yer alıyor ki bu tabu bugün Ortadoğu ve Afrika başta olmak üzere pek çok yerde Batı politikasını şekillendiren en önemli etkidir.

İsrail Arap Okullarını Kapatıyor

İsrail, Doğu Kudüs'te Filistinlilere ait 30 özel ilköğretim okuluna ağır ekonomik cezalar vererek bu okulların kapatılmasına neden oluyor. İlgili bakanlık para cezalarının nedeni olarak okulların öğretmen maaşlarında %7,5'luk emeklilik fonu kesintisinin, %15'e çıkarıldığı 2008 yılından beri Filistinli okulların bu ek vergiyi geriye dönük 5 yıldır devlete ödememesini gösteriyor. İsrail'in bu tutumu nedeniyle öğretmen maaşları ödenemezken söz konusu okulların gelecek yıl eğitim yapamayacak olmaları düşündürüyor. Konuya dair AA muhabirine konuşan 500 öğrenci mevcuduna sahip Kudüs Arap Al-Furkan Okulu Müdürü Sayıl Muhammed Ali'nin açıklamaları İsrail'in para

cezalarının ardında kendi çıkarlarının yattığını gösteriyor.

"Kararın arkasındaki asıl neden Kudüs'te Filistinlilere ait okullarda verdiğimiz müfredattır. Çünkü bizler İsrail'in bize verdiği eğitimi okullarımızda uygulamıyor, kitaplarını okutmuyoruz. Filistin yönetiminin bastırıldığı kitaplara göre eğitim veriyoruz. Asıl hedef İsrail bu cezalarla okullarımıza el koyup okul işletimini ellerine alarak kendi eğitimlerini verme amacı güdüyor. Üzerimizde bize verdikleri para cezaları ile doğrudan değil dolaylı olarak baskı kuruyorlar. Eğer İsrail'in istediği parayı bulamazsak Kudüs'te gelecek yıl 30 okul kapanacak" Bu açıklama İsrail'in eğitimi bir asimile amacı olarak kullandığının bir göstergesi. Filistinlilerin eğitim haklarını ellerinden alarak kendi çıkarları uğruna eğitimi kullanan İsrail'in uygulamaları sadece bölgede de değil üstelik.

Amerikan Üniversitelerinde İsrail Baskısı

Sanghay Jiao Tong Üniversitesi'nin 2014 yılı dünya üniversiteleri sıralamasında dünyanın ilk 500 üniversitesinden 146'sına tek başına ev sahipliği yapan Amerika, biliminsanlarına sağladığı özgür çalışma ortamları ile uzun yıllardır dikkat çekiyor. Ancak Amerikan üniversitelerinin özellikle 11 Eylül saldırılarından sonra bilimsel çalışmalarda başta Müslümanlar olmak üzere biliminsanlarına birtakım kısıtlamalar getirdiği de biliniyor. Nobel Ödüllü Robert C. Richardson'ın bir mülakatında aktardığı bilgiler bilimsel özgürlüklerin Amerikan üniversitelerinde bir ihlale dönüştüğünün göstergesi. Richardson, Cornell Üniversitesi'nde 38 kişinin biyolojik silaha da dönüştürülecek patojenler üzerine çalıştığını ancak 11 Eylül 2001 saldırıları sonrasında çıkarılan yasa ve çok katı düzenlemeler nedeniyle bu sayının ikiye düştüğünü belirtiyor. Richardson çiçek virüsü, Batı Nil virüsü, şarbon ve daha birçok soruna karşı

4 http://www.academia.edu/5628634/K%C3%BClt%C3%BCr_ve_Medeniyet_Ba%C4%9Flam%C4%B1nda_Bat%C4%B1_Merkezci_E%C4%9Fitim_ve_Ele%C5%9Ftisi_The_Criticism_of_Eurocentric_Education_in_the_Context_of_Culture_and_Civilisation

5 <http://www.dunyabulteni.net/gunun-haberleri/289844/israil-filistinlilere-ait-okullari-kapatmaya-hazirlaniyor>

çalışan daha az sayıda biliminsanı olduğunun da altını çiziyor.⁶

Amerikan üniversitelerindeki bir başka ihlal ise İsrail'in kendi politikalarına karşı çıkan akademisyenleri fişleyip üniversitelerden uzaklaştırma çabası. İsrail'in Edward Said üzerinden Colombia Üniversitesi'ne yaptığı baskılar ve üniversitenin tutumu bilimsel özgürlükler açısından Amerika adına büyük bir artıyken bu durum değişmeye başlamışa benziyor. Chicago Üniversitesi'nden John J. Mearsheimer ve Harvard Üniversitesi'nden Stephen M. Walt'ın İsrail Lobisi ve Amerikan Dış Politikası başlıklı kitaplarından dolayı saldırıların odağına yerleştikleri ve Steven G. Salaita İsrail'in Gazze saldırılarını eleştiren 'tweet'ler atmasından sonra Illinois Üniversitesi'nden aldığı teklifin iptal edildiği biliniyor. Amerikan üniversitelerinde İsrail politikalarına karşı çıkan akademisyenlere yönelik fişleme ve karalama kampanyalarındaki artış ise her geçen gün artmaya ve bilimsel ihlallerin çoğalmasına neden oluyor.

Özbekistan'da Müslüman Öğrencilere Fişleme

Özbekistan, Taşkent İslam Üniversitesi'ne eğitim almak için başvuran adayların fişlenmesine dair haberlerle gündeme geldi. Aday öğrencilere sınav ve mülakatta "skandal" olarak nitelenen soruların yöneltilmesi öğrencilerin siyasi görüşleri açısından fişlendiğine işaret ediyor.

Ozodlik radyosuna mektup yazan bir adayın mülakatta kendilerine İslam karşıtı politikaların ürünü sorular sorulduğunu açıklamasıyla durum ortaya çıkarken "Günümüzde hanımların tesettüre girmesi gerekir mi?" ve benzeri sorular ile öğrenciler inançları ile Özbekistan kanunları arasında bırakılarak eğitim hakkı siyasi rejim adına ortadan kaldırıyor.

Öğrencilere "Hangi İslami gruplardan haberdarsınız?" şeklinde yöneltilen soruların da öğrencilerin siyasi tutumlarını öğrenmek adına olduğu vurgulanırken bunun aslında bir fişleme yön-

temi olduğu belirtiliyor. Konuya dair açıklama yapan Taşkent Üniversitesi yetkilisi ise aday öğrencilere bu tür soruların sorulduğunu kabul ederek soruların üniversite hocaları tarafından hazırlandığını açıkladı.⁷

Beyin Göçünü Sömürgeci Zihniyet Yönlendiriyor!

Nitelikli emeğe en kısa yoldan ulaşım olarak adlandırılan beyin göçü, özellikle az gelişmiş ülkeler ve gelişmekte olan ülkeler için büyük kayıp anlamına geliyor. Gelir dağılımındaki eşitsizlik ve ülkeler arasındaki giderek açılan uçurumların neticesi olarak gerçekleşen olgu aynı zamanda eğitim alanında ciddi ihlallere de neden oluyor. Çoğunlukla tercih meselesi olarak algılsa da beyin göçü Hasan Gürak *Ekonomik Büyüme ve Küresel Ekonomi* adlı kitabında şu tesbiti yapıyor:

*"Sıradan iş gücünün küresel serbest dolaşımına birçok kısıtlamalar getirilmiş olmasına rağmen, Gelişmiş Ülkeler (GÜ), her yıl onbinlerce nitelikli insanın ülkelerine göç etmesine izin vermektedirler. Bu küresel göç nedeniyle gelişmekte olan ülkeler (GOÜ), kıt olan ve çok zor koşullarda yetiştirdikleri, nitelikli işgücünün bir kısmını, asıl ihtiyaç sahibi olan kendileri iken, GÜ'e kaptırmaktadırlar. Böylece, küresel beyin göçünden GÜ kârlı çıkarken, kaybeden taraf GOÜ olmaktadır."*⁸

Beyin göçü ekonomik temelli teşviklerle nitelikli gücün gelişmiş ülkelere çekilmesiyle sonuçlanıyor. İyi eğitim görmüş, kalifiye, nitelikli, seçkin, uzman ve yetenekli işgücünün başka bir ülkeye transferi böylelikle gerçekleşirken kazananın yine güçlü olan olması da dikkatlerden kaçmıyor.

Sınırlı kaynakları ile yetiştirdiği değerli beyinleri kaybeden az gelişmiş/gelişmekte olan ülkeler, kendi öz kaynaklarından mahrum olurken gelişme düzeylerinde de ciddi zarara uğruyorlar. Oysa beyin göçü alan ülkeler kendi gelişmişlik düzeyle-

6 <http://haber.stargazete.com/yazar/israil-kiskacinda-amerikan-akademisi/yazi-931225>

7 <http://www.dunyabulteni.net/manset/306261/islam-universitesi-sinavinda-skandal-sorula>

8 http://www.academia.edu/2404588/K%C3%BCresel_Beyin_G%C3%B6%C3%BC%C3%BC

rini artırıyor. Bu dengesizlik ise ülkeler arasındaki farkların giderek açılmasına neden oluyor. 1960'lı yıllarda başlayan beyin göçünün gelişmiş ülkeler arasında olması da sıklıkla yaşanan bir durum.⁹

Beyin Göçü İlkokulda mı Başlıyor?

ABD Büyükelçiliği Basın, Kültür ve Kamu Diplomasi Müsteşarı Jonathan Henick'in Türkiye'den 10 bin 821 gencin yükseköğrenim için ABD'yi seçtiğini ifade ettiği konuşmasında "(Türkiye) Bu sayıyla bütün Avrupa'daki ülkeler arasında birinci sırada"¹⁰ diyerek ülkemiz açısından yaşanan beyin göçü haritasını da çizmiş oluyor. ABD'de okuyan yabancı öğrenciler sıralamasında ülkemiz 11. sırada yer alırken öğrenci sayısının artırılmasına dair Henick'in ifadelerine TÜZDER Genel Müdürü Tunahan Coşkun'un üstün zekalı çocukların İsrail, İngiltere ve Amerika'nın yakın takibinde olduğu vurgusu eklenince ülkemiz açısından sıkıntılı bir durum ortaya çıkıyor. Coşkun, ülkemizde yeni beyin göçü dalgasının ilköğretim ve liselerde başladığına dikkat çekerken¹¹ "Yani hazır elemanlar, Türkiye'de yetişmiş elemanlar gelişmiş ülkelere göç ederdi. Ama şu anda özellikle İsrail, İngiltere ve ABD bu çocukların üniversite düzeylerini beklemeden ilkokul ve ortaokul düzeyinde transfer etmeye çalışıyor. Tüm bu sebeplerden dolayı bu iş bir devlet politikası haline getirilmeli. Devletin okullarına özel eğitim ayağı yapılmalıdır. Türkiye'de devlete ait bir üstün zekalı okul yok. Daha önce bir okul vardı. Ancak bu okul, geçen yıl 4+4+4 sistemi hayata geçirilince rafa kaldırılmak zorunda kaldı. O yüzden özel sektör bu işe el atmış durumda." diyerek üstün zekalı çocukların ülkemizde eğitimlerine devam etmeleri için gerekli önlemlerin devlet eliyle alınması gerektiğini vurguluyor.

Tersine Göç mü Başlıyor?

Ülkemiz açısından ciddi bir sorun olan beyin göçü, TÜBİTAK'ın dünyanın 47 ülkesinde toplam 1335 Türk biliminsanının görev yaptığının belirlenmesi ve Türk biliminsanlarının Harvard, Oxford gibi saygın üniversitelerin yanı sıra NASA, Google ve General Electric gibi pek çok önemli kurumda görev aldığını tespitiyle dikkat çekmişti.¹² Ülkemizin yaşadığı kaybın geri çevrilmesi adına TÜBİTAK Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı'nın başlattığı "2232 Yurda Dönüş Araştırma Burs Programı" kapsamında geri dönüşlerin yaşanması ile tersine bir göçün başladığı gözlemleniyor. TÜBİTAK 2232 Yurda Dönüş Araştırma Burs Programı'nda revizyon yapılması ve tanıtım faaliyetlerinin artırılması ile başvuru sayısının bir önceki yıla oranla 5 kat artması da artık ülkemiz adına tersine bir göçün başladığının kanıtı.¹³ 2013 yılından itibaren ülkemize dönüş yapmak için 117 Türk araştırmacının başvuru yaptığı biliniyor. Başvuruların %75'i ABD'den gelirken başvuru sayısına göre ülkelerin dağılımı da şöyle: Almanya, Kanada, Avusturya, İngiltere, İtalya, Avustralya, Japonya, Çin, Güney Kore, Danimarka, Hollanda, İspanya, İsrail ve Bosna Hersek.

9 <http://www.populervedikal.com/konukyazar/beyingocu.asp>

10 <http://www.hurriyet.com.tr/ekonomi/27647351.asp>

11 http://www.bulten.gen.tr/haber-12156-beyin_gocu_yasi_ilkokul_duzeyine_indi.html

12 <http://www.netyol.com/473/turkiyenin-beyin-gocu-haritasi-1335-bilim-insani-47-ulkede.html>

13 <http://www.tubitak.gov.tr/tr/haber/tersine-beyin-gocu-basvurusu-5-kat-artti>

2. TÜRKİYE'DE EĞİTİM

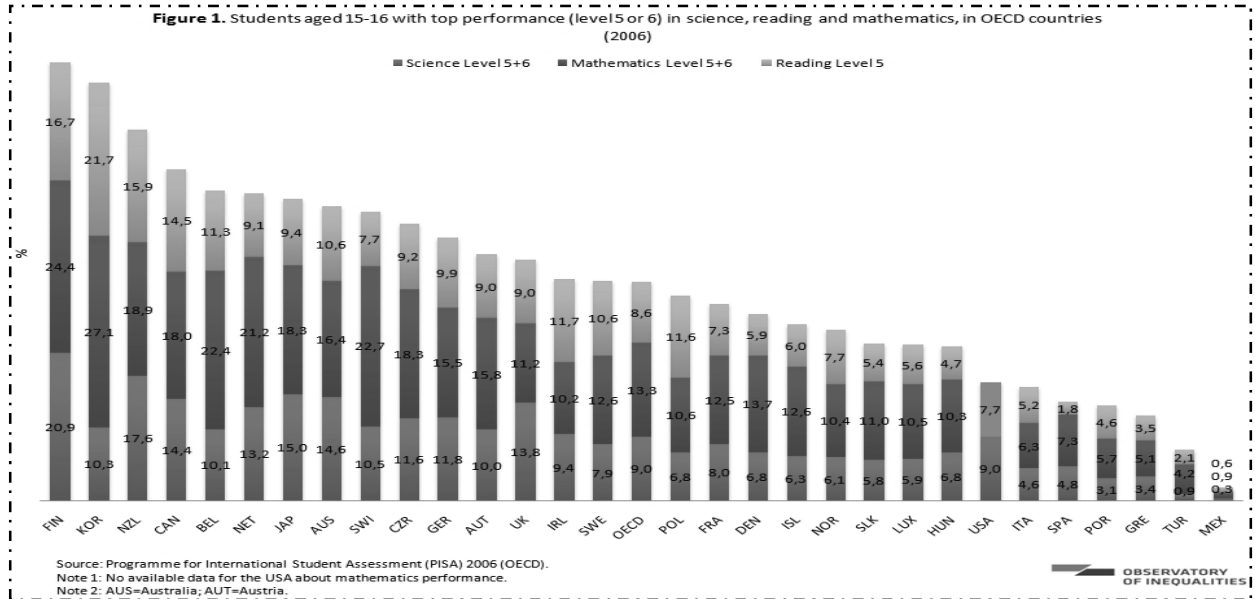
Türkiye'nin Eğitim Karnesi Zayıf

Türkiye'de eğitim sisteminde yapılan değişiklikler artık neredeyse bir yap-boz tahtasını andırıyor. Ülkemiz geleceği açısından önemli bir sorun olan bu konu, eğitim ve sınav sisteminin bir türlü

şım ve fikri kazanımlar elde etmek olduğu çoğunlukla siyasi tartışmaların gölgesinde kalıyor.

Siyasi iktidarın eğitimi bir düzene oturtma çabası görünse de her yıl değiştirilen sistemler, bir türlü doğru sisteme geçememiş ve amacına ulaşmayan eğitim reformları ülkemiz geleceği açısından pek parlak bir tablo çizmiyor. Dünya Ekonomik Forumu 2014 Global Bilgi ve Teknoloji raporunun sonucu da bu tablonun vahametini ortaya koyuyor. Rapora göre ülkemiz son teknoloji araçlarına ulaşmada 44. eğitim sistemi kalitesinde ise 91. sırada yer alıyor.¹⁴ Eğitim sistemimizin içeriği açısından düşündürücü olansa Matematik ve Fen bilimlerinde 101. okur-yazarlık oranında ise 67. sırada yer alıyor oluşu.

2013 PISA sonuçlarından yola çıkarak 30 OECD ülkesinin eğitimde verimliliği ile ilgili yapılan başka bir uluslararası araştırmaya göre ise Türkiye eğitim açısından çok gerilerde.¹⁵ Rapor, öğretmen maaşlarında %129 oranında bir iyileşme yapılmasını bir zorunluluk olarak saptarken özellikle öğretmen başına düşen öğrenci sayısının düşürülmesi gerektiği de vurgulanıyor.



istenilen sonucu vermemesi sebebiyle okul, öğrenci, öğretmen ve aile merkezli olarak çeşitli başlıklarda irdeleniyor. Ancak eğitimin asıl işlevinin hür düşünceli bireyler yetiştirme, ilim üretme, payla-

14 <http://www.dunyabulteni.net/manset/296525/turkiye-egitim-kalitesinde-dunyada-91-sirada>

15 <http://www.hurriyet.com.tr/egitim/27146354.asp>

Raporda ilk sırayı alan Finlandiya eğitim sistemi; öğretmenlerin ders kitapları ve sınıf hâkimiyeti açısından yaşadıkları özgürlük, öğrencilerin sınav mecburiyetinden uzak olmaları dahası devlet tarafından doktora derecesine kadar finanse edilmeleriyle dikkat çekiyor.¹⁶

Sınav Yorgunu Türkiye

Milli Eğitim Bakanı Nabi Avcı, “2016 yılına kadar üniversiteye girişte de, liselere girişte de bu yıl uygulanan merkezi sınavlara benzer, öğrencilerin ilgilerini, becerilerini ve bilgilerini ölçen bir sınav üzerinde çalışıyoruz. Üniversiteye girişte yükseköğretim kurumlarının ve fakültelerin kendi sınavlarını yapması planlanıyor” dedi.¹⁷ Ancak Türkiye’de eğitim sistemi de değişikliklerden dolayı oldukça yorgun. Her yıl değişen ve bir öncekilerin adlarının bile hatırlanmadığı sınavlar mezarlığına dönen eğitim sistemimiz, bu yıl da TEOG liseye geçiş sınavları üzerinden çokça tartışıldı. Yaşanan aksaklıklar TEOG sistemini de elerken Bakan Avcı’nın 2016 hatta 2015’e dair açıklamaları sistemin tekrar değişeceği kaygılarını beraberinde getirdi. Dünyada belki de en çok sistem değiştiren ülke olan Türkiye, sınav sonuçları açısından da sınıfta kalıyor. Örneğin bu yıl yapılan LYS’de geometri alanını seçen 725 bin adayın 30 sorudaki doğru cevap ortalaması 5.47, Fizikte 5.28 iken öğrencilerin kendi alanlarına dair bu veriler alan dışında öğrencilerin bu derslerdeki temel bilgileri konusunda ciddi endişeler oluşturuyor. Zira sosyal bilimlerde de tablo pek parlak değil. Tarih ve İngilizce ortalamaları da 44 soruya 12.78, 80 soruya ise 21.48 olarak gözüktüyor.¹⁸

Sabancı Üniversitesi’ne bağlı olarak eğitim politikaları üreten ve araştırmalar yapan Eğitim Reformu Girişimi’nin (ERG) Direktörü Batuhan Aydagül, “Her yıl topluma matematik ve Türkçe-

de temel becerileri olmayan, analitik ve eleştirel düşünemeyen, aktif yurttaşlık açısından hazır olmayan gençler katılıyor.” diyerek ülkemizdeki eğitim sisteminin pratikte işlerliliğinin olmamasına dikkat çekiyor. Aydagül’e göre eğitimin niteliğinde artış yaşanmamasının üç nedeni var; eşitsizlik, öğretmenlerin desteklenmemesi, ikili öğretim ve iş gücünün, çocukların ihtiyaçlarını dikkate almayan ortaöğretim sistemi.

PISA 2012’ye göre de Türkiye’deki 15 yaş grubundaki çocukların %42’si matematikte birinci düzey ve altında bilgiye sahip. Yani en basit soruları dahi yanıtlamıyorlar. OECD ülkelerinde bu ortalama %23 olarak öne çıkarken okuma becerisi alanında da Türkiye’deki öğrencilerin %52,5 2. düzey ve altında. Yani en temel okuma yazma becerilerinde de bariz bir zayıflık söz konusu.¹⁹

Eğitim Alanındaki Başarısızlık

Öğretmenlerin Yetersizliği mi, Sistem Sorunu mu?

Eğitim sistemimize dair en çok tartışılan konulardan biri de öğretmenler. Cumhuriyetin ilanından sonra görevleri bir rejimin genç zihinlere yerleştirmek ve yeni nesilleri yeni rejime uygun disiplin altına almak olarak belirlenen öğretmenlerin günümüzdeki değişimler karşısındaki konumu tartışmalara neden oluyor. Askeri bir disiplini merkeze alan öğretmen anlayışı ve dolayısıyla okul modelindeki eğitim, yeni dünya düzeninde yer bulamazken ülkemizde öğretmen sorunlarının maaş yetersizliği, kalabalık sınıflar, idareci olma isteği, kıyafet sorunu olarak öne çıkması da düşündürüyor. Zira öğretmenler eğitimde özgürlük meselesini, çok azı dışında, sorun olarak ifade etmiyor bile. Ufuk Coşkun bu soruna değiniyor ve şunları söylüyor:

“Öğretmenlerin özgürleştirilmeleri gerekiyor. Bugün ne eğitimcilerden ne de mensubu oldukları sendikalarından eğitimin temel sorunlarına dönük

16 <http://listelist.com/finlandiya-egitim-sistemi/>

17 <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/25958924.asp>

18 <http://haber.stargazete.com/yazar/lys-sonuclari-ve-gelecegimiz/yazi-903860>

19 <http://www.aljazeera.com.tr/al-jazeera-ozel/egitimin-tartisilmayan-sorunu-nitelik>

*ciddi bir eleştiriyi geliyor. Merkezîyetçi, devletçi eğitim sistemini kanıksamış bir eğitim ordusu (!) var karşımızda.*²⁰

Öğretmenler ve özgürleşme sorunu aslında eğitim sistemimizdeki en büyük aksaklıkların nedeni gibi gözüküyor. Merkezîyetçi bir sistemi kanıksamış ve işini sadece otorite adına disiplin altına almak olarak gören bir zihniyetin ilmi bir özgürlük ortamı derdinde olması pek mümkün gözüküyor.

Öğretmenlerin deneyimsizliği konusu, öğretmen eksikliği ve eğitim fakültelerinin kontenjanlarının artırılması gibi konular da öğretmen bazlı öğretim niteliğini ve öğrenmeyi etkileyen etkenler. Öğretmenler üzerinden kalite ve yeterlilik tartışmaları MEB'in öğretmen atamaları için Öğretmenlik Alan Bilgisi Testi'ni (ÖABT) uygulamasından sonra ortaya çıkan sonuçlarla daha da bir tartışılır olmuşa benziyor. Çünkü 15 alanda öğretmen adaylarının branşlarında 50 soruya verdikleri cevaplara göre ortalama net doğru sayısı 50 üzerinden 22. Bu sonuçlar sınavlarda öğretmenlerin de öğrencilerin de alanlarına hâkimiyetindeki sıkıntıyı göstermesi açısından önemli. Kaliteli bir eğitim anlayışı için büyük sıkıntı olan duruma ek olarak uzmanların öğretmenin ne ürettiğine dair bir ölçme-değerlendirme sisteminin olmayışını dile getirmesi de dikkatlerden kaçan başka bir eğitim zafiyeti.

Öğretmenlere dair eleştiriler ve sistem sorunlarına öğretmenlerin gözünden bakınca ise farklı bir tablo çıkıyor. Öğretmenler, öğrencilerin sınıf geçmelerindeki kolaylıklardan ötürü kendi işlevlerinin sıfırlandığını düşünürken MEB'in 2-3 ana dersi geçemeyen öğrencileri hiç bir telafi eğitimine tutulmadan sınıf atlatılmalarından oldukça şikayetçiler. Öğrencilerin bu sistemden dolayı kendilerine saygı duymadıklarını sıklıkla dile getiren öğretmenler, eğitim kalitesi açısından ders geçme siste-

minin gözden geçirilmesi gerektiğini vurguluyorlar.²¹

Değişmeyen Tabu: YÖK

Otoritenin eğitim üzerinden vatandaş şekillendirme işlevinden vazgeçmesinin mümkün olmadığı bir gerçek. Tüm dünyada eğitimin asli vazifesine dönüşen bu ihlal ülkemizde de kurumların varlıkları üzerinden sürekli tartışılmasına karşın sözde kalıyor. Zira bir sıkıyönetim anlayışının sonucu olan YÖK ülkemizde değişen pek çok şeye rağmen varlığını sürdürmeye devam ediyor. TBMM'de son yapılan ve mecliste grubu yer alan dört partinin temsilcileri tarafından hazırlanan anayasa taslağında bile YÖK'ün genel hatlarının korunmuş olması üzerinde düşündürüyor. Eser Karakaş'ın *"Siyasal iktidarların 'bu kurumun demokratik meşruiyeti yok ama benim işime yarıyor' demesi ise kanımca çok tehlikeli bir saptama"*²² olarak ifade ettiği durum YÖK yerine düşünülen YDK'nın YÖK benzeri hatlarda kalmasıyla da bunu pekiştiriyor. Ayrıca hiçbir ülke anayasasında yükseköğretime dair bizdeki gibi ayrıntılı maddelerin olmaması da ülkemiz adına düşündürücü.²³

YÖK'e bağlı olarak üniversitelerdeki hukuk dışı uygulamaların tüm iyileştirmelere karşın devam ettiği de bir başka gerçek. Pek çok akademisyenin itirazları ve sıkıntıları olduğu bilinirken halen öğrenci, akademisyen ve bunun paralelindeki ilmi kısır döngünün YÖK ve onun tabulaşan varlığı ile devam edeceği gözüküyor. Bir akademisyenin mektubunda yer verdiği sıkıntılar da bunun bir göstergesi. Mektupta yer alan başlıkların her biri yüksek öğretim alanındaki ihlallerin özeti aynı zamanda. Mektupta öne çıkan başlıklar şöyle;

21 <http://haber.stargazete.com/yazar/sayi-artiyor-pek-yakalite/yazi-919970>

22 <http://haber.stargazete.com/yazar/yok-ve-eski-turkiye-kurumlari/yazi-963478>

23 <http://haber.stargazete.com/yazar/yok-yerine-vatandas-meclisi/yazi-944123>

20 <http://www.milatgazetesi.com/24-Kasim-Egitimciler-neden-ozgurlukcu-degil/63827#.VJGbGdKsX3Q>

- Üniversitelerin bankalar ile arasındaki ilişki incelenmeli. Üniversiteler öğrencilerin bilgilerini bankalara veriyor, zorunlu kredi kartı alan öğrenciler bunun neticesinde borç batağına sürükleniyor.
- Üniversitelerdeki rektörlük seçimlerinde ihlaller yaşanıyor. Seçimlere 3 ay kala 20'nin üzerinde seri öğretim üyesi (seçmen) ilanına çıkılıyor, kurucu rektör ancak bu seri atamalarla seçimleri kazanabiliyor. Üstelik bu seri atamalar, öğrencisi olmayan veya birkaç öğrencisi olan bölümlerde yapılıyor.
- Rektörlükler tarafından kurulan dernek hesapları ve öğrencilerden toplanan bağış paraları haksız kazanca dönüşüyor.
- Araştırma görevlisi alımı sırasında yöneticilerin müdahalesi ilmi ihlallere yol açıyor.
- Üniversite yöneticilerinin yakınları eğitim durumlarına bakılmaksızın idari heyetlerde yer alıyor.
- Yöneticiler üzerlerine fazladan ders alarak haksız kazanç elde ediyor. Çoğu derslere ehil olanların girmesi engelleniyor.²⁴

Anadilde Eğitim Adına Okul Yakmak

Türkiye tarihsel yapısı itibarıyla farklı dil ve dinden pek çok insanın ortak yaşam alanı. Ancak geçmişte yapılan yanlış uygulamalar, tek tipleşme ve askeri vesayet rejimleri nedeniyle etnik ayrımcılığın da yapılmış olduğu bir gerçek. Son yıllarda özellikle hükümet tarafından insan yaşamını ilgilendiren her konuda yürürlükte olan ayrımcı uygulamaları ortadan kaldırmaya yönelik olumlu adımlar atılıyor. Ancak tüm olumlu adımlara karşın belli kesimler şiddeti tırmandırıcı, provakatif eylemlerle halkı tahrik ediyor.

Tam 40 dilin konuşulduğu ülkemizde yıllardır haklı bir talep olan anadilde eğitim konusu da bu yıl okul yakma eylemleri ile gündeme taşındı.

Bir eğitim hakkı için eğitim yuvaları olan okulların yakılması pek çok tepkiye neden olurken meselelerin hukuksuz yollarla Kürtçe eğitim veren okul açılması ve ardından yaşanan gelişmelerle tetiklenmesi Kürtçe anadilde eğitim meselesinin kullanılarak ihlale dönüştüğünü gösterdi.

Enver Sezgin konuya, “*Yasal okul yakmak da nedir? Diyelim ki Kürtçe eğitim yapan okullara devlet ilişmedi. O zaman bile, bu Türkçe eğitim yapan okullar zaten eğitimin bütün yükünü çekecek. Yani bu kişiler kendi okullarını kendileri yakıp, eğitimlerinden geri kalıyor. Aslında halka zarar veriyor*”²⁵ diyerek tepkisini ortaya koyarken anadilde eğitim meselesinde asıl sorunu Tevhid-i Tedrisat Kanunu olarak gören Ufuk Coşkun, “*Ne yazık ki Aleviler kafayı camilere ve İmam Hatip öğrencilerine takmaktan diğerleri de okul yakmaktan sorunun asıl kaynağına inemiyorlar. Oysa bu kanun ülkedeki farklı kesimlerin müfredatlarını kendileri belirlemeleri kaydıyla okul açmasının önündeki en büyük engellerden biridir. Ancak ne Alevilerden ne de Kürt siyasetçilerden eğitim sisteminin temel sorunlarına dönük ciddi bir eleştiri duyamıyoruz.*”²⁶ diyerek farklı gruplar arasındaki çatışmacı dilin asıl sorunu görmezden geldiğine dikkat çekti.

Diyarbakır, Şırnak ve Hakkari’de HDP’li belediyeler tarafından açılan ve tamamen Kürtçe eğitim yapılacağı duyurulan mekanların mühürlenmesinden sonra üç kez mühürler kırılmış ardından da PKK’nın gençlik yapılanması YDG-H tarafından resmi okullar yakılmıştı. Milli Eğitim Bakanı Nabi Avcı devletin özel okullarda Kürtçe eğitime imkan verdiğini ancak gerekli başvuruların 1 Eylül’e kadar yapılması gerektiğini belirtmiş, bu tarihten sonra yapılan müracaatların bir sonraki ders yılına kalacağını deklare etmişti.²⁷

24 <http://setav.org/tr/bir-yuksekokretim-sistemi-dusunun/yorum/17577>

25 <http://haber.stargazete.com/politika/hukumet-okul-yakma-provokasyonlarına-gelmedi/haber-941818>

26 <http://www.ufkumuz.com/dunyanin-en-temiz-hak-talebine-halel-getirmeyin-9704yy.htm>

27 <http://www.sabah.com.tr/egitim/2014/09/23/bakan-avci-okul-yakmak-terordur>

Bilinçsizlik Kaynaşmanın En Büyük Engeli

Eğitim sistemi denilince müfredat, ders saati, kalabalık sınıflar sıklıkla tartışılan konulardır. Genellikle sağlıklı bireyler temellinde bu sorunların mevcut halleri o kadar yer kaplamıştır ki tartışmaların tek yönlü oluşu ve başka bireylerin haklarının gasp edildiği çoğu zaman düşünülmez bile. Ancak ne var ki engelli bireylerin eğitim hakkı da en az sağlıklı bireylerinki kadar üzerinde durulması gereken bir konu. MEB'in kaynaştırma öğrenciler tanımlamasıyla okullarda yer verdiği engelli öğrenciler, maalesef bilinçsizlik nedeniyle çoğunlukla dışlanmaya maruz kalıyorlar. Çünkü yasada ve mevzuatta olsa da ne öğretici ve idareci olarak ne de toplum olarak bu öğrencilerin eğitim hakları konusunda bilinçli değiliz.

Otistik çocukların kaynaştırma öğrencisi olarak MEB okullarında yerlerini almalarından sonra pek çok aile özellikle diğer aileler tarafından dışlanmaya maruz kalıyor. Çocuklarını engelli çocuklardan uzak tutma, okullarda yoğun olarak yaşanan bir sorun. Bu tutum özellikle de otizmlili çocukların sıralarında yalnız kalmasına sebep oluyor. Öğretmen ve idarecilerin bilinçsizliği ya da ilgisizliği ise başka bir sorun çünkü genellikle velilerin tutumu karşısında çoğunluğa uyuluyor ve sözde normal çocuklar ayrı bir alanda engelliler ayrı bir alanda tutularak daha ilkokuldan kamplaşma başlatılıyor. Dahası çoğu zaman okul prestiji adı altında bu çocuklar törenlerde de yer alamıyor. Her şeyin prestije dayandığı sistemde yanlış bir adım atan çocuğa tahammül de yok haliyle. Toplumsal duyarsızlığın eğitim alanında bir ihlale dönüşmesini Eser Karakaş sistemle bağdaştırarak şöyle değerlendiriyor: “Unutmayalım, bir devletin, bir eğitim sisteminin kalitesi, düzeyi standarttan farklı olabilen yurttaşlara, çocuklara yaklaşımı kadardır.”²⁸

Akademik Başarı Gerekçe Gösterilerek Öğrenciler Arasında Ayrımcılık Yapılıyor!

Milli Eğitim Bakanlığı'nın Kaynaştırma Genelgesi'nde ve Özel Eğitim Hakkı'ndaki Kanun Hükmündeki Kararname'de, özel eğitim gerektiren bireylerin eğitimlerini akranlarıyla birlikte her tür kademedeki okul ve kurumlarda sürdürebileceğinin vurgulamasına rağmen kural pratikte uygulanmıyor. Türkiye'nin AİHM'de yargılanmasına neden olan ihlal otizm hastası Ozan Sanlısoy'un evlerine yakın bir koleje alınmaması ile başladı. AİHM'e Türkiye'den bir çocuk adına açılan ilk “eğitimde ayrımcılık” davası olarak büyük önem taşıyan konu aslında ülkemizde otizmlili bir çocuğa toplumsal bakışı da ifade ediyor.²⁹

Kolej yetkililerinin “akademik başarı odaklı bir eğitim uyguladıklarını, velilerin de çocuğu istemeyeceğini, gelişimsel sorunu olan hiçbir çocuğu almadıklarını” belirtmeleri engelli bireylerin eğitim hakkının tam olarak idrak edilemediğinin bir göstergesi.³⁰

Roman Çocukları Engelli Okuluna Gönderiliyor!

Eğitimde bir kaynaştırma sorunu da Roman çocukları ve aileleri üzerinden yaşanıyor. Bilinçsizliğin ve toplumsal bir anlayışsızlığın sonucu olarak Roman çocuklarının okullarda istenmemeleri, rehberlik hizmetlerinin yetersizliği, okul yönetimlerinin kaynaşma süreçleri için yeterince çaba sarf edememeleri, Roman ailelerinin eğitim konusundaki yetersizlikleri gibi konu başlıkları bir hak ihlali ve haksız kazanç konusuna sebep olmuş gibi. Roman aileleri üzerinden yaşanan bu ayrımcılık ailelerin rızasına bağlı olarak özel sağlık kurumları tarafından bir kazanca dönüştürülmüş. Cengiz Çiftçi'nin gündeme taşıdığı habere göre heyet raporları ve zeka geriliği teşhisi ile Roman çocukları engelli okullarına yönlendiriliyor.

28 <http://haber.stargazete.com/yazar/mebin-kucuk--sorunu-kaynastirma-ogrencileri/yazi-906420>

29 <http://t24.com.tr/haber/otizmlili-oldugu-icin-okula-alinmayan-ozanin-annesi-3-aralikta-aihm-in-onunde,278619>

30 <http://www.aljazeera.com.tr/al-jazeera-ozel-aihm-ozanin-davasini-kabul-etti>

Ruh sağlığı raporlarının eğitimde ayrımcılığa sebep olduğu bu vakalarda öne çıkan etkenler ise şöyle:

1. Ailelerin engelliler sosyal destek süreçlerinden faydalanmak istemeleri,
2. Sosyal hizmet süreçlerinde yoksul ve yoksun Roman ailelerine yönelik destek mekanizmalarında geçici bir uygulama olarak yanlış yönlendirme ile destek olunması,
3. Özel hizmet kurumlarının süreci istismar ederek yönlendirme ve süreci işletmeleri.³¹

Yeni Trend: "Paran Varsa Tıp Oku!"

- "Her yurttaş, hiçbir ayırım gözetilmeksizin öğrenim ve eğitim hakkına sahiptir. Eğitimde, hiçbir kişiye, aileye veya zümreye ayrıcalık tanınmaz."
- "Toplum bireylerine, eğitim görmeye fırsat ve olanak eşitliği sağlanır."³²

Milli Eğitim'in temel ilkelerindeki ayrımcılık ve fırsat eşitliği, uygulamalarda göz ardı ediliyor. Parası olanın anasınıfından itibaren ayrıcalıklı bir hal aldığı ve istediği eğitimi diğerlerine göre daha kolay elde ettiği bir gerçek. Maddi imkanlar, bir kesimi eğitim gibi en temel hakta en öne geçirirken bu durum zeka, bilgi, beceri ve ilmi yeterlilik gibi kıstasları da hiçe saymış olabiliyor. Çünkü bireyin alacağı eğitimi ve dolayısıyla hayattaki konumunu belirleyen ekonomik güç oluyor. Böylelikle eğitim alma hakkında oluşan eşitsizlik yeni bir zümre ve sınıf anlayışını da kendiliğinden doğurmuş oluyor. Çünkü bugünkü eğitim anlayışı içinde sınavlar bilgiyi ölçüyor(!), aldığınız puan ise size nerde okuyabileceğinizi söylüyor. Devlet üniversitelerinde tıp fakültesi için 530 puan gerekirken, özel üniversitede 300 puan yeterli oluyor.³³

Vakıf üniversiteleri ve devlet üniversiteleri arasındaki puan farkının her yıl giderek açılması eğitimde eşitlik ilkesini ortadan kaldıran en büyük neden olarak gözüküyor. Bu yıl vakıf üniversitelerinin tıp fakültelerinde burslu ve burssuz programlar arasındaki farkın 240'a kadar çıkması da tabloyu netleştiriyor. Bu durum sadece parası olan olmayan ayırımı değil, yeterli olanla olmayan ayırımı da ortaya koyuyor. Zira ilk 10 bindeki öğrenci ile bir milyonuncu öğrencinin aynı sınıfta olması öğretim kalitesinin en iyi öğrenciler aleyhine bozulmasına neden oluyor. %100 burslu pek çok öğrencinin, sonraki yıl, üniversite değiştirmesinin ve özellikle de vakıflardan, devlete yönelmesinin en önemli nedeni olarak öğretim seviyesindeki bozulma gösteriliyor. Kısacası parası olan üniversitede istediği bölüme girebiliyor şeklindeki yaklaşım hem eşitlik ilkesini hem de öğretim kalitesini zedeliyor.

Yasakçı Zihniyet İş Başında: "Gerici Eğitim İstemiyoruz!"

Yasakçı zihniyet bu yıl da söylemleri ve eylemleri ile eğitimde tek tipleşmeyi ve tabuları savunmaya devam etti. Eğitim-Sen üyesi bir grubun başörtüsünün ortaöğretimde serbest bırakılmasını ve imam hatip okullarını protesto etmek amacıyla yaptığı yürüyüşte "Demokratik, Laik, Parasız, Bilimsel, Anadilde Eğitim İstiyoruz" pankartı yanı sıra "Gerici İrkçi Eğitime Hayır", "Okuluma Dokunma" ve "Karanlığa Geçit Vermeyeceğiz" sloganlar dikkat çekti.

"Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nde geçtiğimiz günlerde yapılan değişiklikle her lisede ibadethane açma zorunluluğunun getirilmesinin ardından, ortaokullarda ve liselerde başörtüsünü serbest bırakan bir değişiklik daha yapılmıştır. Siyasi iktidar, yıllardır eğitimde yaşanan ve içinden çıkılmaz hale gelen sorunların üzerini örtmek için yine din ve inanç istismarına soyunmuş, iç ve dış politikada yaşanan çözümsüzlüğün üzerini örtmek için bir kez daha başörtüsüne sarılmıştır." şeklinde açıklamada bulunan grubun başörtüsü ve okullar-

31 <http://t24.com.tr/yazarlar/cengiz-ciftci/bir-ayrimcilik-uygulamasi-olarak-ruh-sagliginin-kullanilmasi,9656>

32 <http://www.mebnet.net/?q=node/18>

33 <http://www.milliyet.com.tr/bastir-parayi-tip-ta-okugundem-1920976/>

daki ibadethane, din dersi gibi konuları gericilik olarak nitelemesi dikkatlerden kaçmadı.³⁴

Osmanlıca Dersleri Gericilik mi?

19. Milli Eğitim Şurası'nın tartışmalı konusu zorunlu Osmanlıca dersleri ülkemizdeki yasakçı zihniyeti ve belli kesimlerin nefrete varan söylemlerini de tekrar gündeme getirdi. Başbakan Ahmet Davutoğlu, *"Kadim Türkçe desek ne diyecekler:"* diyerek Osmanlıca dersinin 19. Yüzyılda kullanılan Türkçe olduğuna vurgu yapsa da³⁵ *"Osmanlıca Türk dili değildir."* *"Osmanlıca, Osmanlı ile resmi dil olarak cehennemin dibini boyladı."*³⁶ şeklindeki söylemlerle Osmanlıca üzerinden yabancılaştırma ve nefret söylemi oluşturuldu.

Hasan Bülent Kahraman, Osmanlıca üzerinden yapılan bu tartışmalara *"Fakat ilginçtir, bizim ne olduğuna bir türlü karar vermediğimiz ve ancak yeni yeni aydınlanmaya başlayan ilericilik-gericilik kavramlarımız içinden bakınca 70'lerde bal gibi kendini solda sayanlar, görenler, konumlandırırlar Osmanlıcanın ders olmasını istiyordu."*³⁷ diyerek farklı bir bakış açısı getirirken *"Türkiye geçmişiyile barışmaya mecburdur. Kendi yakın tarihini (90 sene daha dün demektir) bu derecede inkâr eden, reddeden, yok sayan bir başka ülke bulunamaz."* tespitiyle Türkiye'nin yakın geçmişini inkar eden hatta yok sayan birtakım aydınlarına geçmişimizle barışma zamanını hatırlatmış oldu. Ancak Osmanlıca dersine dair Eğitim-İş Sendikası Genel Başkanı Veli Demir'in yaptığı açıklama ülkenin tabulaşan grubunun korku yaratma ve rejim tehdidi ile eğitim üzerinden baskı, tehdit ve yasakçı zihniyeti sürme çabasında

olduğunu gösteriyor: *"Osmanlıcanın zorunlu olmasına kesinlikle gerek yok. Bu anlayış devam ederse 20. Milli Eğitim Şûrası'nda, Osmanlıcanın alfabesi olan Arap harflerini de getirelim diyebilecekler."*³⁸

34 <http://www.dunyabulteni.net/manset/310026/bunlar-dabasortusune-karsi-yuruyen-egitimciler>

35 http://www.radikal.com.tr/politika/davutoglu_osmanlica_ya_kadim_turkce_desek_ne_diyecekler-1247275

36 http://www.cumhuriyet.com.tr/koseyazisi/158319/Millet_in_Kendi_Diline_Donmesine_Kufredenler.html

37 <http://www.sabah.com.tr/yazarlar/kahraman/2014/12/08/osmanlica-gericileri>

38 http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/egitim/156619/_Sirada_Arap_alfabesi_var_.html

3. EĞİTİM'DE İSLAMOFOBİ

İslamofobi, 11 Eylül sonrası Avrupa'daki İslam düşmanlığının bahanesi olarak öne çıkarken siyasi, ekonomik, sosyal pek çok alanda bir nefret ve ayrımcılık söylemi olarak yaygınlaşıyor. Eğitim alanında da varlığını yoğunlukla hissettiren İslamofobi, Avrupa'da yaşayan Müslüman çocukların eğitim olanaklarını kısıtlayan, onları dışlayan bir olgu olarak gözüküyor. UHİM'in hazırlıkları devam eden "Avrupa'da Yükselen Ayrımcılık: Nefret, İslamofobi ve Irkçılık" raporu kapsamında gerçekleştirilen Avrupa ziyaretlerinde elde edilen bilgiler konunun ciddiyetini ortaya koymasından oldukça düşündürücü.

Almanya, Fransa, Avusturya, Belçika ve Hollanda gibi ülkelerde Müslüman ailelere çocuklarının eğitimi üzerinden gösterilen zorluklar İslamofobik bir tutumun büyük hak ihlallerine yol açtığına göstergesi. Almanya, ırkçılık ve ayrımcılık konusunda göçmen ailelerin sıklıkla sorunlar yaşadığı bir ülke. Ülkedeki yabancı algısı öyle bir boyutta ki göçmen ailelerin çocukları eğitim sisteminde her türlü hak kaybına uğrattılıyor. Pek çok Avrupa ülkesinde öne çıkan uygulamaya göre, eğitim çağındaki Müslüman göçmenler, özel eği-

time ihtiyaç duyduğu gerekçesiyle henüz ilk öğretim çağında akademik çalışma yapma imkanlarını ortadan kaldıran okullara yönlendiriliyorlar. 2006'da yayımlanan "Ayrımcılık Algısı ve İslamofoby" adlı raporda Almanya'da bir erkek çocuğun dile getirdikleri ise eğitimin bir dışlanma, yalnızlaştırılma ve bunun sonucu olarak bir asimilasyon aracına dönüştürüldüğünün kanıtı:

*"Almanya'da okula gittiğimde atalarımınla ilgili okulda karşılaştığım ilk şey Osmanlı İmparatorluğu ile ilgili bir konuşmaydı. Konu ise Osmanlı'nın Viyana kuşatmasıydı. Öğretmenimiz derin nefes aldı ve konuşmaya başladı. Tanrıya şükürler olsun ki onları mağlup ettik, yoksa siz erkeklerin büyük bir sorunu olacaktı. Dedi ve tüm erkeklere dönerek konuşmasını sürdürdü. Hepiniz sünnet olmuş olacaktınız. Ardından tüm kızlara döndü ve siz kızlar hepiniz zorla başörtüsü takmış olacaktınız dedi. Ardından hepsi bana bakarak şöyle dediler: Tanrıya şükürler olsun ki sizin erkekleriniz kaybettiriyorsa çok ciddi problemlerimiz olmuş olacaktı. Eve gittiğimde ise ne kadar kötü bir kültürel mirasın sahibi olduğum için kendimden utandım ve ailem Türkiye'den geldiği için kendimi suçlu hissettim."*³⁹

Hollanda eğitim sistemi içinde ise en çok öne çıkan çocukların korunması adı altında ailelerinden uzaklaştırılmaları. TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Başkanlığı tarafından da incelenen konu, çocukların kültürel ve dini durumlarının yeterince dikkate alınmadan koruyucu ailelere verildiğini gösteriyor. Çocukların verilebileceği yakın akrabalarının olmasına rağmen ailelerinden alınan çocukların yabancı ailelere verilmesi, hükümet eliyle çocuklar üzerinden yaşanan sıkıntıyı ortaya koyuyor.

Hollanda'da yaşananların başka bir boyutu ise İslamofobi. 2004 yılında Hollanda'daki okullarda İslamofobik sözlerle karşılaşan öğretmenlerin oranının %70'ten, bugün %74'e yükselmesi ve ülke

39 EUMC Report, Perceptions of Discrimination and Islamophobia, Edition: 2006, p: 57

genelinde İslam okulu açmanın zorlaştırılması İslamofobinin bir yansıması. Panteia araştırma bürosunun Anne Frank Vakfı adına yaptığı araştırma sonucuna göre orta dereceli okullarda yaşanan ayrımcılık olayları endişe verici. Hollanda okullarında Yahudi düşmanlığının boyutunu incelemek isteyen araştırmacıların karşısına çıkan olgu ise artan İslamofobik olaylar olmuş.

UHİM heyetinin Viyana’da düzenlediği workshopta görüşlerine başvurduğu eğitimci Rukiye Sancar’ın Avusturya’ya dair verdiği bilgiler de Avrupa’da Müslümanların yaşadığı sıkıntılara dair tabloyu netleştiriyor:

“Başörtüsü takan öğrencinin arkadaşları ve öğretmenleri tarafından rencide edilmesi, sözlü tacizlerin yapılması (“Bir erkeğin dördüncü eşi olmaya aday mısın?” gibi sorular, “Neden başın örtülü, ailen mi zorluyor? Eğer öyle ise sana yardımcı olalım” gibi sözler) Çok nadir de olsa fiili olarak başının örtüsünü açma girişimleri de olmuştur.” Sancar’ın ifadelerine göre Müslüman çocuklara gerizekalı muamelesi yapılırken ikna edilen ailelerden alınan izinlerle bu çocuklar ilgili okullara gönderiliyor. Çıkmanın oldukça zor olduğu okullarda çocukların her türlü dini istismara uğradığını da ifade eden Sancar öğrenciler kadar eğitimcilerin de inançlarından dolayı ayrımcılığa uğradığını belirtiyor: “Eğitimcilerin yaşadığı sorunlar var. En başında da başı örtülü çalışmanın getirdiği zorluklar. Bakışlarla ve sözlerle taciz etmek. Arkadaş ortamlarına alınmamak/çağrılmamak, nöbetlerin en zor saatlere yazılması vb. sorunlar yaşanmaktadır.”⁴⁰

IGMG Paris Bölgesi Kadın Teşkilatı Başkanı Ayşe Şenol, Fransa’da başladığı eğitiminde pek çok ayrımcılığa uğramış bir kişi olarak Fransa’da özellikle göçmen ailelerin yaşadıklarının çok ciddi sorunlar olduğunu ifade ediyor. Şenol’un 5. sınıfa gittiği sırada başörtüsünün öğretmenleri tarafından çıkarılarak *“Bak saçların ne güzel, bunu ne-*

den takıyorsun?” şeklindeki söylemleri daha sonra yerini dışlanmaya bırakmış. Fransa’da genel olarak yaşanan bu dışlanma pek çok göçmende psikolojik sorunlara yol açarken İslamofobinin bir sonucu olarak Müslüman aileler din eğitimi konusunda da sorunlar yaşıyor. Şenol bunları şöyle ifade ediyor:

“Okullarda din eğitim ile ilgili sıkıntılarımız var. Çocuklarımızın dinlerini öğrenmesini istiyoruz fakat böyle bir imkana sahip değiliz. Devlet de çocuklarımız eğitimi teşvik edici adımlar atmıyor. Çocuklarımıza koyduğumuz ve Müslüman olduğunu belli eden isimler de eğitim hayatlarında psikolojik baskılara yol açıyor.”⁴¹

Belçika da eğitimde çiftstandartın yaşandığı ülkelerden. Müslüman ailelerin çocuklarının kaliteli eğitim veren okullara alınmaması ve gerekçe olarak gelen öğrencilerin kaliteyi düşürdüğü şeklindeki bahaneler pek çok çocuğun eğitim hakkını gasp ediyor. Bir öğrencinin anlattıkları yaşanan hak ihlallerinin kanıtlanmasının zorluğunu dile getirmesi açısından önemli:

“Bizim iki vitesli eğitim sistemimiz var; birisi çok iyi olan prestijli okullar ve onların verdiği kaliteli eğitim diğeri ise standart ve düşük seviyeli okullar ve onların verdiği orta kalite eğitim. Müslüman aileler bu ayrımın farkına vararak kendi çocuklarını bu prestijli okullara gönderdiler. Tabi okul yetkilileri bu durumun farkına vardılar ve Türk ve Arap ailelerden gelen öğrenci sayısını okulun kalitesini düşürüyor bahanesi ile kısıtladılar. Bundan sonra Müslüman aileler kendilerini zorlu bir entegrasyon sürecinin içinde buldular. Böylece Müslüman çocuklar daha az iyi olan okullara sıkıştırılarak daha az kaliteli eğitim almaya zorlandılar. Ama ne yazık ki devam eden bu ayrımcılığı kanıtlamak çok zor; çünkü öğretmenler ailelere yazılı açıklamadan ziyade sözlü açıklamalarda bulunmaktadır.”

40 Viyana’da gerçekleştirilen 26.06.2014 tarihli görüşme.

41 IGMG Paris Bölgesi Kadın Teşkilatı ile Paris’te gerçekleştirilen 12.12.2013 tarihli görüşme.

Öte yandan başta Almanya olmak üzere pek çok Avrupa devletinde faaliyet göstermekte olan Gençlik Daireleri, her yıl men ailelerin çocukları da yer alıyor. Ailelerinde alınan bu çocuklar, farklı kültür ve inanç değerlerine sahip ailelere veriliyor. Bu durum ailelerinden alınan çocukların eğitim hayatlarına da olumsuz yansıyor.



TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığı tarafından, Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde binlerce Türk kökenli çocuğun ailelerinin elinden haksız yere alındığı ve kendi kültüründen uzak ailelere verildiği iddiaları ve mağdur ailelerden gelen şikayetler üzerine bir rapor hazırlandı. Raporda, çocukların velayetinin ailelerinden alınmasına kadar gidebilen süreç ile ilgili olarak şu ifadeler yer veriliyor:

“Uzmanlar ve vatandaşlar bir çocuğun istismar veya ihmale uğradığından şüphelenmeleri halinde gençlik dairelerinin bir birimi olan Çocuk İstismarı Tavsiye ve Rapor Merkezi'ne başvurabilirler. Merkez, rapor edilen şüpheli vakaları tahkik etikten sonra bir olumsuzluğa rastlarsa, uygun çözüm yolu için aile ve çocukla işbirliğine girmektedir. Gençlik daireleri, çok ciddi vakalar veya ailenin işbirliğine yanaşmadığı vakalar için Güvenlik ve Adalet Bakanlığı sorumluluğu altında bulunan Çocuk Bakımı ve Koruma Kurulu'na başvurur. Bu Kurulun temel görevi koruma sağlamak, çocuğun velayetine ilişkin konularda mahkemeye bilgi sunmak ve çocukların karıştığı adli vakalarda süreçleri izlemektir. Kurul kendisine gelen vakaları, çocukların gelişimine olumsuz etkileri olup olmadığına bakar ve olumsuz bir etki tespit ederse, olumsuz etkinin çocuğun hayatını hangi ölçüde

etkilediğini inceler. Kurulun bildirdiği görüş doğrultusunda çocuk mahkemeleri, ebeveynler hakkında çocuk koruma emri veya gözetim emri (velayet hakkının kısıtlanması ve resmi vasi atanması) ya da velayetin kaldırılması kararı verebilmektedir.”⁴²

42 Almanya, Hollanda ve Belçika Gençlik Dairelerinin Türkiye Kökenli Çocuklara Yönelik Uygulamalarına İlişkin İnceleme Raporu, TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu, Ankara 2013, s.17.

tarih-toplum

1. TOPLUMSAL YAPIYI HEDEF ALAN İHLALLER

a. Aile

Toplumsal çözülme denilince akla gelen ilk kavram aile. Toplumların yapısı itibarıyla oldukça önemli bir konuma sahip olan aile, son on yılda geçirdiği süreç ile yaşanan toplumsal çözülüş ve değer yargılarındaki değişimin bir göstergesi âdetâ. Günümüz toplumlarında sıkça dile gelen şiddet, gayriahlaki tutumların meşru sayılması, duyarsızlaşma ve sosyal medya üzerinden âni yaşamaya kurgulanan insanların tüketim çılgınlığı, aile kavramı ve onun taşıdığı insan yetiştirme vazifesinin ağır tahribata uğradığına işaret ediyor.

Aileler Dağılıyor, Roller Değişiyor!

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, Türkiye'de 2004'te 91 bin 22 olan boşanan çift sayısı 10 yılda yaklaşık %38 artışla 2013'te 125 bin 305'e yükselmiş ve evlenme oranı giderek azalan bir seyir izlemiş durumda.¹ Bu oranlar ülkemizin geleceği açısından endişe verici çünkü

Türkiye Psikiyatri Derneği Ruh Sağlığı ve Medya Çalışma Birimi Koordinatörü Doç. Dr. Burhanettin Kaya, boşanmaların genellikle sosyo-ekonomik faktörlerden kaynaklandığını, ailelerin dağılmasında; yoksulluk, gelir eşitsizliği, işsizlik, uygunsuz çalışma koşulları ve şiddet gibi sorunların ciddi rol oynadığını ifade ediyor.

Boşanma nedenlerinin toplum içinde giderek artan bir seyir izlemesi ve dahası normalleşmesi sorunun giderek büyüyeceğini de gösteriyor. Zaten ailenin en önemli faktörü olan annelik ve ev kadını olgusunun yıpratılması, 19. yüzyıldan bu yana kadını konumlandırma çalışmalarının bir sonucu olarak ortaya çıkan çalışan kadın kavramı da düşünüldüğünde tehdit büyüyor. Çünkü Kaya'nın ifadesine göre 16 yıl ve üzerindeki evliliklerde boşanma oranının yüksekliği 'kadının boşanabileceği erki'nin ancak o yıllardan sonra kendinde bulmasıyla ilgili.²

Boşanabilme Erkine Sahip Kadınlar

Boşanabilme erki yani bir kadınının var olan hakkını kullanabilme gücü bugün kadın özgüveni ve ekonomik özgürlük gibi kavramları beraberinde taşıyor. "Ancak çalışan kadın", "özgüven sahibi kadın", "kariyer sahibi kadın" imajının altındaki mutsuz ve özgür/köle kadın görülüyor. Görsel medya üzerinden ortaya konan kadın imajının toplumdaki günlük karşılığı ise özgür kadından daha çok tembel ve manken kadın olarak karşımıza çıkıyor. Çünkü bugünkü kadın Fatma Barbarosoğlu'nun tanımlamasındaki gibi: "*Günlük sorumluluklarından muaf 'taze anne'ler, ellerindeki tabletlerle her an resim çekiyor; yanbaşındaki çocukların her birinin eline, yaşına uygun ebatlarda verilmiş tabletlerle annelik vazifesini mükemmel bir şekilde icra ettiğini düşünüyor, pahalı otomobillerin koltuğunda pahalı kıyafetleri ile oturarak, kocasını en iyi şekilde 'temsil' ediyor.*"³

1 <http://www.aa.com.tr/tr/yasam/309686--bosanma-orani-son-10-yilda-artti>

2 <http://www.aa.com.tr/tr/yasam/306840--evliliklerde-yilların-hatiri-hice-sayildi>

3 <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/FatmaKBarbarosoglu/ideal-musulman-kadin-tembel-kadin/55170>

Modern Dünyada

"Çocuk Erkil" Toplum Yapısına Doğru!

Aile içindeki rol değişimi ve kaybı, kadının yerindeki eksiklik kadar baba figürünün zayıflaması ve çekirdek aileyi çocukların yönetmesi şeklinde de görülüyor. Geleneksel aile yapısında yer bulan büyük anne ve babaların eksikliği ise daha çok 'canı sıkılan çocuk' kavramını doğuruyor. Artık ebeveynler çocuğu eğlendirmek, ona farklı alternatifler sunmak için birbiriyle yarışıyor. Böylelikle hizmet edilen çocuk, evin kontrolünü ele geçirip sanal âlemdaki krallığını gerçek hayata taşıyor. Toplumda depresif ergenlerin her gün karıştığı olaylar, cinayetler, intiharlar ve uyuşturucu, alkol, sigara... vb. zararlı alışkanlıklar geleceğin yok edilmesine neden olan en büyük faktör. Araştırmalara göre ülkemizde bonzai kullanım yaşı 11'e düşmüş durumda.⁴ Uyuşturucu madde bağımlısı gençler, gelecek tahayyülleri olmadan amaçsızca yaşamaya devam ediyor. Haberlere konu olan anne katili çocuklar ya da çocuklarını öldüren anne babalar toplumsal olarak yaşanan can sıkıntısının, doyumsuzluğun cinnete varmış durumu. Sonuç ise Fatma Barbarosoğlu'nun tespitindeki 'ihlal fatihi' gençler:

"Günümüzün gençliğini evvel dönemlerden ayıran en önemli fark şu: Günümüzün gençliği yarın duygusundan mahrum, şimdiki zaman bataklığında, sosyal medya bağımlılığının pençesi altında dertlerini unutmaya çalışıyor. Yanlış oldu. Dert bizim kuşağımızın kelimesi idi. Yeni kuşağın kelimesi stres. Dert ile stres arasında ne fark var dersiniz... Derdi olanlar derdine derman arar. Stres sahipleri yakıp yıkarak sınır ihlalinde bulunuyor. Her sınır ihlalinin kendisine 'fatih' unvanı kazandıracağını sanarak..."⁵

4 <http://www.sabah.com.tr/yasam/2014/08/19/bonzai-kullanma-yasi-11-in-altina-dustu>.

5 <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/FatmaKBarbarosoglu/bu-genclik-kimin-gencligi/47226>

b. Toplum

Kadına Şiddet Avrupa'da Çok Daha Yaygın

Aile içinde başlayan çözümlenin toplumdaki en büyük göstergesi şiddet. Her gün magazinsel bir üslup ile ortaya konan 3. sayfa haberleri, aile içi şiddetin toplum olarak değer yargılarımızdaki kaybının bir göstergesi. 2014 yılının ilk 10 ayındaki veriler 235 kadının öldürüldüğü, 88 kadın ve kız çocuğunun tecavüz mağduru olduğu, 499 kadına şiddet uygulanırken 75 kadın ve kız çocuğunun da cinsel tacize uğradığını gösteriyor.⁶ Kadına şiddet başlığı altında geniş bir yelpazede yaşanan travmatik olayların halen namus cinayeti gibi görülmesi ve basitleştirilmesi ise durumun başka bir boyutu.

Avrupa Birliği Temel Haklar Ajansı (FRA)'nın yayımladığı *Kadına Yönelik Şiddet: AB Düzeyinde Araştırma (Violence against women: an EU-wide survey)* adlı rapor, AB ülkelerinde 15 yaşından itibaren her üç kadından birinin fiziksel ve cinsel şiddete maruz kaldığını belgeliyor. 28 AB ülkesinden, 18-72 yaş arası 42000 kadın ile yapılan araştırma bugüne kadar bu konuda hem AB'de hem de dünyada yapılmış en geniş ve derin araştırma niteliği taşıyor. Rapora göre Hollanda, kadına şiddetin en yüksek olduğu ülkeler sıralamasında %45 ile Danimarka'nın ardından (%52), ikinci sırada geliyor. Rapora göre AB ortalaması ise %33 olarak belirlenmiş.

FRA Direktörü Morten Kjaerum rapor ile ilgili olarak, "Yayımlanan raporun AB ülkelerinde kadına yönelik şiddetin ne derece yaygın olduğunu göstermenin yanında, devletlerinin bu konuyu ne derece az raporladıklarını ve gündem dışı tuttuklarını da kanıtlamaktadır" diyor.

Rapor hazırlanırken kadınların yaşadıkları aile içi ve dışı fiziksel, cinsel ve psikolojik şiddet tecrübelerinin yanında, uğradıkları tacizler ve bu konu-

6 <http://www.bianet.org/bianet/erkek-siddeti/159703-erkek-siddeti-ekim-2014>

da çocuklukta yaşadıkları deneyimler de araştırılmış. Raporda verilen ürkütücü istatistiklere göre her 10 kadından biri 15 yaşından itibaren cinsel şiddete maruz kalırken, her 20 kadından biri tecavüze uğramış. Her 5 kadından biri ise eski veya şu an birlikte olduğu eşinden cinsel ve fiziksel şiddet görmüş. Çocukluk dönemi ile ilgili yapılan araştırmada ise, her 10 kadından biri, 15 yaş öncesinde bir yetişkinden cinsel şiddet görmüş. Bütün bu korkunç verilere rağmen, kadınların sadece %14'ü eşlerinden, %13'ü ise yabancılardan gördükleri şiddeti ilgili makamlara bildirmektedir.

Morten Kjaerum, sonuçları yorumlarken, *“Kadına uygulanan şiddet, özellikle de cinsel şiddet ciddi bir insan hakları ihlalidir ve Avrupa Birliği bunu görmezlikten gelemes”* şeklindeki açıklamasıyla konunun hassasiyetine dikkat çekiyor.⁷

Aile Müessesesi Yıpratılarak Partnerlik Kavramı İkame Edilmeye Çalışılıyor!

“Seviyeli birliktelik”, “sivil yaşam”, “partnerlik”, “bekar annelik” ve giderek özendirilen “nikahsız yaşam” kavramı. Dünyanın geleceği belki de bu kavramların önümüzdeki yıllarda literatürümüzdeki karşılıklarına bağlı. Günümüzde özellikle Batı ülkelerinde oranı giderek artan birlikte yaşam modeli aile kavramının yerini almış durumda. Modernleşmeyle paralel bir kavram olarak sunulan “seviyeli birliktelikler” Amerika'da ve Avrupa'da evlilik bağı ve sözleşmesi unsurunu neredeyse ortadan kaldıracak gibi gözüküyor. Giderek artan bir trende sahip birlikte yaşam modeli Kanada tarafından resmen tanınıyor. Devlet iki yıl birlikte yaşayanları evlilik sözleşmesi yapmış gibi kabul ediyor.⁸

Bu kabullenilmiş durum, çekirdek ailenin varlığını tehdit ederken, toplumlar çok daha büyük

çöküşler için algısal olarak adeta uyuşturuluyor. Çünkü tüm dinlerde, kültürlerde var olan nikah kavramı ve birlikteliğin temeli olan aile, birlikte yaşam adı altında yok ediliyor. ‘Sivil yaşam’ kavramını savunanlar birlikte olmak için resmi onay şartını özgürlüklerine aykırı bulurken bu söylem özellikle genç kuşağı tesiri altına almış durumda. Bu kabullenilmişliğin neticesinde ise geleneksel karı-koca kavramının yerine partnerlik; annelik ve babalık kavramlarının yerine ise tek ebeveynlik yerleşmiş gibi.⁹

Nikahsız birliktelikler bekar annelik modası na da zemin hazırlıyor. Özellikle Avrupa'da “single mother” kavramının kabul görmesinin bir sonucu olarak partnerlik karı-koca kavramının yerini doldurmuş gibi. Gayrimeşru olarak doğan çocukların sorumluluğu haliyle kadına kalırken dikkat çeken bekar anneliğin feminist bir söylemle bir tercih olarak yansıtılmaya hatta özendirilmeye çalışıyor olması. PEW Araştırma şirketinin dünya genelinde yaptığı araştırmanın 2012 verilerine göre bekar anneliğin en fazla görüldüğü yer İzlanda. Ülkede %67'lik gibi bir orana sahip kavram Kuzey Avrupa ülkelerinde daha çok görülüyor. Ülkemizdeki oran ise %3.¹⁰

Yoksullar Dışlanıyor

Gelir dağılımı arasındaki uçurum her geçen gün artarken dünyada ve ülkemizde ekonomik gelir düzeyi arasındaki derin yarıklar kadar birbirinden hiç de farklı olmayan benzer yaşamlar da dikkat çekiyor. Sınıfsal bir düzenleme ile birbirinden ayrılan mahalleler ve insanlar sanal âlem ile birbirlerinin hayatlarına tanık olurken aradaki iletişim inanılmaz bir boyuta taşınmış durumda. Oysa açlık, sefalet, fakirlik; ekonomik-siyasi çıkar kavgaları nedeniyle hızla artmaya devam ediyor. BM Gıda ve Tarım Örgütü (FAO),'nün "Rekoltele ve gıda durumuna bakış" adlı raporunda

7 <http://blog.radikal.com.tr/insan-haklari/avrupa-birliginden-sok-edici-rapor-her-uc-kadından-biri-fiziksel-ve-cinsel-siddet-goruyor-51952>

8 <http://www.sabah.com.tr/yazarlar/perspektif/myanik/2013/11/09/aile-muhafazakrlik-ve-liberalizm>

9 <http://www.kadinvizyon.com/article.php?aID=1119>

10 <http://t24.com.tr/haber/36-ulkede-bekar-anne-oranlari-arastirildi-turkiye-kacinci-oldu,268702>

FAO, elverişsiz hava şartları ve ulusal bağlamda gıda fiyatlarının yüksekliği nedeniyle 26'sı Afrika'da olmak üzere 33 ülkenin dışarıdan gıda yardımı almaya muhtaç kaldığını belirtiyor.¹¹ Bu veriler ışığında fakirlik gerçek bir olgu. Dünyanın her yerinde ancak sanal âlemde de, olsa birbirine yakın olan birbirinin taklidi yaşamlara özenenler gerçek hayatta birbirinden kaçıyor. Tahammülün kalmadığı, rencide etmenin de hakir görmenin de sınıflara özgü bir hak olarak algılandığı bir dönemden geçiyoruz. En temel insan hakkı olan yaşam hakkı böylelikle ihlal edilmiş oluyor.

İngiltere'nin başkenti Londra'da evsizlerin şehrin lüks semtlerinde sokaklarda yatıp kalkmasını önlemek için uygulanan metal çivi uygulaması bunun bir sonucu, çünkü belli mahallerde fakirlik algısının bile hatırlanması yasak.¹² Toplumu homojenleştirmeden tamamen ayırma çabasının vardıgı nokta ise mahallere uzaktan bakan ve sadece içindeki öfkesini çoğaltan gençlik oluyor.

Fakirler mi Ölsün, Zenginler mi?

Sosyal ortamlarda paylaşılan “Fakirler Ölsün Porsche'dan Selamlar”¹³ videosu üzerinden, şımarık, zengin kız ve tüm zenginlere karşı oluşan bir nefret söylemi görüldü. Genç kızın kendi toplumuna ve değer yargılarına karşı tutumu, kendini savunurken bir başka gerçeği de ortaya koydu:



Yeni gençliğin değer yargıları çok farklı. "*Bir insanı gülümsetebilmenin değerini milyarlara değışmem.*"¹⁴ Diyen genç kızın 'masumca bir eğlence aracının' karşı taraftaki yansımaları ise üzerinde düşünülmesi gereken başka bir boyut zira kız ve içinde bulunduğu sınıfı 'düşman' olarak algılayan genç ve karşıt bir kitle mevcut.

"Zenginler Ölsün Fakirler Yaşasın"¹⁵ "Zenginler Ölsün Şahin'den Selamlar"¹⁶ şeklinde verilen karşılık iki taraf ve iki tarafın birbirini taklit eden yaşamlarını gösteriyor. Geçmişte var olan 'fakir ama onurlu genç' idealleşmesinin ise tarihe karıştığı artık basitliğe basitlikle cevap vermenin hattâ yermenin derdine düşüldüğü ortaya çıkmış durumda. Çünkü artık her şey kişisel olarak medyatik bir dile hâkim. Umursamıyor, yargılıyoruz.

Acının Pornografisi

Yıl içerisinde Soma ve Ermenek'te yaşanan maden faciaları ülkeyi derin bir acıya boğdu. Yıllardır çalışma şartları ve işverenlerin usulsüzlükleri ile gündeme gelen maden ocaklarında yaşanan facia ekonomik çıkarlar uğruna hiçe sayılan insan hayatını bir kez daha gündeme getirdi. "Katil patronlar", çıkar ilişkileri, devlet içi rant ise üzerinde düşünülmesi gereken ekonomik temelli toplumsal yaralarımız.

Yaşanan olaylar, başsağlığı dilemekten ve acıya saygı duymaktan bile uzaklaştığımızı gösteriyor. Zira meydana gelen facialar; hükümeti devirme, bir kesimden intikam alma boyutuna vararak ortalıkta linç kampanyaları oluşmasına sebep oldu. Ve bu linç insanların acısı üzerinden tüm mahremiyeti hiçe sayarak yapıldı.

İnsanların eleştiri özgürlüğünü kullanmadaki '*benden olursan özgür ve itibarlısın*' tavrını ortaya koyan yaklaşımlar içerisinde görmezden gelinen nokta ise toplum olarak duyarsızlaşma ve körleşme

11 <http://www.dunyabulteni.net/m/manset/302935/26-afrika-ulkesi-gida-yardimina-muhtac>

12 <http://www.dunyabulteni.net/gunun-haberleri/300564/londrada-evsizlere-karsi-utandiran-onlem>

13 <http://www.youtube.com/watch?v=8oz-Y010IQ8>

14 <http://www.yenisafak.com.tr/video-galeri/fakirler-olsun-porschedan-selamlar-diyen-kizdan-aciklama/18568>

15 <http://www.turkhaberler.net/medya/zenginler-olsun-fakirler-yasasin.htm>

16 <http://www.youtube.com/watch?v=-nNeWHLzhzY>

yaşadığımızın bir sonucu zira acının pornografisini ortaya koymaya çalışanlar acının mahremiyetini hiç düşünmediler: "*Yüzlerce yetimi unuttur, selfilediğimiz fotoğraflardan nostalji turuna çıkarız.*"¹⁷ diyen Fatma Barbarosoğlu soruna dikkat çekerken aslında maden işçisi veya yaşam standardı, Türk medyasının görselliğinin altında olan yaşamların bizler için birer acıma seansına dönüştüğünü gösteriyor. Yaralı kurtulan bir işçisinin '*sedye kirlenmesin*' sözü bile reytinglerin besleyicisi oldu.

Soma'da yaşanan facia, kültür-sanat camiasından siyasilere kadar her kesimin albümlerine "ordaydım, acılı kardeşlerimizin yanında!" sloganının ve objektife bakan biri meydan okuyan diğerleri şaşkın insanları yerleştirmiş oldu. Ermenek'te su baskınına maruz kalan ve içerde mahsur kalan işçilerin aileleri ve acılı bekleşimleri yine mahremiyet algısının hiçe sayılmasına sahne oldu. "*Yüzme de bilmezdi; suyun içinde ne yaptı?*" diyen annenin acısı manşetlere taşınarak acı pornografisi üzerinden bir kez daha rant sağlandı.¹⁸ Bir annenin şaşkın ve acılı yüzünün böylesine sergilenmesi ve verilen tepkilerin sorgulanması gerektiği maalesef görülmüyor.

Toplumsal bir sorunun rant kavgası haline gelmesi, bir diğer deyişle acı pornografisi yoksulluk üzerinden dile gelmeye devam edecek gibi. Edirne'de çöplerden topladıklarıyla geçinen kadınlar üzerinde yaşananlar da bunu bir kanıtı. Yokluğu ve yoksulluğu ifşa etmek hem de insan onurunu hiçe sayarak bunu yapmak artık normalleşen bir durum.

Gençler İtibar Deyince

"Para", "Güç" ve "Mevki" Anlıyor

Gençler, toplumların geleceği olarak görülür ancak ne var ki yapılan araştırmalar gençlerin bir gelecek algısının olmadığını gösteriyor. Çünkü

onlar umutsuz ve değer yargıları yok. Öyle ki Genç Girişim ve Yönetişim Derneği'nin (GGYD) "Gençlik Araştırması" sonuçlarına göre Ankara'da yaşayan gençlerden %75,7'si rüşvet almadan geçinmenin mümkün olmadığına inanıyor. Buna ek olarak gençler arasındaki itibar kavramının parayla endeksli olması da bir başka gösterge. Araştırmanın "Gençliğin gözünde itibar" başlıklı birinci bölümüne göre itibar denilince gençlerin %30,5'i para, %26,6'sı güç, %21,1'i mevki ve %15,4'ü saygınlık yanıtını vermiş. "İtibar sahibi olmak, karşı cinsle olan ilişkilerin gelişmesi için önemli midir?" sorusuna ise "Çok önemlidir." yanıtını verenlerin oranı %42,8. Araştırmaya göre itibarın en büyük göstergesi de "Kuvvetli bir banka hesabı."

Sosyal ortamlara hapsolan ve özellikle uyuşturucu madde bataklığındaki gençlerimizin gelecek tasavvurları ise değer yargılarındaki çarpıklık ile örtüşüyor. Zira gençlerin %84,2'si, Türkiye'nin önümüzdeki 15 yıl içinde AB'ye giremeyeceğini, %87,2'si Türkiye'nin gelişmişlik ve refah düzeyinin artmayacağını, %85,3'ü eğitim sorunuyla ilgili sıkıntıların bitmeyeceğini, %90,7'si ise işsizlik sorununun çözülmeceğini düşünüyor.¹⁹

"Mültecileri İstemiyoruz!" Söylemi Yaygınlaşıyor

Dünya, Birleşmiş Milletler'in "insani felaket" olarak tanımladığı büyük bir göç dalgası ile karşı karşıya. 2011'den bu yana Suriye'deki iç savaş sebebiyle yaklaşık 2.6 milyon Suriyeli evlerini terk ederek bölge ülkelerine sığındı. Suriyeli mültecilerin en çok göç ettiği ülkelerin başında Lübnan (nüfusunun dörtte biri) gelirken; 1.5 milyonun üzerinde Suriyeli mültecinin sığındığı ikinci ülke ise Türkiye. Resmî olarak "misafir" statüsünde yer alan mülteciler, Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) tarafından kurulan kamplarda kalıyor ve tüm ihtiyaçlarının karşılandığı belirtiliyor. Ancak Suriyeliler kampları bir

17 <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/FatmaKBarbarosoglu/bu-aci-yi-unutturacak-baska-bir-aci-daha-yasamak-icin/53323>

18 <http://www.evrensel.net/haber/95963/medyanin-dili-degismeli>

19 <http://www.dunyabulteni.net/manset/298710/ankarali-gencler-icin-rusvet-almak-dogal>

çeşit “hapishane” gibi gördüğünden büyük çoğunluk sokaklarda yaşamayı tercih ediyor. Bu tercih ise pek çok olumsuzluğu beraberinde getiriyor. Bu sorunların başında da ortak bir söylem olarak “mültecileri istemiyoruz”. Sosyal medyada görülen İzmir, Hatay, Kilis, Gaziantep ve Şanlıurfa için “Suriyelileri şehrimizde istemiyoruz” ismiyle açılan sayfalar yoğun katılımcı toplarken, bu nefret söyleminin sokaklara taşınma çabası dikkat çekti. Tepkilerin ve söylemlerin arkasında Suriyelilerin bulduğu adi suçlar, ucuz emek gücü olduğu belirtiliyor.²⁰ Ancak mültecilerin insan tacirleri elindeki konumlarına dair çıkan haberler ve hazırlanan raporlar savaştan kaçan insanların sığındıkları ülkelerde çok daha farklı sorunlara maruz kaldıklarını gösteriyor. Konuya dair mülteciler üzerine çalışmalarıyla tanınan Ali Zeynel Gökpınar şunları söylüyor:

“Suriyelilere yönelik önyargılar, nefretin ve ırkçılığın içini doldurmak için kullanılıyor. Örneğin, Suriyeliler orta sınıf bir mahalleye gittiklerinde mahalleli durumdan rahatsız olabiliyor; huzursuz oldukları için de kimi söylentiler yayıp Suriyelileri mahalleden çıkartmaya çalışabiliyor. Bu yüzden, bireysel olaylar üzerinden değerlendirme yapmak daha mantıklı ve buna oldukça ihtiyaç var.”²¹

Mülteci Sorunu Karşısında BM

Mülteci sorunu ya da “tekne faciası” haberiyle gündemdeki yerini koruyan sığınma problemleri başta BM olmak üzere onu oluşturan küresel güçlerin basiretsizliğini bir kez daha ortaya koyuyor. Veriler dünyanın II. Dünya Savaşı’ndan bu yana mülteci sayısında en yüksek seviyeye ulaştığını gösterirken BM’nin özellikle de Suriye konusunda sınıfta kaldığı aşikar. Zira Uluslararası Af Örgütü de bunu teyit ediyor:

“BM Güvenlik Konseyi dünya barış ve güvenliğini korumada başarısız oldu. Verilen tepkiler, geç kalınmış ve etkisizdi. Güvenlik Konseyi,

Suriye, Irak, Güney Sudan ve Orta Afrika’daki çatışmalar karşısında şiddetin yayılmasına ve birçok toplumun yıkılışına izin verdi.”²²

BM’nin içsavaşlar karşısındaki duyarsızlığı, bu savaşlardaki çıkar ilişkilerini ve savaş bölgeleri üzerindeki küresel planları düşündürüyor. Zira 2011’den bu yana Suriye’deki savaş beraberinde mülteci sorunuyla komşu devletleri zorluyor. Yaşanan vahşet karşısında her zamanki ilgisiz tutumunu sürdüren güçler, 2014 yılı sonuna kadar 17 bin 859 Suriyeli mülteciyi kabul edeceğini açıklayarak insani duyarsızlıklarını ortaya koydular. Çünkü 20 Batılı ülkenin yılsonuna kadar kabul edeceği mülteci sayısı neredeyse Türkiye’ye bir günde gelen mülteci sayısına eşit.²³ Türkiye’de 1,5 milyon Suriyeli göçmen bulunduğu bilinirken Avrupa’nın çeşitli ülkelerindeki rakamlar Batı’nın mülteci sorunu karşısındaki duyarsızlığını daha da netleştiriyor. Almanya’da 11 bin olan mülteci sayısı ABD’de sadece 2 bin, Fransa ve İngiltere’de ise 500 binle sınırlı.

Avrupa Kalesine Tekne ile Yolculuk

Middlesex Üniversitesi Business School öğretim görevlisi Dr. Janroj Keles mülteci ve sığınma sorununa dair Avrupa’nın tutumunun değerlendiren “Avrupa Kalesi” oluşumuna dikkat çekerek hem Batı’nın bencil politikasını hem de bunun bir sonucu olarak “tekne faciaları”nın asıl sebebini izah ediyor:

“Üçüncü ülkelerden gelecek olan göçmen ve sığınmacılara karşı Avrupa sınırlarının sıkı bir şekilde kontrolü, vize politikaları, iltica başvurularının Avrupa dışında incelenmesi, ilticacıların Avrupa ülkelerine gelmesini önleme politikaları (Libya eski lideri Kaddafi ile yapılan anlaşmayla Afrikalı ilticacıların gelmesini önleme gibi) gibi politikalarla ‘Avrupa Kalesi’ oluşturuldu. Sığınmacılara tüm yasal yollar kapatılarak savaş, şiddet ve etnik, cinsel ve dinsel ayrımcılığa ve kovuşturmalara

20 <http://www.agos.com.tr/multecilere-karsi-nefret-giderek-buyuyor-7588.html>

21 <http://www.agos.com.tr/10-soruda-suriyeli-multeciler-meselesi-7796.html>

22 <http://www.sabah.com.tr/dunya/2014/06/20/multeci-sayisi-50-milyonu-asti>

23 <http://www.ensonhaber.com/hangi-ulke-2014te-kac-suriyeli-multeci-kabul-edecek-2014-01-30.html>

ra uğrayan insanlara 'kaçak' ve 'yasal olmayan' yollarla AB ülkelerine vararak iltica başvurusunda bulunmaları dışında bir seçenek sunulmamakta. Bu bir nevi ülkesinde baskı görenler ve kovuşturulanların Avrupa'ya gelmesini önleme ve kendi ülkelerinden kaçanların komşu ülkelere sığınmasını özendirmeye yönelik bir politikadır."²⁴

Kelles'in "Avrupa Kalesi"ne ulaşma olarak tanımladığı derme çatma botlarla Avrupa'ya kaçma serüveni yine onun deyimi ile Akdeniz'i bir "göçmen mezarlığı"na çevirmiş durumda. İtalya'nın 2014 yılında yaklaşık 50 bin Afrikalı mültecinin kaçak yollarla ülkeye giriş yaptığını açıklaması da Kelles'i doğruluyor. Çünkü bilinen rakamlar bunlarken bu insanlardan çoğunun daha iyi bir yaşama ulaşmak adına yolda telef olduğu acı bir gerçek. Zira Sicilya Adası açıklarında 30 göçmenin ölü bulunması ve aynı hafta içinde İtalya Deniz Kuvvetleri'nin beş bin mültecinin kurtarıldığını açıklaması Avrupa'nın katı kuralları ve ilgisizliğinin sonucunun bu ölüm yolculukları olduğunu gösteriyor.²⁵

İstanbul'da 42 Afgan kaçağı taşıyan teknenin batması sonucu yaşanan facia da başka bir kaza olarak medyada yerini aldı. İlk etapta 24 ceset bulunan tekneye dair elde edilen veriler ise "Avrupa Kalesi"nin önünü şimdiden mezarlığa çevirmiş durumda. 43 kişinin bulunduğu teknede;12 çocuk, 7 kadın, 23 de erkek Afganlı bulunuyordu.²⁶

Savaş Mağduru Kadınlar Tacirlerin Elinde

Bu nefret söylemine ek olarak kamplarda ve sokaktaki Suriyeli kadınların yaşadıkları ise tam bir insanlık ayıbı. Savaş nedeniyle kocasını ve akrabalarını yitiren pek çok kadın birileri için kazanç haline dönüşmüş durumda. Mazlum-Der'in, 72 kadınla yaptığı mülakat sonucuna göre, çocuk

yaştaki kızların yaşlı erkeklere "pazarlandığı" belgelenmiş. Tespitlere göre, kadınlar üzerinden 5 bin liraya kadar para kazanıldığı belirtiliyor.²⁷



Bursa'da yaşanan bir olay, ortada dönen paranın ve yeni oluşan kazanç sisteminin büyüklüğünü gösteriyor. Suriyeli bir kadınla evlenmek isteyen bir kişiye önce 7 bin lira karşılığında 13 yaşında bir kız çocuğu gösterilmiş. Ancak daha büyük bir kadın talep edildiğinden 4 bin TL karşılığında 18 yaşında başka bir Suriyeli kadın için anlaşma(!) sağlanmış. 16 yaşındaki Suriyeli bir kız çocuğunun da 60 yaşlarındaki evli bir erkek tarafından 10 bin TL karşılığı satın alındığı belirtiliyor.

İstismarın geldiği boyut bununla da sınırlı değil. Tablonun daha vahim boyutu da var. Çünkü savaştan kaçan kadınlar araştırmalara göre "fuhuş sektörü için ucuz iş gücü" haline gelmiş durumda. Ailelere kızlarının evlendirileceği vaa-diyle kızlar için 2-5 bin TL ödenerek bu kızlar fuhuş için kullanılıyorlar. Konuya dair açıklanan raporda Suriyeli sığınmacıların yerleştikleri tüm illerde fuhuş sektöründe diğer kadınlara alternatif ve ucuz olarak çalıştırıldıkları özellikle de geçişlerin yapıldığı konteynır kentlerin bulunduğu sınır illerinde kadınların tacirler elinde cinsel köleler haline geldiği vurgulanıyor.²⁸

Ötekileştirilmiş Acı İstenmiyor

Suriyeli mülteciler ile ilgili ülkemizdeki olum-

24 <http://yeniozgurpolitika.info/index.php?rupel=nuce&cid=34678>

25 <http://www.iha.com.tr/haber-akdenizde-multeci-faciasi-30-olu-368093/>

26 <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/27507769.asp>

27 http://www.bbc.co.uk/turkce/haberler/2014/06/140612_suriyeli_kadınlar_fuhus

28 <http://t24.com.tr/haber/mazlumder-turkiyeye-siginan-suriyeli-cocuklara-fuhus-yaptiriliyor,259776>

suz tabloya ek olarak dünyada da durum pek farklı değil. Savaş mağduru insanlar; tacirler elinde köleleştirilen, üzerinden kazanç elde edilen ya da yok edilmesi gereken konuma taşınmış durumda. Yüksek sesle çıkan “istemiyoruz” söylemlerinden biri de Danimarka’dan yükseldi. Danimarka’da Megafon şirketi tarafından *Politiken* gazetesi adına yapılan araştırmaya göre halkın %55’i ülkeye daha fazla mülteci gelmemesi için kanunlarda değişiklik yapılmasını isterken, %24’ü mevcut yasanın korunması, %14’ü ise yasanın yumuşatılmasını istiyor. Ülkenin Nordjurs bölgesindeki Lynby adlı küçük kasabaya Suriyeli mültecilerin yerleştirilmesine karşı çıkan halk “*mülteci kampı yerine çete karargâhını tercih ederiz*” diyerek kendinden olmayana karşı beslenen duyguyu ortaya koyuyor. Bölge halkı sözcüsü Torben İsling Suriyeli mültecilerin sayılarının zamanla kasaba nüfusunu geçeceğini öne sürerek aslında dünya üzerinde yaşanan yok edilme korkusunu ortaya koyuyor. Temsilci “*Bölgemize 150 Suriyeli mülteci yerleştirileceği söyleniyor. Zaten kasabamızın nüfusu 350. Gelecek mülteciler sağlık kontrolünden geçirildiler mi? Hastalık bulaştırma rizikosuna var mı? Ben doğduğumdan beri bu kasabada güven içinde yaşıyordum. Peki bundan sonra ne olacak? Güvende olacak mıyız? Tabi ki bütün bunlar bizi düşündürüyor ama bir çözüm bulunur*”²⁹ derken savaş mağdurlarına karşı oluşan tepkinin aslında dünyayı bekleyen büyük tehdit olarak toplumsal duyarısızlaşmayı ortaya koyduğunu gösteriyor.

Berkin, Burakcan ve Validebağ Tartışmaları Toplumu Komplandırıyor!

2014 yılı içerisinde ülkemiz toplumsal tahrikler ile iç karışıklıklara maruz bırakıldı. Geçtiğimiz yıl Gezi eylemleri ve ardından yaşanan kaos ülke insanın, birbirine düşürmeye büyük şehirlerde çeteler yaratmaya kadar varmıştı. Eylem sırasında yaralanan Berkin Elvan’ın hayatını kaybetmesi ise sokakların hareketlenmesine, mahalleler hattâ

semtler arasında düşmanlığa, etnik kimliklerin dile gelmesine neden oldu. Çıkan olaylar sırasında başka bir genç hayatını kaybedince ise Berkin ve Burakcan üzerinden “bizim ölümüze karşılık sizin ölünüz” söylemi hayat buldu. Bu çirkin yaklaşım, siyasi bir malzeme olarak işlenirken insanî bir değer olan yaşam hakkının hiçe sayılması belli grupların tahrikleriyle ortaya atılarak toplumsal bir savaş çıkarma çığırkanlığına kadar vardırıldı.

Bu olaylar sırasında ve sonrasında komplo teorileri gündemden eksilmezken yılsonuna doğru Validebağ Korusu’na cami inşa edileceği söylemi üzerinden yaşananlar, benzer komploların toplumu tahrik etmeye devam ettiğini gösterdi. Kordaki ağaçlarının kesileceği iddiası ile yaşadığı çevreye sahip çıkmaya çalışanların başlattığı eylem bir anda “*Cami istemiyoruz*”a dönüştü.³⁰ Cami inşa edilmesi planlanan arazinin Validebağ Korusu’na dahil olmayan, Üsküdar Belediyesi’ne ait olan ve halihazırda muhitteki sitelerden birinin otopark olarak kullanmakta olduğu bir arazi olması sürecin nasıl provokatif bir şekilde işlendiğini gözler önüne seriyor.

Tarihsel Bir Travma ve Acı Sömürücülüğü

Tarihsel bir travmanın, korku ve nefret üzerinden oluşturulan lincin son örneği kurban bayramında et dağıtan gençlerin vahşice öldürülmesi oldu. PKK’lılarca işkenceye maruz kaldıktan sonra aldığı 17 bıçak 2 kurşun yarasıyla ibret olsun diye bırakılan Yusuf Er şunları söyledi: “*PKK’lılar, kurban eti dağıtırken bize saldırdılar. Saklandığımız evde 4 arkadaşımı önce silahla vurdular... Sonra boğazlarını kesmeye çalıştılar... Dakikalarca bıçaklayıp 3. kattan attılar... Yerde üzerinden araba ile geçtiler... En sonunda başını taşla ezerek öldürdüler*...”³¹

Bu olay, Kürt toplumunun geçmişte yaşadığı

29 http://www.dha.com.tr/danimarkada-multeci-sorunu_768202.html

30 <http://www.pressmedya.com/turkiye/18992/ezan-sesinden-rahatsiz-oluyoruz.html>

31 <http://www.sabah.com.tr/gundem/2014/10/18/pkk-lincinin-kan-donduran-goruntuleri>

travmaların ve bunu her anlamda kullanarak yeni nesli öfke ve kinle besleyenlerin sebep olduğu büyük bir toplumsal ihlal olarak öne çıkıyor. Zira yıllardır devam eden savaş ortamı, yok sayılanlar, ezilmişlik sendromu Kobani'deki olaylar nedeniyle Kürt halkının tarihsel hafızasının, acının sömürülmesine yol açtı.

Özellikle barış sürecine bir darbe olan Kobani olayları yaklaşık 40 insanın hayatını kaybetmesine, 350 kişinin yaralanmasına neden olurken, eylemler sonucu parti ve belediye binaları, yurtlar, okullar, çocuk yuvaları, kütüphaneler, camiler ve araçlar ateşe verildi. Toplamda binlerce bina ve aracın yakılıp tahrip edilmesi öfkenin geldiği boyut kadar tahriklerin etkisini de gösteriyor. Etyen Mahcupyan'ın deyimle, Kobani protestoları "sürecin özünü zedeledi."³²

Fırat Üniv. Öğr. Üy. Prof. Dr. Zahir Kızmaz, "Geçmişte yaşanmış mağduriyetlerin, insan hak ihlallerinin ve antidemokratik uygulamaların dillendirilmesi ve yazılıp çizilmesi yeni kuşağın öfke ve intikam duygusuyla yetişmelerini, şiddet kültürü etrafında sosyalleşmelerini sağlamaktadır." diyerek tarihsel bir travmanın ihlalini ve sonuçlarını göz önüne sermiş olurken olayın "Kürdün Kürde kırıdırılması" olarak tezahür etmesi kafaları karıştırıyor. Zira Kobani olaylarının temelinde Kürt halkının kardeşlik duyguları vardı. Ancak gördük ki kardeşlik kavramı gözü dönmüş bir öfkeye kurban edilmiş. Ekrem Kızıtaş'ın dikkat çektiği nokta ise bu durumun kadınları bile esir almış olması: "Ve her birisi anne ya da anne olmaya aday oldukları halde; çocuk yaşta kişilerin linç edilmesini zılgıt çekerek seyreden ve 'öldürün' diye bağırان kadınlar... Anneler ve anne adayları, şefkat ve merhametin yeryüzündeki örnekleri olarak kabul edilir oysa..."⁸³

Haber mi, "Show" Programı mı?

Toplum yapısındaki çöküşü hızlandıran etkenlerin arasında medya ve onun kullandığı dil de bulunuyor. Görsel ve işitsel olarak 24 saat zihinlere işlenen hazır veriler kültürel yıkımlara yol açarken medyanın günümüzdeki etkisi üzerinde sıklıkla tartışılan bir konu. Televizyon aracılığı ile ekrana kilitlenen insanlar gördüğü ve duyduğunun dışında bir gerçek kabul etmezken toplumsal olarak konuşulması en mahrem konular bile aile içinde izlenir, tartışılır ve izah edilir hale gelmiş gibi gözüküyor. Konuların ele alınış şekli toplum yapısında tahribatlara yol açarken Yusuf Kaplan konuya dair, "Adına Türk medyası denen medya, Türk toplumuna sığ, yoz, üçüncü sınıf seküler değerleri empoze ederek Türk toplumunun kültürel genetik kodlarını ve kimyasını bozmakla meşgul. Türkiye'yi tehdit eden en büyük tehlike budur."⁸⁴ diyerek medya üzerinden gerçekleştirilen toplumsal tehdide dikkat çekiyor. Özellikle haber programlarının dili düşünüldüğünde bile ortaya ciddi sorunlar çıkıyor. Haberlerin dilindeki duyarsızlaşmanın şiddeti kabul edilebilir bir hale getirdiği aşikâr. Kaplan'ın ifadesiyle 'show'a dönüşen haberler bir anlamda şiddeti teşvik edici hale gelmiş durumda: "Haber programları bile showa dönüştü. Ayrıca şiddet olaylarının da gösterilmesi oldukça sakıncalı. MOBOSE görüntüleri arttı diye adam öldürme, yaralama, trafik kazaları hep şiddet içerikli görüntüler, özellikle başta çocuklar olmak üzere insanların psikolojilerini bozuyor. Kadına şiddete karşıyız diyorlar, gel gelelim şiddetin bütün görüntülerini gösteriyorlar. Aslında bütün bu olumsuzlukları haber adına yaptıklarını söylüyorlar. Ancak olumsuzlukları adeta teşvik ediyorlar. İnsanların zihinlerine işliyorlar."

Dizilerin Dili Topluma Ne Söylüyor?

Her geçen gün sayısı artan ve ciddi bir sektöre dönüşen televizyon diziciliği reyting uğruna

32 <http://haber.stargazete.com/acikgorus/puslu-havayi-dagitmak/haber-956831>

33 <http://haber.stargazete.com/acikgorus/kurtler-ve-siyasal-siddetin-dinamikleri/haber-956837>

34 <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/YusufKaplan/en-buyuk-tehdit-misyoner-medya/2006219>

ahlaki pek çok değeri yok saymaya devam ediyor. Üzerine sıkça konuşulan, incelemeler yapılan, raporlar hazırlanan konu artık kabul edilmiş bir alışkanlığa dönüşmüş durumda. Oyuncular ve senaristler dizileri seyretmediklerini özellikle çocuklarını uzak tuttuklarını magazin programlarında ifade ederken bu insanların birer halk kahramanına dönüşmüş olmasına karşılık dizi bağımlılığı düşündürüyor. 2014 yılı içerisinde bir önceki sezonun devamı olan ve yeni başlayan diziler karnallardaki yerini alırken, içerikler her zamanki gibi bol şiddetli, az iyili çok güçlü kötülerle dolu. Sema Karabıyık'ın, *"Haklıların değil güçlülerin kazandığı bir dünyada yaşıyoruz. İzlerken zihnimde sürekli canlı tuttuğum bir sorudur: neden en iyi kötü karakterler yazılıyor ve neden seyirci kötü karakterleri seyretmekten böylesine haz alıyor. Çünkü kötüler güçlü karakterler olarak çıkıyor karşımıza. Güçlü olmak başkalarına acı çekirtmek olarak algılanıyor, hâlbuki acıya katlanabilmektir güçlü olmak."*³⁵ şeklindeki ifadeleri toplumsal algıdaki tahribatı yansıtıyor. Zira dizi karakterleri üzerinden iyilik ve iyi insan olma kavramının zayıflık, acizlik ve hep kaybetme ekseninde tipleşmesine karşılık kötü ve güç kavramlarının iç içe geçmesi insan psikolojisini olumsuz yönde etkiliyor.

Toplumumuzda akşam oturmalarının, sohbetlerinin ve okumalarının yerini alan ailecek dizi seyretme geleneği (!) aile yapısını bozuyor. Bir sonraki bölümün heyecanla beklenmesi için her bölüm sonuna ilâştirilen ölüm sahneleri, cinsel istismarlar öne çıkıyor. Temel konu, yasak aşk ve gayrimeşru çocuk olarak ortaya konurken her iki kavramın meşrulaştırılması dikkatlerden kaçmıyor. *Milli Gazete*'den Rahmi Yolcu'nun haberine göre Muhteşem Yüzyıl, Doksanlar, Bugünün Saraylısı, Tatar Ramazan, İntikam, A.Ş.K, Fatih Harbiye,

Güneşi Beklerken, Bir Aşk Hikayesi gibi yayında olan dizilerde bu tema sıkça işleniyor.³⁶

Diyarbakır'da Çocuklarını Bekleyen Anneler Savaşın Üstünü Çekiyorlar!

19 Mayıs 2014 tarihinde anneler tarafından başlatılan bir eylem ülkemizdeki barış süreci, siyasi çekişmeler, dış ve iç baskılar ve var olan çatışma ortamına tabiri caizse anne elini değdirmiş oldu. Sürekli dillendirilen barış süreci söylemine karşılık dağdaki çocuk sayısının azalmaması yıllardır baskı ve korku altında seslerini çıkamayan annelerin çocuklarını geri istemesi ile gündeme taşındı. Diyarbakır anneleri ve eylemleri siyasi bir malzeme olarak kullanılırken bu konunun hassasiyeti göz ardı edildi. Çocuklarını arayan anneler için "para alıyorlar" iddiası bile ortaya atılırken algısal olarak saptırma çalışmaları dikkatlerden kaçmadı. Annelerin eylemi karşısındaki siyasi söylemler, 13-14 yaşında okulda olması gerekirken dağa çıkarılıp silahlı çatışmalara sokulup her türlü istismara maruz kalan çocukların haklarının gasp edildiği, köleleştirildiği gerçeğini örtme çabasına dönüştü.³⁷



35 <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/SemaKarabiyik/diziler-yasadigimiz-degerler-krizinin-sebebi-degil-sonucu/54689>

36 <http://www.dunyabulteni.net/haberler/288421/aile-dusmani-diziler>

37 <http://www.yenisafak.com.tr/politika/cirkin-iftira-655682>

Bu tutuma dikkat çeken Uluslararası Hak İhlalleri İzleme Merkezi (UHİM) 8 Haziran 2014 tarihinde bölgeye bir heyet göndererek incelmeler yapmış ve ailelerle iletişime geçerek konuya dair bilgiler toplamış. Edinilen bilgiler üzerine UHİM tarafından “Anne Duyarlılığıyla Savaşın Üzerini Çizmek!” adlı yapılan basın açıklamasında tüm dünyaya annelerin mesajının düzgün aktarılması gerektiğinin altı çiziliyor:

“UHİM olarak konuya duyarlılık gösteren gönüllüleri, stk temsilcilerini, akademisyenleri, sanatçıları ve aydınları bölgeyi ziyaret etmeye, konunun Türkiye ve dünyanın gündemine taşınmasına katkı sağlamaya ve mağdur ailelere destek olmaya davet ediyoruz. “Anne duyarlılığı ile savaşın üzerini çizmeyi” amaçlayan bu girişim Diyarbakır’daki annelerin tutuşturduğu meşalenin dünyanın dört bir tarafından görülmesini sağlayacaktır.”³⁸

38 http://www.uhim.org/bildiri_uhim_detay.php?bid=112

2. TARİHİ ve KÜLTÜREL EMANETLERİ

HEDEF ALAN İHLALLER

Özbeklere Soyadı Yasağı

Özbekistan'da nüfus kaydı idarelerinin yeni doğan çocuklara Özbekçe soyadı verilmesini reddetmesi, pasaport almak isteyenlere ise isimlerdeki milli ek olan -i, zade, oğlu ya da kızı ifadesine izin verilmemesi halk arasında tepkiye yol açmış durumda. Özbek dilinin devlet dili olarak kabul edilmesinden sonra vatandaşlara milli soyadı verilmesinin kanunlaştırılmış olmasına rağmen nüfus kaydı idarelerinin yeni doğanlara Rusça "ov" ya da "ova" ekli soy isimleri (erkeklere Kerimov, kızlara Kerimova gibi) dayatmaya devam etmesi şaşkınlığa yol açıyor. Prag merkezli "Ozodlik" radyosuna konuşan bir Özbek vatandaşı, "Yakın bir zamanda çocuğumuz oldu. Doğum belgesi almak için Turakurgan şehri nüfus idaresine gittim. Ben yeni doğan çocuğuma Rusça 'ov' ya da 'ev' ekleri olmayan bir soyadı verilmesini istedim. Ama yetkililer bunun imkansız olduğunu söylediler. Hayrete kapıldım. Biz bağımsız olalı nerede ise çeyrek yüz yıl geçti. Ama hala Ruslara has soyadı almaya zorlanmaktayız." diyerek yaşananları özetliyor. Öz-

bekistan Adalet Bakanlığı yetkilisinden gelen açıklama ise biyometrik pasaport almak isteyen vatandaşlara milli tarzda "oğlu" ya da "kızı" ekleri ile soyadı verilemeyeceğini tasdik ediyor.³⁹

Bulgaristan'da Türk Mezarlığı Tahrip Ediliyor

Türk kimliğine dair ihlaller Balkanlar'da da mevcut. Filibe kentindeki Türk mezarlığının tahrip edilerek üzerine gecekondü yapıldığı ve mezar taşlarının inşaat malzemesi olarak kullanıldığı iddia ediliyor. Balkan Türkleri Kültür ve Dayanışma Derneği Genel Başkanı Bayram Çolakoğlu, Bulgaristan'ın Filibe'deki Türk mezarlığında 1980'lere kadar defin işlemi yapılabildiğini ancak bugün en büyük sorunlardan birinin mezarlıkların tahrip edilmesi ve işgali olduğunu belirtirken, "2007'de Filibe Valiliği ve Belediyesi ile Edirne Belediyesi arasında mezarlıkların onarımı amacıyla protokol imzalandığını, Türk tarafının anlaşmaya uyduğunu ancak Türk mezarları konusunda herhangi bir işlem yapılmadığını savundu. Türk mezarlığının zaman zaman bakımsızlık ve tahribatla gündeme geldiğine dikkati çeken Çolakoğlu, "Hatta bazı kimseler, Filibe'de okuyan tıp öğrencilerine deneylerde kullanılmak üzere ölümlere ait kafatası ve kemikleri mezardan çıkartarak, para karşılığında temin ediyor. Bu, büyük bir saygısızlık örneğidir" diye konuştu."⁴⁰

Bulgaristan'da ise geçen yıl Varna Belediye Meclisi'nin, ilçe sınırları içindeki 215 coğrafi alanın Türkçe isimlerinin Bulgarca ile değiştirilmesine ilişkin karar alması ve daha sonra da bu kararın iptal edilmesinin ardından şimdi de Stara Zagora (Eski Zağra) Belediye Meclisi, ilçedeki Türkçe yer isimlerini değiştirmek istiyor.

İsim değişikliğine ilişkin komisyonun kurulmasını öneren aşırı milliyetçi İç Makedon Devrimci Örgütü Partisi (VMRO), meclis üyesi Kristian Petkov, Stara Zagora ilçesinde coğrafi alanla-

39 <http://www.dunyabulteni.net/manset/301213/ozbekistan-da-ramazan-ayari>

40 <http://www.haber5.com/guncel/bulgaristandaki-turk-mezarlari-tahrip-ediliyor>

rın %40'ının Türk ismi taşıdığını belirterek ilginç bir iddia da bulunuyor. Ona göre "Sülüklük ve Damlaca" gibi isimlerin telaffuzu zor ve dahası "Bulgar geleneklerine ve tarihine yabancı"(!)⁴¹

İsrail'in Mescid-i Aksa'yı Yıkma Emeli

"Evimiz İsrail" milletvekili Robert İlatov beş vakit okunan ezanın yasaklanmasını bir yasa teklifi ile gündeme taşımış bunu da "*Negev, Galilee, Kudüs ve İsrail'in tüm şehirlerinde yaşayan yüz binlerce vatandaş, müezzinin camide düzenli olarak çıkardığı gürültüden rahatsız olmaktadır*"⁴² ifadesiyle ağır bir tahrik ile ortaya koymuştu. İsrail Müslümanları tahrik etmeye devam ederken Mescid-i Aksa baskını ile bunu başka bir boyuta taşımış oldu. Ultra-Ortodoks Yahudilerin Mescid-i Aksa'da gösteri yapmak istemeleri üzerine Filistinlilerle aralarında çatışma sonrasında İsrail polisinin Mescidi Aksa'ya girmesi tepkilere yol açtı.⁴³

Filistin'deki İslami Hareket'in lideri Şeyh Raed Salah ise yıllardır Mescid-i Aksa'yı yıkmak için çaba sarfeden Yahudilerin çeşitli girişimlerini hatırlatarak amaçlarının Süleyman Mabedi'ni tekrar inşa etmek olduğunu belirtiyor. Özellikle yıllardır Mescid-i Aksa'nın altına açılan tünellerin taşıdığı tehlikeye dikkat çeken Salah: "*Şu an Mescid-i Aksa'nın yıkılması için tüm hazırlıklar yapılıyor. Kutsal mekanın altına kazılan tünellere bomba ve dinamit yerleştiriliyor. Bir gün gelecek bu bombalar patlatılarak Mescid-i Aksa yıkılacak ve İsrail Mescid-i Aksa'nın bulunduğu yere Süleyman Mabedi'ni inşa edecek. Bunun için geri sayım başladı. Mescid-i Aksa'yı 2020 yılında yıkıp yerine Süleyman Mabedi'ni açmayı planlıyorlar. Şu an görünen tarih 5 yıl sonrası yani 2020*" diyerek İsrail'in hedefini dile getiriyor.⁴⁴

İsrail'in Kanlısı Kadın ve Çocuklar

İsrail, yaşanan Yahudi soykırımını bir halkı yok etmek için bahane olarak kullanmaya devam ediyor. Yıllardır Filistin halkını soykırıma tabi tutan, evleri bombalayıp çocukları öldüren İsrail 12 Haziran'da 3 Yahudi yerleşimcinin öldürülmesi nedeniyle son büyük baskını yaptı. 17 Haziran'da "Koruyucu Hat" adı altında başlatılan saldırılar sonucu 426'sı çocuk 1868 kişi hayatını kaybetmişti. Ancak yaşananlar her zamanki gibi "İsrail'in kendi güvenliğini koruma hakkı vardır" söylemine getirilip dayandırıldı. Oysa İsrail'in tutumunun bölgeyi Filistin halkından temizlemek ve Müslüman kimliği ortadan kaldırmak olduğu çok aşikâr. Nitekim uzman görüşleri de bu savı destekliyor. Travma yaşayan çocuklar, sakat kalan erkekler ve yok olmaya başlayan Filistin aile yapısı İsrail'in Filistin topraklarındaki etnik kimliği ortadan kaldırma girişimlerinin bir sonucu. 2014'teki saldırılara ilişkin kadın vekilin yaptığı açıklama da bunun en net ifadesi olarak yer buldu: "*Hepsi düşmanımız. Kanları başlarında olmalı. Buna öldürülenlerin anneleri de dahil. Onlar da oğullarının peşinden gitmeli. Evleri de yıkılmalı ki orada 'yılan' yetiştirmesinler*"⁴⁵ Ayelet Shaked'e ait bu sözler kan dondururken toplumsal bir düşmanlığın devlet politikasına dönüştüğünü gözler önüne seriyor. Filistinli kadınlar ve çocuklar İsrail devletinin kanlısı çözücü.

UNICEF Gazze yetkilisi Pernille Ironside İsrail saldırıları nedeniyle 400'den fazla çocuğun hayatını kaybetmesine karşılık travma yaşayan çocuk sayısının yaklaşık 400 bin olduğunu belirtiyor. Bu çocukların gelecekleri ise ciddi problemlerle dolu çünkü Ironside'nin dikkat çektiği nokta aile yapısının içinde bulunduğu durumu özetliyor: "*Nasıl olur da ebeveynlerden, bir beşer olarak yaşamaya bile güçleri yokken, çocuklarını olumlu bir şekilde kollamalarını, gözetmelerini, ilgilenmelerini, terbiye etmelerini bekleriz. Burada tüm aile*

41 <http://www.dunyabulteni.net/manset/293610/bulgaristanda-turkce-isimlerin-degismesi-yeniden-gundemde>

42 <http://haber.stargazete.com/dunya/o-partiden-ezan-5-vakit-yasaklansin-talebi/haber-959160>

43 <http://www.milliyet.com.tr/israil-polisi-mescid-i-aksaya/dunya/detay/1965625/default.htm>

44 <http://www.yeniakit.com.tr/haber/mescid-i-aksayi-yikacagiz-35641.html>

45 <http://www.sabah.com.tr/dunya/2014/07/13/israilli-vekil-annelerini-de-oldurelim>

*fertlerini tek bir saldırıda kaybeden insanlar var. Eğer 7 yaşındaysan daha önceden iki savaş ve şimdi de daha fecisini yaşamışsın demektir"*⁴⁶

Filistin'in Aile Yapısı Yok Ediliyor

Gazze'de aile yapısına yönelik tahribat, çocukların dışında erkekler üzerinde de travmalara yol açmış durumda. Sakat kalan erkeklerin giderek yalnızlık içine gömülmeleri ve aile içinde giderek açılan mesafeler ciddi boyutlara ulaşmış durumda. Gazzeli Ummu Ahmed kocasının eş ve baba konumunu yitirerek artık bir yabancı olduğunu dile getirirken İsrail saldırılarının Filistin aile yapısı açısından açtığı sorunu da şöyle ifade ediyor: *"İsrail saldırıları sadece erkekleri sakat bırakmadı aynı zamanda evlerimize keder tohumları ekti. Eşim sanki bizimle değil de sadece ben ve çocuklarım birlikte yaşıyoruz."*⁴⁷

Konuya ilişkin uzman görüşleri de Ummu Ahmed ve ailesinin yaşadığı sorunun toplumsal boyutuna dikkat çekiyor. Gazze Toplum Ruh Sağlığı Programı'nda çalışan Psikolog Semir Zakut, erkeklerin yaşadığı psikolojik travmaların sinir ve öfke nöbetlerine dönüşebileceğini belirterek ekliyor: *"Bir anda her şeyini kaybedenleri yaşayacağı bunalımından hâsıl olacak patlamalar da eşi ve çocuklarına yönelik oluyor. Eşler arasında yaşanan bu sorunlar boşanma ya da anlaşılabilir toplumsal sorunlarla sonuçlanabiliyor. Bu tür hastaların bilişsel davranışçı terapiye ihtiyacı var"*

Ülkelerin Tarihleri Yok Ediliyor

Dünya iç karışıklar ve savaşlar içinde bölgesel olarak yaşanan facialara sahne oluyor. İnsanlar hayatlarını kaybediyor, toplumlar yok ediliyor, bölgeler etnik temizliklere maruz kalıyor. Küresel çıkar dengelerinin bir neticesi olarak yaşanan savaşlar insan ölümleri kadar tarihsel mirasların ve kültürlerin de yok edilmesi anlamını taşıyor. Suriye'de devam eden içsavaş ile gündeme taşınan

türbe, cami, mescit, kale, kütüphane vb. tarihsel yapıların bombalanması bölge mirasının dolayısıyla toplumsal bir hafızanın ve tarihin de yok edildiği anlamında. Bugüne kadar benzeri durumların Bosna, Tunus, Mısır, Libya, Afganistan, Irak ve pek çok savaş bölgesinde yaşandığı bilinirken tarihsel mirasların yok edilme, kaçırılma ve tahrip edilmesi ciddi bir toplumsal sorun. Irak'ta Saddam Hüseyin rejiminin yıkılmasının ardından Ulusal Müze'deki, M.Ö. 2000'li yıllara kadar uzanan Mezopotamya eserlerinin yağmalanması, ABD'nin Irak'ta bulunduğu süre zarfında Irak'tan yaklaşık 15 bin tarihi eserin kaçırılması tarihsel mirasların işgaller ile el değiştirildiğinin bir kanıtı.

Saldırıların yazılı kaynakları yok etme çabası da olayların başka bir boyutu. Mali'de 15. yüzyıldan beri ilim merkezi olan ve İslam kültürünün Afrika'daki en nadide örneklerine ev sahipliği yapan Timbuktu'da meydana gelen çatışmaların sonucunda kütüphanelerin yanması, binlerce yazma eserin kaybolması ve medreselerin tahrip edilmesi, Ahmet Baba Kütüphanesi'ndeki 38 bin 830 yazma eserden 10 bininin içsavaşta yakılması bu savaşların bir yönünün de kültürel kodları yok etmek olduğunu gösteriyor.⁴⁸

46 <http://www.aa.com.tr/tr/manset/369676--aa>

47 <http://www.aa.com.tr/tr/haberler/412542--israil-aile-yapisini-da-bozdu>

48 <http://www.haberler.com/bombalar-kultur-mirasini-da-yok-ediyor-5079719-haberi/>

3. ŞEHİR KÜLTÜRÜNÜ HEDEF ALAN İHLALLER

Şehirlerin Hafızası Siliniyor

Türkiye, deprem bölgesindeki jeolojik yapısı ile geç de olsa yüzleşmeye başladı. Yaşanan acı olaylar, kentsel dönüşüm adı altında binaların yenilenmesi ve özellikle de nüfus yoğunluğunun olduğu başta İstanbul olmak üzere büyük şehirlerde insanların yaşam alanlarının düzelmesini hedefliyor. Ancak yapılan çalışmalar İstanbul'un bozulan silueti ve giderek artan gökdelenler ile bozulan mimari anlayışımızı ve bilhassa kaybolan mahalle hayatı ile birlikte kentleşmeyi beraberinde getiriyor. Bugün uzmanlar kentsel dönüşümün sağlıklı yapılanmayla birlikte ekolojik ve psikolojik sorunlara da yol açtığını dile getiriyorlar.

“Yapılan iş kentsel değil; ancak binasal(!) dönüşüm oluyor.” diyen Hicran Hamza Çelikyay kentsel dönüşümün fırsatçılığa dönüşmesini şöyle ifade ediyor: *“Bazen müteahhitler devasa ve kent dokusuna uygun olmayan projeler sunmakta, bazen de riskli yapılarda oturan halk, projeleri bir kazanım olarak görmekte ve fırsat(!) değerlendir-*

*dirmek istemektedirler. Sonuç olarak, bir dizi sorun kentlerimizi kentsel dönüşüm adı altında, aslında haksız bir adlandırmayla tehdit etmektedir. Yapılan yanlış uygulamalarla kentsel dönüşüm hedef haline gelmektedir.”*⁴⁹

İnşaat sektörü için vazgeçilmez bir unsur ve yeni inşaatlar için bir neden olan kentsel dönüşüm birçok mahallede yükselen dev apartmanlar ve şehir merkezlerindeki gökdelenlere zemin hazırlıyor. Sokak ve caddelerde proje bilgilerinin asılı olduğu tabelalar ve yıkılmış eski evler hâkim. Bu durum aslında yok olan mahalle ve şehirlerin kimlik bilgilerinin, hafızalarının silindiği anlamına geliyor. Çelikyay bu konuda şunları söylüyor: *“Şehirlerin de hafızaları var. Çokça düşünülmeden inşa edilen projeler şehrin hafızasını da zamanla silecektir. Şehrin hafızası silindiğinde kültürel mirası ve kimliği de silinir. Kimlik silindiğinde ise artık geri dönülmez bir dönüşüm başlar. Ne tarih ne medeniyet kökleri korunabilir. Artık gelecek nesillerin elinde kalan, medeniyet ve tarih bilincinden yoksun, hafızası silinmiş, kimliği olmayan şehirlerdir.”*⁵⁰

Gökdelenler ‘Yükselen Ölüm Tanrıları’ mı?

Dikey bir mimarının hakimiyeti içinde şekillenen yeni yaşam anlayışı insan psikolojisi üzerinde çok büyük etkilere sahip. Giderek artan yüksek binalar ya da gökdelenler psikiyatri uzmanları tarafından “cesaret, maharet ve deha” olarak da “yükselen ölüm tanrıları” şeklinde de niteleniyor. Sağladıkları konfor ile yaşam algısını oldukça etkileyen bu yapıların kompleks, eziklik ve kötü davranışlara meyyal bir yapı oluşturduğu dile getiriliyor. Konuya dair tespitlerde bulunan Uzman Psikolog Doç. Dr. Necla Öksüz bu binaların yüksekliğinden ziyade sağladıkları konfor ile ayrıma ve

49 <http://haber.stargazete.com/acikgorus/sehirlerimiz-ucubeye-donusmesin/haber-956810>

50 <http://haber.stargazete.com/acikgorus/sehirlerimiz-ucubeye-donusmesin/haber-956810>

psikolojik sorunlara yol açtığını ortaya koyuyor.⁵¹ Öksüz'e göre bu konfordan uzak olanlarda "Neden ben değil, niçin ben burada oturamıyorum" gibi düşüncelerden kaynaklı olumsuz davranışlar mümkün.

Bir diğer etki de bu binaların insan üzerinde ruhsal baskıya yol açması. Bu baskının sonucunun ise yüzeysellik, egoizm ve saldırganlık şeklinde tezahür ettiği öne sürülüyor.

Gökdelenlerin Camlarındaki Felaket

Dikey mimarının kent içindeki suç oranına etkisi de var. Gündüz trafik yoğunluğunun olduğu bölgenin gece ıssızlaşması kanun dışı eylemlere neden oluyor. Üzerinde sürekli konuşulan yüksek yapıların bir başka etkisi de son zamanlarda yaşanan ekolojik değişimler. Seller, hortumlar ve gide-rek ısınan hava... Yaşanan bu ekolojik değişim iklim değişikliği konusu içinde değerlendirilirken Akdeniz Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Tuncay Neyişçi bu durumun tek bir nedene bağlanamayacağını, son zamanlarda ortaya çıkan kentleşmenin de bunda etkisi olduğunu belirtti. "Gökdelenlerin camla kaplanması, sıcaklığı toplayarak yansıtmaması, kent içi sıcaklığın artmasında en önemli etkenlerden biri. Binaların yüksek olmasına da gerek yok. Alçak binaların dış cepheleri de camla kaplıysa aynı etkiyi gösteriyor"⁵² diyerek yüksek yapılarının ekolojik etkisine dikkat çeken Neyişçi, gökdelenler camlarının bitkilerle örtülmesi durumunda bunun iklimin soğumasını sağlayacağını da belirtiyor.

Yapılan başka bir araştırmaya göre de gökdelenlerin etkileri şu başlıklar altında sıralanıyor:

- Ağırılıklarıyla çevre etkilerini bozuyorlar
- Fırtına yatağı oluşturuyorlar
- Çevrelerinden güneş alıyorlar

Modern Yalnızlaştırma Alanları: Siteler

Kentsel dönüşüm ve yeni yapılan yüksek, güvenli binalar site hayatını daha yaşanabilir mekanlar olarak sunarken mahalle hayatı ve kapsamını ortadan kaldırıyor. Site içinde yüksek binalarda yaşayan insanlar konfor içinde ancak yalnız yaşıyorlar. Birlik, beraberlik ve bir anlamda insana göz kulak olan mahalle hayatının ortadan kalması kentsel dönüşüm ile pek çok insanı mağdur ediyor. Çünkü insanlar topraktan ve kendi sosyalleşme alanlarından kopararak modern ve yalnız insan dönüşümüne uğratılıyor. Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) Genel Başkanı Bendevi Palandöken, "Site kültürü insanları birbirlerine yabancılaştırıyor, yalnızlaştırıyor... Yeni yapılacak olan semt ve mahallelerde sosyal beklentileri karşılayan, değişik gelir grubundan insanların kaynaşacağı, semt sakinleri ile esnafın iç içe olduğu bir şehirleşme hedeflenmelidir"⁵³ diyerek yeni yapılaşma içinde farklı kesimlerden insanların kaynaşmasını engelleyen, aradaki insani bağları koparan site kültürüne dikkat çekiyor. Batı ülkelerinde zengin insanların yaşadığı müstakil evlerin yerine ülkemizde konforun simgesi olarak lanse edilen site yaşamının beraberinde getirdiği sosyal bağlardaki kopukluk toplumsal iletişimsizliğe neden oluyor. Palandöken, "Biz diyoruz ki çevreden yalıtılmış siteler ilişkileri zayıflatmakta ve bizi alışıktığımız bir hayata yönlendirmektedir. Yeni yapılacak olan semt ve mahallelerde sosyal beklentileri karşılayan, değişik gelir grubundan insanların kaynaşacağı, semt sakinleri ile esnafın iç içe olduğu bir şehirleşme hedeflenmelidir" şeklindeki açıklamasıyla mahalle hayatının olmazsa olmazı esnaf konusunun altını çiziyor. Zira yaşanan kentsel dönüşüm küçük esnafı da yaşam alanından etmiş durumda. Site hayatı içinde yer bulamayan küçük esnaf, büyük bir tehlike ile karşı karşıya kalıyor.

51 <http://www.emlakeki.com/gokdelenler-bizi-delirtiyor-haberi-20253>

52 <http://t24.com.tr/haber/sellerin-nedeni-gokdelenleri-mi,271285>

53 <http://emlakkulisi.com/site-kulturu-insanlari-yabancilastiriyor/316475>